

Anexă

Strategia Națională pentru Sport 2023-2032

Document strategic cadru

Cuprins

Strategia Națională pentru Sport 2023-2032	1
1. Introducere.....	4
1.1 Concepte cheie în sport.....	5
1.2 Metodologia procesului de planificare strategică și principii în realizarea strategiei	9
2. Context strategic. Analiza situației actuale și identificarea problemelor.	13
2.1 Analiza unor cazuri de bună practică.....	13
2.2 Prioritățile, politicile și cadrul legal existente	44
3. Analiza situației actuale. Definirea problemelor.	64
3.1 Erori și pericole strategice	66
3.2 Factori strategici cheie	73
3.3 Analiza SWOT	85
3.4 Analiza PESTLE.....	90
4. Viziune.....	98
5. Scenarii strategice de dezvoltare	99
6. Direcții strategice de dezvoltare.....	103
7. Obiective generale și specifice. Programe și măsuri. Indicatori.....	109
D1. Paradigma strategică și viziune. Sportul prioritate națională	109
D2. Cadrul instituțional și capacitate administrativă.....	110
D3. Management, expertiza, resursă umană. Digitalizare	113
D4. Finanțare	116
D5. Cadrul legal	117
D6. Infrastructură.....	118
D7. Imagine și marketing	120
8. Implicații juridice ale strategiei	121
9. Implicații bugetare ale Strategiei Naționale pentru Sport (menționat mii lei/mil lei la sume, un text mai amplu pe cele trei domenii strategice).....	122
10. Operaționalizare și implementare	126
Operaționalizare Strategia Națională pentru Sport	126
Plan Operațional 2023 (de completat cu toate proiectele mari care urmează a fi inițiate în anul 2023) – pe cele trei dimensiuni strategice	126
Portofoliu de proiecte operaționale (exemple). Se actualizează permanent.....	131

Portofoliu de proiecte operaționale propuse (pentru perioada 2023-2032) – se actualizează permanent.....	137
11. Monitorizare și evaluare.....	166
ANEXE	169
ANEXA 1 – Analiza preliminară pe cei trei factori strategici cheie (in extenso).....	169
ANEXA 2.....	280

1. Introducere

Strategia Națională pentru Sport reprezintă un demers amplu, cu un grad ridicat de complexitate, care își propune transformarea modului în care sportul este înțeles, practicat și sprijinit la nivelul întregii națiuni.

Caracterul vast, multi-dimensional al sportului (inter-relaționare cu o multitudine de domenii și activități umane precum economic, social, sănătate, educație, mediu, guvernare publică, finanțe, turism etc) trebuie reflectat în acest demers strategic prin menținerea unei perspective sistemice, structurale și obiective asupra domeniului.

Rolul acestei strategii este de a identifica factorii strategici cheie care vor influența domeniul sportului de o manieră determinantă pe o perioadă lungă de timp, de a utiliza cunoașterea dobândită în faza de analiză preliminară pentru a construi o viziune de dezvoltare ambițioasă, dar realistă, și a creiona principalele direcții strategice de acțiune, menite să susțină efortul tuturor actorilor implicați în acest domeniu pentru a transforma viziunea în realitate.

Strategia Națională pentru Sport reprezintă o abordare holistică, iar funcția sa principală este de a direcționa și coagula totalitatea eforturilor, resurselor și acțiunilor întreprinse într-o direcție coerentă, care să poziționeze sportul ca o prioritate națională.

Componenta tactică și operațională are o importanță deosebită în procesul de implementare și trebuie să urmărească liniile directoare ale strategiei. Eventualele confuzii între cele trei niveluri (strategic, tactic, operațional) reprezintă un pericol major, care riscă să disipeze și să reducă semnificativ impactul acestui demers. Strategia Națională pentru Sport reprezintă documentul cadru care stabilește viziunea de dezvoltare și direcțiile majore, urmând ca în funcție de dinamica mediului extern, precum și a factorilor de influență implicați (instituții, resurse, actori cointeresați non-guvernamentali și privați), componenta operațională să aibă un caracter organic, dinamic și adaptat la constrângerile și provocările specifice procesului de implementare¹.

¹ Documentul final de planificare strategică va cuprinde în mod sintetic principalele probleme strategice identificate, viziunea de dezvoltare precum și componenta tactică și operațională, dezvoltată în parteneriat cu Ministerul Sportului. Documentul de față este cadrul suport pe baza căruia este construită Strategia Națională pentru Sport

1.1 Concepte cheie în sport

- Wellbeing (bunăstare) sau calitatea vieții face referire la sănătatea fizică, psihică și socială a indivizilor dintr-un colectiv, luând în calcul aspecte multidimensionale atât la nivel subiectiv, cât și obiectiv. Prin calitatea vieții se analizează starea generală a indivizilor, percepțiile lor cu privire la aspectele socio-culturale, condițiile materiale și de trai, condițiile de locuit, ocuparea forței de muncă, modul de petrecere a timpului, partea de educație și sănătate, relațiile sociale din comunitatea respectivă, nivelul de siguranță resimțit, elemente de protecția mediului și partea de guvernanță și stabilitate instituțională.
- Conceptul de sănătate publică evaluează starea generală a sănătății unei comunități, serviciile sanitare, de igienă și de calitate a mediului, la fel și politicile publice și legile în vigoare care urmăresc combaterea și prevenirea disconfortului produs de boli (diabet, obezitate, probleme cardiovasculare, insuficiență pulmonară, etc.) și a deceselor premature. Sănătatea comunitară este totodată știința prin care se oferă certitudinea aplicării legilor coerente pentru sănătate, asigurarea de condiții optime pentru menținerea sănătății fizice și psihice și mobilizarea comunității prin informare, educare și cercetare.
- Dezvoltarea comunitară este o abordare pe termen lung, ce face referire la o acțiune planificată la nivel de grup, cu scopul de a rezolva probleme împărtășite în cadrul comunității respective. Problemele abordate sunt la nivel economic, social, de mediu sau la nivel cultural, iar eforturile depuse de către comunitate, împreună cu autoritățile locale, au scopul de a susține comunitățile defavorizate, grupurile vulnerabile și de a dezvolta bunăstarea generală a comunității.
- Educația formală se realizează într-un cadru bine structurat, urmând anumite planuri de învățământ și curricule școlare, existând finalități educaționale clare, formulate prin idealul educațional prevăzut în legea educației naționale 1/2011. Prin fișele de disciplină se urmărește formarea și educarea elevilor prin dezvoltarea unor

competențe specifice, stabilite la nivel instituțional. Educația informală face referire la deprinderile și experiențele zilnice din viața unei persoane, care contribuie la cunoștințele și aptitudinile individului. Mediul social, cultural, economic influențează indivizii în afara mediului formal, instituționalizat, și contribuie la formarea valorilor, percepțiilor și a comportamentului lor. Sportul joacă un rol esențial în ambele tipuri de educație, ca vector de transmitere și reprezentare ale unor valori sociale.

- Conceptul de cultură face referire la valorile, tradițiile și obiceiurile și trăsăturile definitorii ale unei comunități, elemente care sunt transmise longitudinal și întăresc credințele și presupunerile de bază. Aceste idei și valori colective, împreună cu normele de bază, definesc și influențează comportamentul indivizilor dintr-o comunitate. Cultura este un element esențial pentru că, în funcție de valorile și convingerile promovate în cadrul unei comunități, calitatea vieții și bunăstarea generală pot fi afectate semnificativ.
- Participarea face referire la implicarea indivizilor în diferite activități de grup (sportive, culturale, petrecere a timpului liber). Prin participarea indivizilor la activități colective, organizate, se promovează implicarea în comunitate, împărtășirea unor experiențe și a unor stări de spirit care susțin coeziunea socială în comunitate.
- Facilitățile sportive sunt indispensabile în promovarea sportului și a unui stil de viață sănătos. Facilitățile sportive, cum ar fi patinoar, bazine de înot, baze sportive, terenuri de fotbal/tenis etc., susțin practicarea diverselor sporturi, le oferă indivizilor posibilitatea de a participa la evenimente sportive, evenimente care contribuie la calitatea vieții, atractivitatea comunității, și se corelează cu turismul și dezvoltarea economică. Facilitățile sportive dezvoltate le oferă sportivilor condiții optime pentru practicarea sportului în timpul liber, dar și a celui de performanță.
- Managementul sportiv este esențial în conducerea organizațiilor sportive, promovând valori de eficiență și concentrare pe rezultatele stabilite. Scopul managerilor sportivi este de a atinge obiectivele organizaționale și financiare prin planificare strategică, conducere și organizare. La fel, managementul sportiv tinde să transforme resursele financiare în performanțe sportive. Principii precum eficacitate, eficiență, value for

money se aplică în acest segment, ținând cont de specificul sportului. Activitatea de management a bazelor sportive presupune, printre altele, optimizarea modului în care sunt alocate și utilizate resursele de orice fel (financiare, bază materială sportivă umane), atragerea de fonduri din surse alternative (dincolo de cele formale), folosirea unor tehnici și metode moderne de analiză a performanței sportive, evaluarea obiectivă și utilizarea datelor în luarea deciziilor.

- Politicile de gen și egalitatea dintre femei și bărbați reprezintă un principiu de bază la nivelul Uniunii Europene, în toate domeniile de activitate. Drepturile egale și accesul nerestricționat în practicarea unor sporturi sau participarea în cadrul competițiilor sunt elemente de bază în dezvoltarea unitară a acestui domeniu. Participarea egală la viața publică ar trebui susținută și promovată, pentru a reduce discrepanțele dintre genuri și excluziunea grupurilor vulnerabile.
- Caracterul social al sportului – Cartea Albă a Sportului (UE, 2007) definește fără echivoc rolul pe care sportul îl are în sfera socială – ”sportul este un domeniu de activitate umană care prezintă un grad înalt de interes pentru cetățenii Uniunii Europene și care deține un potențial imens de a-i reuni și de a se adresa tuturor, indiferent de vârstă sau origine socială”. Același document subliniază ”contribuția importantă la coeziunea economică și socială, precum și la formarea unor societăți mai bine integrate [...] rolul special pe care sportul îl poate avea pentru tineri, pentru persoanele cu handicap și pentru cei ce aparțin unor categorii defavorizate, [...] sportul poate facilita, de asemenea, integrarea în societate a imigranților și a persoanelor de origine străină și poate sprijini dialogul intercultural, promovează sentimentul apartenenței comune și al participării.
- Turismul reprezintă una dintre cele mai puternice ramuri economice care poate fi dezvoltată și fructificată exponențial, atât prin exploatarea zonelor naturale, cât și prin activități și atracții artificiale. Turismul dezvoltă noi afaceri și noi locuri de muncă, contribuie substanțial la economia și susține dezvoltarea sustenabilă a comunității. Turismul sportiv este o ramură importantă a turismului și a economiei, datorită

potențialului de internaționalizare a evenimentelor și competițiilor sportive și dezvoltării de activități conexe.

- Conceptul de etică și integritate este corelat cu abilitatea indivizilor de a clarifica ce este bine și ce nu și modul în care aceștia acționează, identificând astfel standardele morale. La fel, vorbim despre încercări raționale, sistematice ale indivizilor de a-și analiza experiențele din perspectiva moralității, pentru a determina regulile și normele de acțiune la nivel individual și societal.
- Calitatea procesului bugetar și eficiența economică influențează cantitatea și calitatea resurselor avute la dispoziție pentru atingerea obiectivelor organizaționale. Selectarea unei resurse umane bine pregătite are un impact direct asupra direcției strategice la nivel organizațional, în concordanță cu resursele financiare și materiale avute la dispoziție. Din perspectiva strategiei sportului, resursele materiale, baza materială sportivă modernă au un impact direct asupra ratei de practicare a sportului în școli și de masă, la fel și asupra numărului de sportivi de performanță. Mijloacele susceptibile de a fi valorificate trebuie să îndeplinească anumite standarde și criterii bine definite pentru a asigura performanța și dezvoltarea domeniului sporturilor.
- Utilizarea datelor empirice și a tehnologiei digitale – digitalizarea și investițiile în tehnologia modernă reprezintă un obiectiv strategic al UE - investițiile UE în această zonă reprezintă peste 20% din bugetul multi-anual (2020-2027). Ținând cont de oportunitățile existente, de necesitatea modernizării abordării în sport prin folosirea datelor empirice la nivel de politici, programe și decizii, precum și de avantajele oferite de utilizarea tehnologiei digitale pentru facilitarea accesului, creșterea popularității, promovarea sau creșterea participării la sport, dar și de potențialul enorm reprezentat de sporturile digitale, este important ca acest element (digitalizare și utilizare de date) să fie înglobat în transformarea sportului.

1.2 Metodologia procesului de planificare strategică și principii în realizarea strategiei

Procesul de planificare strategică are la bază următoarele principii fundamentale:

- **Rigurozitate metodologică** – dezvoltarea strategiei s-a realizat pornind de la date empirice, utilizarea unor instrumente specifice planificării și în parteneriat cu actori cointeresați din domeniul sportului, cu implicare directă sau indirectă, astfel încât proiectul final să poată fi utilizat ca un instrument real de coordonare a procesului de operaționalizare și implementare.
- **Participarea actorilor cointeresați** – în fiecare etapă din proiect participarea actorilor cointeresați din domeniul sportului a avut un rol esențial, atât pentru înțelegerea specificului acestui domeniu, identificarea principalelor probleme și nevoi, cât și pentru componenta prospectivă - definirea viziunii, a direcțiilor strategice și a direcțiilor și obiectivelor strategice de dezvoltare. Niciun efort de planificare nu poate fi realizat și implementat cu succes fără participarea activă a actorilor cointeresați din domeniu. Un alt avantaj al implicării acestora în procesul de planificare este posibilitatea utilizării expertizei și know-howului existent, precum și validarea datelor cantitative culese.
- **Orientare pe termen lung** – problemele și nevoile în cadrul unui domeniu atât de vast precum sportul sunt în general complexe, au un caracter structural și sunt caracterizate de un grad ridicat de interdependență. Esența unei strategii rezidă în identificarea factorilor strategici cheie, a trendurilor majore existente și dezvoltarea unui plan realist. Strategia a fost gândită ca un instrument de direcționare și integrare a eforturilor desfășurate la toate nivelurile și de către toate entitățile implicate în fenomenul sportiv. Cel mai mare risc al unui demers strategic este pierderea perspective macro-sistemice și urmărirea unor detalii, care, deși importante la nivel micro, nu vor produce o schimbare la nivel structural, efectul fiind unul de reducere a încrederii în eficacitatea unui astfel de demers și creșterea rezistenței la schimbare.

Procesul de planificare a fost divizat în trei etape majore:

1. Analiza preliminară - această etapă a constat în colectarea, prelucrarea și interpretarea datelor statistice relevante în domeniul sportului, cu scopul de a înțelege situația actuală în domeniu, identificarea principalelor probleme și pericole, evidențierea trendurilor majore.

Analiza preliminară urmărește conturarea unei imagini obiective cu privire la situația prezentă și reprezintă baza (empirică) pe care se construiește planul strategic. Acest proces s-a desfășurat în perioada iunie-decembrie 2021, a presupus utilizarea de metode cantitative și calitative de colectare și analiză a datelor (analiză de documente, analiza unor cazuri de bună practică, analiza cadrului instituțional și legal, analiză de date statistice secundare și seturi de date mari). O sinteză a rezultatelor obținute în urma cercetării desfășurate se regăsește în Anexa 1 (Analiza preliminară pe cei trei factori strategici cheie).

2. Identificarea și consultarea actorilor cointeresați relevanți – pe baza analizei preliminare privind Strategia Națională pentru Sport (decembrie 2021) au fost definiți o serie de actori cointeresați (stakeholderi) relevanți pentru realizarea documentului de planificare strategică. Procesul de definire a actorilor cointeresați a avut la bază o metodologie mixtă – 1) identificarea pe bază de interes direct/complementar cu cei trei factori strategici cheie: sportul de performanță, sportul pentru toți (de masă), sportul în educație (în școli) și 2) includerea actorilor cointeresați sugerați în cadrul procesului de consultare publică ("snowball sampling"- metoda "bulgăre de zăpadă"). Lista de actori cointeresați are un caracter deschis, pentru a asigura o acoperire cât mai largă a intereselor directe și indirecte existente în conexiune cu domeniul sportului. Prin acest demers se urmărește, dincolo de rigoarea metodologică, posibilitatea de a dezvolta un plan strategic care să unească toate interesele convergente în sport, oferind o legitimitate ridicată demersului și rezultatului final.

Procesul de consultare a actorilor cointeresați a urmărit o serie de obiective specifice:

- Testarea și validarea datelor colectate în faza de analiză preliminară;
- Validarea trendurilor majore identificate în analiza datelor cantitative;
- Completarea datelor cantitative cu date calitative și înțelegerea problemelor și provocărilor specifice domeniului, precum și a interdependenței dintre acestea;

- Validarea pericolelor strategice identificate în analiza preliminară;
- Identificarea de resurse informaționale suplimentare prin inputul oferit de actorii cointeresați;
- Asigurarea unui grad ridicat de transparență și legitimitate a procesului (și documentului cadru), care să conducă la un nivel ridicat de conștientizare a intereselor comune (complementare) existente între actorii instituționali și non-instituționali participanți;
- Identificarea problemelor strategice cu care se confruntă actorii cointeresați și preluarea de input informațional privind potențiale soluții pentru aceste probleme;
- Identificarea elementelor de conectare și inter-relaționare între interesele, activitatea și propunerile actorilor cointeresați participanți;
- Identificarea unor actori cointeresați adiționali relevanți (tehnica “bulgărelui de zăpadă”).

Procesul de consultare a actorilor cointeresați s-a desfășurat pe o perioadă de 4 luni (decembrie 2021 - aprilie 2022, calendarul întâlnirilor realizate fiind cuprins în tabelul de mai jos:

Categorie consultări	Data consultărilor	Număr participanți
Comitetul Olimpic și Sportiv Român / Comitetul Național Paralimpic	03.12.2021	6
Federații olimpice și neolimpice	03.12.2021	66
Cluburi sportive departamentale	21.12.2021	34
Antrenori federali	20.12.2021	26
Direcții județene pentru sport	20.12.2021	30
Cluburi sportive școlare, licee cu program sportiv, palate ale copiilor, cluburi sportive de drept public/privat	21.12.2021	112

Ministere (MDLPA, Med, MSP)	03.02.2022	8
Sportivi de performanță	02.02.2022	37
Structuri sportive de drept privat	02.02.2022	50
Reprezentanți mediu de afaceri (1)	10.02.2022	și 15
Reprezentanți mediu de afaceri (2)	31.03.2022	
Asociația Municipiilor din România	09.02.2022	20
Asociația Comunelor din România	04.03.2022	5
Ordinul Arhitecților din România	04.03.2022	3
Clubul Steaua, Clubul Dinamo	04.03.2022	7
Grupuri de Acțiune Locală (sport rural)	01.04.2022	15
CNFPA și INCS	31.03.2022	4
Decani facultăți de educație fizică și sport	31.03.2022	7
Total		445

În această etapă, 445 de persoane, reprezentând 375 de entități centrale și locale cu activități în domeniul sportului sau conectate cu sportul, au avut posibilitatea să furnizeze informații cu privire la problemele cu care se confruntă, provocările și specificul activității desfășurate, nevoile existente și propuneri de soluții sau acțiuni.

Dincolo de acest feedback direct din cadrul celor peste 20 de întâlniri, participanți au avut posibilitatea de a furniza informații, documente sau orice alt fel de feedback suplimentar prin două modalități distincte:

1) Prin intermediul unui chestionar online primit pe adresele de contact furnizate – participanți la aceste consultări au primit un email, cu rugămintea de a completa un chestionar focalizat pe identificarea și înțelegerea unor elemente cheie: (1) problemelor strategice, (2) potențiale soluții, (3) bariere legislative, (4) recomandări generale.

25% dintre cei care au participat direct la consultări au completat și acest chestionar.

2) Prin documente, propuneri, idei sau orice fel de materiale considerate relevante, trimise pe

pe adresa strategie@mts.ro (adresa de pe care au primit invitația de a completa chestionarul).

Toate aceste informații reprezintă baza empirică care a stat la baza construcției profilului strategic în domeniul sportului: factori strategici cheie, pericole și erori strategice, proiecție de scenarii strategice, definirea direcțiilor și obiectivelor strategice, propuneri de măsuri, acțiuni și activități operaționale.

Calitatea unui proces de planificare strategică derivă în mod substanțial din construcția unui profil strategic, pe baza unor date empirice obiective, cuevitarea elementelor subiective sau focalizării pe detalii cu impact scăzut pe termen lung (zona tactică și operațională).

3. Realizarea profilului strategic în domeniul sportului

Ultima etapă a procesului constă în realizarea profilului strategic, pe baza datelor colectate și analizate în etapele precedente. Profilul strategic cuprinde conceptele strategice cheie, analiza factorilor strategici cheie, viziunea de dezvoltare, direcțiile de dezvoltare și obiectivele strategice. Profilul strategic reprezintă esența strategiei, are un caracter general, sistemic și include doar acele elemente care au un impact major pe termen lung asupra domeniului.

2. Context strategic. Analiza situației actuale și identificarea problemelor.

Contextul strategic se referă la cadrul "macro" în care se desfășoară demersul strategic, cuprinde analiza situației actuale și reprezintă baza pentru pașii următori ai demersului.

2.1 Analiza unor cazuri de bună practică

În această secțiune au fost selectate și analizate 5 cazuri de strategii naționale pentru sport, considerate modele de bună practică: Australia, Noua Zelandă, Marea Britanie, Irlanda, Canada.

Analiza cazurilor de bună practică permite identificarea acelor elemente de planificare care pot constitui modele de urmat, ținând cont de contextul național, și facilitează elaborarea unei strategii care ține cont de principalele evoluții în domeniu.

Australia²

Strategia de sport a Australiei, "Sport 2030. Participare. Performanță. Integritate. Industrie", are la bază ideea de a construi cea mai sănătoasă și activă națiune, fiind cunoscută pentru succesul și integritatea din sport. Strategia promovează sportul și activitățile sportive pe toată durata vieții, incluzând o arie largă de activități nestructurate, cum ar fi mersul pe jos, cu bicicleta, înot, dar și sporturi nou dezvoltate, asigurând un sector sportiv divers care să reprezinte preferințele populației.

Astfel, s-a luat în considerare faptul că lumea sportului este într-o continuă evoluție, motiv pentru care este necesară o colaborare, viziune și acțiuni clare, care să mențină lumea sportului australian sigură, integră și inclusivă.

Viziunea strategiei - "Australia este cea mai activă, sănătoasă și sportivă națiune din lume, cunoscută pentru integritatea și excelența sa" - accentuează elementele de creștere a calității vieții prin sport, dezvoltarea personală prin sport și atingerea performanțelor sportive, elemente intercalate și interconectate.

Prioritățile sunt:

- Crearea unei Australii mai activă — Mai mulți australieni, mai activi, mai des;
- Atingerea excelenței sportive — Mândrie națională, inspirație și motivație, prin succesul sportiv internațional;
- Protejarea integrității sportului — Un sector sportiv echitabil, sigur și puternic, lipsit de corupție;
- Întărirea industriei sportive din Australia — Un sport australian înfloritor și o industrie de recreere.

² <https://www.sportsthinktank.com/research.123224.html>

Prioritățile strategice sunt interconectate, pentru a evidenția relațiile cheie între participare, performanță ridicată, integritate și industria sportului. Sub domeniile prioritare se află cinci rezultate țintă care vor:

- Îmbunătăți sănătatea fizică a australienilor — prin beneficiile sportului și activitate fizică, inclusiv risc redus de afecțiuni cronice;
- Îmbunătăți sănătatea mintală a australienilor — prin intermediul beneficiilor recunoscute pentru sănătatea mintală ale sportului și ale activității fizice, inclusiv îmbunătățirea managementul bolilor mintale și o mai mare conexiune socială;
- Crește dezvoltarea personală — de la acceptarea unei noi provocări, până la stabilirea unui nou obiectiv personal sau lupta pentru podium;
- Întări comunitățile — prin valorificarea beneficiilor sociale ale sportului, inclusiv prin îmbunătățirea coeziunii și reducerea izolării;
- Creșterea economiei Australiei — bazându-se pe contribuția deja semnificativă a sportului pentru economia australiană.

Prima prioritate - "Crearea unei Australie active,, - subliniază importanța sportului de masă, încercând să promoveze un stil de viață sănătos și activ atât în rândul copiilor, cât și în rândul adulților, coordonându-se astfel investiții în facilități sportive și de recreere pentru a obține rezultate sustenabile în comunități, asigurând în același timp un design care să ofere accesibilitate tuturor australienilor.

"Sport 2030" vizează încurajarea și sprijinirea tuturor australienilor să devină mai activi, în special cei care sunt deficitari la acest capitol, iar măsurile principale ale Guvernului australian constau în: (1) introducerea de noi programe special concepute pentru a aborda barierele din calea participării, cum ar fi accesul, timpul, costurile, de asemenea, minimizarea leziunilor și sprijinirea recuperării; (2) finanțarea partenerilor de activitate fizică pe baza unui set clar și agreat de rezultate; (3) continuarea sprijinirii organizațiilor sportive naționale pentru a-și conduce rețelele organizațiilor și cluburilor spre a stimula participarea la sporturile lor; și (4) colaborarea și coordonarea între portofolii, cu statul, administrația locală, organizațiile neguvernamentale și sectorul privat.

Ca prim pas pentru îndeplinirea acestei priorități, Guvernul australian va colabora cu guvernele de stat și de teritoriu și Autoritatea australiană pentru Curriculum, Evaluare și Raportare pentru a găsi oportunități de a sprijini predarea alfabetizării sportive în curriculum australian, iar în urma acordului Reuniunii Miniștrilor Sportului și Recreării, miniștrii vor monitoriza progresul eforturilor de includere a alfabetizării sportive în școlile australiene.

Alături de alfabetizarea sportivă, se dorește introducerea lecțiilor de înot în școlile gimnaziale și primare, ca parte a unei game de programe menite să ajute părinții să le ofere copiilor cel mai bun început în viață, dezvoltând prima Strategie de activitate pentru copilăria timpurie.

Colaborarea cu școlile australiene este un alt pas important în atingerea acestei priorități, pentru a înțelege valoarea alfabetizării sportive și pentru a ajuta la integrarea conceptului în sistemele școlare. În urma acordului Reuniunii Miniștrilor Sportului și Recreării (RMSPR), miniștrii vor promova fezabilitatea dezvoltării unui sistem de raportare pentru monitorizarea nivelului de activitate fizică a copiilor din școli.

O altă măsură este folosirea platformelor digitale pentru promovarea sportului, Guvernul australian finanțând un premiu la nivel național pentru inovativitatea digitală sportivă care poate fi adaptat în sport, școli sau de către studenții care participă în activități sportive. Guvernul australian va promova competiția între școli ca o oportunitate de a încuraja proiecte și conversații care se concentrează pe beneficiile activității fizice asigurând ca activitatea fizică să fie integrată în educația copiilor.

Promovarea stimulentei pentru implicarea în activități fizice și sport este o altă măsură luată pentru a combate barierele ce stau în calea adoptării unui stil de viață sănătos și activ, astfel propunându-se oferirea de vouchere și granturi familiilor sau persoanelor care doresc să desfășoare activități sportive. În acest context, Sport Australia va lucra cu organizațiile sportive naționale și actori cointeresați din domeniul activităților fizice pentru a scădea costul participării la sport și activități fizice, inclusiv taxe de înregistrare, costuri de asigurare, costuri uniforme. Mai mult, Guvernul australian va sprijini organizațiile pentru a oferi sport și alte oportunități de activitate fizică pentru australienii în vârstă, prin rețele accesibile inclusiv la locurile de muncă, serviciile de îngrijire a vârstnicilor, satele de pensionare și centre de recreere.

În final, se vor examina oportunitățile de a crea o bază de date privind baza materială sportivă și se va lucra cu administrația locală și organizațiile sportive naționale pentru dezvoltarea unei abordări naționale pentru cartografierea infrastructurii din Australia.

A doua prioritate - "Atingerea excelenței sportive,, - are în vedere examinarea oportunităților de a sprijini Institutul Australian de Sport (IAS) pentru a continua să fie de înaltă performanță, sprijinirea organizațiilor sportive naționale pentru a atinge succesul sportiv, dezvoltarea talentului în întregul sistem și sprijinirea sportivilor australieni atât în timpul, cât și după cariera lor competitivă.

Pentru a atinge cele sus-menționate, IAS va colabora pentru a crea strategii de înaltă performanță care sunt recunoscute ca lideri la nivel mondial și care sunt influente și relevante pentru toate sporturile din Australia în următoarele zone:

- colaborarea cu institutele de stat și academii sportive pentru a eficientiza și maximiza căile de acces pentru sportivi;
- consolidarea sistemului australian de înaltă performanță printr-o abordare unitară - obținerea corectă a elementelor de bază;
- stimularea investițiilor generale și a alocării resurselor pentru a optimiza rezultatele performante, inclusiv pe termen lung prin căi eficiente;
- transformarea forței de muncă de înaltă performanță din Australia pentru a oferi rezultate performante, în special în coaching și leadership;
- dezvoltarea capacității sistemului de a asigura dezvoltarea personală a sportivului, asigurarea bunăstării sale și implicare în comunitate;
- rezolvarea problemelor strategice de performanță prin cercetare aplicată, tehnologie și inovație.

IAS și Sport Australia vor colabora alături de industria sportivă din Australia pentru susținerea atleților de elită și pentru a dezvolta o înțelegere comună a unei culturi de succes în sportul de înaltă performanță prin: (1) sprijinirea sportivilor pe parcursul carierei lor, inclusiv viața după sport; (2) implementarea strategiilor inovatoare care sunt recunoscute ca fiind lider la nivel mondial; (3) creșterea numărului de viitori sportivi de mare calibrul, realizând o gamă largă de discipline (unde este cazul) și creșterea numărului de medaliați; (4) atragerea,

dezvoltarea și menținerea antrenorilor, liderilor și a echipelor de asistență; și (5) promovarea imaginii campionilor ca fiind modele puternice, pozitive, angajați cu comunitatea, unind, inspirând și motivând pe toți australienii să participe la sport și să trăiască un stil de viață mai sănătos.

”Protejarea integrității sportului,, are la bază dezvoltarea și implementarea răspunsului Guvernului la Revizuirea Aranjamentelor de Integritate Sportivă din Australia și protejarea copiilor în mediile sportive, asigurându-se că sectorul sportiv este inclusiv, demarând următoarele acțiuni:

- dezvoltarea și promovarea resurselor și inițiativelor care asigura că sportul este sigur, corect, curat și incluziv;
- încurajarea și sprijinirea părților interesate din sport la nivel național și de stat să practice comportamente unificatoare și implementarea unei guvernări contemporane, cu cele mai bune practici;
- contribuirea la eforturile internaționale de integritate, astfel încât sportul global să fie desfășurat pe un teren de joc egal pentru toți participanții, fără corupție sau influență externă.

Sport Australia va încuraja organizațiile sportive naționale să adopte un model de guvernare mai eficient, care poate poziționa cel mai bine sportul pentru a genera rezultate comerciale mai mari, pentru a reduce dependența de finanțare, pentru a crește autonomia și sprijinirea inovației.

Din perspectiva protecției copiilor în mediile sportive, Sport Sigur Australia (SSA) este esențial pentru răspunsul guvernului australian la cele patru recomandări ale Comisiei Regale referitoare la sport. Aceste recomandări vor fi îndeplinite prin introducerea standardelor de siguranță pentru copii, înființarea unui comitet consultativ pentru siguranța copiilor, extinzând aria de acoperire a Play By Rules, (Joacă după reguli) și îmbunătățirea comunicării astfel încât standardele de siguranță și relevante ale copilului sunt accesibile.

Prin cel de-al patrulea pilon - ”Întărirea industriei sportive din Australia,, - se dorește dezvoltarea unei strategii în diplomația sportivă, îmbunătățirea forței de muncă ce susține

atleții și analiza de date pentru a monitoriza nivelul actual de activități fizice și modul în care acele procente pot fi îmbunătățite.

Guvernele au obligația de a căuta profituri tangibile din investițiile în atragerea și organizarea de evenimente sportive internaționale majore în statele Australiei. Aceste randamente sunt măsurate într-o gamă largă de aspecte economice, beneficii comunitare și sociale pentru australieni, inclusiv:

- Turism — internațional, interstatal și intrastatal;
- Comerț — activitate de afaceri atât directă, cât și indirectă generată de evenimente sportive;
- Angajare — organizatori de evenimente, parteneri comerciali, furnizori de servicii;
- Baza materială sportivă — beneficiile moștenite ale stadioanelor noi și îmbunătățite, sportului, transport și alte facilități publice;
- Egalitatea de gen – atât în sport, cât și prin intermediul acestuia;
- Comunități — unirea oamenilor, consolidarea comunităților locale și insuflarea mândriei naționale;
- Participare — crearea de modele care să motiveze și să inspire copiii și adulții să fie activi și să facă sport;
- Diplomatie – valorificarea priceperii sportive și a simțului egalitar al Australiei a „fair go” pentru a crea noi legături interpersonale în interesul național al Australiei.

Din perspectiva monitorizării și a Țintelor propuse, se estimează că, până în 2030, cu 15% mai mulți cetățeni vor participa în cel puțin 150 de minute de activitate fizică moderată spre intensă în fiecare săptămână. Se propune dezvoltarea unor sisteme de monitorizare a excelenței sportive în cadrul sporturilor de performanță, iar autoritățile locale, alături de restul părților interesate și a actorilor cointeresați, vor trebui să ofere actualizări și rapoarte anuale cu privire la activitățile sau obiectivele atinse. Sport Australia va oferi rapoarte anuale cu privire la activitatea desfășurată și direcția de mers, viitoare investiții, parteneriate și rezultate previzionate, iar Guvernul australian va oferi rapoarte o dată la patru ani pentru a revizui și actualiza Sport 2030.

Din perspectiva procesului de consultare, au fost organizate forumuri în fiecare capitală, au fost făcute depuneri publice și a fost realizat un sondaj de opinie trimis către public. În total, au fost organizate 14 forumuri, însumând 500 de persoane. Acestea au inclus nouă sectoare sportive, desfășurate în mare parte în colaborare cu departamentele de sport și recreere de stat și teritoriale, trei forumuri de organizații sportive naționale, un forum de sănătate preventivă, și un forum pentru lideri sportivi. Au fost primite în total 433 de propuneri. Principalii respondenți au fost cluburile sportive, urmate de membrii publicului. Un total de 3.541 de membri ai publicului au participat la studiu. Sondajul a întrebat oamenii cum și de ce ar trebui guvernele să investească în și susține diferite componente ale sectorului sportiv. Sport Australia a coordonat consultarea națională, angajând o firmă de consultanță (Urbis), care a facilitat majoritatea forumurilor. Temele cheie care au apărut din consultarea publică au inclus:

Participare

- Rolul sportului în școli rămâne cea mai mare provocare pentru stimularea participării;
- Participanții au ridicat problema perfecționării profesorilor, pentru a le permite să predea mai bine sport și activitate fizică;
- Programul Școli Sportive a fost lăudat ca un mijloc eficient de abordare a unora dintre lacunele din domeniul sportului și educației;
- Trei bariere în calea participării au fost identificate în mod constant de-a lungul întregii consultări: accesibilitate, un accent excesiv pe concurență față de alți factori de motivare, precum socializarea și stereotipurile legate de sport;
- Baza materială sportivă a fost remarcată ca un factor cheie al sportului;
- Investiția în sportul de înaltă performanță este văzută ca fiind importantă, deși nu la fel de important ca sprijinirea sportului comunitar.

Prevenire

- Unii oameni au pus la îndoială dacă sănătatea preventivă ar trebui să fie văzută ca element central pentru Comisia Australiană pentru Sport (Sport Australia);

- Un apel puternic în sector pentru a investi într-o strategie de conștientizare a publicului cu privire la întregul spectru de beneficii ale sportului și ale activității fizice, inclusiv cele fizice și sănătatea mintală, precum și beneficiile sociale și comunitare;
- Pentru ca sportul să joace un rol în promovarea unui stil de viață sănătos și prevenirea condițiilor cronice, este necesară o mai bună colaborare între departamentele guvernamentale relevante, iar organizațiile sportive au nevoie de un sprijin mai mare pentru a face contribuții productive.

Performanță

- Oamenii au recunoscut beneficiile succesului medaliilor, în ceea ce privește mândria civică, și finanțarea și sponsorizarea rezultată;
- Poveștile de excelență sunt considerate un indicator mai mare de succes decât numărul de medalii;
- Investiția ținută într-o cantitate limitată de sporturi de înaltă performanță a fost foarte contestată;
- Participanții au fost fermi în ideea conform căreia finanțarea de înaltă performanță ar trebui să fie echitabilă pentru sportivii cu dizabilități.

Integritate

- Problemele de integritate la nivel comunitar au avut un rol central, fiind văzute ca o cerință pentru un sport sigur și corect;
- Informarea și conștientizarea au fost văzute ca esențiale, folosind o abordare educațională pentru a asigura sportul, la toate nivelurile, încorporând valori corecte;
- Toate feedback-urile au inclus faptul că poate era necesar să se treacă dincolo de „voluntarul” cod de conduită, introducând sancțiuni mai mari pentru încălcarea integrității sportive sau prin înființarea unui organism de integritate la nivel de sector.

Noua Zeelandă³

³ Sport New Zealand Ihi Aotearoa: <https://sportnz.org.nz/about/publications/strategic-direction/>;

Direcția strategică 2020-2032 a Noii Zeelande include și primii trei-patru ani ai Planului strategic 2020-2024 "Toată lumea activă", dezvoltându-și imaginea în jurul conceptului de "Thi" (Aotearoa), făcând referire la o stare de energie pozitivă datorită elementelor pe care le vedem, auzim și simțim. Valorificarea sportului s-a făcut prin promovarea unei vieți mai sănătoase și o creștere a calității vieții, conectivitatea comunităților prin sport și generarea de beneficii economice prin sport. Direcția strategică 2020-2032 "Toată lumea activă" se derulează pe o perioadă de 12 ani și se concentrează pe sportul de masă, grupul țintă principal fiind populația adultă, dezvoltarea și menținerea unui stil de viață sănătos prin joacă, activități recreative active și sport. Planului strategic 2020-2024 "Toată lumea activă" are o durată de 4 ani și are ca grupuri țintă principale 2 categorii, și anume copii cu vârste cuprinse între 5 și 11 ani și tinerii cu vârste cuprinse între 12 și 18 ani, promovând sportul prin joacă și dezvoltarea unei vieți sociale active, accentuând importanța incluziunii sociale prin sport.

Planul strategic 2024 "Inspirăm performanța în fiecare zi" și-a format imaginea în jurul ideii conform căreia atleții, antrenorii și personalul suport inspiră în fiecare zi, nu doar prin trofee, performanță sportivă, ci prin antrenamentele zilnice, prin pasiunea lor, prin dezvoltarea sentimentelor de apartenență și coeziune prin participarea la evenimentele sportive.

Viziunea Direcției strategice și a Planului strategic este "Toată lumea activă", la fel ca și titlul strategiilor, având ca principal scop creșterea calității vieții cetățenilor din Noua Zeelandă prin Sistemul de Joacă, Recreere Activă și Sport. La fel, în cadrul viziunii există câteva elemente de bază și anume incluziunea, bunăstarea generală oferită de o viață activă, colaborarea comunitară și schimbarea comportamentelor sedentare.

Viziunea Planului strategic 2024 este "Inspirăm performanța în fiecare zi", concentrându-se pe sporturile de performanță la nivel general. Prin atingerea acestei viziuni se dorește inspirarea celor care practică sporturi de performanță și înaltă performanță, crescându-le în același timp sentimentul de apartenență și conectare la Noua Zeelandă.

Principalele domenii luate în considerare în cadrul Direcției generale: (1) activități fizice în scop recreațional; (2) mobilitate activă și activitate fizică prin deplasarea dintr-un punct în altul; (3) activitate fizică prin intermediul activităților casnice și (4) activități fizice la locul de muncă. Elementele sunt integrate în oferirea de oportunități echitabile, integrând grupurile

vulnerabile, marginalizate (persoane cu dizabilități, femei, minorități), valorificarea activității fizice prin învățarea activă sănătoasă, dezvoltarea unor programe de suport și de integritate, dezvoltarea de competențe bi-culturale.

Parteneriatele sunt la nivel local, regional și național, fiind integrate entități private și non-profit care pot oferi suport activ în atingerea viziunii. Sursele de finanțare sunt atât de la bugetul local, cât și din investițiile făcute de actori cointeresați, susținând implementarea celor 4 poli principali de acțiune din Planul strategic, care are ca grupuri țintă copii cu vârste cuprinse între 5 și 11 ani și tineri cu vârste cuprinse între 12 și 18 ani.

Principalele zone de rezultate sunt: (1) îmbunătățirea activității fizice pentru cele două grupuri țintă și creșterea procentelor de participare activă; (2) îmbunătățirea nivelelor de activitate a celor două grupuri țintă care, anterior planului strategic, aveau nivele ridicate de sedentarism și (3) asigurarea unei implementări a Sistemului de Joacă, Recreere Activă și Sport care să respecte principiile diversității, incluziunii și integrității.

Pentru grupul țintă cu vârste cuprinse între 5 și 11 ani (tamariki), s-au propus două programe de bază, și anume: Promovarea Puterii Jocului și Creșterea Calității Educației Fizice. Primul program argumentează că joaca are un rol vital în dezvoltarea cognitivă și fizică a copiilor, astfel că s-au alocat resurse pentru dezvoltarea Principiilor de Joacă și a unor instrucțiuni pentru Dezvoltarea celor 5 Stagii din Joacă. În perioada 2020-2024, investițiile vor fi direcționate către dezvoltarea Planului de Joacă al Aotearoa Noua Zeelandă, la fel și pentru dezvoltarea în rândul partenerilor și a instituțiilor implicate a oportunităților de joacă prin sport în cadrul școlilor.

Creșterea calității orelor de educație fizică se va realiza în parteneriat cu inițiativa Învățare activă sănătoasă, dezvoltată în 2019 din colaborarea Ministerului Educației și al Sănătății.

Se dorește implementarea parteneriatului dintre Învățare activă sănătoasă și Trust-ul de Sport Regional în aproximativ 40% din totalul școlilor primare și gimnaziale.

Pentru al doilea grup țintă (12-18 ani) – rangatahi, s-au propus alte planuri de acțiune, și anume recreația activă - Înțelegerea și atingerea nevoilor recreative ale rangatahi - și Sport – Menținerea momentumului în dezvoltarea sportivă. Inițiativele și investițiile sunt îndreptate înspre dezvoltarea de organizații naționale pentru recreere, precum și spre implicarea

actorilor cointeresați în oferirea de suport și oportunități pentru programele de recreere activă. Pentru menținerea momentum-ului în dezvoltarea sportivă și a unei vieți active, se doresc investiții în dezvoltarea unei rețele suport pentru directori sportivi din școlile gimnaziale și a antrenorilor.

Pentru dezvoltarea sportului de performanță, celelalte două sectoare (sport în rândul tinerilor și sport în rândul cetățenilor) sunt luate în considerare și integrate în planul de acțiune, având o imagine de ansamblu, evolutivă a procesului:

1. Stagiul dezvoltării, care include principiile jocului, găsirea echilibrului și dezvoltarea talentelor sportive.
2. Stagiul pre-performanței înalte, care face referire la identificarea și confirmarea talentelor sportive și tranziția către aprofundarea lor.
3. Stagiul performanței înalte, în care avem perioade de tranziție continuă de la dezvoltarea potențialului, fundamentarea acestuia și identificarea de oportunități, transformarea potențialului și a oportunităților în performanță și până la testarea performanței de elită.
4. Stagiul post-performanță înaltă, care face referire la viața de după competiții și la importanța susținerii antrenorilor și sportivilor la finalul carierei lor.

Principalele puncte cheie în dezvoltarea sportului de performanță fac referire la: (1) bunăstare generală și implicare; (2) traseul performanței și (3) fonduri și investiții.

1. Bunăstare generală și implicare

În cadrul acestei direcții întâlnim două programe principale, și anume: 1) Program pentru bunăstarea generală, care se concentrează pe creșterea investițiilor pentru monitorizarea bunăstării atleților și a antrenorilor; și 2) Femei în sportul de performanță, program prin care se va oferi o prioritate de finanțare, pentru a se putea continua programele de antrenament, la fel și dezvoltarea de programe educative, pentru a susține medii performanță incluzive și diverse.

Această direcție are ca obiectiv general menținerea unui echilibru între bunăstare și cerințele sportului de elită.

2. Traseul performanței

În cadrul acestei direcții, se dorește creșterea numărului atleților de performanță și a antrenorilor prin: Dezvoltarea Hub-urilor și Pods-urilor de Performanță, pentru a crește accesul și integrarea în comunitatea sportivă de elită, oferirea de suport prin dezvoltarea de parteneriate cu diferite instituții și actori cointeresați, pentru a identifica nevoile specifice a cel puțin 420 de atleți și 75 de antrenori, cu scopul de a le oferi posibilitățile necesare.

Această direcție are ca scop principal întărirea avantajului competitiv, prin crearea de trasee direcționate pentru atleți și antrenori.

3. Fonduri și investiții

Prin intermediul acestei direcții se dorește dezvoltarea unor programe prin care atleții de elită pot primi finanțări pe baza performanțelor obișnuite, încercând astfel creșterea implicării și menținerea siguranței financiare a acestora.

În același timp, se dorește dezvoltarea unui Fond de Investiții Sportive, pentru a putea crește numărul de sporturi în care se investește, la fel și regândirea modelului de investiții în sportul de performanță. Obiectivul în acest caz este livrarea de succes repetat și sustenabil.

Irlanda⁴

”Politica Națională de Sport 2018-2027” din Irlanda a definit sportul ca fiind orice activitate fizică, organizată sau neorganizată, menită să îmbunătățească forma fizică și bunăstarea mentală, formând astfel relații sociale și obținând rezultate în competiții de orice fel. Astfel, s-a făcut distincția între sporturi recreaționale, care îmbunătățesc condiția fizică și starea mentală, și sporturi de performanță sau competitive, care fac legătura cu obținerea rezultatelor sportive de orice fel.

Viziunea strategiei este aceea că ”Oamenii vor fi inspirați, viețile lor vor fi îmbogățite, plăcerea - sporită, iar calitatea vieții lor se va îmbunătăți, ca rezultat al propriei lor participări active sau sociale la sport și ca urmare a succesului sportivilor noștri de top în competiții. Toate entitățile din comunitatea noastră sportivă vor fi foarte apreciate pentru calitatea personalului și a voluntarilor lor, pentru standardele lor de guvernare, etică, responsabilitate și spiritul lor de colaborare inclusiv cu parteneri din afara sectorului sportiv”. Aceasta

⁴ <https://assets.gov.ie/15979/04e0f52cee5f47ee9c01003cf559e98d.pdf>

integrează valorile bazate pe incluziune, colaborare, pe dezvoltarea unei rețele de responsabilizare, bazată pe rezultate și dezvoltarea unui stil de viață activ. Pentru a îndeplini viziunea sus-menționată, s-au propus trei obiective principale, fiecare având un set de indicatori de performanță cheie și anume:

1. Participare sporită: Un număr semnificativ mai mare de irlandezi, copii și adulți din toate sectoarele societății sunt implicați în mod regulat în toate formele de activități sportive și sociale. Indicatorii de performanță cheie sunt:
 - Creșterea numărului de adulți care practică sporturi (excluzând mersul/plimbările recreațional/e) de la 43% în 2017 la 50% în 2027;
 - Eliminarea barierelor dintre femei și bărbați în participarea activă la sport (de la 4,5% în 2017 la 0% în 2027);
 - Reducerea nivelului de sedentarism (de la 22% în 2017 la 15% în 2027);
 - Creșterea numărului de copii care practică sporturi în mod regulat;
 - Creșterea numărului de adulți care sunt implicați social în sport în mod regulat prin activități de voluntariat, sunt membri în cluburi sau participă la activități sportive (de la 45% în 2017 la 55% în 2027).
2. Mai multă excelență: Sunt mai mulți irlandezi sportivi și echipe care ating în mod corect și sistematic rezultate de clasă mondială la cel mai înalt nivel nivel internațional de concurență. Indicatorii de performanță cheie sunt:
 - Creșterea numărului de medalii la competițiile olimpice și paralimpice (de la 13 în 2018 la 20 în 2028);
 - Clasamentul țărilor în Tabelul cu medalii la Jocurile Olimpice (62 în 2016, top 50 în 2028)
 - Clasamentul țărilor în Tabelul cu medalii la Jocurile Paralimpice (28 în 2016 la top 20 în 2028);
 - Creșterea numărului de medalii la juniori și senior nivel european și mondial (de la 255 în perioada 2013-2016 la 290 pentru 2025-2028).

3. Capacitate îmbunătățită: vom avea entități sportive adecvate (NGB-uri, LSP-uri, cluburi), cu un stil de conducere puternic, etică și guvernare la toate nivelurile, profesioniști și voluntari antrenați adecvat și modernizarea și dezvoltarea metodelor și sistemelor de lucru. Vor fi niveluri superioare de colaborare la nivelul sportului, precum și între sport și alte sectoare publice și private.

 - Creșterea numărului NGB-urilor și a LSP-urilor care adoptă Codul de Guvernanță pentru Comunivate, Voluntariat și Caritate (CGCVC);
 - Creșterea numărului de entități finanțate în sport care adopta CGCVC;
 - Progres spre asigurarea egalității de gen în cadrul consiliului de administrare a sporturilor;
 - Calitate a facilităților sportive.

Pentru atingerea obiectivelor generale, dar și pentru îndeplinirea viziunii pe toate planurile (sport de masă, de performanță, facilități sportive), s-au propus o serie de acțiuni și politici interconectate pentru facilitarea acestora, și anume:

Participare activă:

1. Colaborarea cu creșele și școlile primare sau alte entități educaționale pentru a garanta că practicienii preșcolari, părinții/tutorii legali sunt susținuți în îmbunătățirea obiceiurilor de activitate fizică în rândul copiilor mici, incluzând dezvoltarea alfabetizării sportive și a rezultatelor lor.
2. Colaborarea cu Departamentul de Educație și Abilități, profesori, educatori și alte entități interesate, actori cointeresați pentru a garanta că educația fizică în școli este oferită în așa fel încât să susțină dezvoltarea fizică și alfabetizarea sportivă în rândul tuturor copiilor.
3. Sport Irlanda va evalua suportul financiar oferit entităților sportive, pentru a garanta o concentrare asupra dezvoltării programelor de alfabetizare care nu sunt concentrate doar pe sport, ci și pe activitățile fizice la nivel general.
4. Colaborarea cu Departamentul pentru Tineri și Copii, LPS-uri, NGB-uri, Executivul pentru Servicii de Sănătate și alte entități relevante pentru a dezvolta campanii de

- educare și informare în rândul părinților/tutorilor legali, spre a le oferi instrumentele necesare în buna dezvoltare a copiilor.
5. Prioritizarea sporturilor precum înotul, ciclismul și alergatul, având un potențial ridicat în promovarea unui stil de viață activ și sănătos, asigurându-se în același timp că există resursele, baza materială sportivă și abilitățile necesare pentru a ajuta copiii să dezvolte un stil de viață sănătos, care să continue și la maturitate.
 6. Dezvoltarea de inițiative care să includă participarea în activități sportive a persoanelor cu dizabilități, LGBTQIA+, persoane cu un status economic și social scăzut, persoanelor de gen feminin și a altor tineri dezavantajați, pentru a dezvolta cadre inclusive și armonioase de dezvoltare.
 7. Promovarea ideii conform căreia există o corelație clară între participarea în activitățile sportive și performanțele academice în rândul profesorilor, părinților/tutorilor legali.
 8. Stabilirea unei inițiative suport pentru autoritățile locale în elaborarea Planurilor Sportive Locale, corelate cu viziunea generală și obiectivele prezentei strategii, asigurând o creștere și o implicare ridicată la nivel local.
 9. Prin intermediul Planurilor Sportive Locale se vor demara eforturi în reducerea inegalităților, asigurând acces nerestricționat în participarea la activități sportive, concentrându-se pe grupurile defavorizate.
 10. Prioritizarea inițiativelor și programelor, pentru a atrage grupurile cu un nivel scăzut de activitate fizică, și analiza comportamentelor pasive, pentru a înțelege mai clar lipsa participării în activități sportive sau de recreere.
 11. Dezvoltarea unui Hub Comunitar de Sport, susținând sectorul privat în aceste demersuri
 12. Dezvoltarea unei rețele de Incluziune a persoanelor cu dizabilități în sport.
 13. Pe lângă investițiile tradiționale în baza materială sportivă, se vor căuta alternative pentru a facilita sportul în natură.
 14. Susținerea dezvoltării unor facilități sportive în jurul comunităților.

15. Limitarea și eliminarea diferențelor și barierelor în sport (în funcție de gen, vârstă, statut social, etnie, dizabilitate etc.).

Baza materială sportivă va beneficia de investiții prin intermediul Programului de Capital Sportiv, pentru a facilita finanțarea unităților sportive și dezvoltarea unor noi centre care să promoveze și faciliteze accesul la activități fizice și sport. La fel, se vor realiza sesiuni de diagnoză și audit, pentru a verifica nivelul de siguranță și modernizare al facilităților sportive. Sport Irlanda, în colaborare cu entități guvernamentale relevante, va analiza potențialul dezvoltării unei Strategii Naționale pentru Înot, dar și la nivel general, o colaborare constantă cu autoritățile locale, pentru a analiza capacitatea facilităților sportive și pentru a stabili măsura în care programe noi de bază materială sportivă sunt necesare.

Sportul de performanță

Din perspectiva finanțării sportului de performanță, acest lucru s-a realizat anual, fără a oferi antrenorilor, atleților posibilitatea de a face previziuni clare, concrete, pe o perioadă orientativă de 4-8 ani, spre a putea identifica oportunități de câștigare a medaliilor olimpice sau paralimpice.

Astfel, stabilirea unui Grup de Lucru pentru Sportul de Performanță reprezintă o decizie importantă pentru a adresa principalele provocări survenite în rândul atleților de elită, antrenorilor și echipelor suport, cu scopul de a crește numărul de medalii câștigate la Jocurile Olimpice și Paralimpice.

Dezvoltarea capacității sportive și a sectorului la nivel general are în vedere șapte acțiuni cheie ce trebuie luate în vedere pentru a putea facilita rezultate de succes, o calitate a vieții crescute și o orientare înspre comunitate: (1) voluntariat, (2) antrenorat, (3) guvernanta, (4) diferențe de gen, (5) dezvoltarea forței de muncă, (6) colaborare și (7) sisteme de cercetare, dezvoltare și informare.

Programul Capitala Sportivă, orientat în principal la nivel regional, dorește să susțină dezvoltarea bazei materiale sportive și a accesului în facilități cu acest scop, iar în Proiectul 2040 - Planul Național de Dezvoltare s-a stabilit finanțarea cu 100 mil. euro pentru dezvoltarea bazei materiale sportive la scară mare, din care contribuția guvernului este de

peste jumătate. Sport Irlanda a propus o serie de 57 de acțiuni specifice, pentru a acoperi în mod uniform sectorul sportiv, integrând obiectivele și elementele cheie sus menționate.

Marea Britanie⁵

Strategia Marii Britanii - "Viitorul sportiv: O nouă strategie pentru o națiune activă" - se orientează în jurul a cinci rezultate principale, și anume: bunăstare fizică și mentală, dezvoltare personală, dezvoltare socială și comunitară și dezvoltare economică. Imaginea strategiei este construită în jurul #SportingFuture (#ViitorSportiv) și se concentrează pe dezvoltarea sectorului sportiv într-un mod sustenabil și responsabil, promovând participarea tuturor cetățenilor în activități fizice și sport, voluntariat și participarea la evenimente sportive, indiferent de categoria socială, precum și maximizarea succesului sportiv la nivel național și internațional și a impactului pe care atleții îl au în cadrul evenimentelor sportive majore.

Rolul Guvernului este de a stabili modul în care fondurile vor fi distribuite pentru atingerea politicilor și acțiunilor din cadrul strategiei, autoritățile locale lucrând alături de partenerii sportivi de la nivelul județelor pentru a implementa în mod unitar strategia.

Implicarea în activitățile sportive este definită de la practicarea sporturilor de performanță, până la activitățile tipice de mișcare (fitness, înot, ciclism) și voluntariat în cluburile sportive, chiar participarea la evenimente sportive. Din perspectiva sportului de masă, se dorește implicarea tuturor cetățenilor, cu accent pe categoriile defavorizate din medii economice deficitare, persoane cu dizabilități, minorități. Astfel, în perioada 2015-2025 se dorește dezvoltarea sectorului sportiv, a facilităților de această natură și a accesului tuturor categoriilor de persoane. Totodată, se dorește analiza datelor cu privire la nivelul de participare în activitățile în aer liber cu ajutorul Monitorizării de Participare și Implicare în Mediul Natural, accentuând importanța faptului că a petrece timp în aer liber este la fel de important ca și desfășurarea de activități fizice și sport.

⁵https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/486622/Sporting_Future_ACCESSIBLE.pdf

Pentru a susține cele sus-menționate, Sport Marea Britanie va dezvolta politici clare, ce vor încuraja petrecerea timpului în aer liber, responsabilizând Autoritatea de Licențiere a Activităților cu tematică Aventură. Pe baza programelor pilot Get Healthy, Get Active, guvernul va stabili, prin Sport Marea Britanie, o nouă finanțare competitivă, concepută special pentru a determina persoanele inactice să fie mai active din punct de vedere fizic și prezentând o evaluare amănunțită a succesului în realizarea rezultatelor acestei strategii.

Pentru promovarea sportului în rândul copiilor și a tinerilor, se accentuează importanța înotului la aceste vârste, asumându-se faptul că toți elevii din clasele primare trebuie să poată înota. Guvernul va înființa un grup de lucru pentru a oferi consiliere astfel încât niciun copil să nu părăsească școala în imposibilitatea de a îndeplini un standard minim de capacitate și încredere în înot, inclusiv tinerii cu dizabilități și cei cu nevoi educaționale speciale. Grupul va analiza ce înseamnă cu adevărat încrederea și competența în înot, cu ce provocări se confruntă școlile în furnizarea de școli de înot de calitate, modul în care înotul este oferit pentru a veni în întâmpinarea tuturor copiilor și ce pot face guvernul și alți actori cointeresați relevanți pentru a aborda aceste probleme.

În mod similar, competența de a merge cu bicicleta este o altă abilitate de bază care, dacă este învățată la o vârstă fragedă, poate acționa ca un stimulent puternic, astfel încât copiii să rămână activi pe măsură ce cresc. Este obiectivul guvernului ca toți copiii să aibă posibilitatea de a învăța să meargă pe bicicletă, pe baza programului de antrenament pentru ciclul Bikeability.

Guvernul și Sport Anglia, colaborând cu Youth Sport Trust (YST) (Asociația pentru tineret și sport) ca partener actual de livrare, vor evalua eficacitatea și prioritățile viitoare ale Jocurilor Școlare, asigurându-se că este poziționată în mod corespunzător în contextul mai larg al acestei noi strategii pentru sport.

Din perspectiva Jocurilor Olimpice și Paralimpice, se dorește analiza sporturilor și prioritizarea a două dintre ele, pentru a maximiza potențialul de câștig al medaliilor. În cazul în care UK Sport trebuie să ia o decizie de finanțare între două sporturi care sunt egale sau apropiate în tabelul lor valoric, un factor important în luarea deciziei va fi modul în care aceste sporturi contribuie la rezultatele stabilite în această strategie.

Pentru a reduce dependența excesivă a unor organizații de sectorul public și pentru a le muta către un model de finanțare mixt mai durabil, Sport Marea Britanie și UK Sport vor stabili împreună obiective și vor sprijini organizațiile în (1) reducerea procentului de venit pe care organizațiile îl primesc dintr-o singură sursă din sectorul public și (2) creșterea nivelului general al investițiilor nepublice pe care le primesc.

Bazându-se pe lecțiile învățate din Fondul Arts Impact, guvernul va lucra să sprijine înființarea unui Fond de Impact Social pentru Investiții în Sport, punerea în comun a capitalului public, filantropic și comercial. Ca parte a acestuia, Fondul ar putea, de asemenea, să caute modalități de a permite comunităților locale să investească în zona lor în facilități sportive, folosind modele precum share-uri comunitare și crowdfunding.

Investițiile viitoare în infrastructură la scară largă prin Sport Marea Britanie vor funcționa pe o variantă de soluții multi-sport, cu excepția cazului în care acest lucru poate fi demonstrat căoferă în mod evident un raport calitate/preț slab sau nu există cerere.

Integritatea în sport are la bază măsurile mult mai ferme de anti-doping ce trebuie adoptate și implementate pentru a păstra corectitudinea, echitatea și egalitatea de șanse din sport. Guvernul va colabora cu actorii cointeresați cheie pentru a-și extinde activitatea educațională și pentru a se asigura că un mesaj puternic anti-doping este promovat la toate nivelurile de sport, de la unitate de învățământ și sportul de bază, prin fiecare nivel de sport competitiv, până la nivelul de elită.

Ca rezultate așteptate pentru indicatorii de bază ai strategiei, întâlnim:

Bunăstare fizică: (1) creșterea procentului persoanelor care îndeplinesc standardele stabilite de către Ofițerii Medicali Șefi în activitatea fizică și sport și (2) scăderea procentajului persoanelor sedentare.

Bunăstare mentală: (1) îmbunătățirea bunăstării subiective.

Dezvoltare personală: (1) creșterea nivelului de auto-eficacitate percepută.

Dezvoltare comunitară și socială: (1) Niveluri crescute de încredere socială.

Dezvoltare Economică: (1) Valoare economică a sportului pentru economia Marii Britanii.

Pentru măsurarea rezultatelor, s-au stabilit o serie de Indicatori de Performanță Cheie (KPI) și anume:

Creșterea numărului de persoane care iau parte la activități fizice și sport:

KPI 1 – Creșterea procentului populației care participă la sport și activitate fizică de cel puțin două ori în ultima lună

KPI 2 – Scăderea procentului de persoane sedentare (KPI 1 și 2 de la Sondajul Vieți Active)

KPI 3 – Creșterea procentului de adulți care utilizează spațiul exterior pentru exerciții fizice/din motive de sănătate (sondaj MENE)

KPI 4 – Creșterea procentului de copii care ating standardele de alfabetizare sportivă

KPI 5 – Creșterea procentului de copii care dobândesc competențe în înot și Bikeability (nivelurile 1-3)

KPI 6 – Creșterea procentului de tineri (11-18) cu o atitudine pozitivă față de sport și de activitatea fizică (KPI 4, 5 și 6)

Creșterea voluntariatului în sport

KPI 7 – Creșterea numărului de persoane care fac voluntariat în sport de cel puțin două ori în ultimul an (din sondajul Active Lives)

KPI 8 – Datele demografice ale voluntarilor din sport pentru a deveni mai reprezentative pentru societate în ansamblu (din sondajul Active Lives și datele populației ONS)

Mai multe persoane care participă în evenimente sportive

KPI 9 – Numărul de persoane care au participat la un eveniment sportiv în direct mai mult de o dată în ultimul an (din sondajul Active Lives)

Maximizarea succesului sportiv internațional

KPI 10 – Numărul de medalii olimpice și paralimpice câștigate la Jocurile de Vară și Iarnă

KPI 11 – Poziția în tabelele de medalii Olimpice și Paralimpice de Vară și Iarnă

KPI 12 – Performanța din Marea Britanie/Home Nation în topurile sportive, europene sau Competițiile din Commonwealth (furnizate de UK Sport)

Maximizarea succesului sportiv local

KPI 13 – Niveluri medii de participare la sporturi de la nivel național

Maximizarea impactului produs de evenimente majore în sport

KPI 14 – Prezența la evenimente susținute de guvern și UK Sport, programe de evenimente majore

KPI 15 – Impactul economic al evenimentelor susținute de guvern și Marea Britanie. Programe de evenimente sportive majore (ambele de la personalități sportive din Marea Britanie)

Un sector sportiv mult mai productiv

KPI 16 – Angajare în sectorul sportului (din Sport Satellite Account)

KPI 17 – Poziția Regatului Unit în Nation Brands Index, atât a) general, cât și b) ca răspuns la întrebarea specifică despre excelența în sport a Regatului Unit (din indicii Anholt-GfK Roper Nation Brands)

KPI 18 – Procentul de facilități aflate în proprietate publică cu capacitate subutilizată (prin Serviciul național de evaluare comparativă revizuit)

Un sector sportiv mai sustenabil din punct de vedere financiar și organizațional

KPI 19 – Creșterea cantității de investiții nepublice în organisme sportive care primesc investiții publice

KPI 20 – Creșterea numărului de organisme finanțate din fonduri publice care îndeplinesc noul Cod de guvernare a sportului din Regatul Unit (colaborat anual de către UK Sport și consiliile sportive ale națiunilor de origine)

Un sector sportiv mult mai responsabil

KPI 21 – Numărul de sporturi care îndeplinesc Codul voluntar al Alianței pentru Sport și Recreere pentru a reinvesti 30% din veniturile lor nete din transmisiile de televiziune din Regatul Unit în sportul de bază (colaborat de SRA)

KPI 22 – Rezultatele principale ale noului Sondaj pentru oamenii de muncă din sport (Sport benchmarking Anglia)

KPI 23 – Indicator relevant care urmează să fie dezvoltat ca parte a revizuirii Duty of Care (obligația de diligență)

Canada⁶

Strategia Canadei - "O viziune comună pentru creșterea activității fizice și reducerea vieții sedentare în Canada: Să ne mișcăm" - a oferit câteva definiții pentru conceptele de bază, și

⁶ <https://sirc.ca/canadian-sport-policies/>

anume: activitate fizică, sport, comportament sedentar și activitate fizică utilitară. Activitatea fizică este definită ca fiind orice mișcare a corpului produsă de mușchii scheletici și care necesită un consum de energie. Sportul este definit pe patru paliere diferite, așa cum a fost stabilit în Politica Canadiană de sport din 2012 și anume (1) introducerea în sport - adaptarea abilităților fundamentale, cunoștințelor și atitudinilor pentru a participa în activități sportive organizate sau neorganizate, (2) sport recreațional - participarea în activități sportive pentru sănătate, interacțiuni sociale și relaxare, (3) sport competitiv - oportunitatea de a-ți îmbunătăți și măsura performanța în competiții cu alții și (4) sport de înaltă performanță-participarea la cele mai înalte niveluri de competiție internațională. Comportamentul sedentar este legat de postura corpului, niveluri scăzute de energie și lipsă de activitate fizică. Activitatea fizică utilitară este legată de scopul principal de a îndeplini sarcini, treburi sau călătorii.

Viziunea strategiei, "O Canadă unde toți canadienii se mișcă mai mult și stau mai puțin, mai des" are șase arii de interes, și anume: (1) norme culturale, (2) locuri și spații, (3) implicarea publicului, (4) parteneriate, (5) leadership și educație și (6) progres. Pe lângă ariile de interes, strategia de sport se axează pe cinci principii independente și anume: (1) alfabetism sportiv, (2) ciclul vieții, (3) abordarea populației, (4) bazat pe evidență și axat pe urgență și (5) motivații.

În dezvoltarea strategiei, s-a luat în considerare aportul unei game largi de părți dintr-o gamă largă de sectoare ale societății, inclusiv: cetățeni, profesioniști, sectorul nonprofit și privat, mediul academic și cercetătorii, precum și toate ordinele de guvern din toate provinciile, teritoriile și regiunile Canadei.

O serie de șase ateliere de lucru au avut loc, incluzând experți din diferite sectoare, pentru a discuta despre colaborare, medii fizice, sociale, de învățare și leadership, incluziune socială și diversitate și implicarea publicului.

Strategia se adresează publicului larg, oferind sugestii de politici și programe pentru fiecare categorie (copii 0-4, copii 5-17, adulți și seniori). Astfel, pentru cele șase arii principale sus-menționate se dorește dezvoltarea de parteneriate pentru implicarea cetățenilor în activități fizice și sport, respectând și implicând în același timp normele și valorile culturale ale comunității diverse, integrând astfel grupurile minoritare și/sau vulnerabile.

Norme culturale – importanța stabilirii unei mișcări a normei sociale. Pentru această arie de interes s-au dezvoltat 8 imperative strategice care se axează pe modelarea atitudinii publice cu privire la atitudinile legate de activitatea fizică și sport, promovând o transformare culturală care să valorifice activitățile structurate sau nestructurate. Totodată, au fost urmărite eliminarea stigmatelor și a stereotipurilor, colaborarea cu persoane și parteneri indigeni, pentru a identifica valori culturale bazate pe activități fizice, sport și mișcare.

Municipalitățile, cluburile de servicii, grupurile bazate pe credință și asociațiile de voluntari pot lua în considerare experiențele noilor veniți și pot aduce perspectivele acestora asupra a ceea ce înseamnă a fi activ. Ei pot încuraja și sprijini oportunitățile pentru noii cetățeni de a-și pune ideile în joc, în propriile lor condiții. Ei pot invita asociațiile etnice și de imigranți să găzduiască o zi pentru alții pentru a încerca activități fizice care sunt populare printre noii canadieni, cum ar fi cricket, bocce, tenis de masă, tai chi, bowling pe gazon, printre altele.

Spații și locuri – importanța susținerii mișcării prin intermediul facilităților. Cele 7 imperative strategice se concentrează pe dezvoltarea și îmbunătățirea bazei materiale sportive pentru a oferi acces tuturor cetățenilor, indiferent de etnie, rasă, gen, poziție geografică etc. De asemenea, se concentrează pe dezvoltarea infrastructurii de transport în comun și mobilitate pentru a încuraja folosirea metodelor alternative de transport.

Reprezentanții din mediile rurale pot primi instrumentele necesare pentru a dezvolta baza materială sportivă, în colaborare cu municipalitățile și cetățeni.

Implicarea publicului – urgentarea implicării publicului. Pentru această arie de interes se urmăresc implicarea comunității și dezvoltarea de oportunități pentru organizațiile indigene, în vederea implicării acestora în comunități. De asemenea, se dorește eliminarea barierelor ce stau în calea indivizilor pentru a face sport (lipsa timpului, lipsa resurselor financiare), dar și susținerea inițiativelor inovatoare care susțin un stil de viață activ.

Parteneriate – importanța lucrului în echipă. Incluziunea socială și munca în echipă reprezintă două elemente esențiale în asigurarea unei participări active în activitățile sportive. Astfel, se dorește identificarea priorităților la nivel multi-sectorial (sănătate, educație, planificare comunitară, baza materială sportivă etc.), pentru a stabili programe uniforme și integrate.

Folosind o abordare comprehensivă în școli, acestea pot lucra cu autoritățile de sănătate pentru a descoperi oportunități de dezvoltare a alfabetismului sportiv în rândul elevilor, iar în aceeași idee se pot dezvolta programe de tipul after school, pentru organizarea activităților sportive recreative.

Liderii sau voluntarii de recreere și activitate fizică pot colabora cu comunitatea pentru a crea oportunități de activitate fizică adecvate din punct de vedere cultural. Un exemplu în acest sens ar putea fi facilitarea activităților indigene pe uscat. Vânătoarea, pescuitul, montarea de capcane au fost odată activități de susținere a vieții pentru popoarele indigene din întreaga Canada și rămân importante în unele zone. Beneficiile activității fizice ale acestor activități pot fi semnificative.

Leadership (management) și educație – este imperios să construim un leadership (management) puternic și o rețea educațională. Această arie prioritară se concentrează pe încurajarea sistemului educațional să preia un rol de conducere în dezvoltarea oportunităților pentru desfășurarea activităților fizice și sportive. La fel, prin imperativele strategice ale acestei arii se dorește susținerea comunităților care se bazează pe voluntari pentru a găsi soluții adaptate la nevoile lor, pentru a le oferi programe de încredere și calitative. Pe lângă cele menționate, se mai dorește includerea unui conținut curricular relevant din punct de vedere cultural și metode de instruire care creează conștientizarea istoriei și experienței populației indigene.

Consiliile școlare, administratorii și asociațiile de profesori pot include modalități și mijloace de încorporare a activității fizice crescute și a comportamentului sedentar redus în rândul elevilor și personalului în timpul zilei al unităților de învățământ și oportunități de dezvoltare profesională legate de alfabetizarea fizică pentru profesori.

Progres – este vital să știm ce anume funcționează. Printre imperativele principale se dorește prioritizarea și distribuirea de date de referință la nivel național, provincial, regional și nivel comunitar care încorporează întregul spectru de activitate fizică în toate formele ei. Se dorește analiza datelor pentru a găsi metode eficiente pentru a combate comportamentul sedentar și dezvoltarea unor indicatori cheie care să susțină creșterea calității vieții.

În același timp se dorește colaborarea cu partenerii indigeni, pentru a înțelege protocoalele de lucru cu comunitățile indigene, cu scopul de a crea programe inclusive și adaptate la nevoile lor.

Municipalitățile, inginerii și planificatorii comunitari pot folosi instrumentele Sistemului de Informații Geografice (SIG) pentru a dezvălui tendințele și a detecta deficiențe în ceea ce privește accesibilitatea pe jos și accesul la facilitățile de recreere și utilizarea spațiilor verzi în comunități. Municipalitățile și cercetătorii pot lucra cu liderii comunității și de recreere pentru a monitoriza parcurile, câmpurile și locurile de joacă, pentru a determina cum să activeze cel mai bine aceste locuri și spații. Guvernele, cadrele universitare și cercetătorii pot lucra împreună și în colaborare cu parteneri relevanți, cum ar fi organizațiile indigene, pentru a identifica și a valorifica activitățile de colectare a datelor, astfel încât planificarea să poată fi mai informată și rezultatele să fie mai monitorizate în mai multe sectoare, cum ar fi educația, mediul, design urban și peisagistic, transport, sănătate și altele. Populațiile indigene și organizațiile indigene trebuie să fie implicate în procesul de cercetare.

Lucrări de colaborare importante sunt deja în curs de desfășurare la nivel municipal, provincial, teritorial și național, pentru a crește activitatea fizică și a reduce viața sedentară pentru canadieni, care trebuie recunoscută și continuată. Fie în sport, recreere, viață sănătoasă sau în alte domenii de politică, toate ordinele guvernamentale pot construi pe această bază solidă. Guverne de toate ordinele se vor reuni pentru a explora modalități noi și interesante de a implementa Viziunea comună în toate domeniile de politică relevante și vor căuta să co-dezvolte oportunități pentru a obține succese și impulsuri timpurii.

În final, guvernele federale, provinciale și teritoriale continuă să lucreze împreună cu organizații, comunități și lideri pentru a promova activitatea fizică și a reduce viața sedentară. Mergând mai departe, guvernele pot reuni toți partenerii și canadienii pentru a realiza beneficiile și impactul deplin al viziunii comune.

Din perspectiva sportului de performanță⁷ s-au stabilit câteva arii strategice care doresc să împlinească viziunea, și anume "Canada are un sistem sportiv de înaltă performanță, fiind lider mondial, care se bazează pe valori, producând în același timp performanțe sustenabile și

⁷ <https://www.canada.ca/en/canadian-heritage/services/sport-policies-acts-regulations/high-performance-strategy.html>

îmbunătățite la Jocuri Olimpice, Paralimpice și alte jocuri multi-sport majore și au identificat Campionatele Mondiale de Seniori”. Astfel, întâlnim:

Atleți - Canada își susține în mod holistic atleții pe parcursul carierei lor sportive de înaltă performanță, în timp ce crește și susține grupul nostru de potențiali sportivi pe podium.

Recrutat

1. Numărul de sportivi care au intrat pe Calea Podiumului a crescut
2. Diversitatea de gen, etnică și culturală a sportivilor este reprezentativă pentru populația canadiană
3. Sportivii sunt pregătiți pentru calea lor de înaltă performanță prin educație obligatorie și planuri de dezvoltare personală

Dezvoltat

4. Atleții îndeplinesc criteriile de performanță stabilite la fiecare etapă a drumului spre podium
5. Sportivii au un program cuprinzător și accesibil de sănătate totală a sportivilor

Reținut

6. Sportivii rămân în disciplina lor sportivă, așa cum a fost planificat, în calea lor de înaltă performanță
7. Sportivii sunt pregătiți și sprijiniți în tranziția lor din calea de înaltă performanță
8. Sportivii trec în roluri de conducere în sistemul sportiv canadian

Antrenori - Sistemul sportiv din Canada a recrutat, dezvoltat și păstrat antrenori competenți de frunte mondială.

Recrutat

1. Antrenorii intră în Competiția NCCP Dezvoltare: Gradare avansată și Competiție: Sistem de certificare de înaltă performanță
2. Diversitatea de gen, etnică și culturală a antrenorilor recrutați este reprezentativă pentru populația canadiană

Dezvoltat

3. Antrenorii își finalizează certificarea în cadrul Competiției Dezvoltare: Gradare avansată și Competiție: Certificare de înaltă performanță a NCCP

4. Antrenorii se angajează în dezvoltare profesională pentru a-și îmbunătăți abilitățile și pentru a-și menține certificarea
5. Antrenorii sunt evaluați ca fiind lideri la nivel mondial

Reținut

6. Antrenorii sunt sprijiniți holistic pe parcursul carierei lor
7. Antrenorii rămân în rolurile lor pentru perioade optime pentru a obține stabilitate, continuitate și succes în sportul lor

Lideri tehnici - Sistemul sportiv de înaltă performanță din Canada a recrutat, dezvoltat și păstrat lideri tehnici de top pentru toate organizațiile sportive naționale (OSN).

Recrutat

1. Liderii tehnici au intrat în sistemul sportiv de înaltă performanță
2. Diversitatea de gen, etnică și culturală a liderilor tehnici recrutați este reprezentativă pentru populația canadiană
3. OSN cu o disciplină sportivă paralimpică au lideri tehnici paralimpici recrutați cu normă întreagă

Dezvoltat

4. Liderii tehnici se angajează în dezvoltarea profesională pentru a-și îmbunătăți abilitățile
5. Liderii tehnici au acces la o carieră planificată
6. Liderii tehnici au acces la oportunități de a participa în comitetele tehnice ale Federației Internaționale

Reținut

7. Liderii tehnici rămân în rolurile lor pentru perioade optime pentru a obține stabilitate, continuitate și succes în sportul lor
8. Liderii tehnici sunt sprijiniți holistic pe parcursul carierei lor sportive de înaltă performanță

Oficiali tehnici - Sistemul sportiv de înaltă performanță din Canada a recrutat, dezvoltat și păstrat oficiali tehnici de top la nivel mondial.

Recrutat

1. Oficialii tehnici intră în sistemul sportiv de înaltă performanță care au cunoștințele, abilitățile și judecata pentru a sprijini o competiție corectă și sigură
2. Diversitatea de gen, etnică și culturală a oficialilor tehnici recrutați este reprezentativă pentru populația canadiană
3. OSN cu o disciplină sportivă paralimpică au clasificatori specifici paralimpic și oficiali tehnici pentru a-și susține sistemul de competiție național

Dezvoltat

4. Oficialii tehnici se angajează în dezvoltarea profesională pentru a-și îmbunătăți abilitățile
5. Oficialii tehnici au acces la oportunități de a participa în comitetele tehnice ale Federației Internaționale

Reținut

6. Oficialii tehnici rămân în rolurile lor pentru perioade optime pentru a obține stabilitate, continuitate și succes în sportul lor

Știință sportivă, medicină sportivă și inovație - Canada are un grup sustenabil de oameni de știință în sport de frunte la nivel mondial, care oferă știință sportivă, medicină sportivă și tehnologie consecventă tuturor sportivilor identificați pe Calea Podiumului și antrenorilor lor. Organizațiile sportive au capacitatea de a lua decizii bazate pe dovezi care stimulează inovația.

Recrutat

1. Un număr optim de practicieni acreditați susțin mediul zilnic de antrenament (DTE) și mediul de competiție (CE)
2. Diversitatea de gen, etnică și culturală a practicienilor acreditați recrutați este mai reprezentativă pentru populația canadiană

Dezvoltat

3. Parcursul profesional se dezvoltă și oferă un număr suficient de practicieni de calitate în fiecare disciplină

Reținut

4. Practicanții rămân în rolurile lor pentru perioade optime, pentru a obține stabilitate, continuitate și succes în sportul lor
5. Furnizarea serviciilor se bazează pe un plan cuprinzător de înaltă performanță, condus de antrenor, care include un plan integrat al echipei de asistență și o analiză individuală a decalajelor de performanță a sportivului
6. Sportivii și antrenorii primesc un nivel consistent de servicii în cadrul și în afara COPSIN, inclusiv în DTE și CE la jocurile internaționale majore
7. O strategie de colaborare națională de cercetare și inovare în sport (NSRI) sprijină realizarea de performanțe pe podium
8. Sportivii, antrenorii, administratorii și practicanții au acces la soluții de cercetare aplicată și inovare pentru a conduce succesul pe podium

Calea podiumului - OSN-urile urmăresc dezvoltarea sportivilor prin intermediul traseului lor pe podium, inclusiv pista rezultatelor podiumului sau stilul de joc câștigător și profilul medaliai de aur, care este pe deplin aliniat cu matricea lor de dezvoltare a sportivilor.

1. OSN-urile au o cale pentru podium, care include o pistă a rezultatelor podiumului sau un stil de joc câștigător și un profil pentru medalia de aur sau echivalent
2. OSN-urile își leagă matricea de dezvoltare a sportivilor cu profilul lor pentru medalia de aur sau echivalent
3. OSN-urile își urmăresc sportivii pe Calea Podiumului folosind analize de date bazate pe dovezi

Mediul zilnic de antrenament - Sportivii și antrenorii sunt sprijiniți pentru a avea timpi optimi de antrenament prin programare, resurse și servicii specifice, în cadrul unor facilități adecvate de antrenament de înaltă performanță.

1. Sportivii, antrenorii, liderii tehnici și practicienii au acces, la momentul necesar, la unitatea de antrenament adecvată de înaltă performanță
2. Sportivii au un mediu de antrenament de calitate, primitor, sănătos, incluziv și sigur, care încurajează jocul corect și sportul fără droguri
3. Există o aliniere a mediului de antrenament prin sistemul de înaltă performanță

Mediul competițional - Sportivii au acces constant la competiția adecvată, care este aliniată cu planul lor individual de performanță, pentru a-și îmbunătăți progresul prin Calea Podiumului.

1. Planul de competiție al OSN este coerent și aliniat cu planul lor anual de înaltă performanță, sprijinind în același timp progresia sportivilor prin Calea Podiumului
2. Sportivii și antrenorii au acces la suport adecvat și consistent în timpul competiției
3. Sportivii și antrenorii au un mediu competițional de calitate, primitiv, sănătos, incluziv și sigur, care încurajează jocul corect și sportul fără droguri

Plan de înaltă performanță - Organizațiile sportive naționale au un plan de înaltă performanță quadrienal clar definit și cuprinzător, care duce la performanțe internaționale susținute. Există o armonizare a politicilor și o colaborare în sistemul canadian de sport de înaltă performanță.

1. Planurile de înaltă performanță ale OSN sunt monitorizate și ajustate în mod regulat pe baza decalajelor de performanță identificate legate de planul lor pentru Campionatul Mondial de seniori/Jocuri Olimpice/Jocuri Paralimpice.
2. Planurile de înaltă performanță ale OSN sunt legate și/sau încorporate în planul lor strategic general, planul de competiție și calea podiumului
3. Sistemul sportiv canadian de înaltă performanță a identificat domenii care necesită armonizare

Integritate sportivă - Sistemul sportiv canadian are instrumentele, resursele și expertiza pentru a se asigura că sportul canadian de înaltă performanță este bazat pe valori. Sistemul sportiv canadian de înaltă performanță are toleranță zero față de abuz, hărțuire, discriminare și dopaj în sport.

1. Participanții canadieni la sport de înaltă performanță au instrumentele, resursele și sprijinul pentru a asigura un sport de înaltă performanță bazat pe valori
2. Sportul canadian de înaltă performanță este lipsit de abuz, hărțuire și discriminare
3. Sportul canadian de înaltă performanță este corect, sigur și incluziv
4. Participanții canadieni la sport de înaltă performanță au acces la resursele și procesele necesare pentru a-și gestiona plângerile cu privire la abuz, hărțuire, discriminare, experiențe sportive neloiale sau nesigure

5. Toate rezultatele canadiene de înaltă performanță sunt fără dopaj
6. La nivel internațional, liderii canadieni ai sportului de înaltă performanță se angajează în susținerea integrității sportive
7. OSM, OSN și P/TSO-urile lor respective au adoptat Mișcarea de Coaching (îndrumare) Responsabil

Buna guvernare - Toate părțile interesate din sistemul canadian de sport de înaltă performanță aderă la o guvernare transparentă și la cele mai bune practici de afaceri ca mijloc de a dezvolta și proteja integritatea sistemului sportiv de înaltă performanță. Sportivii se simt confortabil să vorbească despre guvernare și probleme legate de sport și să abordeze sportul lor sau alte organizații de înaltă performanță cu preocupări.

1. Sistemul sportiv canadian a dezvoltat și adoptat un Cod canadian de bună guvernare
2. Liderii tehnici de înaltă performanță au linii clare de autoritate și de luare a deciziilor bazate pe roluri și responsabilități detaliate în cadrul structurii de guvernare a sportului lor
3. Organizațiile naționale de înaltă performanță au o voce influentă a sportivilor la mesele lor de luare a deciziilor
4. O Declarație canadiană a drepturilor și responsabilităților sportivilor este susținută de sportivi, jurisdicții F/P-T, OSN și OSM

2.2 Prioritățile, politicile și cadrul legal existente

Contextul european⁸

În 2007 Comisia Europeană adoptă Cartea Albă privind Sportul⁹ care definește noile interese ale instituțiilor europene în domeniul sportului, în special ale CE:

⁸ Informațiile incluse în această secțiune au la bază analiza mai multor documente cu caracter oficial la nivel european: EU sports policy: assessment and possible ways forward (2021) - Research for EU Cult Committee, Policy Department for Structural and Cohesion Policies Directorate-General for Internal Policies, online: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/236742/PE652-251_Study-EU-Sport-Policy.pdf

⁹ online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52007DC0391&from=RO>

”Această inițiativă marchează momentul în care Comisia abordează pentru prima dată într-un mod cuprinzător aspectele legate de sport. Obiectivul său general este de a da rolului pe care sportul îl are în Europa o orientare strategică, de a încuraja debaterile pe tema unor probleme specifice acestuia, de a îmbunătăți gradul de vizibilitate a domeniului sportiv în cadrul politicilor elaborate la nivelul UE și de a sensibiliza opinia publică cu privire la necesitățile și aspectele specifice acestui sector. Inițiativa are drept scop de a ilustra aspecte importante precum punerea în aplicare a legislației UE în domeniul sportiv și își propune, de asemenea, să stabilească în continuare noi acțiuni legate de domeniul sportului la nivelul UE.”

Această carte albă a fost una dintre principalele contribuții ale Comisiei Europene la tema sportului și a rolului acestuia în viața de zi cu zi a cetățenilor Uniunii Europene:

- Aceasta a recunoscut impactul pe care sportul îl poate avea asupra altor politici ale UE
- A deschis viitoare perspective ale implicării mai puternice a UE în sfera sportului, respectând în același timp legislația UE, principiul subsidiarității și independența organizațiilor sportive

Sportul este tratat din perspectiva a trei dimensiuni (Care se păstrează și azi în politica europeană)

1. „Rolul social al sportului”, adică ce reprezintă sportul ca fenomen social;
2. „Dimensiunea economică a sportului”, adică contribuția sportului la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă în UE;
3. Organizarea sportului”, adică rolul organizațiilor și al organismelor publice, private, economice și sportive în guvernarea sportului.

Pentru fiecare din cele trei dimensiuni, CE definește o serie de indicatori cheie și un set de acțiuni recomandate - în total Cartea Albă pentru Sport definește un set de 53 de acțiuni specifice pentru cele trei dimensiuni amintite anterior.

Dimensiunea socială a sportului

- (1) Îmbunătățirea sănătății publice prin intermediul activităților fizice
- (2) unirea forțelor în lupta împotriva dopajului,
- (3) sporirea rolului sportului în educație și formare,
- (4) promovarea voluntariatului și a cetățeniei active,
- (5) Utilizarea potențialului sportului cu privire la incluziunea socială, integrarea și șansele egale
- (6) Consolidarea activităților de prevenire și combatere a rasismului și violenței
- (7) Difuzarea valorilor noastre în întreaga lume
- (8) sprijinirea dezvoltării durabile a mediului prin facilități sportive și evenimente sportive.

Dimensiunea economică a sportului

- (1) Orientarea către politici în domeniul sportului care să fie sprijinite cu date
- (2) Crearea unui cadru mai sigur pentru subvențiile publice acordate sectorului sportiv

Dimensiunea organizării sportului

- (1) specificitatea sportului,
- (2) libera circulație și naționalitate,
- (3) transferuri,
- (4) agenți ai jucătorilor,
- (5) protecția minorilor,
- (6) corupție, spălare de bani, și alte forme de infracțiuni financiare,
- (7) sistemele de acordare a licențelor pentru cluburi sportive de drept public/privat
- (8) mass-media

Planul de acțiune¹⁰

¹⁰ Cartea Albă privind Sportul, sinteză, online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:l35010&from=RO>. UE lucrează la o variantă nouă, ultimul draft disponibil online (sept. 2021): <http://www.coe.int/en/web/sport/revision-esc/>

- Împreună cu Cartea Albă, Consiliul a adoptat un plan de lucru pentru perioada 2017-2020.
- Planul de lucru pentru 2017-2020 include o serie de măsuri specifice legate de aspectele sociale și economice ale sportului, cum ar fi sănătatea, incluziunea socială, munca voluntară, educația sau relațiile externe.

Măsurile cuprinse în Planul de lucru includ:

- elaborarea de orientări privind activitatea fizică și crearea unei rețele europene de promovare a sportului ca activitate de consolidare a sănătății;
- combaterea mai eficientă a dopajului în sport la nivel european;
- acordarea unei etichete europene școlilor care încurajează implicarea în activități fizice;
- lansarea unui studiu privind munca voluntară în sport;
- îmbunătățirea incluziunii sociale și a integrării prin intermediul sportului, utilizând programele și resursele UE;
- promovarea schimbului de informații, experiențe și bune practici între serviciile de aplicare a legii și organizațiile sportive pentru a preveni rasismul și violența;
- colectarea de statistici care cuantifică impactul economic al sportului și pe care se pot baza deciziile de politică;
- analiza finanțării publice și private a sportului;
- continuarea lucrărilor privind activitățile agenților sportivi și valoarea adăugată a posibilei acțiuni a UE în acest domeniu (care face obiectul unei comunicări a Comisiei din 2011);
- o mai bună structurare a dialogului privind sportul la nivelul UE, în special printr-un forum anual privind sportul;
- intensificarea cooperării interguvernamentale în domeniul sportului;
- promovarea creării de comitete europene pentru dialog social în sectorul sportului și sprijinirea angajatorilor și a angajaților.

Comisia Europeană nu a avut pentru mult timp nicio bază legală pentru cercetări suplimentare în acest domeniu, întrucât statele membre erau singurele responsabile pentru implementarea măsurilor legate de educație fizică și sport (în unitatea de învățământ sau în timpul liber), astfel ghidurile sau rapoartele elaborate de organismele europene nu au avut o bază juridică. Nu a existat nicio imagine de ansamblu actualizată asupra modului în care statele membre au definit rolul educației fizice și al activităților fizice sau a felului în care propriile lor politici în acest domeniu erau corelate cu dezvoltările recente în domeniile sănătății, educației și sportului.

Tratatul de la Lisabona (2009) marchează o etapă importantă pentru politica UE privind sportul. Începând cu acest tratat, sunt definite competențe clare pentru instituțiile UE (Comisie, Parlament, Consiliul de Miniștri) în sfera sportului - mai precis UE poate coordona și sprijini politici și programe în sfera sportului însă nu poate interveni la nivel de armonizare a legislației la nivelul statelor sau în schimbarea competențelor specifice ale instituțiilor guvernamentale la nivel de stat. Articolul 165 al Tratatului de la Lisabona din (2009) oferă Uniunii Europene o bază legală pentru o nouă competență în domeniul sportului, care face apel la acțiune pentru dezvoltarea dimensiunii europene a sportului. De asemenea, Tratatul dă dreptul Uniunii Europene să contribuie la promovarea obiectivelor europene ale sportului și recunoaște funcția socială și educativă a sportului.

Uniunea Europeană și-a intensificat interesul și activitatea în zona sportului ulterior adoptării Tratatului de la Lisabona. Cele trei dimensiuni ale sportului din Cartea Albă sunt păstrate. În 2011 Comisia Europeană publică Comunicatul CE cu privire la Sport (2011)¹¹ care reiterează cele trei dimensiuni cuprinse în Cartea Albă - dimensiunea socială și cea economică precum și organizarea sportului - și trasează principalele elemente ale dimensiunii europene a sportului (promovând conceptul de model european în sport). În ultimul deceniu CE împreună cu celelalte instituții europene au luat măsuri activă pentru a promova o politică integrată, comprehensivă la nivelul statelor UE - un model european al sportului.

¹¹ EU Commission communication on Sport (2011), online: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/db29f162-d754-49bc-b07c-786ded813f71>

Comisia este organismul executiv în domeniu. În cadrul Comisiei, Direcția Generală pentru Tineret, Sport, Educație și Cultură (DGEAC) este ramura instituțională responsabilă cu dezvoltarea și implementarea politicii europene în domeniul sportului. Activitățile DG EAC în domeniul sportului sunt conturate de:

- Planul de lucru al Uniunii Europene pentru sport (2017-2020)¹²
- Cartea Albă pentru Sport¹³
- Comunicare a CE privind dezvoltarea dimensiunii europene în sport¹⁴

DGEAC este responsabil pentru dezvoltarea unei politici în sport bazate pe dovezi, pentru promovarea cooperării și gestionarea inițiativelor de sprijinire a activității fizice și a sportului în întreaga Europă, în special prin intermediul programului Erasmus +. DGEAC este responsabil (ca componentă executivă, parte din Comisie) în fața Parlamentului European, anume Comitetul pentru educație și cultură.

DG EAC are trei domenii principale de activitate în domeniul sportului¹⁵

- Integritatea sportului - în special promovarea bunei guvernări, inclusiv protejarea minorilor, specificitatea sportului, combaterea corupției și a meciurilor aranjate/trucate, precum și combaterea dopajului.

Eforturile Comisiei au fost axate pe trei direcții majore: (1) Combaterea violenței și a discriminării, (2) Anti-doping și (3) Combaterea meciurilor aranjate (match fixing)

Violența în sport rămâne o problemă, atât pe teren cât și în afara acestuia are un impact atât asupra sportului, cât și asupra sportivilor ca modele sociale. Comportamentul violent pune în pericol rolul sportului ca instrument de transmitere a valorilor pozitive.

¹² Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, din 21 mai 2014 privind Planul de lucru european pentru sport (2014-2017) 2014/C 183/03 Online:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9639-2017-INIT/en/pdf>

¹³ Carta Albă pentru Sport, online: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:42014Y0614\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:42014Y0614(03))

¹⁴ COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR privind Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului, online:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52011DC0012&from=EN>

¹⁵ Informații detaliate despre politicile DG EAC, online: <https://sport.ec.europa.eu/policies/>

Studiul Agenției UE pentru Drepturi Fundamentale privind rasismul și discriminarea etnică în sport indică faptul că rasismul și discriminarea au devenit din ce în ce mai răspândite atât în sportul amator, cât și în cel al tinerilor.

Dopajul nu se limitează doar la profesioniști - un număr din ce în ce mai mare de amatori și sportivi recreativi sunt tentați sau presați să utilizeze medicamente care îmbunătățesc performanța. Alături de problemele grave de sănătate pe care le poate provoca, dopajul afectează negativ percepția publică a sportului și demotivează participanții, subminând grav principiile concurenței deschise și loiale în acest proces. Creșterea nivelului de dopaj în sportul profesional și amator a afectat negativ, de asemenea, profitabilitatea și sponsorizarea evenimentelor și echipelor sportive. Prin urmare, împreună cu statele membre, Comisia dezvoltă inițiative de coordonare a acțiunilor naționale, regionale și locale axate pe această problemă. În mod tradițional, politicile antidoping s-au preocupat în primul rând de testare și sancțiuni. Cu toate acestea, există acum un nivel de conștientizare tot mai mare în UE că astfel de reguli și programe trebuie să fie susținute de eforturi mai largi de prevenire a unei culturi pro-doping.

Aranjarea meciurilor reprezintă o amenințare majoră pentru integritatea evenimentelor sportive, sportivii fiind supuși unor tentații financiare considerabile și presiunii de a influența obiectivele și rezultatele sportive. Ca parte a eforturilor mai largi de asigurare a sportului competitiv rămân echitabile - și reputația echipelor sportive, a organizațiilor și a evenimentelor nu este compromisă - Comisia Europeană joacă un rol activ în combaterea aranjamentelor meciurilor. Acest lucru are loc prin coordonarea legislației UE în domenii conexe și prin cooperarea cu organisme internaționale cheie în ceea ce privește modalitățile de abordare a meciurilor la nivel european și global.

- Dimensiunea economică a sportului - în acest domeniu eforturile Comisiei sunt direcționate spre (1) integrarea și valorificarea sportului în procesul de dezvoltare regională și (2) promovarea inovației și a practicilor sustenabile prin sport.

Sportul aduce o contribuție directă la creșterea regională, încurajează ocuparea forței de muncă și coeziunea socială, inovarea, dezvoltarea durabilă și regenerarea urbană, sporind atractivitatea generală a regiunilor. Studiul realizat de CE privind contribuția sportului la dezvoltarea regională prin intermediul fondurilor structurale¹⁶ demonstrează această contribuție și indică un specific al proiectelor inter-regionale și focalizarea mai degrabă pe zonele urbane. Sportul este recunoscut din ce în ce mai mult ca un factor important pentru dezvoltarea locală și regională. Peste 100 de regiuni din Europa au inclus acum sportul în strategiile lor de specializare inteligentă (ca prioritate economică sau ca zonă de inovare). În 2018 a fost lansată SportHub: Alianța pentru Dezvoltare Regională în Europa (inițiativa SHARE).

Această inițiativă își propune să sensibilizeze rolul sportului și al activității fizice în contextul dezvoltării regionale. Obiectivul principal este de a împuternici părțile interesate și de a valorifica întregul potențial al sportului pentru dezvoltarea economică și socială pe teritoriile europene prin consolidarea includerii sale în platformele politice care se ocupă de dezvoltarea regională.

Inițiativa Share va acționa pentru a standardiza utilizarea instrumentelor de finanțare (în special fondurile structurale și de investiții europene). Inițiativa SHARE reunește în prezent peste 100 de organizații sportive locale, regionale și naționale din întreaga Europă care sunt angajate în discuții și activități menite să aducă sportul în procesul de negociere pentru fondurile structurale - atât la nivel regional, cât și la nivelul UE.

- Sportul și societatea (dimensiunea socială) - în special incluziunea socială, rolul antrenorilor, educația în și prin sport, sport și sănătate, sport și mediu și sport și mass-media, precum și diplomația sportivă

¹⁶Study on the contribution of sport to regional development through the structural funds - Final report (2016), online:

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3c9c6d76-9aa1-11e6-9bca-01aa75ed71a1>

Eforturile Comisie se îndreaptă în trei direcții: (1) egalitatea de gen și non discriminare, (2) sănătate prin activitate fizică și (3) incluziune socială.

Promovarea egalității de gen și eradicarea discriminării sunt principii cheie ale UE. și reprezintă o prioritate și în sport. Egalitatea de gen este unul dintre principiile cheie ale Comisiei Europene, care trebuie integrat în toate politicile sale, inclusiv în sport. Planul de lucru al UE pentru sport 2017-2020¹⁷ promovează egalitatea de gen ca unul dintre principalele obiective ale acțiunilor și inițiativelor Comisiei în domeniul sportului. Principala provocare este de a încuraja mai multe fete și femei să participe la sport, deoarece statisticile¹⁸ arată că nivelurile de inactivitate feminină sunt chiar mai mari decât tendințele deja îngrijorătoare ale populației generale din UE.

Promovarea egalității în sport este un proces complex, multi-generațional. Prin urmare, Comisia își propune să: (1) promoveze modele feminine care ar putea inspira generațiile mai tinere (2) realizeze un echilibru de gen în conducerea instituțională (echilibru poziții conducere) - de exemplu prin eliminarea barierelor și încurajarea activă a femeilor să preia roluri de conducere în cadrul organizației sportive (3) încurajeze egalitatea de gen în antrenorat, facilitând accesul la educația antrenorului și, în cele din urmă, la o profesie mai echilibrată.

Importanța activităților sportive. Sportul joacă un rol vital în îmbunătățirea stării generale de sănătate și în reducerea impactului multor alte condiții legate de sănătate. Exercițiul fizic regulat și implicarea în sport sunt cruciale pentru a rămâne în formă fizică și mentală. Activitățile sportive contribuie la reducerea problemelor legate de greutate și obezitate și joacă un rol important în prevenirea sau reducerea impactului multor alte afecțiuni legate de sănătate.

În afară de beneficiile individuale pentru sănătate, există și dovezi ale efectelor economice directe și indirecte pozitive ale participării la sport și activitate fizică. Un număr mare de oameni din întreaga Europă nu practică sport (Special Eurobarometer 472. Sport and physical

¹⁷ documentul integral, online: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9639-2017-INIT/en/pdf>

¹⁸ Special Eurobarometer 465: Gender Equality 2017, online
https://data.europa.eu/data/datasets/s2154_87_4_465_eng?locale=en

activity – sondaj eurobarometru 472 – sport și activitate fizică)). Lipsa exercițiilor fizice și implicarea în activități sportive are un impact serios asupra stării generale de sănătate, a ratei bolilor care pot fi prevenite și a numărului de decese premature.

Un nivel excesiv de ridicat de inactivitate fizică a fost raportat în ultimul Eurobarometru privind sportul și activitatea fizică¹⁹. Există, de asemenea, costuri sociale și economice grave legate de inactivitatea fizică.

Pentru a încuraja dezvoltarea unor politici eficiente în statele membre, majoritatea activităților din domeniul sportului se concentrează acum pe punerea în aplicare a Recomandării Consiliului privind promovarea activității fizice care îmbunătățește sănătatea (HEPA) între sectoare²⁰. Recomandarea stabilește colectarea de informații și date privind nivelurile și politicile HEPA și se bazează pe orientările UE privind activitatea fizică. Prin urmare, activitățile Comisiei susțin consolidarea cooperării dintre părțile interesate - statele membre ale UE, Organizația Mondială a Sănătății și societatea civilă.

Sportul și activitatea fizică joacă un rol important în procesul de integrare și incluziune socială. Astfel de activități oferă oportunități grupurilor marginalizate și defavorizate să interacționeze și să se integreze cu alte grupuri sociale. Sportul oferă, de asemenea, celor cu dizabilități ocazia de a-și prezenta talentele și de a elimina stereotipurile. Multe dintre aceste grupuri sunt, de asemenea, subreprezentate în rândul sportivilor profesioniști, voluntari și membri ai comitetelor și organelor de conducere - fie la nivel local, național sau european. Alături de Concluziile Consiliului cu privire la contribuția sportului în procesul de incluziune socială²¹ și rolul vital pe care îl are sportul în abordarea ocupării forței de muncă a tinerilor și a incluziunii sociale. Strategia UE pentru persoanele cu dizabilități 2010-2020 își propune, de asemenea, să împuternicească persoanele cu dizabilități, astfel încât să se poată bucura de drepturile lor și să

¹⁹ Documentul integral, online: <https://www.europarc.org/wp-content/uploads/2020/01/Special-Eurobarometer-472-Sports-and-physical-activity.pdf>

²⁰ RECOMANDAREA CONSILIULUI din 26 noiembrie 2013 privind promovarea intersectorială a activității fizice de îmbunătățire a stării de sănătate 2013/C 354/01, online: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013H1204\(01\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013H1204(01)&from=GA)

²¹ Concluziile Consiliului din 18 noiembrie 2010 privind rolul sportului ca sursă și forță motrice a incluziunii sociale active, 2010/C 326/04, online: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52010XG1203\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52010XG1203(04))

participe pe deplin în societate.

Documente relevante la nivel European

- Mapping of innovative practices in the EU to promote sport outside of traditional structures. Final Report to the European Commission, (2020) (Cartografierea practicilor inovatoare din UE pentru promovarea sportului în afara structurilor tradiționale. Raport final către Comisia Europeană) online: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d02e4ea2-9295-11eb-b85c-01aa75ed71a1/language-en>
- Comisia Europeană/EACEA/Eurydice, 2013. Educația fizică și sportul în școlile din Europa Raport Eurydice. Luxemburg: Oficiul pentru publicații al Uniunii Europene. online: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1235c563-def0-401b-9e44-45f68834d0de/language-ro/format-PDF>
- Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, on the European Union Work Plan for Sport (1 July 2017 - 31 December 2020) – (Rezoluția Consiliului și a Reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind Planul de lucru al Uniunii Europene pentru sport), Online: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9639-2017-INIT/en/pdf>
- Comisia Europeană, 2007, Cartea Albă privind Sportul, online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A52007DC0391>
- Mittag, J. & Naul, R. (2021), EU sports policy: assessment and possible ways forward, European Parliament, Research for CULT Committee – Policy Department for Structural and Cohesion Policies, Brussels, (Politica sportivă a UE: evaluare și posibile căi de urmat, Parlamentul European, Comisia de cercetare pentru CULT – Departamentul de politici pentru politici structurale și de coeziune, Bruxelles) online: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/652251/IPOL_STU\(2021\)652251_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/652251/IPOL_STU(2021)652251_EN.pdf)
- Comisia Europeană, EU Special Eurobarometer 472. Sports and Physical Activity,

2017 – (Comisia Europeană, Eurobarometru special 472. Sport și activitate fizică) online: <https://www.europarc.org/wp-content/uploads/2020/01/Special-Eurobarometer-472-Sports-and-physical-activity.pdf>

- Comisia Europeană, European Guide of Healthy Physical Activity and Sports Programmes Methodology and compilation of best practices, 2011, (Ghidul european al programelor de activitate fizică sănătoasă și sport Metodologie și compilare de bune practici) online: http://igoid.uclm.es/Libros/European_Guide.pdf
- WHO Regional Office for Europe, Promoting sport and enhancing health in European Union countries: a policy content analysis to support action, 2011 – (Biroul Regional al OMS pentru Europa, Promovarea sportului și îmbunătățirea sănătății în țările Uniunii Europene: o analiză a conținutului politicii pentru a sprijini acțiunea), online: https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0006/147237/e95168.pdf
- European Commission, Communication on Sport. Developing the European Dimension of Sport – (Comisia Europeană, Comunicare privind sportul. Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului), 2011, online: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/db29f162-d754-49bc-b07c-786ded813f71>
- ESSA-SPORT, National Report. analysis of labour market in the sport and physical activity sector. Romania - (ESSA-SPORT, Raport Național. analiza pieței muncii în sectorul sportului și activității fizice. România) 2019, online: https://www.essa-sport.eu/wp-content/uploads/2020/01/ESSA_Sport_National_Report_Romania.pdf

Sinteză context european

Activitatea Comisiei Europene în domeniul sportului în ultimii 15 ani, pornind de la studiile, politicile și acțiunile în sport, indică următoarele:

- Sportul a crescut semnificativ în importanță la nivel politic, eforturile UE concentrându-se în definirea unui cadru legal care să-i permită o implicare mai amplă în acest domeniu cu intervenții indirecte prin diverse instrumente (programe trans-

naționale precum inițiativa SHARE, ERASMUS+, campanii de promovare a activității fizice, dezvoltarea dimensiunii europene a sportului)

- Planul de lucru al UE pentru perioada 2017-2020²² reiterează caracterul multi-dimensional al sportului, focalizând-uși eforturile în trei direcții majore: (1) Integritatea sportului, în special promovarea bunei guvernări, inclusiv protejarea minorilor, specificul sportului, combaterea corupției și a meciurilor truate/aranjate, precum și combaterea dopajului; (2) Dimensiunea economică a sportului, în special inovația în sport, și sportul și piața unică digitală; (3) Sport și societate, în special incluziunea socială, rolul antrenorilor, educația în și prin sport, sport și sănătate, sport și mediu și sport și mass-media, precum și diplomația sportivă
- Obiectivele CE prin acest plan sunt: (1) să crească conștientizarea domeniilor diverse la care sportul poate aduce o contribuție pozitivă, (2) să promoveze o abordare cooperativă și concertată între statele membre și Comisie, (3) să abordeze provocările transnaționale utilizând o abordare coordonată a UE luând în considerare natura specifică a sportului, (4) să contribuie la prioritățile generale ale politicii economice și sociale a UE precum și la promovarea dezvoltării durabile, (5) să promoveze și stimuleze egalitatea de gen, să ia în considerare relația dintre sport și educație, (6) să contribuie prin politicile și programele definite la promovarea sportului de masă la nivelul statelor membre

UE recunoaște formal rolul important pe care sportul îl joacă în educație, cultură, incluziune socială și sănătate publică și include sportul între prioritățile sale strategice pentru a atinge solidaritatea și prosperitatea la nivelul comunității europene

²² Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, on the European Union Work Plan for Sport (1 July 2017 - 31 December 2020). Online: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9639-2017-INIT/en/pdf>

Strategii naționale și bune practici în UE

Comisia Europeană prin intermediul Directoratului General pentru Educație și Cultură (DGEC) a realizat o analiză asupra strategiilor naționale pentru sport, la nivelul statelor membre UE²³ pentru a înțelege modul în care statele membre își definesc și implementează strategiile naționale de sport.

Municipalitățile joacă un rol cheie în promovarea practicării sportului și activității fizice în rândul populației, deoarece acestea sunt cea mai apropiată componentă instituțională a administrației pentru cetățean (principiul subsidiarității). Municipalitățile sunt în contact direct cu cluburile sportive de drept public/privat și alte tipuri de instituții care permit cetățenilor să se implice în sport și, în multe cazuri, municipalitățile susțin aceste instituții din punct de vedere financiar sau tehnic pentru ca acestea să își dezvolte activitățile sportive în beneficiul societății. Prin urmare, rolul municipalităților în sistemul sportiv local poate fi considerat crucial deoarece acestea au un potențial imens de a promova practicarea sportului și activității fizice prin politicile pe care le implementează.

Analiza a 25 de strategii naționale²⁴ a condus la următoarele rezultate²⁵:

Componenta instituțională

- În majoritatea cazurilor, organismul care a emis documentele a fost un minister de la nivelul guvernului (80%). În unele cazuri, documentul a fost emis oficial de parlament sau de guvern, dar și în aceste cazuri, organismul de coordonare era un minister la nivelul guvernului (abordare topdown, centru-local).

Se observă o diversitate ridicată la nivel de organism inițiator/coordonator (element care reflectă diversitatea politică, istorică și culturală) - în majoritatea cazurilor, ministerul responsabil pentru sport a fost combinat cu cel pentru educație sau pentru tineret. A doua cea mai frecventă combinație a fost cea a sportului și culturii, uneori combinată cu alte domenii

²³ Comisia Europeană, European Guide of Healthy Physical Activity and Sports Programmes Methodology and compilation of best practices, 2011, online: http://igoid.uclm.es/Libros/European_Guide.pdf

²⁴ Documentele analizate au fost elaborate în perioada 2000-2009

²⁵ Datele preluate și prelucrate din Comisia Europeană, European Guide of Healthy Physical Activity and Sports Programmes Methodology and compilation of best practices, 2011, online: http://igoid.uclm.es/Libros/European_Guide.pdf

precum turismul (alte situații au fost sport și sănătate, bunăstare și sport, administrație, guvernare locală și sport)

Durata acoperită de strategie (în ani)

- Aproape toate documentele (21 din 25 sau 84%) au menționat o perioadă generală de timp a strategiei (cele trei documente care nu precizau perioada, aveau specificată o perioadă atașată planului de acțiune).
- Perioada de timp acoperită de plan variază de la 2 la 20 de ani, în timp ce planurile de acțiune au perioade de implementare semnificativ mai scurte - de asemenea există documente (Letonia, Irlanda de Nord) care menționează obiective pe termen scurt, mediu și lung. Stabilirea intervalelor de timp intermediare poate facilita monitorizarea progresului și permite ajustări ale acțiunilor dacă este necesar.

Participare actori cointeresați

- Doar 12 strategii din cele 25 analizate (67%) au descris procesul de elaborare, nivelul de detaliere furnizat a fost divers. Unele doar menționează consultări cu actori cointeresați în cadrul procesului (fără alte detalii), la capătul celălalt al spectrului, există documente care oferă o descriere amplă, integrală a fiecărei etape (inclusiv lista de actori cointeresați consultați) - în general actorii cointeresați consultați au fost entități instituționale (guvernamentale în domeniile conexe - sănătate, educație, social, finanțe, apărare), alături de care întâlnim reprezentanți ai societății civile și a asociațiilor în domeniu, universități, reprezentanți ai sectorului privat etc. De asemenea, în majoritatea cazurilor feedback-ul obținut sau ajustările realizate pe baza acestuia nu au vizat elemente de conținut, ci de formă. Deoarece o treime din strategiile analizate nu au furnizat detalii suficiente cu privire la proces de elaborare (în special componenta de participare a actorilor cointeresați), este dificil să avem o imagine completă cu privire la gradul real de implicare a actorilor cointeresați în dezvoltarea strategiilor naționale. Este recomandat ca procesul de planificare să fie transparent, deschis participării tuturor categoriilor de actori cointeresați, colaborarea

să implice atât guvernul central, cât și autoritățile locale (caracterul comunitar al sportului), alături de reprezentanți ai sectorului non-profit (componenta de voluntariat în sport)

Conținut

- Toate strategiile analizate menționează impactul pozitiv al sportului și activității fizice asupra sănătății și conțin obiective în acest sens, corelate cu promovarea unui stil de viață sănătos. Există o recunoaștere generală a beneficiilor pe care sportul și activitatea fizică le au asupra sănătății.
- Aproximativ jumătate din strategii stabilesc obiective specifice sau ținte clare privind creșterea participării în activități sportive sau fizice însă doar 3 dintre acestea au definiți indicatori măsurabili în acest sens (spre exemplu strategia Olandei "cel puțin 70% dintre adulți (18+) desfășoară minimum de activități fizice conform recomandărilor OMSP")
- Majoritatea strategiilor includ sportul pentru toți/sport de masă și sportul de performanță (două strategii sunt dedicate exclusiv sportului de masă). În general, accentul pus pe sportul de masă poate fi văzut ca un element pozitiv din perspectiva sănătății publice. Mai multe strategii pornesc de la premisa că susținerea sportului de performanță și atragerea/organizarea unor evenimente sportive internaționale vor conduce la o creștere a participării publicului larg în activități fizice și sport, fără a oferi dovezi empirice în acest sens.
- Investițiile în baza materială sportivă sunt o temă recurentă (baza materială sportivă pentru sportul de performanță și sportul de masă). Dezvoltarea unui mediu accesibil prin investiții în baza materială sportivă (piste de bicicletă, săli de sport, piste de alergare/mers) crește posibilitatea participării tuturor grupurilor sociale (în special celor dezavantajate) în activități fizice. Baza materială pentru sport ar trebui să fie cât mai diversă (pentru toate formele de sport, activitate fizică) și conectată cu alte

domenii precum transportul sustenabil. Există dovezi empirice²⁶ (Danemarca) care confirmă că e nevoie facilități care să permită practicarea de sportului la nivel individual și non-organizat (rolul autorităților locale e important aici). Având în vedere necesitatea de a crește participarea populației în sport și activități fizice, este crucială că, din punctul de vedere al investițiilor economice, facilitățile destinate sportului de performanță nu sunt prioritizate în detrimentul facilităților pentru publicul larg, iar procesul de planificare și dezvoltare a acestui tip de baza materială sportivă este corelat cu planificarea urbană locală.

Grup țintă

- Grupurile țintă vizate de strategii sunt diverse, structurate în funcție de indicatori socio-economice, gen, dizabilități, etniei sau locație geografică. Toate documentele analizate includ în grupul țintă copii, tinerii și persoanele cu dizabilități. Alături de acestea, unele strategii includ și obiective care vizează grupuri precum persoanele în vârstă, femei (diferențiere bazată pe gen), persoane cu niveluri reduse de activitate fizică și grupuri defavorizate. Analiza indică o abordare largă, incluzivă cu privire la grupurile țintă, și stabilirea unor obiective SMART și a unor programe măsurabile pentru aceste grupuri
- Toate strategiile includ școlile ca zone de intervenție importante - școlile reprezintă un cadru excelent pentru asigurarea oportunităților de a desfășura activități sportive de către copii în general și a celor care sunt inactivi în timpul lor liber cu activitate fizică; studiile sugerează că creșterea numărului de ore de educație fizică sau sport nu are un impact negativ asupra performanței academice a elevilor, și, în unele cazuri, are un impact pozitiv asupra notelor²⁷

²⁶ Idræt for Alle – konklusioner og forslag [Sport for All – conclusions and suggestions]. Copenhagen, Ministry of Culture, 2009 (http://kum.dk/Documents/Publikationer/2009/Idr%c3%a6t%20for%20alle/idraet_for_alle_pixi.pdf, accessed 6 May 2011).

²⁷ Shephard, R. Curricular physical activity and academic performance. Paediatric Exercise Science, 1997, 9:113–125.

Implementare și evaluare

- Toate strategiile au plasat principala responsabilitate pentru implementarea la nivelul ministerului de sport. Asigurarea unui cadru care să promoveze colaborarea intersectorială este văzută ca un element important pentru succesul strategiei
- Toate strategiile au subliniat importanța implementării de programe la nivel local (prin implicarea autorităților locale) - administrația locală are un rol esențial în promovarea sportului și activității fizice, datorită apropierii de cetățeni și a responsabilităților privind mediul și baza materială pentru sport - este esențial ca strategia să dezvolte mecanisme instituționale care să faciliteze colaborarea și implementarea politicilor eficient, atât la nivel central, cât și local (mecanisme de finanțare specifice, reglementări favorabile sportului)
- Sursele de finanțare pentru implementarea strategiilor includ, pe lângă fondurile publice, și fonduri private sau surse alternative (loterie, sponsorizări, donații etc)
- Majoritatea strategiilor (70%) au secțiuni specifice privind procesul de evaluare și monitorizare și prevăd proceduri clare în acest sens - se observă în schimb lipsa unor obiective SMART, fapt care îngreunează procesul și crește dificultatea înțelegerii corecte a impactului pe termen mediu și lung

Sinteză – principalele elemente de interes privind realizarea Strategiei Naționale pentru Sport

1. **Realizarea unei strategii naționale pentru sport reprezintă o mare oportunitate** pentru sectoarele sănătății și sportului de a propune politici și programe comune pentru a promova activitatea fizică și sportul pentru toți (cu efecte pozitive la nivelul sănătății publice). Cooperarea poate fi deosebit de avantajoasă, în special pentru

Trudeau F, Shephard RJ. Physical education, school physical activity, school sports and academic performance. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 2008, 5:10.
Trost SG. Active education: physical education, physical activity and academic performance [policy brief]. San Diego, Active Living Research, 2007.

activarea și implicarea grupurilor defavorizate, a persoanelor în vârstă și persoanele cu niveluri scăzute de activitate fizică și pentru a reduce inegalitățile în participarea la sport și activitate fizică. Sportul poate juca un rol important în componenta de prevenție în sănătate publică.

2. **Colaborarea intersectorială este un element esențial în ecuația succesului acestor strategii** - acest principiu trebuie păstrat și în faza de implementare. Promovarea sportului și a activității fizice este relevantă pentru o multitudine de sectoare - este important ca toți actorii cointeresați din aceste sectoare (sport, sănătate, educație, administrație publică) să fie implicați pe tot parcursul procesului - un proces participativ permite valorificarea sinergiilor dintre domenii și corelarea programelor din strategie cu alte programe conexe, pentru un impact mai mare. Colaborarea trebuie să includă nu doar autoritățile centrale (ministere, agenții guvernamentale), ci, de asemenea, autoritățile locale, societatea civilă și sectorul privat.
3. **Autoritățile locale au un rol esențial în succesul unei strategii pentru sport** deoarece în general oportunitățile pentru a face sport și activitate fizică sunt asigurate de acestea (aceste activități se desfășoară în context local)
4. **Abordarea comprehensivă a domeniului sportului** (ca parte a unui stil de viață sănătos) prin oferirea de oportunități variate de a desfășura activități fizice (diversitate activități fizice, oportunități într-un context variat - unitate de învățământ, muncă, spații publice) este un factor important pentru succesul strategiei.
5. **Caracterul trans-sectorial al sportului presupune o abordare comprehensivă la nivelul programelor și politicilor** - sportul de performanță ar trebui utilizat ca un "catalizator" și pentru dezvoltarea celorlalte domenii cheie - sportul de masă, sportul în școli, sport și sănătate etc. Aceste domenii ar trebui integrate, politicile și programele corelate, astfel încât împreună să sublinieze importanța sportului în general și beneficiile investiție în sport.
6. **Dezvoltarea bazei materiale sportive** (calitate și diversitate în tipuri de bază materială sportivă), destinată publicului larg, care să ofere o paletă amplă de

oportunități pentru a desfășura sport și activități fizice în locații diverse, ar trebui inclusă în procesul de planificare urbană de la nivel local.

7. **Focalizare pe componenta educativă prin implicarea timpurie a copiilor** în activități sportive, diferite de cele formale incluse în programul școlar - activități de voluntariat, arbitraj, vizionări de antrenamente sportive, competiții locale, întâlniri cu sportivi profesioniști cu performanțe deosebite ("role models") - aceste eforturi urmăresc crearea unei noi perspective colective care să includă sportul și activitatea fizică în general printre elementele "de bază" ale vieții individului (proces de schimbare culturală).
8. **Componenta de evaluarea și monitorizare este esențială** pentru înțelegerea efectelor pe termen mediu și lung - un mecanism coerent permite evaluarea măsurii în care obiectivele stabilite sunt atinse, înțelegerea factorilor pozitivi, dar și a barierelor existente, precum și modul în care resursele sunt alocate (și dacă acestea sunt alocate corespunzător)

Contextul național. Cadrul legal²⁸ în domeniul sportului și implicațiile din perspectiva componentei legislative

Cadrul legal existent nu este corelat cu obiectivele pe termen mediu și lung în toate cele trei domenii – sport de performanță, sport în școli și sportul de masă.

Necesitatea actualizării cadrului legal nu se referă doar la legea sportului, ci și la legislația primară și secundară cu efecte majore în zona sportivă.

La nivel operațional, există multiple inadvertențe legale care împiedică actorii instituționali (precum federațiile sau cluburile) să își desfășoare activitatea în mod eficient și limitează semnificativ potențialul de dezvoltare (suprapuneri de responsabilități la nivel de instituții centrale – MEC, MSP, MM; limitări în obținerea de finanțare din surse alternative la nivelul federațiilor sportive neolimpice, limitări în practicarea activității sportive datorită reglementărilor). Este necesară o revizuire a legislației, corelată cu nevoile actorilor

²⁸ Septembrie 2021

instituționali din toate cele trei domenii, și construcția unui cadru legal care să faciliteze o atitudine pro-activă din partea acestora.

Atingerea obiectivelor strategice și specifice avute în vedere prin prezenta Strategie presupune elaborarea sau modificarea unor acte normative, dintre care cele mai importante le reprezintă:

- Inițierea unui demers larg de actualizare și modificare a legislației ce afectează zona sportivă, cu propuneri de acțiuni pe termen scurt, mediu și lung.
- Analiza, revizuirea și actualizarea legii sportului, pentru punerea în acord cu nevoile exprimate de actorii cointeresați din domeniu.
- Adoptarea unor măsuri legale care să stimuleze și să faciliteze participarea sectorului privat în actul de finanțare a activităților sportive.

Revizuirea reglementărilor legale privind statutul federațiilor, cluburilor sportive de drept public/privat

- altor actori instituționali, pentru stimularea și facilitarea funcționării eficiente a acestora.

Instituțiile cu responsabilități în domeniul sportului vor avea o preocupare constantă pentru îmbunătățirea permanentă a legislației din domeniu și a controlului respectării acesteia, cu scopul atingerii obiectivelor prioritare ale prezentei strategii.

De asemenea, strategia vizează și armonizarea procedurilor și practicilor naționale cu bunele practici de la nivelul Uniunii Europene.

În plan legislativ, implementarea Strategiei 2023-2032 impune modificări și completări ale actelor normative de nivel superior și ale legislației secundare.

Astfel, principalele demersuri întreprinse în cadrul legislativ vizează:

- Modificarea Legii nr. 69/2000 a educației fizice și sportului,
- Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000,

- Modificarea normelor financiare pentru activitatea sportivă aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 1447/2007 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată,
- Inițierea unui act normativ privind adoptarea Statutului sportivului de performanță,
- Modificarea legislației secundare privind acordarea către beneficiarii de drept (sportivi, antrenori, etc) a drepturilor pecuniare, indemnizațiilor.

3. Analiza situației actuale. Definirea problemelor.

Analiza preliminară a situației actuale are ca scop colectarea de date relevante pentru demersul strategic și realizarea unei analize diagnostic privind problemele și pericolele strategice cu care se confruntă domeniul sportului. Analiza a fost realizată în perioada august-decembrie 2021 și este redată în întregime în ANEXA 1 (la finalul acestui document).

În continuare, am selectat elementele care sunt relevante pentru realizarea profilului strategic

Analiza contextului european relevă existența a trei factori strategici cheie (domenii) în sfera sportului:

- **Sport în comunitate (de masă)**
- **Sport în educație (școli)**
- **Sport de performanță**

Cele trei domenii trebuie percepute integrat la nivel național, pentru a produce un rezultat strategic: o comunitate națională sănătoasă, implicată în sport și cu performanțe remarcabile. Este foarte important de înțeles ca domeniul strategic 3 este puternic legat și condiționat de primele două domenii.

3.1 Erori și pericole strategice

Erorile și pericolele strategice reprezintă pericole (sau amenințări) care pot influența negativ, semnificativ și pe termen lung dezvoltarea domeniului sportului la nivel național. Este vorba de acel gen de probleme care, lăsate nerezolvate, vor afecta puternic viitorul sportului în România. Definirea listei de erori strategice presupune analiza profilului strategic, capacitatea instituțională existentă, precum și elementele specifice domeniului și mediului extern.

Pericolele strategice identificate în urma analizei pe cei trei factori strategici cheie:

Pericole transversale:

1. Tratarea eronată a sportului ca o zonă de interes scăzut pentru politic și minimizarea/ignorarea importanței acestuia la nivel național
2. Fragmentarea instituțională accentuată a domeniului sportiv și lipsa cooperării actorilor instituționali relevanți
3. Neînțelegerea corelării celor trei factori strategici cheie (sport în comunitate, sport în școală, sport de performanță) pentru a avea succes în domeniul sportului la nivel național și internațional

Pericole sectoriale

Sport în comunitate (de masă)

1. Menținerea trendului actual de practicare a activității fizice și activităților sportive la nivelul populației – România înregistrează (2017) printre cele mai ridicate procente din populație care nu practică deloc sport – 63% comparativ cu 46% media UE. De asemenea 51% declară că nu practică niciun fel de activități fizice comparativ cu 35% media UE – trendul este în creștere în ambele cazuri, față de 2013 (+3% sport, +15% activitate fizică de orice fel). Lipsa unor măsuri concrete care să faciliteze accesul la activități fizice și sport, lipsa investițiilor în baza materială sportivă și menținerea

barierelor identificate vor contribui negativ la păstrarea acestui trend. Efectele pe termen mediu și lung ale practicării reduse a sportului sunt multiple și interconectate: efecte negative asupra sănătății, efecte privind calitatea vieții în general, efecte la nivelul bazei de selecție pentru sporturile de performanță, impact negativ la nivel economic prin valorificarea redusă a potențialului sportului.

2. Riscuri pentru sănătate – analiza datelor indică un trend îngrijorător ascendent al pre-obezității (România clasându-se peste media europeană) și obezității în rândul adulților, din cauza lipsei atractivității față de activitățile fizice și sport, dar și din cauza facilităților, bazei materiale sportive inadecvate la nivel local (doar 17% din populația României practică sport în parcuri sau spații publice, comparativ cu 40% media UE, cel mai comun loc fiind acasă, 60% RO vs 32% media UE) – baza materială sportivă adecvată la nivel local este un factor important în creșterea activității fizice și a practicării sportului de către populație (13% respondenți RO declară că nu există baza materială sportivă adecvată, comparativ cu 3% media UE)
3. Bariere în practicarea sportului – printre principalii motivatori pentru practicarea unui sport se numără beneficiile pentru sănătate (54%), relaxarea (35%) și distracția (17%). Din perspectiva barierelor, lipsa timpului (50%), lipsa motivației (17%) și lipsa bazei materiale sportive (13%) sunt cele mai des întâlnite. 12% dintre respondenți spun că existența unei dizabilități îi împiedică – proiectele de dezvoltare a bazei materiale sportive destinate sportului trebuie gândite și implementate ținând cont de acești factori – acces pentru toate categoriile (cu focalizare pe categorii marginalizate și persoane cu dizabilități). Lipsa bazei materiale sportive adecvate, limitările produse de cadrul legal existent precum și o abordare restrictivă în utilizarea spațiilor disponibile pentru activități sportive contribuie la alimentarea unui cerc vicios – minimizarea importanței și rolului pe care îl are sportul în dezvoltarea individului și bunăstarea unei comunități. Pe termen lung, repercusiunile sunt majore (negative) pe multiple paliere: social, economic, al sănătății
4. Minimizarea rolului autorităților locale – rolul autorităților locale în acest sector este esențial, politicile și programele trebuie realizate în colaborare cu UAT-uri și actori

cointeressați locali; majoritatea populației (52%) consideră că autoritățile locale nu depun suficiente eforturi pentru a încuraja și facilita practicarea de activități fizice sau sport (40% media UE). Datorită cadrului legal existent, autoritățile locale joacă un rol fundamental nu doar în dezvoltarea bazei materiale sportive, ci și în alocarea de resurse în domenii conexe – sportul în educație, evenimente sportive, campanii de sănătate cu o componentă de activitate fizică și sport.

5. Minimizarea importanței activităților fizice și sportive în contextul calității vieții unei comunități – conceptul de calitate a vieții joacă un rol central în facilitarea unei dezvoltări sustenabile pentru comunitățile locale. Capacitatea de a oferi acces și oportunități de a practica activități fizice și sportive trebuie dublată de conștientizarea rolului pe care sportul îl joacă în viața unei comunități – asumarea politică a importanței sportului de către liderii locali se traduce în investiții de resurse în această zonă. Fără o conștientizare a importanței acestui element de către factorul politic, alocarea de resurse va continua să fie limitată, lipsită de o viziune clară de dezvoltare și cu impact redus pe termen lung.

Sport în educație (școli)

1. Managementul resursei umane deficitar - principalul pericol strategic ține de resursa umană insuficientă, mai exact a profesorilor de educație fizică și sport specializați și a antrenorilor. Acest lucru are un efect negativ asupra calității orelor de sport, dar și asupra nivelului de atractivitate și implicare în cadrul orelor de educație fizică, din partea elevilor. Școlile din mediul rural suferă în mod deosebit, unde, din cauza lipsei de personal, profesorii generaliști sunt nevoiți să țină orele de sport, limitând astfel accesul elevilor la o dezvoltare fizică armonioasă și la un stil de viață sănătos. De asemenea, calitatea resursei umane trebuie să reprezinte o prioritate, datorită impactului general la nivel de sistem – focalizarea pe programe de învățare pe tot parcursul vieții și dezvoltare profesională este esențială în a asigura un grad ridicat de calitate la nivelul educației și pregătirii sportive. Metodele utilizate în prezent prezintă

un decalaj comparativ cu practica la nivel european, iar acest element se răsfrânge și asupra sportului de performanță.

2. Definirea restrictivă (și deficitară) a educației fizice și a sportului – opțiunile existente privind desfășurarea activităților fizice în cadrul sistemului educațional sunt reduse, comparativ cu celelalte state europene (nu există oportunități privind practicarea sporturilor de iarnă, activitate fizică, sport și aventură în natură, dans, înot etc), atât la nivelul materiilor obligatorii, cât și în cazul celor opționale. Diversificarea activităților sportive care pot fi practicate este un alt element care necesită o atenție deosebită, pentru valorificarea apetitului latent la nivelul elevilor. E necesară o delimitare cât mai amplă, incluzivă, a ceea ce înseamnă educația fizică și sportul la nivelul sistemului de învățământ, pentru a oferi o paletă cât mai largă de activități, precum și o autonomie mai amplă profesorilor de educație fizică și sport în a menține un nivel ridicat de participare din partea elevilor. Sportul trebuie să fie tratat cu seriozitate și priorizat la nivelul curriculei și a abordării în relație cu celelalte domenii: continuarea tratării cu superficialitate a domeniului și a minimizării importanței sale este un risc strategic major, care se poate observa în toate domeniile în care sportul are impact (sănătate, viață socială, performanță sportivă, valorificare economică etc)
3. Baza materială sportivă școlară insuficientă și inadecvată este un alt aspect important ce trebuie avut în vedere din perspectiva pericolelor strategice. Baza materială sportivă existentă este insuficientă, inadecvată și distribuită inechitabil geografic (zonele rurale și mediile urbane mici având cel mai mult de suferit). De asemenea, diversitatea bazei materiale sportive este o problemă – aceasta trebuie să fie corelată cu paleta largă de opțiuni pentru practicarea educației fizice și a sportului. Principiul care trebuie urmărit aici este ”Infrastructura mai întâi, activitatea va urma/Infrastructure first, activity will follow”.
4. Sistemul de evaluare și monitorizare pentru educație fizică – din perspectiva evaluării rezultatelor și a performanțelor elevilor, se folosește metodologia de evaluare în vigoare din 1999, și anume ”Sistemul Național Școlar de Evaluare la Disciplina

Educație Fizică și Sport”. Metodologia are scopul de a ghida profesorii specialiști în privința activităților sportive de rezistență, îndemânare, viteză și aerobic și cu privire la probele pe care elevii trebuie să le efectueze pentru a-și primi calificativele și evaluările sumative și formative la sport. Luând în considerare lipsa actualizării metodologiei, multe sporturi și potențiale activități pot avea de suferit, iar lipsa diversității în activitățile fizice poate reduce nivelul de interes al elevilor în desfășurarea activităților fizice. De asemenea, datele colectate și utilizate în acest proces sunt rareori verificate și nu corespund întotdeauna cu realitatea, din cauza/pe fondul lipsei unor mecanisme funcționale de monitorizare și control.

5. Lipsa de coordonare între actorii instituționali – atât actorii de la nivel central (Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Sportului), cât și cei de la nivel local (licee cu program sportiv, școli cu profil sportiv, cluburi sportive de drept public/privat și cluburi sportive școlare) trebuie să colaboreze și să își coordoneze eforturile pentru a crește rata de participare la activități fizice și de sport. Ele reprezintă o bază esențială pentru construcția unui sistem funcțional în sportul de performanță. Lipsa de coordonare de la nivel central se traduce într-o utilizare deficitară a resurselor (limitate) existente, încurajarea unui mediu concurențial ostil între acești actori și disiparea eforturilor depuse în protejarea poziției proprii, în detrimentul unor efecte cu impact pozitiv (pe termen lung).

Sport de performanță

1. Lipsa unei prioritizări a sporturilor la nivel național, în funcție de potențial și performanță – pe fondul sistemului de recompensare (financiară), observăm o tendință negativă la nivelul performanței sporturilor olimpice și un trend pozitiv la nivelul sporturilor non-olimpice – o diferențiere clară între aceste două categorii și construcția unui sistem de ”incentives” pentru sporturile olimpice este o condiție esențială pentru inversarea trendului negativ. Cauzele acestor evoluții sunt multiple și se corelează între ele (lipsa bazei materiale sportive, lipsa de pregătire a resursei umane, alocări financiare inefficiente). Viitoarele programe trebuie să adreseze trendul

negativ la nivelul performanței olimpice, fără a reduce popularitatea și performanța înregistrată la nivelul sporturilor non-olimpice. În prezent, alocarea de resurse financiare nu este corelată neapărat în mod direct cu performanța.

2. Baza materială sportivă insuficientă și inadecvată – atât la nivel de bază materială sportivă, cât și la nivel de resurse umane (antrenori, sportivi) există diferențe geografice substanțiale, care pot fi explicate doar parțial de diferențele de populație între județe – în medie între cele mai "sărace" și cele mai "bogate" județe diferențele sunt între 5x și 10x la nivel de resurse. Acest fenomen se observă și la nivelul i bazei materiale sportive, în ceea ce privește diversitatea – există o concentrare a bazei materiale specifice pentru anumite sporturi (fotbal, tenis, handbal) în detrimentul altora (înot, atletism, gimnastică) – din perspectiva sportului de agrement aceste diferențe pot fi explicate (parțial) prin popularitatea sportului – din perspectiva performanței sportive, lipsa bazei materiale pentru sporturi în care, istoric, România a avut performanțe va avea un impact negativ major pe termen lung.
3. Lipsa unui sistem performant și politici de resurse umane – atât la nivelul sportivilor profesioniști, cât și din prisma antrenorilor și staff-ului asociat, e necesară o politică pe termen lung, pentru crearea unui "career path/parcurs profesional" funcțional pentru resursa umană implicată în sportul de performanță, care să ofere condițiile optime pentru dezvoltarea unui corp de sportivi performanți pe termen lung. Nivelul de competență, pregătire al resursei umane, la toate palierele – de la poziții manageriale, la sportivi de performanță, antrenori, staff tehnic - este deficitar; nu există un sistem integrat, modern (conectat cu standardele din domeniu) privind dezvoltarea profesională a resursei umane – care să ofere oportunități de dezvoltare profesională continuă, printr-o proces de life long learning (învățare pe tot parcursul vieții) și care să asigure standarde înalte de pregătire – acest lucru se reflectă în metodologii învechite utilizate în pregătirea sportivilor, abordări ne-unitare care produc multiple efecte negative – demotivarea sportivilor, creșterea riscului de accidentare, o performanță scăzută la competiții internaționale. E necesară introducerea unor mecanisme și stimulente conectate direct cu

rezultatele/performața, pentru a crește atractivitatea unei cariere în sport. Prioritizarea sporturilor cu potențial, în condițiile unui cadru de dezvoltare integrat (de la juniori la seniori) și menținerea sportivilor în sistem după ieșirea din activitatea sportivă. De asemenea, pentru categoria antrenorilor și instructorilor sportivi nu există un sistem funcțional de perfecționare

4. Managementul deficitar al sportului de performanță – alocarea de resurse, coordonare, strategie – modalitățile actuale de alocare a resurselor (condiționare minimă în relație cu rezultatele/performața, lipsa unor mecanisme de evaluare și control), procesul de colectare a datelor privind sportul de performanță (raportări inexacte sau eronate, indicatori diferiți utilizați de instituțiile care raportează, utilizarea datelor în procesul decizional datorită validității discutabile a acestora), multitudinea de actori instituționali și de actori cointeresați cu atribuții, respectiv interese în sportul de performanță, generează un grad redus de eficacitate în utilizarea resurselor – asistăm la o diversitate ridicată de structuri. Capacitatea de coordonare, planificare strategică, utilizarea unor criterii de performanță în alocările de resurse, evaluare și monitorizare, în relație cu obiective clare în zona sportului de performanță. Sunt necesare mecanisme instituționale care să conecteze obiectivele pe termen lung cu componenta tactică și operațională (activități zilnice) pentru a sprijini performanța în sport. E necesară o redefinire a sportului de performanță și o alocare a resurselor bazată pe date reale, ținând cont de context (factori istorici privind potențialul ridicat al anumitor sporturi), cu implicarea actorilor cointeresați din domeniu. Se observă o ineficiență sistemică în utilizarea resurselor la nivelul sportului de performanță (exp. incapacitatea de a genera date de calitate, lipsa de control asupra rezultatelor, sistem modelat pentru a consuma resurse și pentru a supraviețui). Dezvoltarea unui set comun de indicatori de performanță și a unui sistem de raportare facil și obiectiv e o condiție necesară pentru o alocare judicioasă a resurselor.
5. Lipsa capacității administrative la nivelul Ministerului Sportului – caracterul trans-sectorial al sportului coroborat cu numărul ridicat de instituții aflate în subordine, coordonare sau colaborare cu Ministerul Sportului, cadrul legal existent precum și

structura actuală a Ministerului Sportului și resursa umană de specialitate disponibilă în prezent conduc la o situație de supra-încărcare (administrative overload), care are implicații negative semnificative privind principala responsabilitate a Ministerului Sportului - cea de a ghida și coordona la nivel strategic direcția de dezvoltare a sportului de performanță. Această situație produce deficiențe majore în managementul resurselor la nivelul sistemului și se reflectă în situații precum: lipsa unor standarde clare de bună guvernare la nivelul structurilor sportive aflate în subordine sau spre care MSP direcționează resurse, lipsa unor mecanisme reale de control asupra modului în care resursele financiare alocate și distribuite de MSP sunt utilizate, management deficitar la nivelul managementului bazelor sportive destinate sportului de performanță.

6. Cadrul legal inadecvat – cadrul legal existent (atât Legea nr.69/2000, cât și alte legi, precum legea sponsorizării sau acte legale secundare) este o barieră majoră în funcționarea sistemului pe toate palierele. În prezent, actorii cointeresați instituționali se confruntă cu probleme majore din cauza limitărilor legale existente privind: finanțarea, recrutarea, selectarea și angajarea de personal, managementul activităților sportive, promovarea performanței, administrarea bazei materiale sportive, desfășurarea de activități sportive. Cadrul legal trebuie actualizat astfel încât să reprezinte un sprijin în desfășurarea oricăror activități cu caracter sportiv și să susțină eforturile tuturor actorilor cointeresați, atât din sectorul public, cât și cel non profit și privat.

3.2 Factori strategici cheie

Factorii strategici cheie au două caracteristici: influențează pe termen lung și într-o manieră structurală evoluția domeniului sport. Capacitatea de a identifica acești factori este foarte importantă pentru a înțelege principalele provocări strategice și pentru a nu canaliza eforturile organizației în zone irelevante.

FSC pentru sportul din România:

1. Sport în comunitate (de masă)
2. Sportul în educație (în școli)
3. Sportul de performanță

Cei trei factori strategici cheie sunt interconectați și trebuie tratați într-o manieră integrată pentru a influența pozitiv evoluția sportului. Reforma strategică a sectorului sportiv din România se bazează pe acești trei piloni- în cazul în care ei nu funcționează, șansele succesului în acest domeniu sunt reduse. Această strategie trebuie să evite greșeala de a considera că prin tratarea punctuală a unor probleme operaționale poate obține rezultate strategice.

Domeniul sportului este multidimensional, complex, cu un grad ridicat de interconectare și interdependență (între dimensiuni), având ramificații într-o mulțime de arii conexe (sănătate, educație, viață social-economică, dezvoltare durabilă, turism, cultură, relația cu mediul înconjurător). Factorii strategici cheie sunt acei factori care păstrează acest caracter și influențează evoluția sportului într-o manieră structurală.

Identificarea și înțelegerea factorilor strategici cheie este esențială pentru dezvoltarea unei strategii de succes – reprezintă elementele care definesc în mod structural domeniul de analiză și care influențează în mod decisiv evoluția pe termen mediu și lung a domeniului. Dat fiind caracterul comprehensiv, multi-nivel și interconectat al sportului, factorii strategici cheie trebuie definiți diferit față un proces similar realizat pentru o organizație sau un business privat. În contextul sportului, factorii strategici cheie sunt acele elemente sau dimensiuni care împreună înglobează și integrează esența domeniului. Caracterul lor este vast, sunt într-o relație de interdependență și conexiunea funcțională dintre aceștia permite dezvoltarea sau evoluția domeniului.

Sport în comunitate

Sportul este un domeniu de activitate umană care prezintă un grad înalt de interes pentru cetățenii Uniunii Europene și care deține un potențial imens de a-i reuni și de a se adresa tuturor, indiferent de vârstă sau origine socială. Sportul și activitățile fizice reprezintă un instrument prin care autoritățile (centrale, locale) pot sprijini direct îmbunătățirea stării de sănătate a populației, prin valorificarea atractivității sociale a sportului și a imaginii pozitive de care se bucură. Lipsa activității sportive produce efecte negative semnificative atât la nivel individual (lipsa de activitate fizică duce la excesul de greutate, favorizează apariția obezității și a unor afecțiuni cronice precum bolile cardio-vasculare și diabetul ²⁹), cât și la nivel comunitar (afectează în mod direct calitatea vieții cetățenilor, produce cheltuieli ridicate la nivelul bugetelor de sănătate și un impact economic negativ pe termen lung). De asemenea sportul contribuie în mod direct la încurajarea cetățeniei active și a voluntariatului (participarea într-o echipă, principiile de fair play, respectarea regulilor, respect față de ceilalți participanți, solidaritate, disciplină etc.) și oferă practicanților oportunități pentru educația non formală, implicarea și angajamentul tinerilor în proiecte cu caracter social pozitiv, și poate avea un efect benefic în contracararea delincvenței. Sportul are o contribuție importantă la coeziunea economică și socială, precum și la formarea unor societăți mai bine integrate și sprijină dialogul intercultural prin oferirea de oportunități de interacțiune într-un mediu inclusiv și deschis. Activitățile cu caracter sportiv creează un mediu de comunicare social, prin care valorile specifice unei societăți democratice – drepturi și libertăți cetățenești, incluziune socială, combaterea rasismului și a violenței, echitate, integritate, transparență, competiție corectă – pot fi împărtășite într-un cadru de interacțiune care favorizează înțelegerea și adoptarea acestor valori. Importanța sportului comunitar (de masă) datorită caracterului divers și a impactului pozitiv asupra populației nu poate fi supraestimat.

În România, se înregistrează un nivel scăzut al activității fizice și a activităților sportive de masă la nivel de frecvență și practică constantă: conform Eurobarometrului 472 pentru Sport

²⁹ Ibid.

și Activități Fizice³⁰, 61% dintre cetățenii europeni afirmă faptul că merg pe jos cel puțin 10 minute pe zi, în timp ce 15% dintre aceștia au menționat că nu se angajează în activități fizice sau mers pe jos minim 10 minute pe săptămână. Sedentarismul reprezintă principalul impediment în desfășurarea activităților fizice, din cauza locului de muncă, a stilului de viață sau a diferitelor afecțiuni. Astfel, 69% dintre cetățenii europeni au afirmat că stau la birou între 2.5 și 8.5 ore, 12% au menționat că petrec peste 8.5 ore la birou sau pe scaun și doar 16% dintre respondenți au menționat că stau mai puțin de 2.5 ore. În perioada 2018-2019, populația totală a României s-a raportat la 19,414,458 de persoane, dintre care 48.9% persoane de gen masculin cu o medie de vârstă de 71.9 ani, și 51.1% persoane de gen feminin cu o medie de vârstă de 79.5 ani. Din totalul populației, 37% prezintă un comportament sedentar, 18% desfășoară activități fizice ușoare și doar 5% din populație desfășoară activități fizice moderate spre intense. Acest lucru reiese din predispoziția indivizilor la obezitate și la rata peste media Uniunii Europene de persoane în risc de pre-obeizitate.

Din perspectiva locului în care indivizii practică sport, conform aceluiași Euro barometru, 40% dintre respondenți desfășoară activități fizice preponderent în aer liber și în parcuri, 32% dintre respondenți practică sportul acasă cu sau fără echipamente sportive și 23% dintre respondenți au menționat că plimbările dintre diferite locuri de interes (magazine/ unitate de învățământ /muncă) reprezintă momentul în care aceștia desfășoară activități fizice.

Astfel, se poate observa un pattern de a desfășura activități fizice sportive pe cont propriu, într-un mediu familiar și fără prea multe implicații financiare, mai ales că doar 15% și respectiv 13% dintre respondenți au menționat că realizează activități fizice în cadrul sălilor de fitness sau a cluburilor sportive de drept public/privat.

Principalele bariere identificate de respondenți în calea practicării de activități fizice și sport au fost identificate ca fiind lipsa timpului, motivației și a posibilităților de a desfășura sport (50% dintre respondenți) și lipsa bazei materiale sportive adecvate (13%).

Conform OMSP, orice activitate fizică efectuată în mod regulat și în cantitate adecvată îmbunătățește funcțiile musculare și cardio-respiratorii, sănătatea osoasă, reduce

³⁰<https://www.europarc.org/wp-content/uploads/2020/01/Special-Eurobarometer-472-Sports-and-physical-activity.pdf>

riscul de hipertensiune arterială, boli coronariene, accident vascular cerebral, diabet zaharat, diverse tipuri de cancer (inclusiv cancer de sân și cancer de colon) și depresie; reduce riscul de căderi, precum și de fracturi și este fundamentală pentru echilibrul energetic și controlul greutății – dezvoltarea bazei materiale sportive necesare, adecvate și diverse, creșterea semnificativă a oportunităților de a practica sport sau activitate fizică, diversificarea tipurilor și modalităților de practicare regulată a sportului sau activității fizice precum și creșterea nivelului de conștientizare la nivelul populației a importanței unei vieți active (practică regulată a activității fizice/sportului) – sunt elemente fără de care transformarea trendului actual negativ într-unul pozitiv va fi dificil de realizat.

Sport în educație

Integrarea corectă a sportului în educație reprezintă o condiție esențială în dezvoltarea armonioasă a tinerilor și viitorilor adulți. Conștientizarea și promovarea importanței sportului și a activității fizice, a poziției pe care o ocupă în sistemul educațional, a funcției și rolului său – educației pentru sănătate, valori promovate, formarea caracterului, dezvoltarea fizică și psihică echilibrată, funcția de socializare și dezvoltarea spiritului comunitar - este prioritară în contextul prezent.

Înțelegerea corectă a rolului jucat de sport în formarea individului trebuie să se reflecte în politici, programe, acțiuni și măsuri strategice menite să elimine principalele probleme și provocări identificate în zona sportului în educație – minimizarea importanței sportului, lipsa bazei materiale sportive adecvate, metodologie, curiculă și organizare a orelor de sport și educație fizică deconectate de standardele din domeniu, participare scăzută a elevilor la aceste ore, resurse limitate pentru susținerea activităților extra-curriculare cu caracter sportiv etc.

Rolul social al sportului nu poate fi subestimat – sportul are un impact major în special în mediile sociale defavorizate – sunt necesare politici de reducere a barierelor care limitează accesul copiilor cu posibilități materiale reduse la sport.

Prin rolul pe care îl deține în educația formală și non formală, sportul contribuie la îmbogățirea capitalului uman la nivel european. Valorile transmise prin intermediul sportului ajută la dezvoltarea cunoștințelor, a motivației, aptitudinilor și a pregătirii pentru efortul individual. Timpul petrecut în practicarea activităților sportive la unitățile de învățământ și la facultate produce efecte benefice pentru sănătate și educație, efecte care trebuie să fie consolidate³¹

România este o țară cu un grad mare de sărăcie în rândul copiilor și de aceea atenția în aceasta zonă este esențială. Este importanta reducerea excluziunii sociale prin sport, prin facilitarea echipamentelor adecvate pentru prevenirea accidentărilor, pentru elevii cu dizabilități și prin crearea unui mediu sigur pentru desfășurarea activităților fizice. Acest lucru implică în același timp și toleranță 0 la hărțuirea fizică, verbală, sexuală a elevilor.

Din perspectiva sportului în educație, accentul cade în primul rând pe zona bazei materiale sportive, dezvoltarea sălilor de sport, înlocuirea echipamentelor vechi cu unele noi, crearea unui mediu sigur în care elevii pot practica diferite sporturi, atât în interior cât și în exterior.

Rolul sportului și a activității fizice în educație nu trebuie subestimat – creșterea oportunităților de a practica sport de către elevi, dezvoltarea unei baze materiale sportive care să reflecte diversitatea de opțiuni privind practicarea sportului, precum și creșterea accesului categoriilor sociale defavorizate în practicarea de activități sportive în cadrul sistemului educațional reprezintă priorități majore.

Este importantă diversitatea sporturilor practicate, tocmai pentru a face activitățile fizice atractive pentru elevi. La fel, numărul de ore de sport pe săptămână este un element important, corelat cu activitățile efective ce se vor desfășura în intervalul respectiv (programa școlară).

Profesorii de educație fizică și sport reprezintă un alt punct cheie de interes, deoarece nivelul lor de calificare, implicare și experiență are un efect major în nivelul de implicare a tinerilor

³¹ Cartea Albă privind sportul, Comisia europeană, 2007, online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A52007DC0391>

în activitățile sportive – atât pe durata școlii, dar și cu privire la posibilitatea de a practica sporturi de performanță.

Calitatea antrenorilor/profesorilor de educație fizică și sport trebuie menținută prin verificări constante, dezvoltare profesională continuă și prin stimularea introducerii unei arii variate de sporturi pe durata educației formale (unitate de învățământ), sporturi și activități de recreere diverse (creșterea apetitului pentru sport).

Măsurarea și monitorizarea nivelului de participare a elevilor în activitățile sportive în mod real, împreună cu stimularea pe scara largă a activităților extra-curriculare de sport, reprezintă un element cheie în asigurarea unui grad ridicat de calitate și creșterea participării (ex. posibile colaborări dintre școli și cluburi sportive de drept public/privat, precum și organizarea de competiții sportive între școli).

Un pas important în promovarea sportului în școli și creșterea interesului față de sport ține și de finanțarea de Grant-uri și cercetări corelate cu activitățile sportive în școli, care pot susține viitorii sportivi de performanță, dar și finanțarea unor competiții sportive care să conducă la conștientizarea importanței practicării sportului pentru dezvoltarea armonioasă a tinerilor.

Conform OMSP, copiii și tinerii cu vârste cuprinse între 5 și 17 ani ar trebui să desfășoare cel puțin 60 de minute de activități fizice pe zi, cel puțin de 3 ori pe săptămână pentru dezvoltarea mușchilor și a coordonării locomotorii.

În schimb, doar 23% dintre copii și adolescenți desfășoară suficiente activități fizice moderate și intense³², lucru care a dus la creșterea numărului de copii cu creșteri dizarmonice din cauza greutății și a problemelor de sănătate produse de riscul pre-obeziității și obeziității. Conform raportului național din perioada 2018-2019, dezvoltarea dizarmonică a elevilor din cauza problemelor de greutate este semnificativ mai ridicată, comparativ cu dezvoltarea dizarmonică din cauza altor motive (probleme de sănătate, condiții de trai).

³² Romania: Physical Activity Factsheet 2018: https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/382577/romania-eng.pdf

Din perspectiva sporturilor practicate, atât în cadrul învățământului primar cât și secundar se practică preponderent atletismul, gimnastica și jocurile³³ de natură să dezvolte abilitățile locomotorii și de coordonare ale elevilor, însă curricula școlară nu oferă alternativa unor activități opționale pentru activitățile fizice, acestea fiind clasate pe ultimele locuri, nefiind considerate relevante.

Astfel, luând în considerare aceste aspecte, elevilor le este limitat accesul atât la sporturile și activitățile clasice desfășurate în cadrul orelor de sport, dar mai ales posibilitatea de a performa un sport atractiv, ce poate fi transformat în sport de performanță pe viitor, atât din cauza limitărilor impuse de curiculă, cât și din cauza limitărilor impuse de baza materială sportivă limitată.

În anul 2019 a fost înregistrat un total de 7001 de unități de învățământ, dintre care 3884 în mediul urban și 3117 în mediul rural. Comparativ cu anul 2009, când au fost înregistrate 8244 de unități școlare, numărul acestora a scăzut cu 1243 de unități în intervalul 2009-2019, atât pentru mediul rural, cât și pentru mediul urban. Din perspectiva bazei materiale sportive, în cadrul școlilor se poate observa un trend pozitiv în perioada 2007-2019, numărul terenurilor de sport, a bazinelor de înot și a sălilor de gimnastică a crescut, dar nu toate unitățile de învățământ beneficiază de acestea. Din totalul de 7001 de unități înregistrate în 2019, doar 5577 au avut la dispoziție terenuri de sport, 4851 au beneficiat de săli de gimnastică și 52 de unități au avut bazine sportive.

În momentul de față este importantă promovarea mesajului legat de importanța sportului și a educației pentru sănătate, iar investițiile financiare și non-financiare sunt esențiale pentru dezvoltarea și îmbunătățirea acestei discipline.

Investițiile în modernizarea și dezvoltarea bazei materiale sportive școlare reprezintă un alt element cheie pentru asigurarea practicării sportului într-un mediu sigur, alături de creșterea calității profesorilor de educație fizică și sport, mai ales în mediul rural și prin oferirea unor programe clare pentru dezvoltarea profesională continuă. Pentru acest lucru sunt necesare

³³ Educația fizică și Sportul în Școlile din Europa: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1235c563-def0-401b-9e44-45f68834d0de/language-ro/format-PDF>

politici clare de reducere a barierelor care limitează accesul copiilor cu posibilități materiale reduse, la activitățile sportive.

Educația pentru sănătate și activitățile extracurriculare sunt necesare a fi accentuate și promovate pentru a susține educația despre nutriție, incluziunea socială, dar și pentru a crește aria de sporturi practicate în școli, lucru ce poate crește atractivitatea tinerilor față de activitățile fizice. La fel, este necesară monitorizarea și raportarea reală a calificărilor profesorilor de educație fizică și sport, a creșterii resursei umane, dar și o monitorizare reală a participării elevilor la orele de sport, pentru a putea crește calitatea acestora.

Sport de performanță

Practicarea unui sport de performanță reprezintă expresia cea mai înaltă a unor valori umane: competiție, duranță, depășire de sine, reziliență, integritate, putere, cooperare. Pentru a ajunge la cel mai înalt nivel de performanță, este nevoie de un sistem care să creeze condițiile optime în care sportivii pot fi inițiați, se pot antrena și practica sportul ales în cele mai bune condiții. Rezultatele sportivilor de performanță sunt consecințele unei alegeri conștiente în a urmări o astfel de carieră și a unei investiții de ani de muncă și pregătire pentru a reprezenta echipa, clubul, comunitatea sau țara. În acest context, sportul de performanță reprezintă o expresie a unui proces continuu de dezvoltare a caracterului și personalității individului.

Este necesară dezvoltarea unui sistem de management performant, a unui cadru adecvat de dezvoltare a atleților, care să susțină talentul și abilitățile naturale și să le permită să își atingă potențialul maxim.

Rolul managementului sportului de performanță este minimizat: sistemul actual este construit pe principii și mecanisme care nu țin cont de specificul sportului de performanță actual (sportul a devenit o știință), alocările de resurse nu sunt corelate cu performanța, coordonarea activităților este deficicientă, nu există o viziune de dezvoltare pe termen lung.

Este necesară transformarea sistemului actual de funcționare într-unul centrat în jurul conceptului de „performance management”, care implică o capacitate și competență managerială ridicată în toate zonele sportului de performanță: previzionare, planificare,

alocare de resurse, implementare, evaluare și monitorizare, control, coordonare. Existența unui sistem modern de management a sportului de performanță este condiția necesară pentru a oferi atleților cât mai multe șanse de a-și atinge potențialul existent și a valoriza tradiția de excelență sportivă de care se bucură România. Un sistem de “performance management” (managementul performanței) în sport include și o componentă specifică axată pe dezvoltarea carierei active a sportivilor, menținerea și integrarea în sistem a acestora odată ce cariera activă s-a încheiat, pentru a beneficia de know-how-ul și expertiza acumulată pe parcursul activității.

E necesară eliminarea fragmentării instituționale existente, integrarea eforturilor tuturor actorilor instituționali pentru a contribui în mod complementar, participativ la creșterea performanței în sport. Colaborarea, participarea actorilor cointeresați, transparența, predictibilitatea, utilizarea de principii de bună guvernare și management reprezintă elemente cheie ale unui sistem de sport de performanță modern.

În acest context, cadrul legal și instituțional, baza materială sportivă existentă, mecanismele de alocare a resurselor, programele și politicile care sprijină activitatea sportivă de performanță, trebuie să urmărească obiectivele de performanță stabilite și să susțină activ atingerea lor. Managementul activităților sportive este o ramură a științei managementului și baza pe care trebuie construit un sistem modern de sport de performanță.

Performanța unui sistem național sportiv se măsoară în final în rezultatele obținute de elitele sportive la cele mai importante competiții internaționale. Din perspectiva performanțelor la jocurile olimpice de vară, se poate observa un trend descendent în obținerea medaliilor și în participarea activă la jocurile olimpice. România și-a atins potențialul maxim la Jocurile Olimpice din 1984, organizate în Los Angeles, când a reușit performanța câștigării unui total de 53 de medalii, din care 20 de aur. În cadrul Jocurilor Olimpice organizate la Tokyo 2020, România a cucerit 4 medalii, din care o medalie de aur la canotaj și 3 medalii de argint pentru canotaj și scrimă. Comparativ cu anul de referință 2000, scăderea performanței olimpice este semnificativă (83%): de la un total de 24 de medalii la 4. Lipsa de intervenție în a stopa și

inversa acest trend reprezintă un pericol strategic major pentru sportul de performanță românesc, iar adoptarea unui management performant în domeniul sportului devine o prioritate zero la nivel național.

Activitatea sportivă este reglementată prin Legea nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare. Autoritatea publică răspunzătoare de implementarea acestei legi este Ministerul Sportului (MSp). Ministerul Sportului este principala entitate prin care Guvernul reglementează mișcarea sportivă pe teritoriul național, însă nu este singura cu atribuții directe în domeniul sportului.

În subordinea MSp, se află 41 de direcții județene de sport (DJS), respectiv Direcția pentru Sport a Municipiului București, 48 de cluburi sportive de drept public, 11 Complexuri Sportive Naționale, Institutul Național de Cercetare pentru Sport, Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor și Muzeul Sportului..

Sub autoritatea MSp activează peste 70 de federații naționale, inclusiv Comitetul Național Paralimpic, de asemenea, MSp colaborează cu Comitetul Olimpic și Sportiv Român (COSR). Potrivit legii, MSp “conlucrează cu Comitetul Olimpic Român în finanțarea și derularea programelor privind pregătirea și participarea sportivilor români la Jocurile Olimpice, precum și pentru promovarea valențelor educative ale olimpismului.”

Pe fondul reglementărilor existente, coroborate cu natura trans-sectorială a sportului, coordonarea și managementul sunt extrem de dificile, în contextul în care capacitatea managerial-administrativă în general în România este redusă – într-un cadru legal-instituțional în care cel puțin 7 ministere (MSp, ME, MS³⁴, MAI, MAPN, MDLPA, MT) alături de alte entități centrale (COSR) sunt implicate în acest sector atât la nivel de alocări financiare, cât și în privința coordonării activității. Asistăm la un nivel ridicat de complexitate, care conduce la deficiențe de funcționare și capacitate redusă de coordonare integrată a politicilor din domeniu.

În România există 8.388 structuri sportive cu personalitate juridică care ar trebui să fie coordonate și manageriate coerent, integrat, astfel încât să conducă spre dezvoltarea și promovarea sportului.

³⁴ MSP2=Ministerul Sănătății

Performanța sportivă

Din perspectiva performanțelor sportive și conform datelor obținute din partea Ministerului Apărării Naționale, în 2010 s-au obținut 209 medalii naționale și 69 de medalii internaționale, comparativ cu anul 2020 unde s-au obținut 541 de medalii naționale și 58 de medalii internaționale. Astfel se poate observa un trend în scădere din perspectiva performanțelor sportive din cadrul competițiilor internaționale.

Cele mai mult medalii s-au obținut în perioada 2018-2019, și anume 349, respectiv 354 de medalii naționale, în 2018, și 116, respectiv 138 de medalii internaționale în 2019.

Din perspectiva bugetului alocat în perioada 2012-2020, putem observa un trend în creștere pentru dezvoltarea bazei materiale sportive. În 2020, s-au alocat cu 68,956,000 lei mai mult, în comparație cu anul de referință 2012.

Creșterea substanțială a bugetului alocat activităților sportive și dezvoltării bazei materiale sportive din ultimii trei ani (2018-2020) ar fi trebuit să se reflecte într-o creștere unitară a numărului de baze sportive, însă conform graficului 6, în anul 2020 și 2021 au fost cele mai mici investiții.

De asemenea, observăm scăderi semnificative în Gimnastică – ultimele medalii în 2012 – 2 - comparativ cu 10 cu doar 8 ani în urmă (2004) și în Atletism, unde am obținut constant medalii până în 2008.

Alături de trend-ul descendent în câștigarea medaliilor, se poate observa și o scădere în numărul sportivilor care participă la Jocurile Olimpice de Vară.

România și-a atins potențialul maxim la Jocurile Olimpice din 1984, organizate în Los Angeles, când a reușit performanța câștigării a unui total de 53 de medalii, dintre care 20 de aur.

În cadrul Jocurilor Olimpice organizate la Tokyo 2020, România a cucerit 4 medalii, dintre care o medalie de aur la canotaj și 3 medalii de argint pentru canotaj și scrimă.

Comparativ cu anul de referință 2000 scăderea performanței olimpice este semnificativă (83%), de la un total de 24 de medalii la 4.

Declinul în performanță la nivelul sporturilor olimpice se poate observa mai clar atunci când este comparat cu rezultatele obținute la sporturile neolimpice: (1) o performanță aproximativ constantă și apreciabilă, cu creșteri punctuale la nivelul unor ani (2002, 2012, 2016, 2018), în aria sporturilor neolimpice la campionatele mondiale de seniori, cu valori apropiate de 50 de medalii, respectiv anii menționați anterior cu performanțe deosebite – 2012 cu aproape 250 de medalii; (2) probele neolimpice de arte marțiale au cunoscut o ”explozie”, cu rezultate care depășesc constant 200 de medalii anual și vârfuri de performanță în 2009-2012 și 2019 (peste 300 de medalii/an). Această evoluție se datorează particularităților de stiluri competiționale la nivelul artelor marțiale – artele marțiale sunt o ramură extrem de dinamică, într-o continuă evoluție, nu doar la nivelul reglementărilor privind sportul, cât și la nivel de probe noi de concurs introduse. În contrast cu sporturile olimpice, unde introducerea unor noi sporturi are o dinamică relativ redusă (numărul sporturilor variază datorită opțiunii țării gazdă, începând cu 2014, de a introduce sporturi specifice pentru ediția respectivă), în sfera artelor marțiale în 2010 existau peste 3500 de stiluri, fapt care se traduce într-un număr la fel de ridicat de foruri internaționale. Atât stilurile, probele de concurs, cât și forurile internaționale sunt în dezvoltare/creștere continuă, fapt care explică numărul semnificativ mai mare de medalii și oferă un ”avantaj competitiv” comparativ cu sporturile olimpice.

3.3 Analiza SWOT

Sport în comunitate

Puncte tari	Puncte slabe
• Existența infrastructurii urbane care facilitează sportul comunitar; • Numărul instituțiilor cu atribuții în sport este ridicat, indicând implicarea multidisciplinară;	• Bază materială sportivă deficitară; • Lipsa unei coordonări la nivel instituțional; • Lipsa bazei materiale sportive pentru sporturi diverse, pentru care există

• Organizarea la nivel național a evenimentelor sportive; • Existența unor programe naționale destinate promovării stilului de viață sănătos; • Apetit ridicat pentru practicarea sportului și a activității fizice de către toate categoriile sociale • Existența unui grad ridicat de deschidere a actorilor instituționali (autorități locale, instituții centrale, ong-uri, sector privat, universități) pentru dezvoltarea și valorificarea sportului pe toate palierele	atractivitate; • Lipsa promovării sportului ca activitate principală pentru dezvoltarea unui stil de viață sănătos; • Voluntariat limitat în sport; • Lipsa reprezentativității persoanelor vulnerabile în sport (femei, persoane vârstnice); • Sportul nu este considerat o prioritate la nivel guvernamental; • Cetățenii nu iau în considerare importanța dezvoltării unui stil de viață sănătos;
Oportunități	Amenințări
• Deschiderea spre organizarea evenimentelor sportive naționale și internaționale; • Investiții în baza materială sportivă de transport în comun și metode alternative de mobilitate; • Dezvoltare economică datorită evenimentelor sportive; • Oportunități de finanțare pentru baza materială sportivă prin fonduri europene; • Crește speranța de viață odată cu	• Creșterea ratei mortalității din cauza efectelor negative de sănătate produse de sedentarism; • Crește rata de obezitate la nivel național; • Scade calitatea vieții; • Demografie negativă și natalitate scăzută; • Marginalizarea grupurilor vulnerabile; • Pierderea potențialelor beneficii economice obținute din sport;

adoptarea unui stil de viață sănătos;

Sport în educație (unități de învățământ)

Puncte tari	Puncte slabe
• Interes de dezvoltare a bazei materiale sportive școlare în conformitate cu art.112 din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare; • Facilitarea accesului cluburilor de drept public/privat la baza materială sportivă școlară, în afara orelor de utilizare didactică, fapt ce presupune că unitățile de învățământ au bază materială sportivă școlară suficient de dezvoltată; • Interes crescut din partea părinților și a elevilor de a practica sport (indicat de insuficiența bazei materiale sportive școlare) • Programe și politici naționale de sport -- Programul Național „Educație pentru sănătate în școala românească”, care au crescut participarea activă (dincolo de orele de educație fizică și sport) a elevilor	• Bazei materială școlară sportivă deficitară; • Număr insuficient de profesori de educație fizică și sport; • Lipsa unei corelări clare ale acțiunilor Ministerului Sportului și Ministerului Educației; • Lipsa bazei materiale pentru sporturi diverse, pentru care există atractivitate; • Acces limitat pentru persoanele din mediul rural la facilități sportive; • Evaluarea abilităților sportive este realizată formal, cu impact redus;
Oportunități	Amenințări

• O generație mai sănătoasă; • Reducerea discrepanțelor dintre mediul rural și cel urban; • Potențial de dezvoltare de parteneriate între autoritățile locale și comunitate pentru finanțarea activităților sportive pentru copii și juniori; • Oportunități de finanțare pentru bază materială sportivă prin fonduri europene; • Programul Erasmus+ în domeniul sportului; • Revigorarea competițiilor școlare și universitare; • Digitalizare inovativă în sport;	• Creșterea analfabetismului sportiv în școli; • Creșterea obezității în rândul copiilor; • Creșterea nivelului de boli cardiovasculare și de alte tipuri asociate obezității timpurie în rândul copiilor;
---	--

Sport de performanță

Puncte tari	Puncte slabe
• Existența tradiției în sport; • Existența și organizarea competițiilor sportive atât naționale cât și internaționale; • Existența unui număr ridicat de Federații Sportive Naționale, Cluburi Sportive de drept public/privat,	• Bază materială sportivă deficitară, subutilizată, neadaptată la nevoile reale în funcție de în sportul de performanță; • Număr insuficient de săli de antrenament pentru sporturi olimpice; • Nediferențiere dintre jocurile

Complexuri Sportive, Direcții Județene pentru Sport • Existența unor atleți de elită recunoscuți la nivel mondial; • Existența unui cadru legal special pentru atleții de înaltă performanță; • Existența entităților pentru pregătirea specială a atleților cu dizabilități;	olimpice și cele neolimpice; • Rolurile cluburilor sportive de drept public/privat sunt clar definite; • Lipsa resursei umane (antrenori, echipe de suport); • Lipsa unor structuri clare de susținere a atleților și antrenorilor la final de carieră; • Bază materială sportivă insuficientă pentru atleții cu dizabilități; • Finanțarea sportului de performanță este deficitară; • Număr insuficient de medici sportivi; • Lipsa actualizării cadrului legal sportiv; • Management deficitar al sportului de performanță; • Aparatură și echipamente învechite; • Număr redus de competiții naționale și internaționale pentru atleții cu dizabilități;
Oportunități	Amenințări
• Prioritizarea unui pachet de sporturi Olimpice și Paralimpice pentru maximizarea șanselor de câștigare a medaliilor; • Oportunități de finanțare pentru bază materială sportivă prin fonduri	• Evoluție negativă de participare la jocurile olimpice; • Nerecunoașterea României ca țară concurențială la Jocurile Olimpice și Paralimpice; • Incapacitate de atracție a fondurilor

europene; • Sponsorizarea atleților de elită de către entități private; • Absorbția sportivilor din categorii minoritare; • Creșterea mândriei naționale;	nerambursabile sau din alte părți; • Activități negative: dopaj, violențe, corupție, pariuri ilegale;
--	--

3.4 Analiza PESTLE

Analiza PESTLE are în vedere factorii externi, de regulă generați de mediul politic, economic, social, tehnologic, legislativ și de mediu. Aceștia pot avea multiple efectele acestora asupra activității MSP și a procesului de dezvoltare și implementare a strategiei, influențând atât capacitatea instituțională de planificare și implementare cât și managementul operațional. Scopul analizei PESTLE este de a oferi o perspectivă realistă asupra factorilor externi care pot influența (pozitiv sau negativ) activitatea pe termen scurt și mediu (în funcție de dinamica acestor factori).

INFLUENȚA FACTORILOR POLITICI	
FACTOR DE INFLUENȚĂ	IMPACTUL ASUPRA ACTIVITĂȚII
Schimbările de ordin politic	Schimbările de ordin politic pot afecta proiectele în derulare sau proiectele propuse prin înlocuirea, amânarea sau modificarea lor. De asemenea, instabilitatea politică precum și schimbarea configurației guvernamentale reprezintă un risc major pentru finalizarea procesului de planificare strategică și ulterior faza de operaționalizare și implementare, care presupun un efort pe termen mediu și lung cu un sprijin politic constant și susținut.

	Reconfigurarea coaliției de guvernare în noiembrie 2021 este un exemplu în acest sens – în acest caz această reconfigurare a produs un hiatus de aproximativ 60 zile în activitatea ministerului. Există și un scenariu de ”externalități pozitive” produse de schimbările politice la nivel central - actualizarea anumitor acțiuni, măsuri și proiecte existente și deschiderea unor oportunități noi de sprijin (în principal financiar) fie pentru proiecte existente sau propuse care nu au o sursă de finanțare stabilită fie pentru proiecte noi.
Oportunități/incertitudini legate de prioritățile de finanțare ale noului cadru financiar al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027.	Noul cadru financiar la nivelul UE prevede linii și instrumente noi de finanțare - este importantă corelarea obiectivelor, măsurilor, acțiunilor și în final proiectelor reieșite din procesul de planificare strategică cu oportunitățile existente și cu informațiile disponibile legate de cadrul de finanțare (în special Programele Operaționale). Flexibilizarea componentei operaționale a strategiei permite adaptarea procesului de implementare la eventualele modificări survenite în zona programelor cu finanțare europeană sau a modificărilor survenite în construcția bugetară.
Schimbările politice ce pot rezulta ca urmare fie a unui proces electoral, fie generate de o criză politică, pot conduce la inconsecvență în implementarea obiectivelor existente la momentul respectiv la nivelul instituțiilor implicat (atât MSp), cât și restul cointeresatilor instituționali implicați în proces), rezultând un risc de re poziționare cu privire la angajamentele asumate anterior privind Strategia Națională pentru Sport.	

INFLUENȚA FACTORILOR ECONOMICI	
FACTOR DE INFLUENȚĂ	IMPACTUL ASUPRA ACTIVITĂȚII
Evoluții economice de la nivel național și internațional și incertitudini legate de durata și efectele crizei economice și crizei energetice generate de Războiul din Ucraina	Fluctuația veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat și eventuala diminuare a veniturilor la bugetul de stat pot avea un impact direct (negativ) asupra alocărilor către bugetele ministerelor și a programelor care urmează a fi finanțate
Presiuni inflaționiste	Diminuarea puterii de cumpărare și creșteri ale prețurilor bunurilor și serviciilor pot afecta valoarea finală a proiectelor implementate
Linii de finanțare europene (nerambursabile) specifice combaterii efectelor generate de războiul din Ucraina	Posibilitatea de accelerare a componentei operaționale prin identificarea unor surse de finanțare suplimentare fie la nivel de fonduri UE, fie Programe Operaționale cu o componentă complementară obiectivelor și programelor stabilite prin intermediul strategiei. Existența unor linii de finanțare specifice pentru combaterea efectelor generate de Războiul din Ucraina reprezintă o oportunitate care ar putea fi utilizată pentru multiplicarea surselor de finanțare
Posibilitatea apariției unei situații de criză economică, sanitară sau militară	Scăderea semnificativă a veniturilor provenite din principalele surse de taxare/impozitare, creșterea procentajului de disponibilizări, creșterea ratei șomajului. Ținând cont de situația actuală riscul unor evenimente imprevizibile cu impact negativ este semnificativ mai crescut

	comparativ cu perioada pre-pandemică (de luat în considerare și evoluția la nivel european și global). Dincolo de impactul economic, apar riscuri privind posibilitatea reală de implementare a anumitor măsuri sau programe stabilite.
Componenta economică este esențială pentru sprijinirea dimensiunii tactice și operaționale a strategiei. Situațiile complexe și dificile, nemaiîntâlnite până acum, prezintă un grad ridicat de incertitudine cu privire la sprijinul financiar necesar. Identificarea unor surse de finanțare alternative (parteneriate, linii de finanțare specifice) reprezintă măsuri care pot reduce impactul negativ al acestei situații de risc.	

INFLUENȚA FACTORILOR SOCIALI	
FACTOR DE INFLUENȚĂ	IMPACTUL ASUPRA ACTIVITĂȚII
Continuarea stării de incertitudine provocată de pandemia COVID 19	Potrivit Organizației Internaționale a Muncii ³⁵ , pandemia de COVID-19 încă are un impact major asupra tinerilor – lipsa oportunităților de a practica activități fizice sau sport este probabil să conducă la efecte negative și de lungă durată asupra situației lor economice, a sănătății și a stării lor de bine.
Accesul la sport a categoriilor vulnerabile	Analiza preliminară indică lipsa timpului (50%), lipsa motivației (17%) și lipsa bazei materiale sportive (13%) ca fiind cele mai des întâlnite bariere pentru practicarea regulată a sportului. 12% dintre respondenți spun că existența unei dizabilități îi împiedică să practice sport. Proiectele de dezvoltare a bazei materiale sportive destinate sportului trebuie gândite și implementate ținând cont de acești factori - acces pentru toate categoriile (cu focalizare pe

³⁵ Global report, Youth & COVID-19: Impacts on jobs, education, rights and mental well-being, 11 august 2020.

	categorii marginalizate și persoane cu dizabilități)
Nivelul redus de activitate fizică și impactul pe termen lung	Nivelul de activitate fizică practicat de populație în general este foarte redus, cu implicații puternice la nivelul sănătății - România înregistrează (2017) printre cele mai ridicate procente din populație care nu practică deloc sport - 63%, comparativ cu 46% media UE. 51% declară că nu practică niciun fel de activități fizice, comparativ 35% media UE. Analiza datelor indică un trend îngrijorător ascendent al pre-obezității (România clasându-se peste media europeană) și obezității în rândul adulților din cauza lipsei atractivității față de activitățile fizice și sport, dar și din cauza facilităților, bazei materiale sportive inadecvate la nivel local (doar 17% din populația României practică sport în parcuri sau spații publice, comparativ cu 40% media UE, cel mai comun loc fiind acasă, 60% RO vs 32% media UE) – baza materială sportivă adecvată la nivel local este un factor important în creșterea activității fizice și practicării sportului de către populație.
Componenta socială a sportului are o importanță majoră, iar lipsa de oportunități în a practica activități fizice sau sport, precum și existența unor bariere, pot produce efecte negative de durată pe termen lung, cu implicații majore în integrarea profesională, nivel de sănătate și performanță economică.	

INFLUENȚA FACTORILOR TEHNOLOGICI	
FACTOR DE INFLUENȚĂ	IMPACTUL ASUPRA ACTIVITĂȚII
Transformarea digitală la nivel instituțional	Digitalizarea sistemului administrativ poate contribui la creșterea capacității și eficienței administrative. Din perspectivă instituțională, adoptarea unor tehnologii și servicii digitale, atât la nivelul relației cu mediul extern, cât și în managementul intern, în special privind monitorizarea componentei de sport de performanță, reprezintă o oportunitate majoră, care poate contribui semnificativ la creșterea pe termen lung a eficacității alocării resurselor în această zonă
Utilizarea tehnologiilor moderne în toate cele trei domenii	Accesul specialiștilor din domeniu (în special antrenori, profesori de educație fizică și sport, dar și manageri de federații) la cele mai noi metode și instrumente de lucru (antrenament, management instituțional) poate produce efecte pozitive semnificative pe termen lung Noile tehnologii oferă posibilități multiple de promovare a activităților sportive, dar și de dezvoltare a unor domenii noi (e-sports) care să crească popularitatea sportului în general, element catalizator pentru creșterea publicului care practică sau este conectat cu sportul
Componenta tehnologică este probabil principalul factor de schimbare la nivelul societății.	

Transformarea digitală, atât la nivel instituțional, cât și în general este inevitabilă, de aceea MSP ar trebui să aibă un rol activ în acest proces urmărind să crească nivelul general de capacitate managerială în desfășurare activităților. De asemenea, noile tehnologii pot fi utilizate ca și catalizatori pentru atragerea publicului tânăr în domeniul sportului (de masă). Oportunități privind specializarea resursei umane.

INFLUENȚA FACTORILOR LEGALI & DE MEDIU	
FACTOR DE INFLUENȚĂ	IMPACTUL ASUPRA ACTIVITĂȚII
Cadrul legal existent nu este corelat cu realitățile existente	Actualul cadru legal prezintă o serie de sincope și inadvertențe care produc efecte negative în cascadă – imposibilitatea finanțării prin surse alternative a federațiilor non-olimpice (cu un rol major în sportul de masă); suprapuneri privind atribuțiile între diverși actori instituționali; Adoptarea unei noi Legi a Sportului, ancorată în realitățile domeniului din prezent și care să faciliteze alocarea judicioasă a resurselor pentru a atinge obiectivele urmărite pe toate cele trei domenii Actuala Lege a Sportului și legislația, în general, care limitează finanțările publice și private pentru entitățile sportive (amenințare)

Lipsa unor criterii de bună guvernare în sport care să ofere un suport legal pentru un management eficient al domeniului	Caracterul trans-sectorial al sportului, coroborat cu numărul ridicat de instituții aflate în subordine, coordonare sau colaborare cu MSP, cadrul legal existent precum, structura actuală a MSP și resursa umană de specialitate disponibilă în prezent conduc la o situație de supra-încărcare (administrative overload) (supraîncărcare administrativă) care are implicații negative semnificative privind principalele responsabilități ale MSP - cea de a ghida și coordona la nivel strategic direcția de dezvoltare a sportului de performanță. Această situație produce deficiențe majore în managementul resurselor la nivelul sistemului și se reflectă în situații precum: lipsa unor standarde clare de bună guvernare la nivelul structurilor sportive aflate în subordine sau spre care MSP direcționează resurse, lipsa unor mecanisme reale de control asupra modului în care resursele financiare alocate și distribuite de MSP sunt utilizate, management deficitar la nivelul managementului bazelor sportive destinate sportului de performanță.
Conectarea sportului cu elemente de sustenabilitate a mediului	Tranziția spre o economie sustenabilă, precum și neutralitatea climatică, sunt obiective strategice la nivelul UE. Datorită caracterului multi-dimensional, dar și interconectat al sportului, conectarea dintre sport și sustenabilitate este una naturală: utilizarea oportunităților de finanțare existente pentru a

	transforma baza materială sportivă existentă într-una cu impact zero asupra mediului (complexe sportive, bazei materiale pentru sportul de masa), conectarea sportului cu activități în natură sau care au o componentă eco-socială, utilizarea activităților fizice și a sportului pentru a încuraja modalități sustenabile de mobilitate, interacțiune și socializare.
Cadrul legal existent trebuie să fie conectat la realitățile prezente și la evoluțiile viitoare din domeniu. De asemenea, el trebuie să reprezinte un sprijin pentru practicarea activităților sportive indiferent de natura lor (profesionist sau amatori) — în prezent, cadrul legal reprezintă o barieră atât în funcționarea MSp cât și în evoluția sportului românesc pe toate cele trei domenii.	

4. Viziune

Viziunea de dezvoltare reprezintă o proiecție dezirabilă, ambițioasă, dar realistă, pe termen lung (15-20 de ani), referitoare la evoluția domeniului sportiv în România. Ea este o expresie a idealului urmărit, conține valorile și principiile care definesc sportul și este conectată cu scopul urmărit: de a transforma structural acest domeniu în România. Dincolo de rolul funcțional, viziunea are și o funcție catalizatoare asupra tuturor actorilor implicați în domeniu — de la sportivii de performanță, actorii instituționali, liderii politici, până la fiecare cetățean care practică sport — și trebuie să exprime ambițiile, valorile și idealurile cu care se identifică cei implicați în fenomenul sportiv.

România va fi o națiune sănătoasă, activă, cu o cultură sportivă și performanțe recunoscute pe plan internațional, o țară în care sportivii reprezintă modele de urmat pentru viitoarele generații.

Sportul și activitatea fizică vor reprezenta componente semnificative ale vieții cetățenilor, parte integrantă a sistemului de educație, un indicator pentru calitatea vieții.

Actorii guvernamentali și non guvernamentali vor forma un ecosistem sportiv integrat, performant, caracterizat de o cultură a colaborării, a voluntariatului și a responsabilității sociale.

5. Scenarii strategice de dezvoltare

Scenariile strategice de dezvoltare au rolul de a integra, în mod sintetic, principalele trenduri observate pe baza analizei datelor empirice, într-o imagine coerentă de viitor care prefigurează principalele evoluții, luând în considerare factorii din mediul extern care nu se află sub controlul instituției (instituțiilor) responsabile de procesul de implementare, dar care pot influența decisiv planul strategic. Pe baza analizei datelor empirice, sunt evidențiate trei scenarii de dezvoltare

Scenariul pesimist	Domeniul sportului românesc rămâne caracterizat de o fragmentare ridicată, relațiile între majoritatea actorilor cointeresați din sistem sunt caracterizate de competiție (negativă) și lupte interne pentru păstrarea poziției ocupate în prezent. Investițiile și alocările de resurse au un impact minor la nivel de performanță, din cauza problemelor structurale identificate – menținerea sportului ca domeniu cu prioritate minimă pentru decidenții politici, fragmentare instituțională,
--------------------	--

	suprapuneri de atribuții și competențe, bariere legale majore în desfășurarea activităților cu caracter sportiv, lipsa oportunităților și atractivității sportului la nivelul populației, cu implicațiile specifice pentru sănătate, dezvoltare. În acest context, Strategia Națională pentru Sport va avea un impact redus – schimbările produse de implementarea strategiei nu vor avea un caracter structural, în principal datorită nerezolvării celor 3 mari pericole strategice transversale. Pe termen mediu și lung lipsa unor schimbări profunde va crea un sentiment de neîncredere la nivelul sistemului și va crește rezistența la schimbare la inițiative viitoare care vor încerca să introducă reforme noi. La nivelul sportului de performanță, rezultatele vor depinde în principal de factori individuali (talentul și abilitățile naturale ale sportivilor, competențele unor antrenori, contextul favorabil pentru anumite sporturi sau competiții), dar nu se va produce o schimbare sistemică.
Scenariul optimist	Domeniul sportului românesc cunoaște o schimbare profundă și o creștere exponențială la nivelul rezultatelor sportive în zona sportului de performanță. Adoptarea Strategiei Naționale pentru Sport adună în jurul viziunii majoritatea actorilor cointeresați din sistem care determină o schimbare fundamentală la nivelul actorilor politici. Sportul este recunoscut ca prioritate națională (prin adoptarea unui Pact Național pentru Sport). Un set de măsuri rapide (quick wins) creează o inerție instituțională pozitivă, crește nivelul de încredere în capacitatea Ministerului Sportului de a realiza reforme profunde, fapt care se traduce într-un sprijin crescut pentru măsurile de reformă pe termen mediu și lung.

	Modificările legislative inițiate, inițierea proiectelor majore de investiții în baza materială, precum și dezvoltarea sistemului de carieră în zona resursei umane, creează un cerc virtuos care conduce la schimbarea culturii organizaționale de la nivelul sistemului – dintr-o cultură bazată pe competiție internă pentru resurse, într-una colaborativă, în care actorii cointeresați de pe toate cele trei paliere (sportul în educație, sportul în comunitate și sportul de performanță) dezvoltă mecanisme formale de colaborare, eforturile depuse converg spre viziunea comună, trendul negativ la nivelul sportului de performanță este inversat. Pe termen lung, sportul devine parte integrantă la nivelul guvernanței publice, iar importanța sa pentru domeniile cheie ale societății românești se reflectă în politic și programe care susțin acest domeniu. Pe termen lung România devine un exemplu de bună practică în transformarea domeniului sportului într-un sistem performant, incluziv, transparent și participativ.
Scenariul de echilibru	Strategia Națională a Sportului reprezintă un catalizator pentru inițierea unei schimbări de atitudine la nivelul decidenților politici. Ministerul Sportului inițiază un demers pentru construcția unei coaliții politice și instituționale puternice, formată din principalii actori care activează în domeniul sportului care să sprijine schimbarea propusă de strategie: transformarea sportului într-o prioritate națională – acest sprijin se reflectă formal în adoptarea Pactului Național pentru Sport. Ministerul Sportului demarează un proces amplu de schimbare care presupune participarea actorilor cointeresați din sistem la

	procesul de implementare prin dezvoltarea unor grupuri de lucru (task forces/working groups)- (grupuri de lucru) care propun soluții pentru problemele structurale identificate. Împreună cu actorii principali din sistem, Ministerul adoptă un pachet de măsuri care pun bazele transformării sistemului de sport din România – un sistem integrat, care oferă continuitate, predictibilitate și valorizează sportivul. Schimbările de la nivel politic nu produc modificări în zona de implementare a strategiei datorită angajamentelor asumate prin Pactul Național pentru Sport. Până la finalul perioadei de planificare (2032), gradul de implementare depășește 50% cu o nouă lege a sportului adoptată, Centre Olimpice Regionale funcționale și o alocare bugetară substanțială din PIB. Relațiile la nivelul actorilor din sistem sunt în principal bazate pe colaborare, cu un aport major al autorităților locale în zona sportului în comunitate. Sportul devine o parte integrantă din viața de zi cu zi a populației indiferent de zona de rezidență (urban, rural). Sportul de performanță revine pe un trend pozitiv la marile competiții internaționale în sfera sporturilor prioritare.
--	---

6. Direcții strategice de dezvoltare

Context

Sportul este important

În România, sportul nu a reprezentat o prioritate la nivel politic, importanța sa ca și domeniu strategic național de dezvoltare fiind insuficient înțeleasă. Este necesară conștientizarea relației dintre sport și domenii conexe – educație și sport, sănătate și sport, calitatea vieții și sport, turism și sport, dezvoltare locală și sport, generații viitoare și sport, valori comunitare și sport. De asemenea, este esențială transmiterea unui mesaj coerent privind esența strategiei naționale în sport, care să genereze o înțelegere a importanței sportului pentru viitor și o implicare din partea actorilor interesați pentru a transforma sportul într-o prioritate națională. Obținerea sprijinului la nivel de leadership (conducere) politic și administrativ este un factor esențial pentru succesul procesului de planificare (participare, valorificare resurse existente la nivelul actorilor cointeresați, reducere a rezistenței la schimbare) și crearea unui mediu pozitiv pentru asumarea și implementarea strategiei, ulterior elaborării sale. Este necesară conștientizarea importanței sportului (sportul este important pentru noi ca țară) în relație cu cei trei factori strategici cheie:

- sportul în comunitate (în comunitate)
- sportul în educație (în școli)
- sportul de performanță

D1. Paradigma strategică și viziune. Sportul prioritate națională

Problemele strategice apărute în sportul românesc sunt generate de abordarea și conceptualizarea acestui domeniu din ultimii 30 de ani – lipsa unei viziuni strategice în ceea ce privește importanța sportului în dezvoltarea sănătoasă și echilibrată a societății. Una din întrebările cheie pe care trebuie să le adresăm este ce ne dorim pe termen mediu și lung: performanțe sportive la nivel internațional sau o națiune sănătoasă și activă, ce practică sportul pe scară largă? (cu toate efectele specifice, inclusiv la nivelul sportului de performanță). Paradigma strategică a domeniului din ultimii 30 de ani este greșită, consideră sportul ca un domeniu de importanță secundară, cu efecte majoritar la nivelul sportului de performanță. Ea trebuie modificată prin înțelegerea naturii strategice a sportului la nivel național, rolul acestuia în ceea ce privește dezvoltarea României și efectul pe care îl poate avea în zone largi ale societății (educație, sănătate, performanță, economie, etc).

Sportul nu a fost considerat ca o prioritate strategică la nivel politic și guvernamental (ci o problemă secundară și limitată), fapt reflectat în alocările limitate de resurse (financiare, umane, know-how, instituționale) cadru legal învechit, fragmentarea instituțională continuă și lipsa unor strategii coerente.

Remediarea problemelor strategice nu se poate realiza fără o redefinire și re poziționare a sportului la nivelul decidenților politici: sportul este important și trebuie să devină o prioritate în arhitectura mecanismului de guvernare. Este recomandabilă încheierea unui Pact Național pentru Sport, care să asigure suportul politic necesar reformelor în sport și promovarea marilor schimbări strategice indiferent de schimbările politice.

D2. Cadrul instituțional și capacitate administrativă

O problemă majoră este reprezentată de lipsa coordonării instituționale și strategice în domeniul sportului; inexistența unei piramide logice care să integreze sportul în școală, cel de masă și sportul de performanță duce la ineficiență și risipirea diferitelor resurse pe scară largă. Ministerul Sportului trebuie să își asume poziția de autoritate guvernanta în ceea ce privește acest domeniu și să faciliteze/coordoneze/integreze marile activități sportive.

Nevoia cooperării actorilor relevanți în domeniu precum și coordonarea activităților acestora pentru atingerea unor obiective strategice naționale este esențială. Dacă toți acești jucători instituționali pot ocupa poziții bine definite la niveluri diverse, care să se susțină reciproc și să aibă o logică în ansamblul sportiv național, funcționarea acestuia ar putea cunoaște schimbări pozitive masive. În prezent, numărul instituțiilor cu atribuții în sport este ridicat, reflectând caracterul complex și multi-disciplinar al domeniului. Densitatea instituțională și fragmentarea autorității au efecte strategice, tactice și operaționale; se observă un fenomen de insularizare și dispersie a eforturilor, cu o multitudine de activități, proiecte, programe sau acțiuni care urmăresc teoretic obiective comune, dar care nu sunt interconectate, astfel ca impactul acestor eforturi este unul minimal. Un alt efect al fragmentării instituționale este apariția unui comportament competițional între actori cointeresați – resursele limitate disponibile și lipsa de coordonare a eforturilor conduc la o relaționare competițională între actori, o luptă continuă pentru supraviețuire, care nu stimulează cooperarea. Datorită naturii interdependente a activităților desfășurate, e nevoie de o abordare colaborativă coordonată coerent și conectată la un set de obiective clare, asumate de către toți actorii implicați. Componenta de coordonare și management este esențială în acest proces – abordarea trebuie să fie una participativă, cu o direcție strategică clară, asumată de toți actorii relevanți.

D3. Management, expertiza, resursă umană

Există o problemă majoră la nivelul resursei umane din sport – sportivi, antrenori, echipe tehnice de suport, profesori de educație fizică și sport, personal implicat în poziții manageriale – privind pregătirea de specialitate și existența unui plan de carieră clar. S-a investit puțin în această componentă, multe persoane nu dețin pregătirea necesară și nu dețin cunoștințe ”la zi” în domeniul în care activează. Nu există un plan strategic clar privind creșterea competenței la toate nivelurile considerate relevante și investirea unor resurse importante în domeniu. Fără organizare și investiții majore în domeniul resurselor umane, toate celelalte reforme strategice pot fi puternic afectate la nivel de eficacitate.

Managementul sportiv reprezintă un domeniu esențial în care trebuie să existe strategii și politici pe termen lung, capabile să construiască, la nivel național și pe paliere diferite, echipe manageriale capabile să promoveze o abordare modernă.

Lipsește la acest moment o abordare coerentă, care să stimuleze un "career path" (parcurs profesional) în sport, în cadrul căreia oamenii din domeniu să poată vizualiza o evoluție profesională clară, care să ofere perspectivă și stabilitate. Acest lucru este valabil și în ceea ce privește foștii sportivi – de multe ori experiența acumulată de aceștia nu este valorizată, iar lipsa de perspectivă după retragere reduce din start atractivitatea domeniului.

Este necesară stabilirea unor strategii și politici coerente de dezvoltare a capitalului uman pentru grupurile relevante din domeniu: sportivi, echipe tehnice, antrenori, manageri etc.

De asemenea, sunt necesare programe guvernamentale naționale care să susțină direct dezvoltarea resurselor umane din sportul de performanță pe toate palierele (sprijin sportivi, sprijin resurse/ bază materială, premiere, echipamente, sprijin pentru creșterea bazei de selecție, federații și cluburi sportive de drept public/privat).

D4. Finanțare

Finanțarea sportului de performanță este deficitară atât la nivel de alocări de resurse (comparativ cu națiunile vecine/contracandidate), cât și la componenta de distribuție, management și utilizare. În condițiile în care resursele financiare sunt limitate, utilizarea eficientă a acestora este cu atât mai importantă. Este nevoie de criterii funcționale și judicioase de distribuție a acestor fonduri, pentru ca ele să aibă un impact semnificativ în ceea ce privește beneficiarii finali (organizații, sportivi, staff, management). De asemenea, este necesară o perspectivă coerentă la nivel național în ceea ce privește sursele de finanțare a sportului (din diferite zone publice sau private) și a modului în care aceste resurse sunt utilizate pentru a contribui la realizarea unor obiective strategice importante pentru întregul domeniu al sportului

D5. Infrastructură

Baza materială sportivă existentă este inadecvată și insuficientă. În zona sporturilor de performanță România nu deține suficiente centre sportive la standarde internaționale și centre sportive multi-disciplinare care să permită organizarea atât de evenimente în sfera sportului de performanță, cât și evenimente destinate publicului larg (ce încurajează practicarea sportului la nivelul publicului larg și generează resurse financiare).

La nivelul școlilor, baza materială sportivă existentă limitează paleta de opțiuni de activitate fizică și sport care pot fi practicate – diversificarea opțiunilor prin dezvoltarea de bază materială specifică pentru o gamă mai largă de activități sportive poate contribui semnificativ la reducerea barierelor existente în prezent în practicarea sportului.

În privința sportului de masă, rolul autorităților locale este esențial – politicile de dezvoltare locală ar trebui să integreze componente bazei materiale de sport pentru a lărgi baza persoanelor care practică sport sau activități fizice. Este importantă corelarea acțiunii autorităților locale cu autoritățile din sport, pentru ca bazele construite să fie conforme în termeni de standarde tehnice sportive.

Există o multitudine de sporturi cu atractivitate ridicată pentru care baza materială sportivă este inexistentă – efectul direct este scăderea continuă a populației care practică sport sau desfășoară activități fizice cu impact la nivelul sportului de performanță (prin scăderea continuă a bazei de selecție).

Realizarea unei hărți naționale a bazei materiale sportive și definirea unor priorități strategice legate de acest domeniu sunt esențiale pentru viitorul sportului din România.

În contextul resurselor limitate, oportunitățile de finanțare oferite prin noile direcții strategice europene – în special componenta de tranziție verde și transformare digitală – oferă posibilitatea accesării unor finanțări adiționale (dincolo de bugetul național) dacă proiectele de dezvoltare/reabilitare a bazei materiale sunt conectate cu obiective precum – eficiență energetică, digitalizare, sustenabilitate în funcționare. Baza materială sportivă joacă un rol important și în celelalte două domenii sportive – sportul în școli și sportul de

masă/comunitar ("infrastructure first, action will follow" – „infrastructura în primul rând, următoarea acțiune).

D6. Cadrul legal

Cadrul legal existent nu este corelat cu obiectivele pe termen mediu și lung în toate cele trei domenii – sport de performanță, sport în școli și sportul de masă. Necesitatea actualizării cadrului legal nu se referă doar la legea sportului, ci și la legislația primară și secundară cu efecte majore în zona sportivă. La nivel operațional există multiple inadvertențe legale care împiedică actorii instituționali (precum federațiile sau cluburile de drept public/privat) să își desfășoare activitatea în mod eficient și limitează semnificativ potențialul de dezvoltare (suprapuneri de responsabilități la nivel de instituții centrale – Ministerul Educației Ministerul Sportului și Ministerul Muncii și solidarității sociale;

limitări în obținerea de finanțare din surse alternative la nivelul federațiilor sportive neolimpice, limitări în practicarea activității sportive datorită reglementărilor). Este necesară o revizuire a legislației, corelată cu nevoile actorilor instituționali din toate cele trei domenii și construcția unui cadru legal care să faciliteze o atitudine pro-activă din partea acestora.

D7. Imagine și Marketing. Valorificarea întregului potențial al sportului

Paradigma strategică și perceperea sportului ca un domeniu secundar cu importanță redusă a generat probleme în ceea ce privește comunicarea și marketingul în domeniul sportiv. Este nevoie de regândirea acestor domenii pentru a promova importanța sportului la nivel național, impactul său în zone diverse și importanța practicării sportului. De asemenea, datorită interesului crescut pentru sport din zone extrem de diverse ale spectrului social-economic, valorificarea la nivel de imagine și promovarea importanței sportului ca valoare colectivă este o condiție pentru succesul oricărui demers ulterior. Conștientizarea caracterului comprehensiv al sportului, precum și a modului în care

această nouă perspectivă va reprezenta baza de susținere a inițiativelor strategice în sport, este un obiectiv specific important.

7. Obiective generale și specifice. Programe și măsuri. Indicatori.

D1. Paradigma strategică și viziune. Sportul prioritate națională

OS 1.1 Redefinirea paradigmei sportului românesc - transformarea sportului într-o prioritate națională

Măsuri, acțiuni propuse

- Adoptarea unui Pact Național pentru Sport sub egida unei coaliții politice și instituționale ample. Acest Pact poate recunoaște rolul major al sportului la nivel național, principii, priorități și obiective strategice ce se urmăresc dincolo de schimbările electorale și politice.
- Introducerea unor reglementări legale care să conducă la reflectarea unor ponderi semnificative a reurselor financiare în PIB pentru domeniul sport.
- Inițierea unor Programe Naționale pentru Sport la nivelul guvernului pe zonele prioritare (educație, performanță, sănătate, sport în comunitate etc).
- Program național de investiții în baza materială sportivă pentru sporturile paralimpice
- Inițierea unei competiții sportive naționale – Olimpiada Sportivă – pentru a crește rata de participare și atractivitatea sportului și a activității fizice în rândul elevilor

Indicatori macro OS: *Redefinirea paradigmei sportului românesc - transformarea sportului într-o prioritate națională*

- număr de programe naționale pentru sport adoptate (țintă: 5 programe noi/2032)
- procent din PIB alocat pentru sport (1.5%/2032)

- procent persoane cu dizabilități care participa la activități sportive (creștere 100% comparativ cu date 2023/2032)
- procent elevi (12-18 ani) care practică minimum de sport/educație fizică (ore de activitate fizică/săptămână, date OMSP 2020 – 70% practică minimum recomandat/2032)
- procent școli participante (din total) la competiții sportive școlare (min 30% dintre școli/2032)
- procent persoane vârstnice care participă la activități sportive (min 30%)

D2. Cadru instituțional și capacitate administrativă

OS 2.1: Redefinire roluri, competențe, responsabilități actori instituționali. Construirea unui cadru instituțional integrat, eficient care să sprijine activitățile sportive

Măsură, acțiuni propuse

- Redefinirea strategica a rolului Ministerului Sportului pentru plasarea sa ca autoritate guvernanta în sport și coordonator/ facilitator al strategiilor și politicilor naționale în domeniu.
- Realizarea unei hărți a principalilor actori instituționali din domeniul sportiv și a responsabilităților acestora. Simplificarea cooperării instituționale și eliminarea suprapunerilor la nivel de competențe și responsabilități.
- Definirea unui cadru de funcționare comun pentru actorii instituționali importanți din sport: principii de funcționare, standarde, sisteme de planificare strategica, sisteme de măsurare a performanței, sisteme de finanțare. Adoptarea unor metodologii de alocare a resurselor (financiare sau de altă natură) pe baza unor criterii obiective de performanță
- Promovarea unor mecanisme permanente de cooperare între Ministerul Sportului și Ministerul Educației privind atribuțiile în domeniu și funcționarea coerentă a sportului în educație.
- Stabilirea unor mecanisme funcționale de lucru în domeniul sportului între diferite ministere și agenții cu atribuții în aceasta zonă.

- Conectarea strategiilor COSR și Federațiilor Sportive cu prioritățile definite de Strategia Națională pentru Sport.
- Definirea relației instituționale dintre Ministerul Sportului, COSR și federațiile sportive privind funcționarea sistemică a sportului de performanță (pe baza de principii, standarde de performanță și mecanisme operaționale).
- Prioritizarea sporturilor cu potențial olimpic, pe baza unor criterii clare și obiective actualizate permanent
- Stabilirea unui echilibru între sporturile olimpice și neolimpice și integrarea acestora într-un sistem funcțional coerent, integrat, complementar. Definirea și implementarea unui pachet de reglementări privind funcționarea federațiilor olimpice și neolimpice (stabilit prin parteneriat între minister și federații). Susținerea federațiilor pentru creșterea capacității administrative și manageriale.
- Redefinirea relației dintre Minister și instituțiile subordonate din teritoriu pe criterii de funcționalitate și eficiență managerială
- Crearea unui cadru de funcționare modern, integrat și complementar la nivelul structurilor sportive de drept public și structurilor sportive de drept privat. Definirea clara a identității, rolului și atribuțiilor acestora.
- Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Sportului (capacitate de coordonare, capacitate strategică, capacitatea managerială, relația cu instituțiile subordonate, digitalizare etc).
- Identificarea și utilizarea oportunităților de finanțare la nivel european în zona dezvoltării bazei materiale sportive și dezvoltarea unui compartiment instituțional în acest sens la nivelul Ministerului. Acest compartiment poate avea și funcție de consiliere a entităților sportive în ceea ce privește accesul la fonduri europene.

Indicatori macro OS: *Redefinire roluri, competențe, responsabilități actori instituționali. Construirea unui cadru instituțional integrat, eficient care să sprijine activitățile sportive*

- adoptarea unei clasificări a sporturilor pe categorii de importanță (2024)
- protocoale/memorandum de colaborare cu principalii actori instituționali – COSR, Ministere, actori din mediul privat, federații (min. 3 protocoale/2032)
- pachet de reglementări – indicatori de performanță federații sportive (începând cu 2024)
- proiecte cu finanțare europeană (creștere 100% a nivelului de finanțare din surse europene, 2032)

OS 2.2: Cooperare pentru sport. Creșterea accesului și stimularea practicării sportului

Măsurile, acțiunile propuse

- Stabilirea unor mecanisme formale permanente de consultare, colaborare și coordonare între Ministerul Sportului și actori importanți din sport: universități, entități private, sector ONG,
- Descentralizare și integrare a activităților sportive la nivel național, prin cooperare cu autoritățile locale. Stimularea, împreună cu autoritățile locale, a competițiilor sportive locale
- Dezvoltarea unor mecanisme formale de colaborare între actorii instituționali centrali și cei locali. Dezvoltarea unor mecanisme de comunicare și colaborare permanentă cu autoritățile locale în domeniul sportiv pentru valorificarea resurselor de la nivel local.
- Încheierea unor parteneriate cu autoritățile locale privind dezvoltarea și valorificarea bazei materiale sportive la nivel local (pe cele trei domenii cheie - sportul pentru toți/în comunitate, sportul în educație, sportul de performanță)
- Stabilirea, în cooperare cu autoritățile locale, a unor politici naționale de utilizare a spațiilor sportive din incinta școlilor (după terminarea activităților didactice) pentru stimularea sportului pentru copii
- Dezvoltarea unor parteneriate cu autoritățile locale pentru susținerea activităților sportive pentru copii și juniori.

- Definirea și implementarea unui pachet de măsuri specifice privind practicarea sportului în zonele rurale (dezvoltarea bazei materiale specifice, stimularea sportului comunitar, susținerea copiilor cu posibilități materiale reduse în practicarea sportului, etc).
- Stimularea, prin parteneriate cu autoritățile locale, practicării sportului în spații publice cu scopul de a crește accesul și oportunitățile existente
- Dezvoltarea unui program național care să stimuleze persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice și persoanele din categorii defavorizate să practice sportul
- Dezvoltarea unui sistem de burse sportive școlare/universitare și stimularea competițiilor

Indicatori macro OS: Cooperare pentru sport. Creșterea accesului și stimularea practicării sportului

- adoptarea măsurilor de descentralizare a competențelor Ministerului Sportului către autoritățile publice locale (începând cu anul 2024/finalizat 2028),
- parteneriat autorități locale pentru acțiuni/programe finanțate la nivel local de autorități (cel puțin 5 programe finanțate/an/ țintă 2028),
- introducerea bursei sportive în sistemul educațional (începând 2024/ burse sportive la toate nivelurile educaționale în parteneriat cu autoritățile locale/finalizat 2032),
- protocol Ministerul Educației – utilizarea bazei materiale sportive școlare sportive – deschidere spre public (2024).

D3. Management, expertiza, resursă umană. Digitalizare

OS 3.1: Creșterea nivelului de pregătire și competență a resursei umane

Măsuri, acțiuni propuse

- Adoptarea unei politici comprehensive de resurse umane la nivel național care să reglementeze coerent și integrat salarizarea, evoluția profesională, pregătirea și perfecționarea tuturor categoriilor relevante: antrenori, echipe tehnice, profesori de educație fizică și sport, manageri, sportivi de performanță. Crearea unor mecanisme

funcționale de colaborare între principalii actori instituționali cu atribuții în pregătirea, formarea și dezvoltarea profesională a resursei umane din sport .

- Dezvoltarea unui sistem modern de formare, pregătire, dezvoltare și licențiere a antrenorilor din sfera sportului de performanță, care să conțină standarde de calitate, reguli și principii de funcționare coerente prin implicarea tuturor actorilor relevanți.
- Adoptarea unei noi politici naționale care să valorizeze sportivii la toate nivelurile: stimularea performanței, imagine/cum este văzut sportivul/ce se așteaptă de la el, asigurarea unor standarde de calitate pentru asigurarea condițiilor necesare de pregătire (staff, servicii medicale, acces la resurse, asigurări de sănătate, cazare, diurne, echipamente, salarizare pe parcursul cantonamentelor etc).
- Dezvoltarea unui sistem de carieră (de tip career path/parcurs profesional) care să reglementeze evoluția sportivilor în timpul practicării sportului de performanță și după încheierea acestei perioade. Crearea unor centre naționale/regionale de consiliere pentru sportivii care își încheie activitatea la toate nivelurile. Mecanisme de integrare a campionilor olimpici, mondiali, europeni, prin identificarea de oportunități profesionale funcționale la finalul carierei.
- Reglementarea la zi a ocupațiilor în sport, inclusiv din punct de vedere legal (corelare cu realitățile existente și perspectiva de viitor). Dezvoltarea unor ocupații noi în domeniul SPORT în zone prioritare.
- Dezvoltarea unor programe care să stimuleze practicarea sportului și să asigure o tranziție funcțională de la juniorat la seniorat în sportul de performanță.

Indicatori macro OS 3.1: Creșterea nivelului de pregătire și competență a resursei umane

- adoptarea unui sistem de tip carieră pentru sportivi (2026),
- program de formare antrenori în sportul de performanță (2026),
- programe de dezvoltare profesională pentru resursa umană din sport (staff tehnic, staff medical, antrenor, manager sportiv etc) (2026),
- redefinirea listei de ocupații profesionale în domeniul sportului (2025),

OS 3.2: Digitalizare, utilizarea datelor în sport și tratarea sportului ca o știință

Măsuri, acțiuni propuse

- Stimularea cercetării în domeniul sportului și dezvoltarea de mecanisme care să disemineze și să integreze rezultatele cercetării în toate zonele relevante din sport . Dezvoltarea capacităților și valorificarea expertizei INCS.
- Dezvoltarea unor mecanisme permanente de colaborare a ministerului, COSR și federațiilor cu universitățile/ facultățile de educație fizică și sport în scopul transferului de know-how, experiență profesională, cercetare.
- Digitalizarea integrată a sistemelor de management în sportul de performanță și în alte zone relevante.
- Identificarea oportunităților existente în zona de e-sport .
- Creșterea capacității ministerului de colectare, analiză și utilizare a datelor în activitatea desfășurată (evidence based decision making (luarea deciziilor bazate pe dovezi), evidence based policy and program MSp (politică și program bazat pe dovezi MSp).

Indicatori macro OS 3.2: *Digitalizare, utilizarea datelor în sport și tratarea sportului ca o știință*

- crearea registrului sportivului (funcțional începând cu 2024),
- infrastructură digitală pentru managementul datelor din sportul de performanță (2026),
- integrarea e-sport-ului în fenomenul sportiv (2026),
- structuri și mecanisme instituționale care să furnizeze date relevante în sport pe cele trei domenii: sport de performanță, sport în comunitate, sport în școli (2026),
- crearea unui portal digital pentru finanțarea activităților sportive din surse private (2026).

D4. Finanțare

OS. 4.1: Dezvoltarea unui sistem de finanțare eficient în sport. Creșterea finanțării tuturor categoriilor de sporturi

Măsuri, acțiuni propuse

- Realizarea unei hărți naționale a surselor de finanțare și a mecanismelor de utilizare a acestora. Stabilirea rolurilor și atribuțiilor în ceea ce privește finanțarea în domeniul sporturilor;
- Dezvoltarea unor grupe diferite de sporturi (nivelul 1,2,3...) pe categorii de performanță/finanțare/obiective;
- Introducerea pe scară largă a principiului finanțării pe bază de performanță;
- Dezvoltarea de mecanisme care să încurajeze finanțările private în sport. Stabilirea unor standarde comune de raportare pentru cei care primesc finanțări private pentru a asigura o relație corectă, previzibilă și funcțională cu finanțatorii;
- Analiza și restructurarea cadrului legal privind finanțarea activităților cu caracter sportiv pentru a crește oportunitățile de finanțare a diverselor organizații sportive (eliminarea bariere, redefinirea formelor legale, acces la finanțare) ;
- Reglementarea clară a zonelor, mecanismelor și procedurilor de finanțare a sportului de către autorități centrale și locale pentru a avea standarde comune în domeniu;
- Promovarea unui echilibru funcțional în finanțarea sporturilor olimpice și neolimpice – dezvoltarea unei metodologii coerente, transparente, predictibile (în parteneriat cu federațiile și cluburile sportive de drept public/privat);
- Promovarea unor mecanisme integrate de finanțare a structurilor sportive de drept public și structurilor sportive de drept privat;
- Deschiderea unor linii de finanțare specifice pentru zonele rurale care să stimuleze angrenarea în activități sportive a populației din această zonă.

Indicatori macro OS. 4.1: Dezvoltarea unui sistem de finanțare eficient în sport

- adoptarea unui sistem de finanțare a sportului bazat pe performanță (2025),
- reglementarea alocărilor financiare pentru activități sportive (actualizare quantum, criterii predictibile și transparente) (2025),
- adoptarea unei metodologii de finanțare specifice pentru fiecare domeniu strategic: sport de performanță, sport în comunitate, sport în școli (2026),
- alocare financiară pentru sport 2.167.350 mii RON (2026).

D5. Cadrul legal

OS 5.1: Actualizarea cadrului legal în concordanță cu nevoile actuale din sport

Măsuri, acțiuni propuse

- Inițierea unui demers larg de actualizare și modificare a legislației ce afectează zona sportivă cu propuneri de acțiuni pe termen scurt, mediu și lung.
- Analiza, revizuirea și actualizarea legii sportului pentru punerea în acord cu nevoile exprimate de actorii cointeresați din domeniu
- Adoptarea unor măsuri legale care să stimuleze și să faciliteze participarea sectorului privat în actul de finanțare a activităților sportive
- Revizuirea reglementărilor legale privind statutul federațiilor, cluburilor sportive, altor actori instituționali pentru stimularea și facilitarea funcționării eficiente a acestora

Indicatori macro OS. 4.1: Dezvoltarea unui sistem de finanțare eficient în sport

- adoptarea unei noi legi a sportului (2024),
- actualizarea cadrului legal privind finanțarea activităților sportive (2024),
- nou statut al federațiilor și cluburilor sportive (2025),
- reglementare ocupații în sport - eliminare bariere integrare profesională în domeniu (2024).

D6. Infrastructură

OS 6.1: Reabilitarea și construirea bazei materiale sportive la standarde internaționale

Măsurile, acțiunile propuse

- Realizarea unei hărți naționale a bazei materiale sportive existente, proiectate și a investițiilor strategice necesare în viitor (cu definire de priorități și alocare de resurse pe termen lung).
- Inițierea unui program național de investiții în baza materială sportivă, bazat pe o serie de principii cheie: multi-funcționalitate, sustenabilitate energetică, maximizare utilizare, viabilitate economică. Construcția unei baze materiale sportive care să se conecteze cu viitorul (inclusiv în ceea ce privește sustenabilitatea), legislație de urbanism, alocări de populație pentru baza materială sportivă, utilizarea comună a bazei materiale sportive de către comunități care cooperează, includerea pe scară largă a concursurilor de soluții pentru baza materială sportivă.
- Realizarea unei analize privind administrarea și utilizarea bazei materiale sportive existente din perspectiva eficienței economice/costurilor de administrare
- Dezvoltarea unui mecanism de administrare și management a bazei materiale sportive existente bazat pe eficiență și performanță managerială; utilizarea unor criterii transparente, obiective și predictibile pentru a optimiza accesul și calitatea serviciilor oferite.
- Adoptarea unor măsuri de descentralizare și transferul de competențelor administrative și financiare de la nivelul Ministerului Sportului la nivelul administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale, împreună cu resursele financiare necesare exercitării acestora
- Stabilirea unor reguli clare de utilizare a bazelor sportive publice existente, pentru maximizarea impactului lor și stimularea practicării tuturor formelor de activități sportive (lărgirea accesului, stimularea participării).
- Facilitarea accesului cluburilor la baza materială sportivă școlară, în afara orelor de utilizare didactică.

- Dezvoltarea unor centre regionale de excelență sportivă în zona sporturilor de performanță cu potențial ridicat.
- Stabilirea regulilor de administrare/utilizare a bazei materiale sportive pentru ca ea să fie folosită inteligent, la capacitate maximă și pe toate palierele: educație, sport de masă, performanță.
- Instituirea unor mecanisme funcționale de cooperare continuă cu actorii publici (centrali și locali) care investesc în baza materială sportivă pentru corelarea cu standardele sportive necesare și integrarea într-o viziune națională.
- Stimularea dezvoltării bazei materiale sportive pentru sportul de masă/comunitar la nivelul comunităților locale.
- Dezvoltarea bazei materiale sportive în sinergie cu dezvoltarea urbană/rurală la nivel național, cu amenajări spațiale mai ample și în parteneriat cu autoritățile locale și centre de experiență profesională în domeniu (OAR, autorități locale, ONG-uri). Adoptarea unor standarde naționale "de bune practici" privind construcția de bază materială sportivă ținând cont de criterii de sustenabilitate, viabilitate economică și lărgire a accesului.
- Dezvoltarea unor centre de medicină sportivă la nivel regional .
- Inițierea unui program specific privind baza materială sportivă în mediul rural, bazat pe nevoile fiecărei comunități/zone în colaborare cu actorii locali relevanți (Asociația Comunelor, GAL-uri, ADI-uri).

Indicatori macro OS. 6.1: *Reabilitarea și construirea bazei materiale sportive la standarde internaționale*

- Reabilitarea și construirea unei bazei materiale sportive la standarde internaționale.
- construirea Centrelor Regionale de Excelență (10 centre/2032, primul centru funcțional 2028).
- reglementare utilizarea bazei materiale sportive publice de către toate categoriile de actori din domeniu (publici, privați, non-profit).
- program multi-anual de investiții în baza materială sportivă (start 2023-2032).

- adoptare standarde de bune practici (parteneriat OAR) în construcția de baza materială sportivă (2026).
- harta bazei materiale sportive (2023).
- descentralizare administrare bazei materiale sportive - în parteneriat cu autoritățile locale (2024).

D7. Imagine și marketing

OS 7.1: Valorificarea întregului potențial de imagine al sportului

Măsurî, acțiuni propuse

- Definirea unor politici noi de comunicare în ceea ce privește importanța sportului pe toate cele 3 paliere strategice: educație, comunitate, performanță;
- Promovarea, alături de parteneri publici și privați, a unor campanii care să stimuleze înțelegerea sportului ca prioritate națională;
- Valorificarea imaginii sportivilor de performanță (actuali, foști campioni) pentru creșterea nivelului de conștientizare privind importanța strategică a sportului;
- Inițierea unor campanii de marketing țintite pe grupuri specifice de audiență (copii, persoane cu dizabilități, persoane din categorii sociale defavorizate, persoane cu o stare de sănătate în zona de risc), care să urmărească creșterea practicării sportului și a activităților fizice ;
- Utilizarea și valorificarea corelării sportului cu politici specifice de dezvoltare (sport și turism, activități sportive în zonele urbane, sport și relația cu mediul înconjurător);

Indicatori macro OS. 7.1:

- campanii naționale care să promoveze practicarea sportului (sport în comunitate/1 campanie/anual/începând cu 2024),
- strategie de marketing Ministerul Sportului la marile competiții internaționale (jocuri olimpice, începând cu 2024),

- campanie marketing sporturi paralimpice - promovare competiții sporturi paralimpice (2025),
- campanie de marketing – practicarea sportului în școli (început 2024).

8. Implicații juridice ale strategiei

Cadrul legal existent nu este corelat cu obiectivele pe termen mediu și lung în toate cele trei domenii – sport de performanță, sport în școli și sportul de masă.

Necesitatea actualizării cadrului legal nu se referă doar la legea sportului, ci și la legislația primară și secundară cu efecte majore în zona sportivă.

La nivel operațional există multiple inadvertențe legale care împiedică actorii instituționali (precum federațiile sau cluburile) să își desfășoare activitatea în mod eficient și limitează semnificativ potențialul de dezvoltare (suprapuneri de responsabilități la nivel de instituții centrale – Ministerul Educației, Ministerul Sportului și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale; limitări în obținerea de finanțare din surse alternative la nivelul federațiilor sportive neolimpice, limitări în practicarea activității sportive datorită reglementărilor). Este necesară o revizuire a legislației corelată cu nevoile actorilor instituționali din toate cele trei domenii și construcția unui cadru legal care să faciliteze o atitudine pro-activă din partea acestora.

Atingerea obiectivelor strategice și specifice avute în vedere prin prezenta Strategie presupune elaborarea sau modificarea unor acte normative, dintre care cele mai importante le reprezintă:

- Inițierea unui demers larg de actualizare și modificare a legislației ce afectează zona sportivă, cu propuneri de acțiuni pe termen scurt, mediu și lung.
- Analiza, revizuirea și actualizarea legii sportului, pentru punerea în acord cu nevoile exprimate de stakeholderii din domeniu.
- Adoptarea unor măsuri legale care să stimuleze și să faciliteze participarea sectorului privat în actul de finanțare a activităților sportive.
- Revizuirea reglementărilor legale privind statutul federațiilor, cluburilor sportive, altor actori instituționali, pentru stimularea și facilitarea funcționării eficiente a acestora

Instituțiile cu responsabilități în domeniul sportului vor avea o preocupare constantă pentru îmbunătățirea permanentă a legislației din domeniu și controlului respectării acesteia, cu scopul atingerii obiectivelor prioritare al prezentei strategii.

De asemenea, strategia vizează și armonizarea procedurilor și practicilor naționale cu bunele practici de la nivelul Uniunii Europene.

În plan legislativ, implementarea Strategiei 2023-2032 impune modificări și completări ale legislației primare, respectiv ale legislației secundare.

Astfel, principalele demersuri întreprinse în cadrul legislativ vizează:

- Modificarea Legii nr. 69/2000 educației fizice și sportului,
- Modificarea HG nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000,
- Modificarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă aprobate prin HG nr. 1.447/2007 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată pentru sportivi
- Inițierea unui act normativ privind adoptarea Statutului sportivului de performanță,
- Modificarea legislației secundare privind acordarea către beneficiarii de drept (sportivi, antrenori, etc) a drepturilor pecuniare, indemnizațiilor .

9. Implicații bugetare ale Strategiei Naționale pentru Sport

Implementarea Strategiei Naționale pentru Sport pentru perioada 2023-2032 implică activități ce vor fi finanțate conform prevederilor legale și în limitele strategiilor fiscal-bugetare din perioadă, din bugetele autorităților și instituțiilor publice cu atribuții în realizarea obiectivelor, în limita sumelor aprobate anual pentru această destinație și printr-o alocare eficace și suficientă de resurse prin utilizarea fondurilor de la bugetul de stat, a instrumentelor financiare ale Uniunii Europene sau a altor surse de finanțare.

Strategia Națională pentru Sport vizează reformarea finanțării sportului românesc și reconfigurarea rolurilor și atribuțiilor în ceea ce privește finanțarea din domeniu, propunând

măsuri și acțiuni graduale/etapizate prin care sumele alocate de la bugetul de stat și atrase din alte surse de finanțare (cu precădere din mediul privat) să constituie un mecanism integrat de finanțare a sportului românesc.

Finanțarea domeniului sportiv se va realiza în conformitate cu factorii strategici cheie, din surse de finanțare atrase și alocări bugetare în limitele strategiilor fiscal-bugetare pentru perioada 2023-2032, sumele estimate sunt doar repere ce vor fi definitive ulterior realizării factorilor strategici și operaționali ai strategiei astfel cum au fost definiți, cu luarea în considerare a dinamicii economiei și a indicatorilor macro-economici, precum și politicile publice viitoare, ce necesită un accent important pe domeniul sportiv cu implicații în latura socială și sănătatea populației.

Din perspectiva Țintelor viitoare, trebuie analizată evoluția economică a României în paradigma financiară globală, și abordarea etapizată a viitoarelor alocări bugetare, precum și adaptarea legislației actuale la dezideratele politicilor publice în domeniul sportiv

mii lei

FACTORI STRATEGICI Cheie din Sfera Activitatii Sportive	2023	2024	2025-2028	2029-2032	Total	Sursele de finanțare	
						Buget de stat	Alte Surse de Finanțare ³⁶
1	2	3	4	5	10	11	17
Sport în Comunitate						x	x
Sport în Educație în Parteneriat cu MED	900	1.017	5.573	9.087	16.577	x	x
Sport Performanță Estimat	252.000	282.240	1.510.787	2.377.253	4.422.280	x	x
Baza Sportivă	624.750	624.750	2.499.000	2.499.000	6.247.500	x	x

Totodată, sunt necesare investiții în baze sportive noi, la un standard internațional, care să confere o dezvoltare sănătoasă, armonioasă, durabilă și structurată foarte clar pe sporturi prioritare, astfel încât să atingem la rezultatele dorite, este un punct prioritar și primordial care va asigura viitorul sportului românesc de performanță.

Sunt definite 7 Regiuni Strategice care vor asigura o dezvoltare regională durabilă la nivel național și un început pentru următorii 10 ani:

Nord – Vest, Vest, Centru, Nord – Est, Sud – Vest Oltenia, Sud Muntenia, Sud – Est. În același timp, vom prioritiza orașele la nivel național în 2 faze, astfel încât să putem structura cât mai ușor dezvoltarea:

- Faza 1: orașe cu o populație mai mare de 130.000 locuitori – 18 orașe
- Faza 2: orașe cu o populație cuprinsă între 75.000 – 130.000 locuitori – 13 orașe

³⁶ În funcție de natura proiectului: MDLPA/CNI, Med, buget UAT-uri, surse de finanțare privată

Suma totala Investiții Baze Materiale Sportive noi - 2023-2032 - în Sporturile Prioritare :

Faza 1 este de 6.247.500 mii lei

Faza 2 este de 780.000 mii lei.

10. Operaționalizare și implementare

Secțiunea următoare include:

- Planul Operațional anual pentru anul 2024 – planul operațional e adoptat de Minister anual în corelație cu adoptarea bugetului anual
- Portofoliu de proiecte operaționale propuse (pentru perioada 2024-2032) – se actualizează permanent

Operaționalizare Strategia Națională pentru Sport

Plan Operațional 2024 pe cele trei dimensiuni strategice

Nr.	Denumire	Descriere	Coordonator/Responsabil	Buget alocat/sursa de finanțare	Perioada de implementare	Indicatori
Sport în Comunitate						
1	Campanie națională pentru încurajarea practicării sportului	Realizarea unei campanii naționale care să încurajeze practicarea sportului prin utilizarea capitalului de imagine	Ministerul Sportului	Buget Stat	2024-2032	Creșterea numărului de practicanți Creșterea

	a marilor campioni - tîntîă pe grupuri specifice de audiență (copii, persoane cu dizabilități, și persoanele vâstnice, persoane din categorii sociale defavorizate, persoane cu o stare de sănătate în zona de risc)					gradului de participare activă Creșterea nr de competiții sportive adresate copiilor și tinerilor, precum și persoane cu dizabilități și persoanelor vâstnice
Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități și persoanelor vâstnice la activități sportive - investiții în baza materială sportivă locală	Dezvoltarea unor programe anuale de investiții în baza materială sportivă privind facilități noi sau adaptarea unor spații publice existente la specificul și nevoile persoanelor cu dizabilități și persoanelor vâstnice	Ministerul Sportului	Buget Stat	2024-2032		Creșterea numărului de practicanți Creșterea gradului de participare activă Creșterea nr de competiții sportive adresate persoanelor cu dizabilități și

Sport în Educație								persoanelor vâstnice
Denumire proiect/măsură/acțiune	Descriere	Coordonator/Responsabil	Instituții partenere	Buget alocat/sursa de finanțare	Perioada de implementare	Indicatori		
Program național – Sportul în școli	Stimularea, împreună cu actori instituționali relevanți a unor competiții naționale sportive la nivel preuniversitar - Incluziune și integrare prin activitate fizică și sport	Ministerul Sportului		Buget Stat	2024-2032	Numărul de competiții sportive la nivel preuniversitar		
Politica națională Dezvoltarea Sportului Școlar	Inițierea și Operaționalizarea Comitetului Comun pentru Dezvoltarea Sportului Școlar, cu participarea Ministerului Sportului și Ministerul Educației - Promovarea alfabetizării în domeniul educației fizice	Ministerul Sportului		Buget Stat	2024-2032	Numărul de competiții sportive la nivel școlar / universitar		
Sport de Performanță								
Denumire proiect/măsură/acțiune	Descriere	Coordonator/Responsabil	Instituții partenere	Buget alocat/sursa de finanțare	Perioada de implementare	Indicatori		
Bugetare bazată pe performanță – metodologie	Stabilirea unor mecanisme/ standarde/ metodologii de finanțare bazate pe performanță	Ministerul Sportului		Buget de stat / Alte Surse de	2024-2032	Numărul de sportivi care practică		

	la nivelul tuturor surselor de finanțare ale ministerului (criterii predictibile, clare, transparente, corelate cu obiective de performanță, tipuri de instituții, tipuri de activități)			Finanțare		sportul la cel mai înalt nivel
Programe Naționale Guvernamentale în Sport	Inițierea unor Programe Naționale pentru Sport la nivelul guvernului pe zonele strategice, pentru sporturile prioritare	Ministerul Sportului		Buget de stat / Alte Surse de Finanțare	2024-2032	Harta Instituțională a Sportului
Politica națională – RESURSA UMANĂ – PERFORMANȚĂ – pachet antrenori + staff tehnic	Instituirea și operaționalizarea unui sistem modern de formare, pregătire, dezvoltare și licențiere a antrenorilor din sfera sportului de performanță cu implicarea CNFPA, universități, alți actori relevanți	Ministerul Sportului		Buget de stat	2024-2032	Numărul de antrenori formați anual la cel mai înalt nivel
Infrastructură						
Denumire proiect/măsură/acțiune	Descriere	Coordonator/Responsabil	Instituții partenere	Buget local/alte surse de finanțare	Perioada de implementare	Indicatori
Programul Național de Investiții în baza materială sportivă	Inițierea unui program național de investiții în bază materială sportivă sportiva pe termen scurt, mediu si lung	Ministerul Sportului	Buget de stat / Alte	Buget de stat / Alte Surse de Finanțare	2024-2032	Creșterea numărului de baze sportive unde se poate practica sport la cel mai

Bugete multi- anual în zonele prioritare	Realizarea unor bugete multi- anuale pentru programele de sport naționale și politicile prioritare din sport	Ministerul Sportului	Buget de stat / Alte Surse de Finanțare	2024-2032	înalt nivel Buget baza materială sportivă validat

Portofoliu de proiecte operaționale (exemple). Se actualizează permanent

1. Inițierea consultărilor cu partidele politice/ministerele cheie pentru stabilirea conținutului Pactului Național pentru Sport. (inițiator: Minister; participanți: partide politice, ministere, comisii de sport parlament; data limită; responsabil minister);
2. Dezvoltarea unui proiect de stabilire a hărții actorilor instituționali din sport, responsabilitățile acestora și principiile de cooperare. (inițiator: Minister; participanți: ministere implicate, COSR, federații sportive; data limită; responsabil);
3. Identificarea unui număr de programe naționale pentru sport care pot fi incluse în proiecțiile bugetare începând din anul 2023;
4. Stabilirea unor mecanisme/ standarde de finanțare bazate pe performanță la nivelul tuturor surselor de finanțare ale ministerului;
5. Inițierea unui proces de actualizare și modificare a legislației ce afectează zona sportivă cu propuneri de acțiuni pe termen scurt, mediu și lung (cu participarea ministerelor de linie, SGG, reprezentanți COSR, federații, cluburi etc);
6. Inițierea și promovarea unei legi a sportului actualizată și conectată cu realitățile naționale și internaționale existente;
7. Definirea și implementarea unui pachet de reglementări privind funcționarea federațiilor olimpice și neolimpice (stabilit prin parteneriat între minister și federații). Stabilirea unui set de standarde comune/minime de performanță/ calitate pentru funcționarea federațiilor sportive;
8. Inițierea și Operaționalizarea Comitetului Interministerial pentru Dezvoltarea Sportului Școlar, cu participarea Ministerului Sportului și Ministerului Educației;

9. Definirea și operaționalizarea unor noi modele de funcționare și operare pentru cluburile sportive pe baza experiențelor și bunelor practici internaționale ;
10. Instituirea și operaționalizarea unui sistem modern de formare, pregătire, dezvoltare și licențiere a antrenorilor din sfera sportului de performanță cu implicarea CNFPA, universități, alți actori relevanți;
11. Identificarea sporturilor prioritare la nivel național și mecanisme de susținere a acestora ;
12. Inițierea și operaționalizarea unui/ comitet/unor comitete comune coordonate de Ministerul Sportului cu actori importanți din sport: universități, entități private, sector ONG;
13. Dezvoltarea, împreună cu organizațiile asociative ale autorităților locale, unor protocoale în domeniul descentralizării domeniului sportiv (inclusiv în ceea ce privește baza materială sportivă, competițiile sportive locale, susținerea activității la nivel de copii și juniori, dezvoltare de bază materială pentru sportul comunitare etc) cu respectarea unor principii și standarde de calitate; stabilirea unor programe strategice de dezvoltare a sportului la nivel local. Construcția unui mecanism permanent de cooperare între autoritățile locale și Ministerul Sportului;
14. Dezvoltarea și implementarea unui Program Național privind Sportul Rural în cooperare cu administrațiile locale și GAL-uri;
15. Dezvoltarea și implementarea unui program național care să stimuleze persoanele cu dizabilități și persoanele din categorii defavorizate să practice sportul ;
16. Stimularea, împreună cu actori instituționali relevanți, a unor competiții naționale sportive la nivel preuniversitar;
17. Stimularea, împreună cu universități și alți actori relevanți, a competițiilor sportive universitare;
18. Inițierea unui demers de construcție a unor politici integrate la nivel național în ceea ce privește resursa umană din sport (salarizare, pregătire, evoluție profesională etc), cu participarea actorilor instituționali relevanți;

19. Inițierea și promovarea unui statut al sportivului care să reglementeze elementele semnificative din cariera profesională a acestuia, drepturile și obligațiile, stimularea performanței, dezvoltarea unui career path (parcurs profesional), asigurarea unor standarde de calitate pentru asigurarea condițiilor necesare de pregătire (staff, servicii medicale, acces la resurse, asigurări de sănătate, cazare, diurne, echipamente, salarizare pe parcursul cantonamentelor etc);
20. Actualizarea și completarea ocupațiilor sportive (ocupații noi în domeniul SPORT) în funcție de necesitățile existente la acest moment;
21. Stimularea cercetării în sport prin mecanisme permanente de cooperare cu universitățile din România;
22. Dezvoltarea capacității INCS în domeniul cercetării sportive, colectării și analizei de date pentru politici publice de sport și digitalizării sportului în România;
23. Realizarea unui grup de lucru comun Minister/COSR/Federații pentru conectarea strategiilor sectoriale cu Strategia Națională pentru Sport;
24. Realizarea unei hărți a finanțării sportului din România (surse de venit, utilizare a acestora, propuneri de îmbunătățire);
25. Dezvoltarea și implementarea unui sistem național de finanțare a sportului coerent, bazat pe grupe de sporturi distincte, standarde de performanță și proceduri coerente. Analiza măsurilor legale necesare pentru fluidizarea procedurilor financiare la nivelul actorilor instituționali din sport;
26. Înființarea unor grupuri de lucru permanente la nivel național pe domeniile strategice cheie (cadru legal și instituțional, resursa umană din sport, bază materială sportivă, sport în școli, finanțare, sport și sănătate) care să stimuleze acțiuni și programe strategice la nivel național;
27. Dezvoltarea unor centre regionale de excelență sportivă în zona sporturilor de performanță cu potențial ridicat;
28. Dezvoltarea (împreună cu OAR, autoritățile locale) unor standarde naționale ”de bune practici” privind construcția de bază materială sportivă, ținând cont de criterii de sustenabilitate, viabilitate economică și lărgire a accesului;

29. Inițierea unui program specific privind baza materială sportivă în mediul rural;
30. Realizarea unei hărți naționale a bazei materiale sportive existente, proiectate și a investițiilor strategice necesare în viitor;
31. Inițierea unui program național de investiții în bază materială sportivă pe termen scurt, mediu și lung;
32. Analiza și dezvoltarea legislației și mecanismelor de implementare care să faciliteze și încurajeze investițiile private în sport;
33. Crearea unor centre naționale/regionale de consiliere pentru sportivii care își încheie activitatea la toate nivelurile;
34. Mecanisme de integrare a campionilor olimpici, mondiali, europeni, prin identificarea de oportunități profesionale funcționale la finalul carierei;
35. Operaționalizarea registrului național în sport ;
36. Deschiderea unor linii de finanțare cu o dobândă cât mai redusă pentru construcții de terenuri și baze sportive sportive de către autoritățile locale, cu garanții acordate de către stat conform prevederilor Legii 273/2006 prin care UAT urile pot contracta împrumuturi externe garantate de stat cu avizul prealabil al Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale și cu respectarea prevederilor art. 63 alin. (4) și respectarea prevederilor OUG nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat;
37. Stabilirea unor standarde comune de raportare pentru cei care primesc finanțări private pentru a asigura o relație corectă, previzibilă și funcțională cu finanțatorii ;
38. Realizarea unei diagnoze organizaționale la nivelul Ministerului Sportului pentru eficientizarea capacităților manageriale și strategice; redefinirea structurii, standardelor de funcționare, capacităților manageriale, de coordonare, strategice;
39. Dezvoltarea unui compartiment specializat în fonduri europene la nivelul Ministerului, cu rol de atragere de fonduri și consiliere a entităților sportive în ceea ce privește accesul la fonduri europene;
40. Adoptarea unui pachet de măsuri legale rapide, cu o intervenție minimă care să rezolve probleme operaționale întâmpinate de cei implicați în sport (reglementări

privind finanțarea cantonamentelor, cuantumul diurnei sportivilor, surse de finanțare alternative, integrare sportivi în urma încheierii activității sportive de performanță);

41. Dezvoltarea unor campanii de marketing pentru promovarea sportului la nivel național, încurajarea practicării sportului, stimularea grupurilor vulnerabile pentru a face sport, promovarea sportului, conectarea sportului cu politicile de dezvoltare locală etc.

Acțiuni imediate posibile :

1. Inițiere discuții politice Pact Național pe Sport
2. Grup de lucru pe legislație
3. Grup de lucru pe antrenori
4. Comitet Interministerial Permanent cu Ministerul Educației
5. Grup de lucru cu Federațiile pe reglementări, standarde comune
6. Grup de lucru cu cluburi pe forma de organizare de viitor
7. Grup de lucru pe sport rural
8. Protocol cu reprezentanții autorităților locale pe mai multe paliere: sport de masă, bază materială sportivă, finanțare copii și juniori, competiții sportive etc

Portofoliu de proiecte operaționale propuse (pentru perioada 2023-2032) – se actualizează permanent

Nr.	Proiect/program operațional	Descriere	Inițiator/Coordonator	Instituții partenere	Perioadă implementare (inițiere/finalizare)	Observații (interconectare, complementaritate)
1. Sportul Prioritate Națională						
1.1	Pactul Național pentru Sport	Inițierea consultărilor cu partidele politice/ministerele cheie pentru stabilirea conținutului Pactului Național pentru Sport	Ministerul Sportului	Partide Politice Reprezentanți Ministere Comisii Sport Parlament Reprez. Presedinție	Iunie 2023 - Ianuarie 2024	
1.2	Programe Naționale Guvernamentale în Sport	Inițierea unor Programe Naționale pentru Sport la nivelul guvernului pe	Comitet Interministerial	Comitet Interministerial	Iunie 2023 - Decembrie 2023	Corelare cu P2 – Harta Instituțională în domeniul

	zonele prioritare (educație, performanță, sănătate, sport în comunitate, etc)				sportului
2. Cadru instituțional și capacitate administrativă					
2.1	Hartă instituțională în domeniul sportului	Dezvoltarea unei hărți instituționale care să cuprindă situația actuală a entităților instituționale din sport, responsabilitățile acestora și principiile de cooperare	Ministerul Sportului	Federații Sportive COSR Ministere (Ministerul Educației, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice Și Administrației, alte ministere implicate) Direcții Județene	MDLPA va asigura resursele necesare în raport cu administrația publică locală pentru identificarea elementelor necesare în vederea realizării hărții instituționale, prin identificarea UAT-urilor cu structuri sportive care au calitate de ordonator de credite aflate în subordinea

				de Sport Cluburi sportive de drept public/privat		acestora și, evidența bazelor sportive aflate în administrarea UAT- urilor. Apreciem că această măsură nu implică costuri financiare în sarcina bugetului MDLPA.
2.2	Grupuri de lucru permanente – direcții strategice în sport	Înființarea unor grupuri de lucru permanente la nivelul ministerului domeniile strategice cheie (cadru legal și instituțional, resursa umană din sport, bază materială sportivă, sport în școli, finanțare, sport și sănătate) care sa	Ministerul Sportului	Federații Sportive Cluburi Sportive Ministere implicate/conectate	Iunie 2023- proces continuu	Grupurile se formează pe baza unei metodologii clare, pe principiul participării actorilor cointeresați relevanți – scopul urmărit: furnizare expertiză și soluții punctuale pentru problemele

		stimuleze acțiuni și programe strategice la nivel național, să ofere expertiză și propuneri de soluții pentru provocările din domeniu	Ministerul Sportului	Federații Sportive Cluburi sportive de drept public/privat DJS	Iunie 2023 - Iunie 2024	transversale
2.4	Creșterea capacității manageriale și de coordonare strategică la nivelul Ministerului Sportului	Definirea unui cadru de funcționare comun pentru actorii instituționali importanți din sport: principii de funcționare, standarde, sisteme de planificare strategică, sisteme de măsurare a performanței, sisteme de finanțare	Ministerul Sportului			Corelare cu P5 – actualizare cadru legal, legea sportului
2.5	Diagnoză	Realizarea unei diagnoze	Ministerul Sportului	-	Iunie 2023 -	

	organizațională – Ministerul Sportului	organizaționale la nivelul Ministerului Sportului pentru eficientizarea capacităților manageriale și strategice; redefinirea structurii, standardelor de funcționare, capacităților manageriale, de coordonare, strategice.		Decembrie 2023	
2.6	Creare compartiment specializat de Finanțări Europene/Fundraising în Sport	Dezvoltarea unui compartiment specializat în fonduri europene la nivelul Ministerului, cu rol de atragere de fonduri și consiliere a	Ministerul Sportului	Iunie 2023 – Decembrie 2023	

		entităților sportive în ceea ce privește accesul la fonduri europene.				
2.7	Mecanisme instituționale de colaborare – task force (grupuri de lucru) coordonare strategică	Realizarea unui grup de lucru comun Minister/COSR/Federații pentru conectarea strategiilor sectoriale cu Strategia Națională pentru Sport	Ministerul Sportului	Federații Sportive COSR Cluburi Sportive	Iunie 2023 - Ianuarie 2024	Corelare cu P17 – Politica Națională SPORT & ȘTIINȚĂ

2.8 Parteneriat strategic – SPORTUL ÎN COMUNITĂȚI	Dezvoltarea, împreună cu organizațiile asociative ale autorităților locale, unor protocoale în domeniul descentralizării domeniului sportiv (inclusiv în ceea ce privește baza materială sportivă , competițiile sportive locale, susținerea activității la nivel de copii și juniori, dezvoltare de bază materială sportivă, pentru sportul comunitare etc) cu respectarea unor	Ministerul Sportului	Asociația Municipiilor Asociația comunelor GAL-uri ADI-uri	Iulie 2023 - Ianuarie 2024	Corelare cu P11 (mecanisme instituționale de participare)
---	---	----------------------	---	-------------------------------	--

		principii și standarde de calitate; stabilirea unor programe strategice de dezvoltare a sportului la nivel local. Construcția unui mecanism permanent de cooperare între autoritățile locale și Ministerul Sportului.			
2.9	Parteneriat strategic – SPORTUL ÎN COMUNITĂȚI – Programul Național pentru încurajarea practicării sportului în rândul categoriilor	Dezvoltarea și implementarea unui program național care să stimuleze persoanele cu dizabilități, persoanelor vârstnice și persoanele din categorii	Ministerul Sportului	ONG-uri domeniu social, minorități Reprezentanți persoane cu dizabilități Reprezentanți autorități locale	Derularea unor programe Pilot – Mai 2023 Adoptare pachet final – Septembrie 2023

	sociale defavorizate	defavorizate să practice sportul				
2.10	Programul Național – Sportul Rural	Dezvoltarea și implementarea unui Program Național privind Sportul Rural în cooperare cu administrațiile locale și GAL-uri.	Ministerul Sportului	Asociație GAL-uri Asociația Comunelor Ministerul Educației	Septembrie 2023 - bază continuă	Parteneriat de colaborare – Septembrie 2023 Task force (grupuri de lucru) proiecte inițiale – Programul Sportul Rural - Septembrie 2023 Pachet de proiecte 2023 – Ianuarie 2023 Plan anual de proiecte- anual
2.11	Program național – Sportul în unități de	Stimularea, împreună cu actori instituționali	Ministerul Sportului	Ministerul Educației	Ianuarie 2024- Bază continuă	

învățământ	relevanți a unor competiții naționale sportive la nivel preuniversitar		Reprezentanți unități de învățământ Unități de învățământ cu program sportiv Licee cu program sportiv	
2.12 Program Național – Sportul în Universități	Stimularea, împreună cu universități și alți actori relevanți a competițiilor sportive universitare	Ministerul Sportului	Ministerul Educației Federația Sportului Școlar Universitar Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport București Facultăți de Educație Fizică și	Ianuarie 2024- bază continuă

				Sport		
2.13	Politica națională Dezvoltarea Sportului Școlar	Inițierea și Operaționalizarea Comitetului Comun pentru Dezvoltarea Sportului Școlar, cu participarea Ministerului Sportului și Ministerului Educației	Ministerul Sportului	Ministerul Educației Reprezentanți unități de învățământ Profesori educație fizică și sport	Iulie 2023 – bază continuă	Creare Comitet Interministerial – Iunie 2023 Propunere Proiect – Sportul în Unitatea de învățământ – decembrie 2023 Sportul în Unitatea de învățământ – pachet de acțiuni/măsuri – anual începând cu septembrie 2023

					Corelare cu P1 – Pactul Național pentru Sport (principii, obiective)
					Corelare cu P2 (hartă instituțiilor)
3. Management, expertiza, resursă umană. Digitalizare					
3.1	Politica națională – RESURSA UMANĂ PERFORMANTĂ – pachet antrenori + staff tehnic	Instituirea și operaționalizarea unui sistem modern de formare, pregătire, dezvoltare și licențiere a antrenorilor din sfera sportului de performanță cu implicarea CNFPA, universități, alți actori relevanți	Ministerul Sportului	CNFPA Universități- Facultăți de educație fizică și sport Reprezentanți antrenori sport de performanță	Crearea Task force (grupuri de lucru) de analiză (Resursă umană Performantă) – Iunie 2023 Propunere de măsuri rapide – septembrie 2023 Propunere măsuri

						finale/comprehensive – Iunie 2023
						Corelare cu P5 (Legea sportului)
3.2	Politica națională – RESURSA UMANĂ PERFORMANTĂ – career path (parcurs profesional)	Inițierea unui demers de construcție a unor politici integrate la nivel național în ceea ce privește resursa umană din sport (salarizare, pregătire, evoluție profesională etc) cu participarea actorilor instituționali relevanți. Inițierea și promovarea unui statut al sportivului care să reglementeze	Ministerul Sportului	CNFP DJS Directori Federații sportive Directori Cluburi Universități- Facultăți de educație fizică și sport INM Asiguratori medicali privați Alte entități	Iunie 2023- Ianuarie 2025	Corelare cu 3.1 (Același task force/grupuri de lucru) Propunere măsuri rapide – septembrie 2023 Pachet măsuri finale – Career Path (parcurs profesional) – Iunie 2023

		elementele semnificative din cariera profesională a acestuia, drepturile și obligațiile., stimularea performanței, dezvoltarea unui carrer path, standarde de calitate pentru asigurarea condițiilor necesare de pregătire (staff, servicii medicale, acces la resurse, asigurări de sănătate, cazare, diurne, echipamente, salarizare pe parcursul cantonamentelor, etc)		relevante (de identificat de către coordonatori)		Corelare cu P5 – actualizare cadru legal
--	--	---	--	--	--	--

3.3	Politica națională – RESURSA UMANĂ PERFORMANTĂ – Ocupații noi în domeniul SPORT	Actualizarea și completarea ocupațiilor sportive (Ocupații noi în domeniul SPORT) în funcție de necesitățile existente la acest moment	Ministerul Sportului	CNFP Ministerul Muncii Universități- Facultăți de Educație Fizică și Sport Federații sportive	Iunie 2023-Iunie 2025	Propuneri Ocupații noi în domeniul SPORT – Decembrie 2023 Adoptare Ocupații noi în domeniul SPORT – Iunie 2023 Corelare cu P5 – actualizare cadru legal
3.4	Centre regionale consiliere profesională în sport	Crearea unor centre naționale/regionale de consiliere pentru sportivii care își încheie activitatea la toate nivelurile	Ministerul Sportului	CNFP Ministerul Muncii Universități- Facultăți de Educație Fizică și Sport	Iunie 2023- Ianuarie 2025	Corelare cu 3.3 – Resursa Umană Performantă

3.5	Programul de integrare a marilor campioni	Mecanisme de integrare a campionilor olimpici, mondiali, europeni, prin identificarea de oportunități profesionale funcționale la finalul carierei de sportiv	Ministerul Sportului	Federații sportive Ministerul Muncii Federații sportive Cluburi sportive de drept public/privat	Iunie 2023- Ianuarie 2025	Corelare 3.3 și 3.4 – Resursa Umană Performanță
3.6	Politica Națională – SPORT & ȘTIINȚĂ – creștere capacitate INCS	Dezvoltarea capacității INCS în domeniul cercetării sportive, colectării și analizei de date pentru politici publice de sport și digitalizării sportului în Romania		INCS	Ianuarie 2024- Ianuarie 2026	Corelare (2.7) – Mecanisme instituționale de colaborare și participare (creștere capacitate managerială)

3.7	Politica Națională – SPORT & ȘTIINȚĂ – mecanisme cooperare/suport politici și programe bazate pe date	Stimularea cercetării în sport prin mecanisme permanente de cooperare cu universitățile din Romania și alți actori care desfășoară activități de cercetare. Furnizare cunoaștere și competență pentru luarea deciziilor (evidence based policy making, evidence based decision making)	Ministerul Sportului	INCS Universități - Facultăți de Educație Fizică și Sport ONG-uri	Iulie 2023- Iulie 2026	Corelare (2.7) - Mecanisme instituționale de colaborare și participare (creștere capacitate managerială)
3.8	Programul Național -- Digitalizarea Sportului -- Registrul Național de Sport	Operaționalizarea registriului național în sport	Ministerul Sportului	INCS	Iulie 2023- bază continue	
4. Finanțare						

4.1	Bugetare bazată pe performanță – metodologie	Stabilirea unor mecanisme/ standarde/ metodologii de finanțare bazate pe performanță la nivelul tuturor surselor de finanțare ale ministerului (criterii predictibile, clare, transparente, corelate cu obiective de performanță, tipuri de instituții, tipuri de activități)	Ministerul Sportului	Federații Sportive Cluburi Sportive Reprezentanți business	Iunie 2023 – Februarie 2024	
4.2	Harta surselor de finanțare	Realizarea unei hărți a finanțării sportului din Romania (surse de venit, utilizare a acestora,	Ministerul Sportului	Asociația Municipiilor Reprezentanți business interesat	Iulie 2023 - Septembrie 2024	Corelare cu (2.1) – Harta Instituțională în Sport

	propuneri de îmbunătățire) – task force (grupuri de lucru) finanțare performanță		de sport Ministere interesate (în funcție de finanțarea pe care o alocă) Federații Sportive		
4.3 Metodologie finanțare a sportului de Performanță	Dezvoltarea și implementarea unui sistem național de finanțare a sportului coerent, bazat pe grupe de sporturi distincte, standarde de performanță și proceduri coerente. Analiza măsurilor legale necesare pentru	Ministerul Sportului	Federații Sportive Cluburi sportive de drept public/privat Reprezentanți business COSR	Septembrie 2023- Ianuarie 2024	Corelare cu – actualizare cadru legal

		fluidizarea procedurilor financiare la nivelul actorilor instituționali din sport – task force (grupuri de lucru) finanțare performanță	Ministerul Sportului	Reprezentanți mediu de afaceri	Iunie 2024 - Martie 2025	Corelare 5.1 – actualizare cadru legal (legea sponsorizării, cod fiscal)	
4.4	Mecanisme de finanțare alternative	Analiza și dezvoltarea legislației și mecanismelor de implementare care să faciliteze și încurajeze investițiile private în sport	Ministerul Sportului	Asociația Municipiilor Asociația Comunelor	Iunie 2024 - bază continuă	Corelare cu 2.8 – Programul Sportul în comunități	
4.5	Deschiderea unor linii de finanțare cu o dobândă cât mai redusă pentru construcții de	Deschiderea unor linii de finanțare cu 0% dobândă pentru construcții de terenuri sportive de către	Ministerul Sportului				

terenuri și baze sportive de către autoritățile locale, cu garanții acordate de către stat	autoritățile locale, cu garanții de la Minister		GAL-uri		Corelare cu 6.4 – harta bazei materiale sportive existente
5. Cadrul Legal					
5.1 Actualizare cadru legal – nouă lege a sportului	Inițierea unui proces de actualizare și modificare a legislației ce afectează zona sportivă cu propuneri de acțiuni pe termen scurt, mediu și lung (cu participarea ministerelor de linie, reprezentanți COSR, federații, cluburi etc). Task force (grupuri de lucru) – cadru legal	Ministerul Sportului	COSR Federații Sportive Cluburi Asociația Municipiilor Asociația Comunelor Ministere (Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul	Iunie 2023 – Martie 2024 Pachet schimbări imediate: iulie 2023 legea sportului: Martie 2024	Corelare cu P2 (2.1 – harta instituțiilor – atribuții, competențe, responsabilități) – urmărire complementaritate Corelare P3 – Ocupații noi în domeniul SPORT, carieră path (parcurs profesional), resursă umană performantă

				Mediului, Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației , Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne) INCS CNFPA		
5.2	Pachet de măsuri ”quick wins” (măsuri/căștiguri/victorii rapide) - cadrul legal	Adoptarea unui pachet de măsuri legale rapide, cu o intervenție minimă care să rezolve probleme operaționale întâmpinate de cei implicați în sport (reglementări privind	Ministerul Sportului	COSR Federații Sportive Cluburi Asociația Municipiilor Asociația Comunelor	Iunie 2023- Septembrie 2024	Corelare cu 5.1 – actualizare cadru legal Măsuri imediate cu resurse minime – input din partea

	finanțarea cantonamentelor, cuantumul diurnei sportivilor, surse de finanțare alternative, integrare sportivi în urma încheierii activității sportive de performanță)		Ministere (Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne) INCS CNFPA		actorilor cointeresați
5.2	Transformarea sportului de performanță – pachet standarde de performanță federații	Definirea și implementarea unui pachet de reglementări privind funcționarea federațiilor olimpice și	Ministerul Sportului	Ministerul Sportului	Corelare cu actualizare cadru legal (5.1) – suprapuneri- elemente

	neolimpice (stabilit prin parteneriat între minister și federații). Stabilirea unui set de standarde comune/minime de performanță/ calitate pentru funcționarea federațiilor sportive				interconectate
5.3.	Transformarea sportului de performanță – pachet organizare și funcționare cluburi sportive de drept public/privat	Definirea și operaționalizarea unor noi modele de funcționare și operare pentru cluburile sportive pe baza experiențelor și bunelor practici internaționale	Ministerul sportului	Federații Sportive Cluburi Sportive	Corelare cu 5.1 – actualizare cadru legal – suprapuneri - elemente interconectate

5.4.	Transformarea sportului de performanță – sporturi de interes național	Identificarea sporturilor prioritare la nivel național și mecanisme de susținere a acestora	Ministerul Sportului	Task force intern (grup de lucru intern) Federații	Iunie 2023- Septembrie 2024	Corelare cu 5.1) actualizare cadru legal
6. Infrastructură						
6.1	Centre Regionale de Excelență în Sport	Dezvoltarea unor centre regionale de excelență sportivă în zona sporturilor de performanță cu potențial ridicat	Ministerul Sportului	Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Administrației prin CNI S.A., Ministerul Finanțelor Asociația Municipiilor, UNCJR	Septembrie 2023- Septembrie 2026	Corelare cu 5.1 – actualizare cadru legal
6.2	Ghid de bune practici în dezvoltarea bazei	Dezvoltarea (împreună cu AOR, autoritățile	Ministerul Sportului	AOR Autorități Locale	Septembrie 2023 - Mai 2024	Corelare cu 5.1 - actualizare cadru

	materiale sportive,	locale) unor standarde naționale ”de bune practici” privind construcția de bază materială sportivă, ținând cont de criteriile de sustenabilitate, viabilitate economică și lărgire a accesului				legal
6.3	Program de investiții – Baza materială sportivă în Mediu rural	Inițierea unui program continuu de investiții în baza materială sportivă în mediul rural în colaborare cu GAL-uri și autoritățile locale din mediul rural pe principii de sustenabilitate	Ministerul Sportului	GAL-uri Asociația Comunelor	Septembrie 2023 - bază continuă	Corelare cu D4 – finanțare Corelare 2.10 – Programul Național Sportul Rural Stabilirea unei

		economică, acces, bazat pe nevoile specifice ale fiecărei comunități				metodologii (obiective, criterii de selecție, specificul și desfășurarea programului) – decembrie 2023 Lansare program – iunie 2023
6.4	Harta bazei materiale sportive, existente	Realizarea unei hărți naționale a bazei materiale sportive existente, proiectate și a investițiilor strategice necesare în viitor. Focalizare pe grad de utilizare corelat cu	Ministerul Sportului			

		politica privind creșterea accesului și a oportunităților de a face sport				
6.5	Programul Național de Investiții în Baza materială sportivă	Inițierea unui program național de investiții în bază materială sportivă, pe termen scurt, mediu și lung	Ministerul Sportului			Corelare cu 6.4 – harta bazei materiale sportive Corelare cu 6.1 – Centre Regionale de excelență
7. Imagine și Marketing						
7.1	Campanie națională pentru încurajarea practicării sportului	Realizarea unei campanii naționale care să încurajeze practicarea sportului prin utilizarea capitalului de imagine a marilor campioni -	Ministerul Sportului	Federații Sportive COSR	Septembrie 2023 - Septembrie 2025	

		tintită pe grupuri specifice de audiență (copii, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane din categorii sociale defavorizate, persoane cu o stare de sănătate în zona de risc)				
7.2	Campanie de marketing pentru promovarea practicării sportului în unitatea de învățământ	Dezvoltarea unei campanii naționale care focalizată pe conștientizarea importanței practicării sportului în unitate de învățământ (focalizată pe părinți și elevi)	Ministerul Sportului	Ministerul Educației	Septembrie 2023 - Septembrie 2025	Corelare – Program Național Sportul în Unitatea de învățământ, Comitet Interministerial Permanent cu Min. Ed.

11. Monitorizare și evaluare

Contextul dinamic, precum și al volumului mare de investiții publice preconizate a fi derulate în următoarea perioadă, impune un cadru instituțional suplu și flexibil pentru implementarea și monitorizarea periodică a implementării Strategiei Naționale pentru Sport.

În contextul instituțional dat – multipli actori cointeresați la nivel central și local cu atribuții și responsabilități complementare – procesul de monitorizare și evaluare poate fi realizat în mod eficient de către un grup de lucru/comitet interministerial al Strategiei Naționale pentru Sport (SNS) 2023 -2032 înființat în condițiile art. 24 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare creat în mod expres în acest sens care va fi integrat în structura internă a Ministerului Sportului.

Structura grupului de lucru trebuie să reflecte structura sistemului național de sport din România și să includă reprezentanți ai actorilor cointeresați relevanți din domeniu.

Astfel aceasta ar trebui să includă reprezentanții următoarelor instituții:

- Ministerul Sportului (rol de coordonare)
- Ministerul Educației – membru implicat
- Ministerul Sănătății - membru implicat
- COSR- membru implicat
- Federații Sportive- membru implicat
- Cluburi sportive de drept public/privat- membru implicat
- Reprezentanți autorități locale (urban+rural) - membru implicat
- CNFPA- membru implicat
- INCS - membru implicat
- Reprezentanți Universități și Facultăți de Educație și Sport - membru implicat
- Reprezentanți ai altor actori cointeresați cu activități în domeniu (în funcție de stadiul de implementare/natura proiectelor analizate) - membru implicat

În demersul de monitorizare și evaluare, coordonarea grupului de lucru revine reprezentanților Ministerului Sportului, care vor coopera și colabora cu ceilalți membri ai grupului, dar și cu direcțiile și departamentele din cadrul Ministerului Sportului, în funcție de necesități, pentru furnizarea de expertiză.

Grupul de lucru ar trebui să dezvolte propriul plan de organizare și funcționare, să aibă suficientă autonomie internă pentru a funcționa cât mai agil în relație cu misiunea sa: monitorizarea și evaluarea implementării SNS.

Organizarea grupului de lucru ar trebui să urmărească următoarele principii:

- Participare, transparență, eficiență;
- Cel puțin o întâlnire pe an;
- În cadrul grupului de lucru se va constitui o Comisia de Monitorizare a Implementării Strategiei (CMIS), care va fi desemnată de către reprezentanții Ministerului Sportului, formată din membrii grupului de lucru și experți din cadrul Ministerului Sportului. CMIS nu ar trebui să depășească un număr de 7 membri, pentru a păstra un cadru de lucru eficient;
- CMIS va elabora un raport anual privind implementarea strategiei pentru anul anterior și planul anual de implementare a strategiei. Planul va fi realizat cu participarea membrilor grupului de lucru care vor furniza expertiză pe domeniul reprezentat. Planul de implementare va putea fi revizuit de către grupul de lucru ori de câte ori este necesar, în funcție de evoluția factorilor externi care influențează domeniul;
- Scopul principal al monitorizării este de identificare din timp a potențialelor blocaje în implementarea strategiei și atingerea obiectivelor, pentru a lua măsurile necesare eliminării acestor riscuri sau atenuării efectelor lor;
- Raportul de monitorizare și evaluare ar trebui să cuprindă activitatea acoperită în anul respectiv și să conțină informații (în mod sintetic) cu privire la (cel puțin): (1) stadiul implementării SNS, (2) principalele obstacole și provocări întâlnite pe parcurs, (3) măsuri preconizate pentru înlăturarea sau rezolvarea provocărilor întâmpinate;

- Pe baza Raportului anual de evaluare a SNS, CMIS va aduce la cunoștința grupului de lucru măsurile concrete ce se impun pentru atingerea obiectivelor propuse în strategie;
- Până în 15 februarie a fiecărui an, CMIS va întocmi un raport anual de monitorizare a implementării strategiei pentru anul anterior, raport pe care îl va aduce la cunoștință grupului de lucru;
- După prezentarea și dezbateră în cadrul întâlnirii anuale a grupului de lucru a raportului anual de implementare, a planului anual de acțiune și a raportului de monitorizare pentru anul anterior și a planului pentru anul în curs, aceste vor fi aduse la cunoștința conducerii Ministerului Sportului și a celorlalte instituții reprezentate în cadrul grupului de lucru

Procesul de monitorizare și evaluare trebuie realizat pornind de la Planul anual de Implementare a SNS, care trebuie să cuprindă un set de indicatori de rezultat conectați cu Propunerile de Proiecte, Măsuri și Acțiuni Orientative (incluse în acest document, care vor fi actualizate anual).

Astfel, în conformitate cu orientările CE privind o mai bună reglementare, indicatorii de rezultat ar trebui să fie:

- Relevanți - strâns legați de obiectivele care trebuie atinse;
- Acceptați - de către personal și părțile interesate. Rolul și responsabilitățile indicatorului trebuie să fie bine definite;
- Credibili pentru persoanele care nu sunt experți, lipsiți de ambiguitate și ușor de interpretat.
- Indicatorii trebuie să fie cât mai simpli și mai robuști cu putință;
- Simplu de monitorizat - colectarea datelor ar trebui să fie posibilă la costuri reduse;
- Rezistenți la manipulare.

ANEXE

ANEXA 1 – Analiza preliminară pe cei trei factori strategici cheie (in extenso)

Analiza de documente strategice precum și a contextului european relevă existența a trei domenii strategice în sfera sportului:

- Sport în școli/educație
- Sport de masă/comunități
- Sport de performanță/rezultate

Cele trei domenii trebuie percepute integrat la nivel național pentru a produce un rezultat strategic: o comunitate națională sănătoasă, implicată în sport și cu performanțe remarcabile.

Este foarte important de înțeles ca domeniul strategic 3 este puternic legat și condiționat de primele două domenii.

1. Sport în școli/Strategii pentru sport și tineret.

Elemente cheie

Accentuarea importanței sportului în cadrul sistemului educațional pe toate nivelurile (curriculum, bază materială sportivă, resurse umane, resurse alocate pentru sport și activitate fizică)

Polici de reducere a barierelor care limitează accesul copiilor cu posibilități materiale reduse la sport

Dezvoltarea unei baze materiale sportive, adecvate care să încurajeze participarea (săli de sport, echipamente)

Crearea unui mediu sigur pentru practicarea sportului în școli (care să încurajeze participarea în special pentru categoriile defavorizate, reducerea discriminării)

Asigurarea unui grad ridicat de profesionalizare a corpului profesoral (oportunități de dezvoltare profesională și perfecționare)

Evaluare curriculum și dezvoltarea de arii variate de sport care să atragă un număr cât mai mare de copii

Monitorizarea nivelului real de participare a elevilor la orele de sport

Activități extracurriculare cu caracter sportiv (număr mai mare+diversitate) care să stimuleze componenta de voluntariat

Sportul și activitatea fizică valorificate ca factor de incluziune socială

Atenție sporită corelației dintre activitate fizică, sport, nutriție și stare de sănătate/dezvoltare armonioasă

Colaborare transsectorială cu mediul non-profit, mediul privat alături de autoritățile locale pentru a dezvolta proiecte inter-disciplinare (săptămâna sportului în școli, competiții sportive extra-curriculare, activități fizice non-formale)

Context

Sportul în școli reprezintă un pas important în dezvoltarea armonioasă a tinerilor și viitorilor adulți, promovând importanța sportului și a educației pentru sănătate, susținând conștientizarea în masă a beneficiilor din perspectiva sănătății fizice și psihice. Însă această conștientizare trebuie să fie susținută de politici de reducere a barierelor care limitează accesul copiilor cu posibilități materiale reduse la sport. România este o țară cu un grad foarte mare de sărăcie în rândul copiilor și de aceea atenția în aceasta zonă este esențială, recomandându-se reducerea excluziunii sociale prin sport, prin facilitarea echipamentelor adecvate pentru prevenirea accidentărilor, pentru elevii cu dizabilități, și prin crearea unui mediu sigur pentru desfășurarea activităților fizice. Acest lucru implică în același timp și toleranță zero la hărțuirea fizică, verbală, sexuală a elevilor.

Din perspectiva sportului în școli, accentul cade în primul rând pe zona de bază materială sportivă, dezvoltarea sălilor de sport, înlocuirea echipamentelor vechi cu unele noi, crearea unui mediu sigur în care elevii pot practica diferite sporturi, atât în interior cât și în exterior. În această zonă este necesară inițierea unui program național de specialitate, coordonat de minister.

Este importantă diversitatea sporturilor practicate, tocmai pentru a face activitățile fizice atractive pentru elevi. La fel, numărul de ore de sport pe săptămână este încă un element important, corelat cu activitățile efective ce se vor desfășura în intervalul respectiv (programa școlară).

Profesorii de educație fizică și sport reprezintă un alt punct cheie de interes, deoarece nivelul lor de calificare, implicare și experiență are un efect major în nivelul de implicare a tinerilor în activitățile sportive – atât pe durata școlii, dar și posibilitatea de a practica sporturi de performanță.

Calitatea antrenorilor/profesorilor de educație fizică și sport trebuie menținută prin verificări constante, dezvoltare profesională continuă și prin stimularea introducerii unei arii variate de sporturi pe durata educației formale (unitate de învățământ), sporturi și activități de recreere diverse (creșterea apetitului pentru sport).

La fel, este importantă măsurarea și monitorizarea nivelului de participare a elevilor în activitățile sportive în mod real, împreună cu stimularea pe scara largă a activităților extracurriculare de sport (ex. posibile colaborări dintre școli și cluburi sportive de drept public/privat, precum și organizarea de competiții sportive între școli).

Un pas important în promovarea sportului în școli și creșterea interesului față de sport ține și de finanțarea de Grant-uri și cercetări corelate cu activitățile sportive în școli, care pot susține viitorii sportivi de performanță.

Activitatea fizică reprezintă orice mișcare corporală produsă de mușchii scheletici care necesită un consum de energie, conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMSP)³⁷. Activitățile fizice regulate pot îmbunătăți funcțiile musculare și în special funcțiile locomotorii pentru copiii în creștere. Mai mult, prin activitățile fizice desfășurate, copiii și tinerii dezvoltă o mai bună coordonare, echilibru, o viteză de reacție mai bună, împreună cu dezvoltarea abilităților cognitive, psihice, emoționale și sociale.

Conform OMSP, copiii și tinerii cu vârste cuprinse între 5 și 17 ani ar trebui să desfășoare cel puțin 60 de minute de activități fizice pe zi, cel puțin de 3 ori pe săptămână pentru dezvoltarea mușchilor și a coordonării locomotorii.

În schimb, doar 23% dintre copii și adolescenți desfășoară suficiente activități fizice moderate și intense³⁸, lucru care a dus la creșterea numărului de copii cu creșteri

³⁷ Campania Luna Națională A Informării Despre Efectele Activității Fizice: <https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2020/09/ANALIZA-DE-SITUATIE-ACTIVITATE-FIZICA-2020.pdf>

³⁸ Romania: Physical Activity Factsheet 2018: https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/382577/romania-eng.pdf

dizarmonice din cauza greutateii și a problemelor de sănătate produse de riscul pre-obeziității și obeziității.

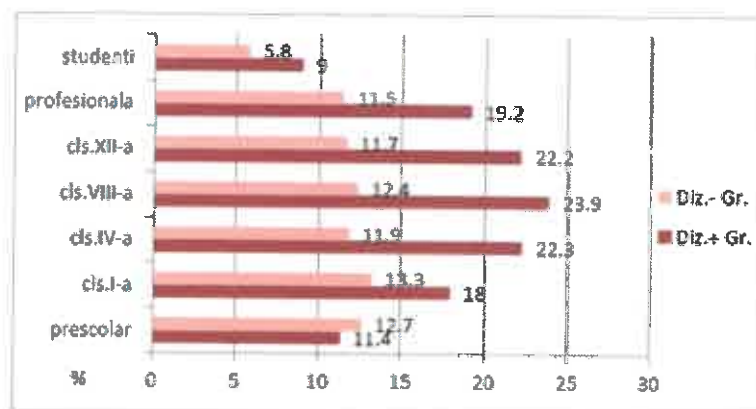

Fig. 19 Distribuția frecvenței copiilor cu dezvoltare dizarmonică, pe perioade de dezvoltare, mediul urban 2018/2019
Sursa: Raport național „Evaluarea nivelului de dezvoltare fizică și a stării de sănătate pe baza examenelor medicale de bilanț la copii și tinerii din colectivitățile școlare din mediul urban și rural - an școlar 2018-2019”

Conform raportului național din perioada 2018-2019, dezvoltarea dizarmonică a elevilor din cauza problemelor de greutate este semnificativ mai ridicată, comparativ cu dezvoltarea dizarmonică din cauza altor motive (probleme de sănătate, condiții de trai). Astfel, putem observa că cele mai semnificative date sunt pentru elevii din clasa a VIII-a, atunci când elevii ating pragul pubertății. Valorile de 23,9% sunt semnificativ ridicate și putem observa punctul în care problemele de greutate și lipsa activităților fizice pot afecta chiar și elevii din clasa a IV-a, existând un procentaj de 22,3% dintre care au o dezvoltare dizarmonică din cauza greutateii excesive, unii riscând să intre în pragul de pre-obeziitate.

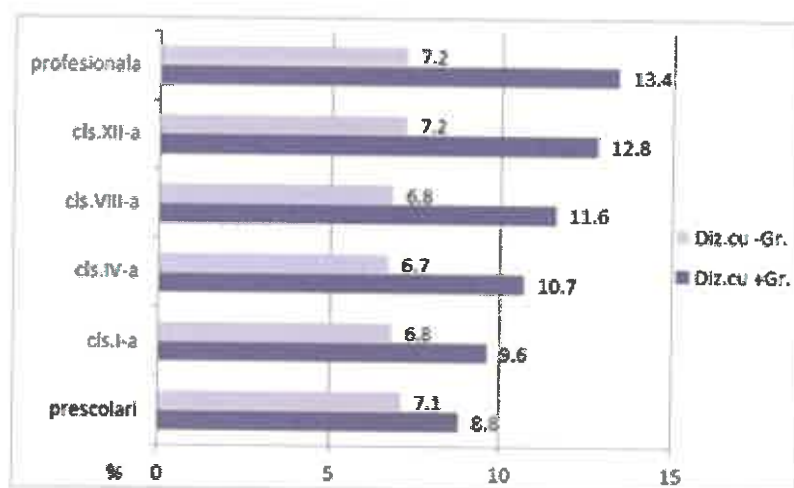

Fig. 20 Distribuția frecvenței copiilor cu dezvoltare dizarmonică, pe perioade de dezvoltare, mediul rural 2018/2019
Sursa: Raport național „Evaluarea nivelului de dezvoltare fizică și a stării de sănătate pe baza examenelor medicale de bilanț la copii și tinerii din colectivitățile școlare din mediul urban și rural - an școlar 2018-2019”

În cazul elevilor din mediul rural putem observa procente mai reduse comparativ cu elevii din mediul urban, situația cea mai semnificativă fiind în rândul elevilor din cadrul școlilor profesionale (valori de 13,4%) și în rândul elevilor din clasa a XII-a și a VIII-a (12,8% și respectiv 11,6%). Dezvoltarea dizarmonică din cauza greutății poate fi motivată și de stilul de viață, alimentația oferită și situația familială și financiară.

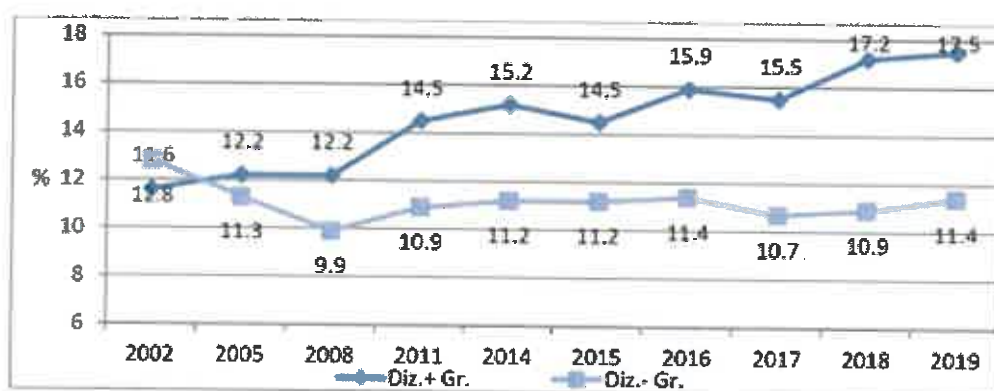

Fig. 21 Dinamica frecvenței copiilor cu dezvoltare dizarmonică, România 2002- 2019
Sursa: Raport național „Evaluarea nivelului de dezvoltare fizică și a stării de sănătate pe baza examenelor medicale de bilanț la copii și tinerii din colectivitățile școlare din mediul urban și rural - an școlar 2018-2019”

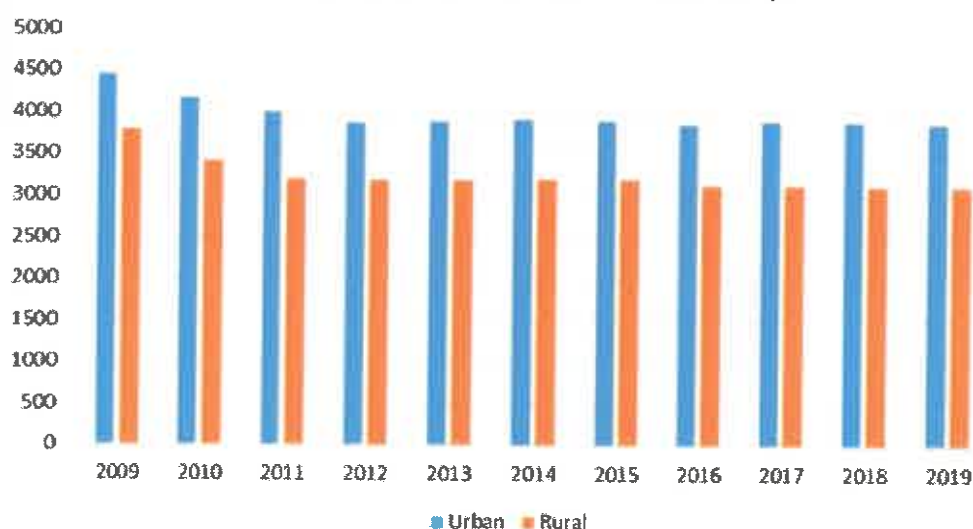
Dezvoltarea dizarmonică în rândul elevilor este substanțială din perspectiva problemelor legate de luarea excesivă în greutate (Diz.+Gr.), atât în mediul rural, cât și în mediul urban, comparativ cu dezvoltarea dizarmonică din alte motive (Diz.-Gr.).

Conform Raport Național de Sănătate a Copiilor și Tinerilor din România 2018, rata obezității în rândul copiilor și tinerilor a crescut de la 26% în 2002 la 30,2% în 2019.

Baza materială sportivă școlară

Conform Edupedu, "sunt considerate unități de învățământ: creșele, grădinițele de copii, școlile primare și gimnaziale; școlile speciale primare și gimnaziale; liceele; grupurile școlare (în cadrul cărora funcționează mai multe niveluri de educație), școlile de arte și meserii (profesionale), de maiștri, postliceale, instituțiile de învățământ universitar". În România, în anul 2019 au fost înregistrate un total de 7001 de unități de învățământ, dintre care 3884 de unități înregistrate în mediul urban și 3117 de unități școlare în mediul rural. Comparativ cu anul 2009, când au fost înregistrate 8244 de unități școlare, numărul acestora a scăzut cu 1243 de unități în intervalul 2009-2019, atât pentru mediul rural, cât și pentru mediul urban.

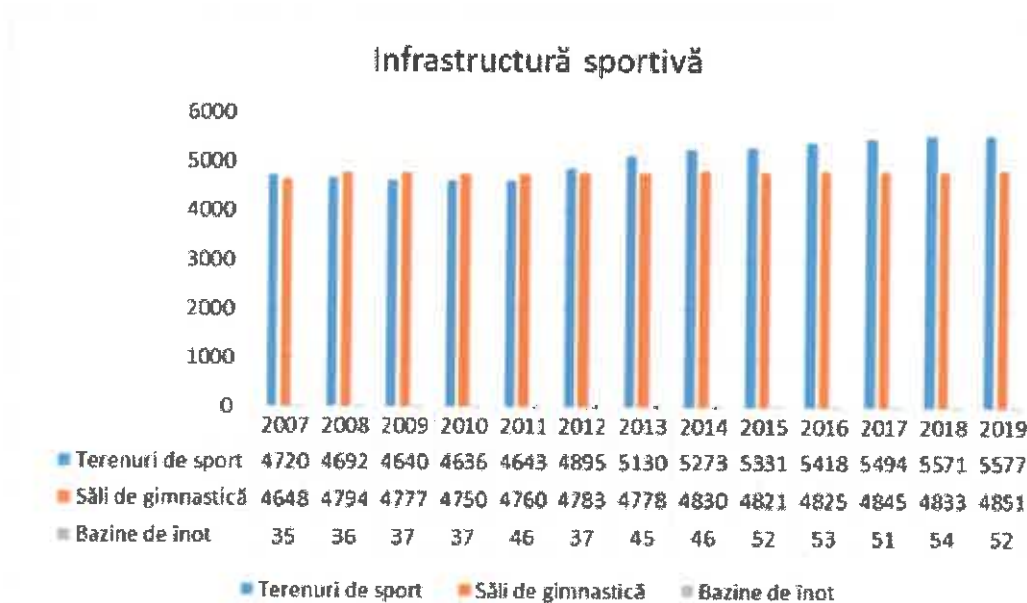
Unități școlare pe medii de rezidență

Unități școlare pe medii de rezidență. Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform legii nr. 69/2001, art. 8, ”toate unitățile de învățământ, de stat sau particulare, existente sau nou-înființate, au obligația să dispună sau să aibă acces la bazele și instalațiile sportive, pentru a permite desfășurarea lecțiilor de educație fizică și practicarea sportului cu elevii și studenții”.

Din perspectiva bazei materiale sportive în cadrul școlilor, se poate observa un trend pozitiv în perioada 2007-2019, numărul terenurilor de sport, a bazinelor de înot și a sălilor de gimnastică a crescut, dar nu toate unitățile de învățământ beneficiază de acestea. Din totalul de 7001 de unități înregistrate în 2019, doar 5577 au avut la dispoziție terenuri de sport, 4851 au beneficiat de săli de gimnastică și 52 de unități au avut bazine sportive.

Baza materială sportivă. Sursa: Institutul Național de Statistică

Structura curriculară

Conform Ministerului Educației, situația orelor de educație fizică și sport din programa școlară este după cum urmează:

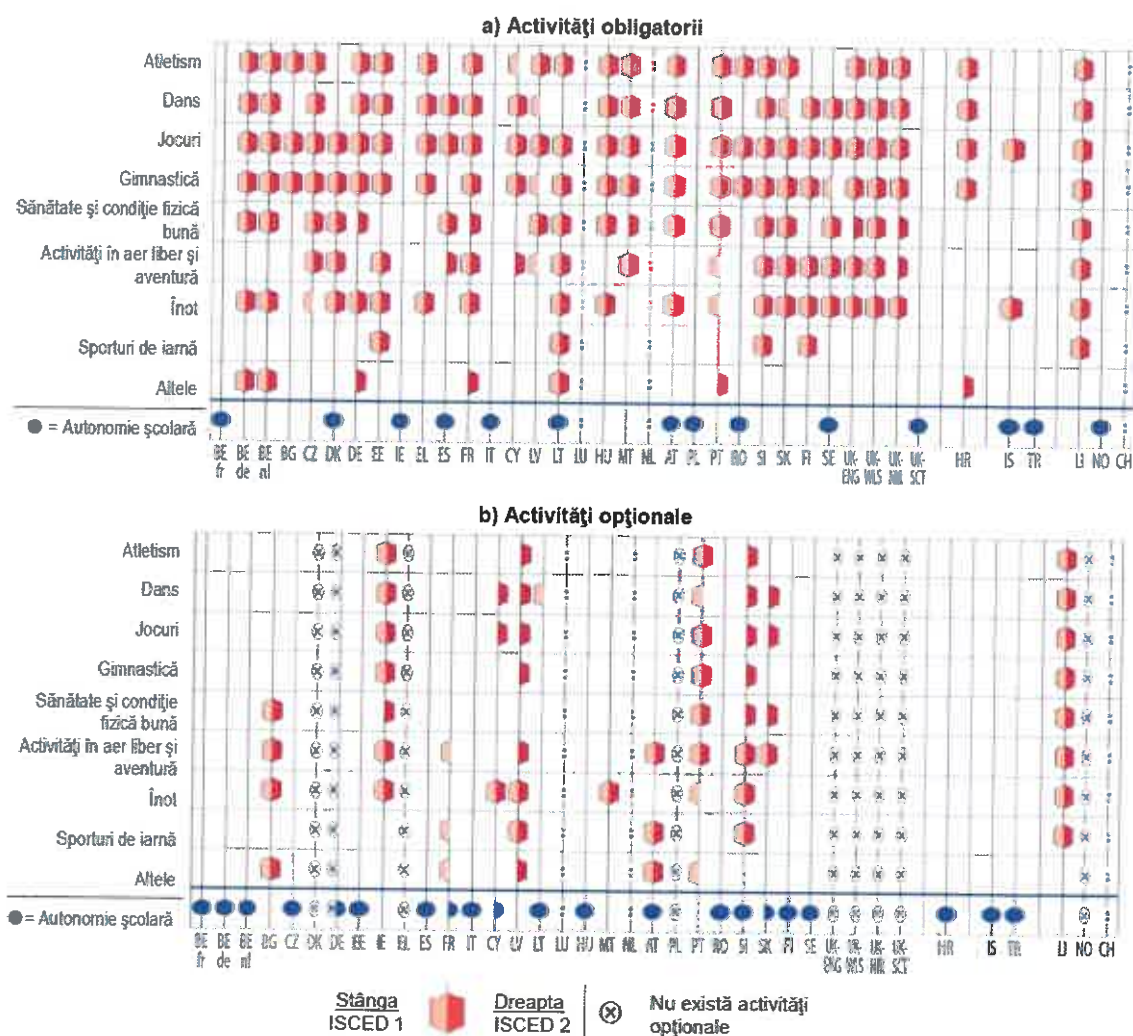
- a. Pentru învățământ primar:
 - la clasele P, a I-a și a II-a: 2 ore de educație fizică pe săptămână
 - la clasele a III-a și a IV-a: 2 ore de educație fizică pe săptămână (predat de profesorul de EFS) și 1 oră de joc și mișcare (predată de învățător)
- b. Pentru învățământ gimnazial: 2 ore de educație fizică și sport pe săptămână
- c. Pentru învățământ liceal: 1 oră de educație fizică și sport pe săptămână (excepție clasa a X-a, profilul matematică-informatică, unde sunt 2 ore de educație fizică și sport pe săptămână)
- d. Pentru învățământ profesional: 2 ore de educație fizică și sport pe săptămână

Din perspectiva sporturilor practicate atât în cadrul învățământului primar cât și secundar, se practică preponderent atletismul, gimnastica și jocurile³⁹ de natură să dezvolte abilitățile locomotorii și de coordonare ale elevilor, însă curricula școlară nu oferă alternativa unor activități opționale pentru activitățile fizice, acestea fiind clasate pe ultimele locuri, nefiind considerate relevante.

Astfel, luând în considerare aceste aspecte, elevilor le este limitat accesul atât la sporturile și activitățile clasice desfășurate în cadrul orelor de sport, dar mai ales posibilitatea de a performa un sport atractiv, ce poate fi transformat în sport de performanță pe viitor, atât din cauza limitărilor impuse de curiculă, cât și din cauza limitărilor impuse de baza materială sportivă insuficientă.

³⁹ Educația fizică și Sportul în Școlile din Europa: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1235c563-def0-401b-9e44-45f68834d0de/language-ro/format-PDF>

Activități sportive obligatorii în școli. Sursa: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1235c563-def0-401b-9e44-45f68834d0de/language-ro/format-PDF>

Conform Ordinului nr. 520/2007 pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi și studenți și a Baremului medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 275 din 25.04.2007, există o serie de activități fizice recomandate în funcție de nivelul de învățământ, în cadrul Anexei 1. Astfel,

pentru clasele I-IV se recomandă activități pentru efort fizic minim, pentru a dezvolta deprinderile locomotorii de bază, eforturi fizice medii pentru dezvoltarea calităților motrice de bază (viteză, rezistență, forță și îndemânare) și eforturi fizice mari pentru dezvoltarea deprinderilor sportive specifice atletismului.

Pentru clasele V-VIII, efortul fizic mic se înțelege prin deprinderile sportive specifice atletismului și deprinderile utilitar-aplicative (echilibru), cele medii țin de deprinderi motrice (cățărare, târâre, escaladare, sărituri, jocuri sportive) și rezistență cardiorespiratorie, iar activitățile pentru efort fizic mediu-mare țin, la fel, de atletism, în principal viteză, în timp ce activitățile fizice intense țin de viteză, dar și îndemânare, ștafetă.

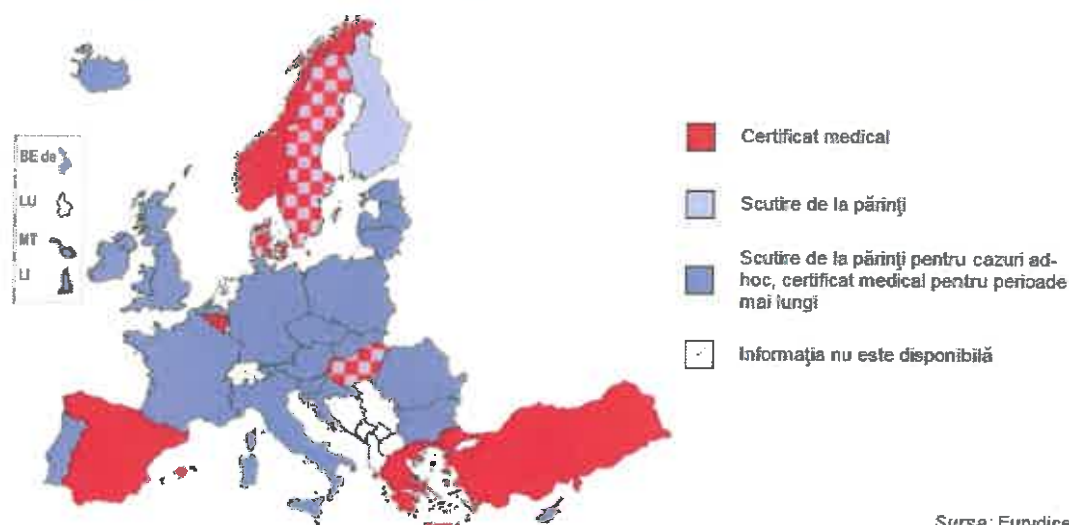
În cadrul învățământului liceal sunt sugerate activitățile sportive cu efort mic-mediu, și anume optimizarea dezvoltării motrice prin programe complexe de dezvoltare fizică, despre efortul fizic mediu, prin competiții practicate în cadrul disciplinelor sportive, și efort fizic mediu-maxim, prin jocuri sportive cum ar fi baschet, handbal sau fotbal. Voleiul este considerat un sport de efort mic spre mediu, în timp ce în categoria sporturilor intense intră programele de culturism, fitness și sport aerobic.

Însă luând în considerare baza materială sportivă școlară sportivă, practicarea sporturilor alternative este într-un trend static, fiind necesară dezvoltarea diversității sportive pentru a atrage elevii în practicarea sporturilor alternative.

În cadrul Ordinului nr.520/2007 este menționat baremul medical ce cuprinde afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport. În cadrul baremului sunt menționate 16 afecțiuni principale, fiecare cuprinzând între 8 și 70 de grupe de afecțiuni, ajungându-se la un total de 354 de posibile afecțiuni aflate în cele 16 categorii principale pentru care elevii pot primi scutiri temporare, parțiale, parțial-anuale sau totale de la orele de educație fizică și sport.

◆ ◆ ◆ **Figura 2.5: Scutiri de la educație fizică
în învățământul primar (ISCED 1) și cel secundar inferior (ISCED 2), 2011/12**

Sursa: Eurydice.

Notă explicativă

Scutirile se referă la scutire parțială sau totală, temporară sau permanentă.

◆ ◆ ◆

În schimb, în România, pe lângă analizele efectuate de către specialiști, există și posibilitatea eliberării scutirilor efectuate de către părinți pentru perioade temporare, lucru care poate afecta numărul elevilor care iau parte la activitățile desfășurate în cadrul orelor de educație fizică și sport.

Educație pentru sănătate

Prin intermediul Programului Național "Educație pentru sănătate în școala românească", lansat în decembrie 2001, ca urmare a nevoilor identificate și transmise de către cadrele didactice, s-a elaborat curriculumul materiei opționale de educație pentru sănătate pentru învățământul primar, gimnazial și liceal raportându-se în principal la tendințele de la nivel național și european și la dinamica și necesitățile generate de evoluțiile sociale.

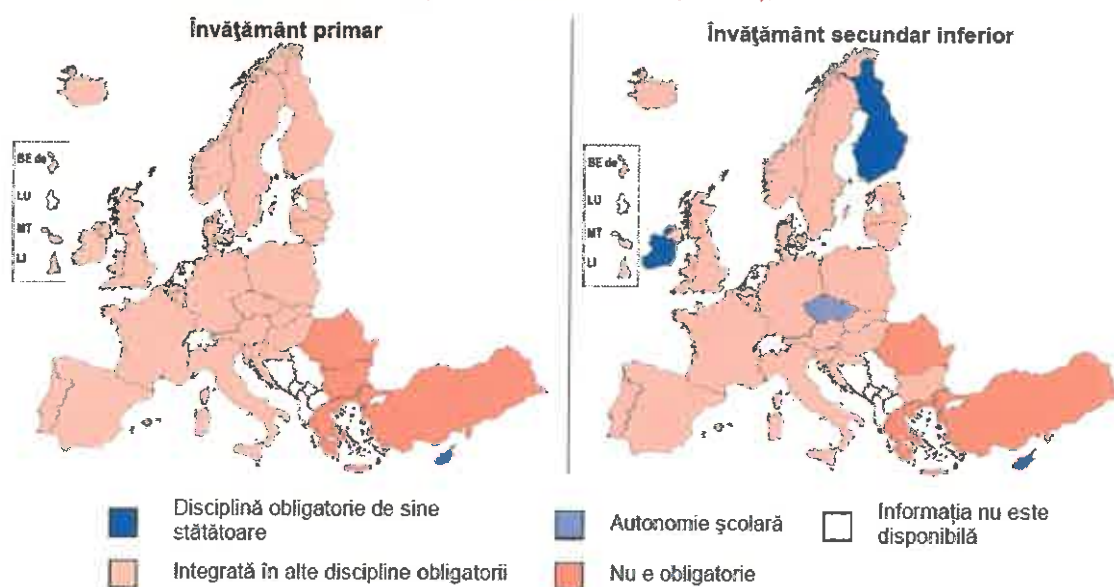
Scopul materiei a fost de a-i ajuta pe elevi să-și însușească un limbaj specific educației pentru sănătate și să recunoască comportamentele sănătoase sau cele de risc. În cadrul Programului

Național "Educație pentru sănătate în școala românească" s-au luat în considerare elemente elementare, igiena personală, activitatea și odihna, protecția mediului, nutriție, sănătate mintală și comportamentele de risc (abuz de substanțe, abuz în familie).

Există mențiuni legate de importanța educației fizice și sportive în dezvoltarea armonioasă a organismului și despre importanța alimentației sănătoase și echilibrate începând de la curriculumul clasei a III-a, însă, luând în considerare lipsa obligativității de a preda materia respectivă, nivelul de atractivitate este în scădere.

◆ ◆ ◆ **Figura 2.3: Statutul educației pentru sănătate în curriculumul central/documentele de coordonare în învățământul primar (ISCED 1) și în cel secundar inferior (ISCED 2), 2011/12**

Sursa: Eurydice.

La fel, nu sunt concretizate anumite sporturi sau activități fizice care ar putea contribui la o dezvoltare armonioasă a elevilor în cadrul curriculumului, oferindu-i cadrului didactic posibilitatea de a alege subiectele principale de predare, lucru care determină concentrarea preponderent pe biologie sau științe sociale. dat fiind faptul că educația pentru sănătate este o materie opțională în România, școlile pot decide dacă materia va fi predată sau nu, comparativ cu marea majoritate a țărilor europene, care au înțeles importanța materiei și au integrat

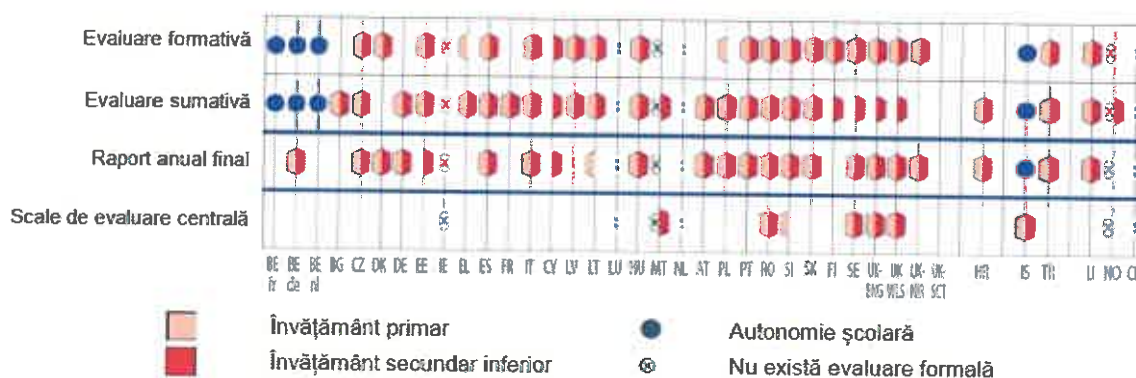
curriculumul ca fiind obligatoriu de sine stătător (materie diferită) sau au integrat materia în alte discipline diferite.

Evaluarea activităților sportive în școli

La nivel european se folosește atât evaluarea formativă, care încearcă să identifice rezultatele performanțelor, fiind în principal o evaluare calitativă și descriptivă, cu probe scrise sau orale, cât și evaluarea sumativă, care se realizează prin note sau calificative primite pe baza activităților desfășurate.

Unele țări au autonomie școlară în stabilirea metodelor de evaluare pentru educație fizică și sport sau nu există o evaluare formală constantă. În Slovenia, Letonia și Polonia, notele sunt acordate din anul IV de învățământ, iar în Finlanda, notele sunt obligatorii doar din anii VIII și IX de învățământ.

◆◆◆ **Figura 4.1: Evaluarea în educația fizică
în învățământul primar (ISCED 1) și în cel secundar inferior (ISCED 2), 2011/12**

Sursa: Eurydice.

În România, evaluarea se realizează pe toate nivelurile de învățământ, existând bareme de evaluare specifice pentru învățământul primar, gimnazial, liceu și profesional pentru rezistență, îndemânare, aerobic, gimnastică și jocuri sportive.

”Sistemul Național Școlar de Evaluare la Educație Fizică și Sport”⁴⁰, introdus în 1999, care este în prezent în vigoare, prezintă metodologia de evaluare și probele specifice pentru fiecare nivel de învățământ. Se prezintă modul de evaluare a calităților motrice ale elevilor și metodele de desfășurare a probelor sportive.

Metodologia neactualizată din 1999 poate limita oportunitățile sportive ale elevilor și le poate restrânge diversitatea de sporturi practicate în școli, lucru ce poate întârzia dezvoltarea bazei materiale sportive școlare și poate limita nivelul de atractivitate față de sport.

Corpul profesoral⁴¹

În România, doar profesorii specialiști, formați în domeniul educației fizice au dreptul de a preda această disciplină, la fel cum este în Spania, Grecia, Polonia, sau Letonia. În unele țări școlile pot avea autonomie în a alege un profesor specialist sau generalist, iar în situații excepționale, generalistii pot preda disciplina de educație fizică în cazul numărului redus de profesori de educație fizică și sport.

Situația insuficienței resursei umane se regăsește în Grecia, Belgia dar și în România, în special în mediul rural, unde există un procentaj de aproximativ 15% de profesori generalisti care predau educația fizică în școli.

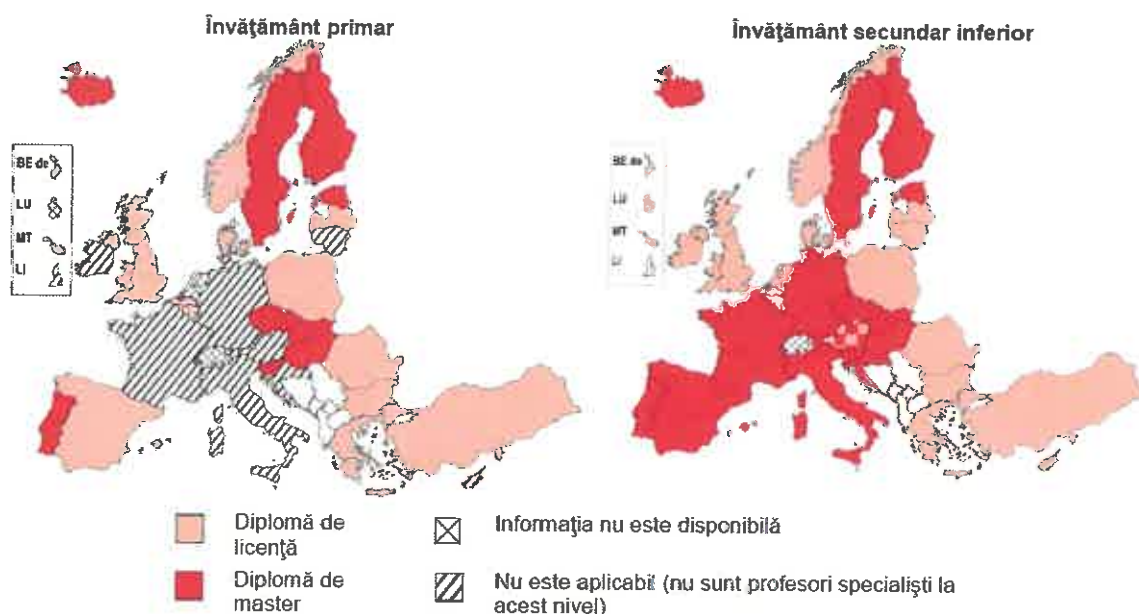
În România, pentru calificarea ca profesor specialist la nivel primar sau secundar inferior este necesară o diplomă de licență în domeniul educației fizice, însă în 15 țări din U.E. este nevoie de diplomă de Master pentru a primi calificarea de profesor specialist la nivelul de învățământ secundar (Italia, Franța, Spania, Germania, Cehia etc.).

⁴⁰ Sistemul Național Școlar de Evaluare la Educație Fizică și Sport:
http://www.lpsiasi.ro/documente/legislatie/mects/brosura_evaluare.pdf

⁴¹ Educația fizică și sportul în școlile din Europa: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1235c563-def0-401b-9e44-45f68834d0de/language-ro/format-PDF>

◆◆◆ **Figura 5.2: Nivelul formării inițiale a profesorilor specialiști în educație fizică în învățământul primar (ISCED 1) și în cel secundar inferior (ISCED 2), 2011/12**

Source: Eurydice.

În România nu este necesară o diplomă de Masterat pentru a putea fi profesor specialist în educație fizică și sport, iar acest lucru limitează oportunitățile de creștere a calității predării și a atractivității locului de muncă, în special în mediul rural. OM-urile privind metodologia de acreditare și evaluare periodică, alături de programele aprobate pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice, nu prezintă specific programe destinate profesorilor de educație fizică și sport, exceptând programele ce conțin educație pentru sănătate din cadrul programului național "Educație pentru sănătate în școala românească", însă materia respectivă este una opțională. Astfel, oportunitățile de dezvoltare și de specializare a profesorilor de educație fizică și sport pot fi limitate din cauza resurselor limitate alocate pentru creșterea calității și atractivității acestei materii.

Activități sportive extracurriculare

La nivel european se încearcă diferite alternative pentru a încuraja tinerii să se mențină activi prin programe extracurriculare pentru educație fizică și sport și prin educație pentru sănătate.

Marea majoritate a țărilor europene furnizează proiecte sprijinite de autoritățile centrale sau locale pentru a putea promova un stil de viață sănătos prin sport. Aceste inițiative au în vedere aspecte esențiale ale sportului, cum ar fi incluziune socială (copii cu dizabilități făcând parte din grupul țintă) și susținerea tinerilor atleți prin organizarea competițiilor sportive, activităților legate de sport și nutriție și prin educarea cu privire la menținerea unei vieți active.

În România, activitatea unităților din subordinea Ministerul Educației este reglementată de Regulamentul din 7 octombrie 2011 de organizare și funcționare a unităților de învățământ cu program sportiv integrat, emis de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului Și Sportului și publicat în Monitorul Oficial nr. 784 din 4 noiembrie 2011, și de actele normative specifice pentru fiecare tip de unitate în parte. Cluburile din subordinea MEd sunt, după cum urmează:

- Cluburi sportive școlare/Palate ale Copiilor – 73 unități care dețin Certificate de identitate sportivă (CIS). Cluburile și palatelor copiilor sunt reglementate prin Anexa MECS nr. 4624/2015, Regulamentul unităților care oferă activitate extrașcolară.
- Colegii care dețin Certificat de identitate sportivă: 16 unități.
- Licee care dețin Certificat de identitate sportivă: 21 de unități.
- Licee cu program sportiv care dețin Certificat de identitate sportivă: 33 de unități.
- Cluburi sportive Universitare – 30 de unități.

Sinteză. Sportul în școli

Sportul în școli și educația fizică reprezintă elemente cu un potențial de dezvoltare ridicat, mai ales în contextul dezvoltării dizarmonice din cauza greutății excesive la copii și adolescenți.

În momentul de față este importantă promovarea mesajului legat de importanța sportului și a educației pentru sănătate, iar investițiile financiare și non-financiare sunt esențiale pentru dezvoltarea și îmbunătățirea acestei discipline.

Investițiile în modernizarea și dezvoltarea bazei materiale sportive școlare reprezintă un alt element cheie pentru asigurarea practicării sportului într-un mediu sigur, alături de creșterea calității profesorilor de educație fizică și sport, mai ales în mediul rural și prin oferirea unor programe clare pentru dezvoltarea profesională continuă. Pentru acest lucru sunt necesare politici clare de reducere a barierelor care limitează accesul copiilor cu posibilități materiale reduse, la activitățile sportive.

Educația pentru sănătate și activitățile extracurriculare sunt necesar a fi accentuate și promovate, pentru a susține educația despre nutriție, incluziunea socială, dar și pentru a crește aria de sporturi practicate în școli, lucru ce poate crește atractivitatea tinerilor față de activitățile fizice. La fel, este necesară monitorizarea și raportarea reală a calificărilor profesorilor de educație fizică și sport, a creșterii resursei umane dar și o monitorizare reală a participării elevilor la orele de sport pentru a putea crește calitatea acestora.

Pericole strategice

1. Deficiențe la nivelul resursei umane - principalul factor ține de resursa umană insuficientă, mai exact a profesorilor de educație fizică și sport specializați. Acest lucru are un efect negativ asupra calității orelor de sport, dar și asupra nivelului de atractivitate și implicare în cadrul orelor de educație fizică, din partea elevilor. Acest lucru este vizibil în primul rând în cadrul școlilor din mediul rural unde, din cauza lipsei de personal, profesorii generaliști sunt nevoiți să țină orele de sport, limitând astfel accesul elevilor la o dezvoltare fizică armonioasă și la un stil de viață sănătos. De asemenea, calitatea resursei umane trebuie să reprezinte o prioritate – focalizarea pe programe de învățare pe tot parcursul vieții și dezvoltare profesională este esențială în a asigura un grad ridicat de calitate la nivelul profesorilor

2. Perspectiva privind sportul și activitatea fizică este una limitată - opțiunile existente privind desfășurarea activităților fizice în cadrul sistemului educațional sunt reduse, comparativ cu celelalte state europene (nu există oportunități privind practicarea sporturilor de iarnă, activitate fizică, sport și aventură în natură, dans, înot etc), atât la nivelul materiilor obligatorii, cât și în cazul celor opționale
3. Baza materială sportivă școlară sportivă este un alt aspect important ce trebuie luat în vedere din perspectiva pericolelor strategice, mai ales că nu sunt suficiente săli și terenuri de sport, elemente cruciale în desfășurarea activităților sportive școlare de bază. Numărul limitat de facilități sportive reprezintă un impediment în buna desfășurare a activităților fizice.
4. Sistemul de evaluare și monitorizare pentru educație fizică este un element formal cu impact redus - din perspectiva evaluării rezultatelor și a performanțelor elevilor, se folosește metodologia de evaluare în vigoare din 1999, și anume "Sistemul Național Școlar de Evaluare la Disciplina Educație Fizică și Sport". Metodologia are scopul de a ghida profesorii specialiști în privința activităților sportive de rezistență, îndemânare, viteză și aerobic și cu privire la probele pe care elevii trebuie să le efectueze pentru a-și primi calificativele și evaluările summativă și formative la sport. Luând în considerare lipsa actualizării metodologiei, multe sporturi și potențiale activități pot avea de suferit, iar lipsa diversității în activitățile fizice poate reduce nivelul de interes al elevilor în desfășurarea activităților fizice. De asemenea, datele colectate și utilizate în acest proces sunt rareori verificate și nu corespund întotdeauna cu realitatea, pe fondul lipsei unor mecanisme funcționale de monitorizare și control.

2. Sport de masă/ sport în comunitate

Elemente cheie

Sportul de masă (pentru toți) este un element foarte important în calitatea vieții la nivelul comunităților locale și naționale

Nevoia crescută de dezvoltare a bazei materiale sportive – baze sportive indoor și outdoor care să deservească nevoile comunității.

Dezvoltarea cluburilor sportive la nivel local

Încurajarea voluntariatului și stimularea activităților sportive în rândul grupurilor cu participare tradițional redusă (ex persoanele de gen feminin, persoanele vârstnice etc)

Ofertarea de programe naționale care să combată sedentarismul, viața nesănătoasă, violența, consumul de droguri și dezvoltarea incluziunii sociale prin sport

Dezvoltarea unor campanii de conștientizare pentru a sublinia importanța mișcării zilnice și a sportului. Aici se pot identifica parteneri majori din zona de business, care să susțină campaniile. Campaniile trebuie să sublinieze și importanța sportului la nivel local (factor cheie pentru calitatea vieții)

Încurajarea angajatorilor să ofere/propună metode alternative de transport a angajaților, care să implice activități sportive (mersul cu bicicleta, mersul pe jos)

Dezvoltarea unei baze materiale urbane care să încurajeze sportul comunitar (piste de bicicletă, zone verzi, zone de alergare, zone amenajate pentru fitness etc). Este esențial ca administrațiile locale să integreze în strategiile comunitare politici integrate în domeniul sportiv.

Valorificarea patrimoniului natural existent cu intervenții minime, care să atragă oamenii să practice sport în natură

Stimularea inovării digitale prin sport – utilizare de gadget-uri, aparatură inteligentă, gamification

Conectarea cu autoritățile locale pe zone clare de acțiune: baza materială sportivă, încurajare participare la activități fizice și sport, includerea sportului în strategiile și politicile locale

Dezvoltarea cluburilor sportive și a bazei materiale locale destinate sportului și activităților

fizice, precum și asigurarea unui grad cât mai ridicat de acces a populației largi la acestea

Integrarea sportului și a activității fizice, în general, în politicile/strategiile locale, conectarea și integrarea în conceptul mai larg de calitate a vieții

Stimularea voluntariatului și practicării sportului de toate categoriile

Conectarea cu politici naționale: baza materială sportivă, combatere de violență/sedentarism, incluziune, stil de viață sănătos

Context

Conform OMSP, activitatea fizică este definită ca orice mișcare corporală produsă de mușchii scheletici care necesită consum de energie - de exemplu mersul pe jos, ciclismul, sporturile și activități de recreere etc - toate acestea pot fi realizate de către oricine fără o componentă formală (cadru formal reglementat)

Efectuată în mod regulat și în cantitate adecvată, activitatea fizică îmbunătățește funcțiile musculare și cardiorespiratorii, sănătatea osoasă, reduce riscul de hipertensiune arterială, boli coronariene, accident vascular cerebral, diabet zaharat, diverse tipuri de cancer (inclusiv cancer de sân și cancer de colon) și depresie; reduce riscul de căderi, precum și de fracturi și este fundamentală pentru echilibrul energetic și controlul greutatei.

Termenul „activitate fizică” este diferit de cel de „exercițiu (fizic)”, o subcategorie a activității fizice, care este planificată, structurată, repetitivă și își propune să îmbunătățească sau să mențină una sau mai multe componente ale condiției fizice. Dincolo de exerciții fizice, orice altă activitate fizică ce se desfășoară în timpul liber, pentru transportul spre și din anumite locuri sau ca parte a muncii unei persoane, are un beneficiu pentru sănătate⁴².

Activitatea fizică are beneficii semnificative pentru sănătate și contribuie la prevenirea a numeroase afecțiuni - lipsa sau insuficiența acesteia reprezintă un factor de risc pentru bolile

⁴² Guvernul României, Institutul Național de Sănătate Fizică, Centrul Național de Evaluare și Promovare a Stării de Sănătate, Centrul Regional de Sănătate Publică Sibiu, 2020, Campania națională a informării despre efectele activității fizice, online: <https://insp.gov.ro/sites/cneps/wp-content/uploads/2020/09/ANALIZA-DE-SITUA%C8%9AIE-ACTIVITATE-FIZICA-2020.pdf>

netransmisibile (cum ar fi bolile cardiovasculare, cancerul, diabetul zaharat dar și alte stări agravante precum obezitatea).

Statele membre OMSP au ca obiectiv să reducă activitatea fizică insuficientă cu 10% până în 2025.

OMSP recomandă⁴³:

1. Copiii și adolescenții cu vârste cuprinse între 5 și 17 ani ar trebui să efectueze zilnic cel puțin 60 de minute de activitate fizică de intensitate moderată până la intensă. Activitatea fizică practică mai mult de 60 de minute pe zi va oferi beneficii suplimentare pentru sănătate. Tinerii ar trebui să includă în stilul lor de viață activități care întăresc mușchii și oasele, de cel puțin 3 ori pe săptămână.
2. Adulții cu vârsta cuprinsă între 18 și 64 de ani ar trebui să practice săptămânal cel puțin 150 de minute de activitate fizică de intensitate moderată sau cel puțin 75 de minute de activitate fizică de intensitate viguroasă sau o combinație între cele două.
3. Adulții cu vârsta peste 65 de ani ar trebui să practice săptămânal 150 de minute de activitate fizică de intensitate moderată sau cel puțin 75 de minute de activitate fizică de intensitate viguroasă sau o combinație între cele două. Cei cu mobilitate redusă trebuie să efectueze activități fizice pentru a îmbunătăți echilibrul și a preveni căderea, în 3 sau mai multe zile pe săptămână.

Activitatea fizică insuficientă este unul dintre factorii de risc pentru mortalitatea generală, care este în creștere în multe țări, afectând sănătatea generală la nivel mondial. Persoanele care sunt insuficient active fizic au un risc crescut de 20% până la 30% de deces în comparație cu persoanele care sunt suficient de active.

⁴³ Informații preluate din: Guvernul României, Institutul Național de Sănătate Fizică, Centrul Național de Evaluare și Promovare a Stării de Sănătate, Centrul Regional de Sănătate Publică Sibiu, 2020, Campania luna națională a informării despre efectele activității fizice, online: <https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2020/09/ANALIZA-DE-SITUA%C8%9AIE-ACTIVITATE-FIZICA-2020.pdf>

WHO, Physical Activity, <https://www.who.int/health-topics/physical-activity>

WHO, 2018, Global action plan on physical activity 2018–2030: more active people for a healthier world <https://www.who.int/publications/i/item/9789241514187>

Recomandările Consiliului Uniunii Europene privind promovarea intersectorială a activității fizice de îmbunătățire a stării de sănătate (2013/C 354/01) subliniază de asemenea importanța activității fizice în menținerea și îmbunătățirea sănătății.

Activitate fizică și sport în România

1. Frecvența

Conform Eurobarometrului 472 pentru Sport și Activități Fizice⁴⁴, 61% dintre cetățenii europeni afirmă faptul că merg pe jos cel puțin 10 minute pe zi, în timp ce 15% dintre aceștia au menționat că nu se angajează în activități fizice sau mers pe jos minim 10 minute pe săptămână. Sedentarismul reprezintă principalul impediment în desfășurarea activităților fizice, din cauza locului de muncă, a stilului de viață sau a diferitelor afecțiuni. Astfel, 69% dintre cetățenii europeni au afirmat că stau la birou între 2.5 și 8.5 ore, 12% au menționat că petrec peste 8.5 ore la birou sau pe scaun și doar 16% dintre respondenți au menționat că stau mai puțin de 2.5 ore.

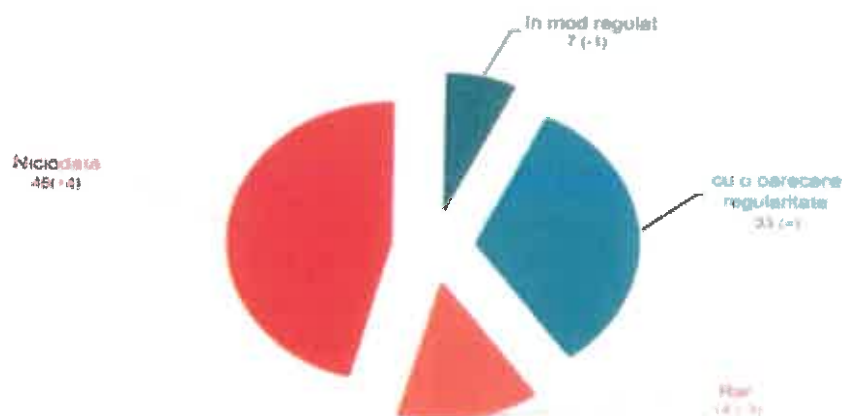
A. Exercițierea sau practicarea sportului

Conform Legii educației fizice și sportului, legea nr. 69/2000, art. 2, ”prin educație fizică și sport se înțelege toate formele de activitate fizică menite, printr-o participare organizată sau independentă, să exprime sau să amelioreze condiția fizică și confortul spiritual, să stabilească relații sociale civilizate și să conducă la obținerea de rezultate în competiții de orice nivel”.

⁴⁴<https://www.europarc.org/wp-content/uploads/2020/01/Special-Eurobarometer-472-Sports-and-physical-activity.pdf>

Q81 Cat de des faci miscare sau sport?

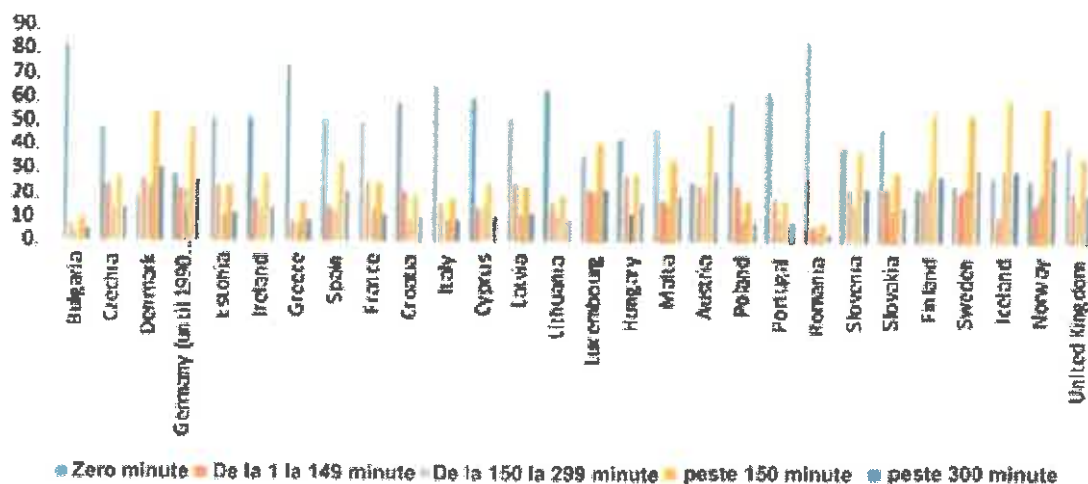
(Dec. 2017 - Nov. Dec. 2013)

Baza : Toate raspunsurile (N = 28.031)

Conform datelor obținute în 2017, la nivelul Uniunii Europene se poate observa un trend negativ în practicarea sportului, unde doar 40% dintre respondenți au afirmat că practică sport cu regularitate sau cu o oarecare regularitate, iar 60% din totalul respondenților au afirmat că nu se implică deloc sau foarte rar în activități fizice.

Timp petrecut pentru desfășurarea activităților fizice pentru sănătate

Grafic 10. Timpul petrecut pentru desfășurarea activităților fizice. Sursa: Eurostat, 2014 ([https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/hlth_ehis_pe2e\\$DV_301/default/table?lang=en](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/hlth_ehis_pe2e$DV_301/default/table?lang=en))

Din perspectiva analizei realizate pe timpul petrecut pentru desfășurarea activităților fizice pentru sănătate (2014), putem observa România (84,4%), împreună cu Bulgaria (82,7%) și Grecia (74,1%) au obținut cel mai ridicat procentaj pentru lipsa activității fizice (0 minute dedicate activităților fizice).

La fel, România a obținut cele mai mici procentaje și pentru desfășurarea activităților fizice între 1 minut și 149 de minute (7%), între 150 și 299 de minute (4,6%), 150 de minute sau mai mult (8,6%) și 300 de minute sau mai mult (4%).

Cele mai mari procentaje pentru categoria 1 minut și 149 de minute au fost obținute de Ungaria (27,9%) pentru între 150 și 299 de minute și 150 de minute sau mai mult, Islanda a obținut cele mai mari procentaje (30,6%, respectiv 60,8), iar pentru ultima categorie analizată, Norvegia a obținut cel mai ridicat procent, de 36,1%).

2014		2017	
Țara	Proporția adulților ce au raportat activitate fizică săptămânală (%)	Țara	Proporția adulților ce au raportat activitate fizică săptămânală (%)
Norvegia	36,1	Estonia	71,4
Danemarca	31	Marea Britanie	45,5
Suedia	30,7	Danemarca	44,1
Islanda	30,2	Slovacia	43,8
Austria	29,4	Irlanda	42,5
Finlanda	28,2	Țările de Jos	41,9
Germania	26,4	Suedia	41,8
Slovenia	22,4	Slovenia	39,2
Spania	21,1	Finlanda	36,1
Ungaria	16,8	Bulgaria	36
Slovacia	15,4	Germania	32,7
Cehia	14,1	Polonia	28,9
Estonia	12,1	Spania	28,7
Letonia	11,8	Cehia	25,9
Franța	11,7	Norvegia	24,7
Croatia	10,6	Italia	24,2
Cipru	10,4	Macedonia de Nord	23,6
Portugalia	9,3	Franța	23,1
Grecia	9,1	Serbia	22,4
Italia	8,9	Belgia	20,9
Lituania	8,9	Grecia	20,8
Bulgaria	5,5	Ungaria	17,9
România	4	Cipru	16,4
Turcia	2,4	Portugalia	14,1
		România	13,5
		Austria	11,3
		Malta	6,2

Sursa: Campania Luna Națională a Informării despre Efectele Activității Fizice 2020⁴⁵

Comparând situația din 2014 cu cea din 2017, se poate observa un trend în creștere din perspectiva persoanelor care au raportat activitate fizică săptămânală, de la 4% în 2014 la 13,5% în 2017, reprezentând o creștere de 9.5% din perspectiva activităților fizice, însă creșterea este una incrementală, fiind necesare măsuri de promovare a sportului în masă și a beneficiilor rezultate în urma desfășurării activităților fizice pentru recreere și sănătate.

⁴⁵ <https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2020/09/ANALIZA-DE-SITUAȚIE-ACTIVITATE-FIZICA-2020.pdf>

La fel, în perioada 2018-2019, populația totală a României s-a raportat la 19,414,458 de persoane, dintre care 48.9% persoane de gen masculin cu o medie de vârstă de 71.9 ani și 51.1% persoane de gen feminin cu o medie de vârstă de 79.5 ani. Din totalul populației, 37% prezintă un comportament sedentar, 18% desfășoară activități fizice ușoare și doar 5% din populație desfășoară activități fizice moderate spre intense. Acest lucru reiese din predisponibilitatea indivizilor la obezitate și la rata peste media Uniunii Europene de persoane în risc de pre-obeziitate.

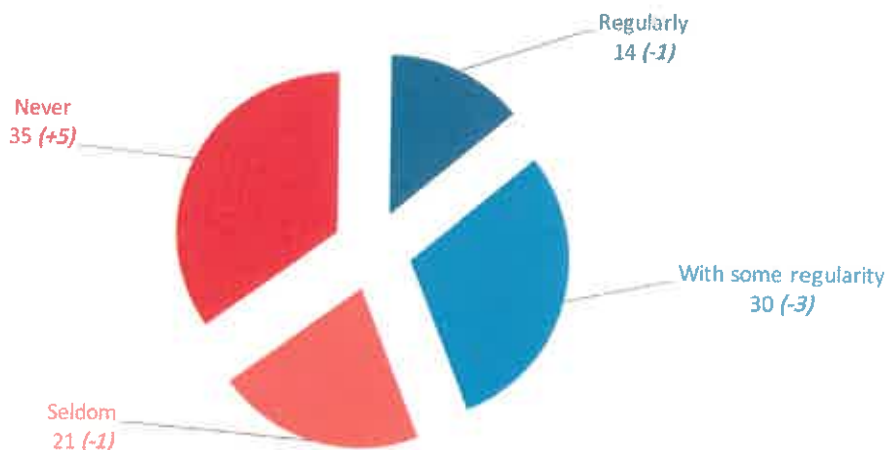
B. Angajarea în alte activități fizice

Angajarea în alte activități fizice analizează în ce măsură indivizii practică diferite sporturi recreative sau pentru sănătate, cât de implicați sunt în aceste activități și care este nivelul de intensitate.

La nivelul Uniunii Europene, se poate observa un trend negativ în implicarea indivizilor în diferite activități sportive, deoarece, din totalul respondenților, doar 44% au afirmat că practică diferite sporturi sau desfășoară diferite activități fizice cu regularitate (14%) sau cu o oarecare regularitate (30%). Astfel, avem un total de 56% de respondenți care au afirmat lipsa totală a angajamentului în alte activități fizice (35%) sau lipsa parțială a angajamentului (21%).

QB2 And how often do you engage in other physical activity such as cycling from one place to another, dancing, gardening, etc?
(% - EU)

(Dec. 2017 - Nov.-Dec. 2013)

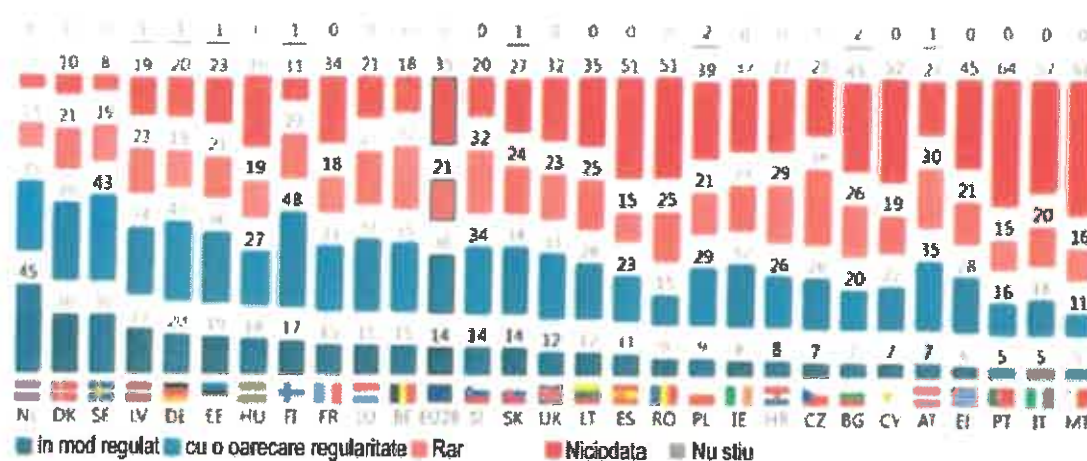
Base: All respondents (N=28,031)

Sursa: Eurobarometrul 472. Sport și Activități Fizice, 2018.

Luând în considerare media de la nivelul Uniunii Europene, putem observa că România depășește media de la nivel european cu 16% pentru lipsa totală de implicare în alte activități fizice, 51% respondenți afirmând că nu practică sporturi recreative sau pentru sănătate. 25% dintre respondenți au afirmat că practică rareori activități fizice și doar 9% dintre respondenții din România au afirmat că se angajează în activități fizice cu regularitate.

Q82. Cât de des vă angajați în alte activități fizice, cum ar fi mersul cu bicicleta dintr-un loc în altul, dansul, grădinărit etc? (%)

Baza: Toate răspunsurile (N=28.031)

Sursa: Eurobarometrul 472. Sport și Activități Fizice, 2018.

Alte țări care au prezentat trend-uri negative și care au depășit media europeană de neimplicare în activitățile sportive, într-un mod alarmant sunt Cipru (52%), Spania (51%), Italia (57%) și Malta (68%), care a obținut cel mai ridicat procentaj în lipsa participării și implicării în activități sportive, din totalul țărilor europene.

2. Nivelurile de angajament

Din perspectiva nivelurilor de angajament, se dorește să se stabilească principalele trend-uri cu privire la intensitatea activităților fizice (și procentul obținut la nivel european și național), dar și a frecvenței repausului și a nivelului în care acesta este întâlnit, pentru a avea o imagine clară a frecvenței activităților fizice versus frecvenței repausului.

A. Activitate fizică viguroasă

La nivel european, doar 42% dintre respondenți (doar 15% au menționat că desfășoară activități fizice între 4 și 7 zile) au declarat că participă frecvent sau deseori în activități fizice riguroase și un procent ridicat, 58% din totalul respondenților au afirmat că nu se angajează în activități fizice complexe, viguroase. Astfel se poate observa din perspectiva activităților fizice intense o lipsă de inițiativă și implicare pentru practicarea activităților de acest tip.

Q83a În ultimele 7 zile, în câte zile ați făcut activitate fizică viguroasă, cum ar fi ridicarea lucrurilor grele, săpatul, aerobic sau ciclism rapid (% - EU)

{Dec. 2017 - Nov. Dec. 2013}

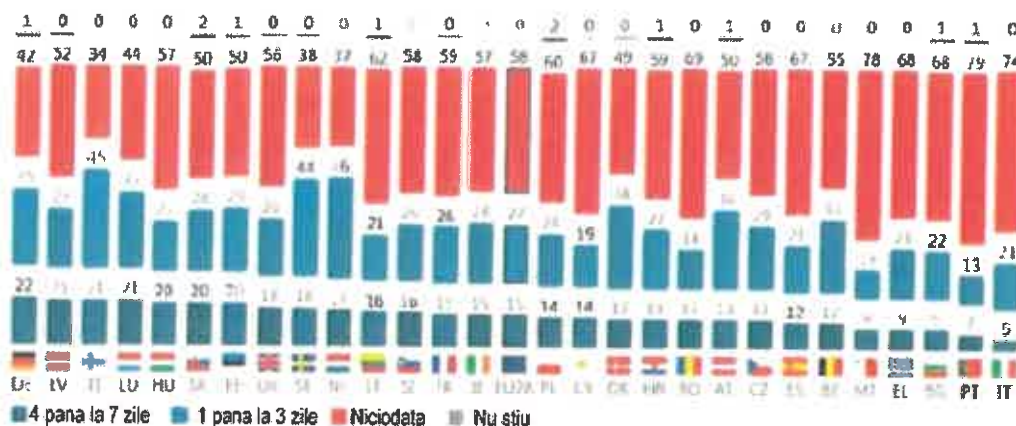
Baza: Toate răspunsurile (N=28.031)

Din perspectivă comparată, se poate observa că Portugalia a obținut cel mai ridicat procentaj pentru lipsa implicării în activități fizice riguroase (79%), alături de Malta (78%), Italia (74%) și România cu un procent de 69% dintre respondenții care au afirmat că nu desfășoară deloc activități fizice riguroase. Astfel, România depășește cu 11% media europeană din perspectiva sedentarismului și a implicării minimale în activitățile fizice intense, datorită procentului de doar 13% dintre respondenți care practică activități viguroase între 4 și 7 zile și doar 18% care au afirmat că practică între 1 și 3 zile.

Acest lucru generează o necesitate în a promova beneficiile practicării sporturilor viguroase pentru a crește calitatea vieții și pentru a promova un stil de viață sănătos, în special în rândul persoanelor de vârstă a doua.

QB3a În ultimele 7 zile, în câte zile ați făcut activitate fizică viguroasă, cum ar fi să ridicați lucruri grele, săpat, aerobic sau ciclism rapid? (%)

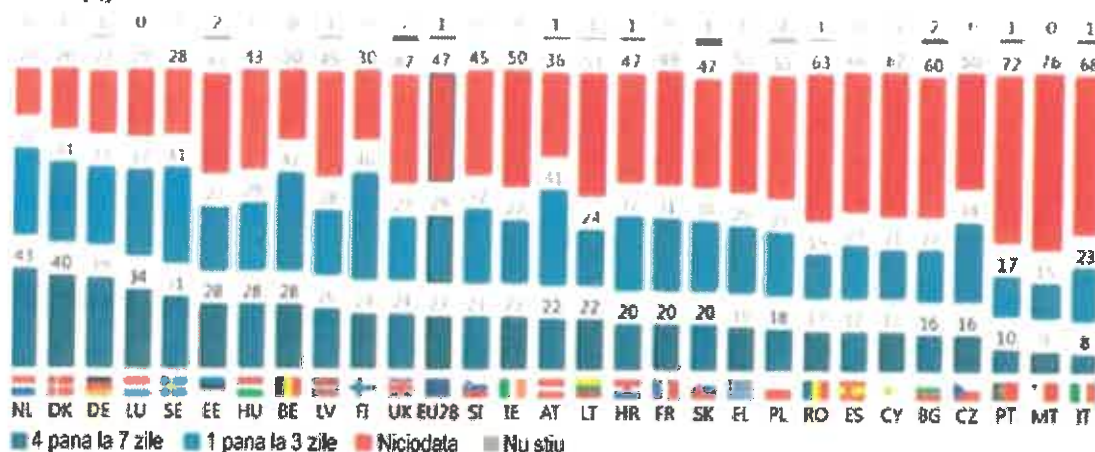

Baza: Toate răspunsurile (N=28.031)

B. Activitate fizică moderată

Din perspectiva activităților fizice moderate, persoanele de gen masculin sunt mult mai dispuse să participe în asemenea activități, comparativ cu persoanele de gen feminin, deoarece 25% dintre persoanele de gen masculin au declarat că fac sport moderat între 4 și 7 zile pe săptămână, comparativ cu 21% dintre respondenții de gen feminin, la nivel european.

QB4a În ultimele 7 zile, în câte zile ați făcut activitate fizică moderată, cum ar fi transportul de încărcături ușoare, ciclism în ritm normal sau tenis de dublu? Vă rugăm să nu includeți mersul pe jos (%)

Baza: Toate răspunsurile (N=28.031)

Astfel, în analiza comparată se poate observa că Malta a obținut cel mai ridicat procent de neimplicare în activitățile fizice moderate (76%), imediat urmată de Portugalia cu 72%, Italia cu 68% și România cu 63%. Astfel, trend-ul de lipsă a participării în activitățile fizice moderate din România depășește cu 16% media de la nivel european.

În schimb, din perspectiva activităților sportive moderate desfășurate cel puțin între 1 și 3 zile, diferența este de doar 6 procente dintre media de la nivel național și cea de la nivel european.

C. Mersul

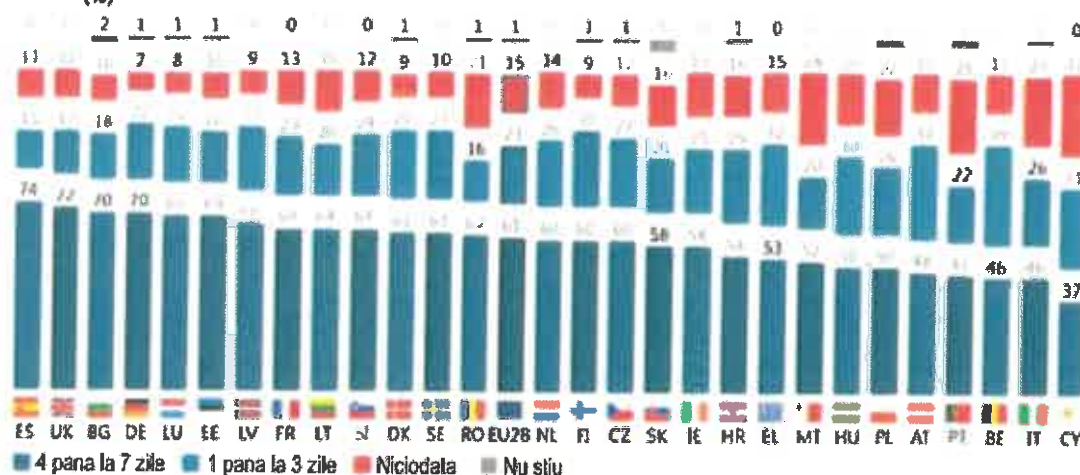
Din perspectiva mersului pe jos, România prezintă un trend pozitiv în ceea ce privește analiza comparativă la nivel european, pentru că 62% dintre respondenți au afirmat că merg pe jos între 4 și 7 zile, cel puțin 10 minute pe zi și 21% au afirmat că nu desfășoară asemenea activități, depășind cu doar 6% media europeană în cadrul acestei categorii.

Astfel, conform datelor din cadrul Eurobarometrului 427 - "Sport și activități fizice", România se clasează aproape de media de la nivel european, lucru care prezintă un potențial de dezvoltare a zonelor pietonale, a parcurilor și a zonelor de recreere în aer liber.

La fel, îmbunătățirea infrastructurii de transport în comun și a metodelor alternative de deplasare (biciclete/trotinete), procentul persoanelor care merg pe jos sau se deplasează cu mijloace alternative mașinilor personale poate fi în creștere.

Q85a În ultimele 7 zile, de câte ori ati mers pe jos pentru cel puțin 10 minute?
(%)

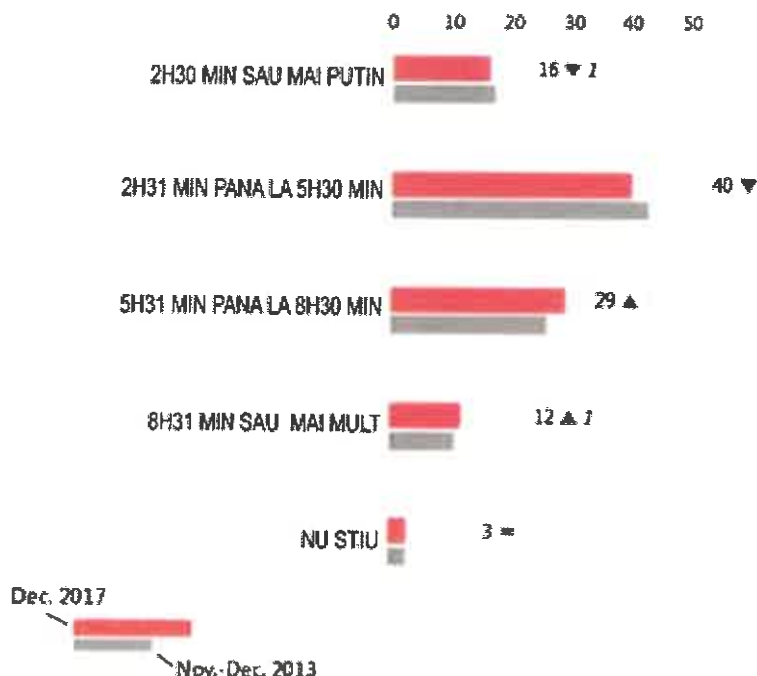
Baza: Toate răspunsurile (N=28.031)

D. Repaus

La nivelul Uniunii Europene se poate observa o medie dominantă de 40% de repaus între 2.31 și 5.30 de ore și doar 12% din totalul respondenților au repaus de 8.31 de ore sau mai mult. Aspectul legat de repaus poate fi influențat de locul de muncă al individului (munca la birou), de activitățile desfășurate (timp de studiat/defășurarea activităților stând jos) sau alte precondiții (starea de sănătate de exemplu).

QB6 Cât timp petreci stând într-o zi obișnuită? Aceasta poate include timpul petrecut la un birou, vizitarea personalului, studiul sau viziunea la televizor (% - EU)

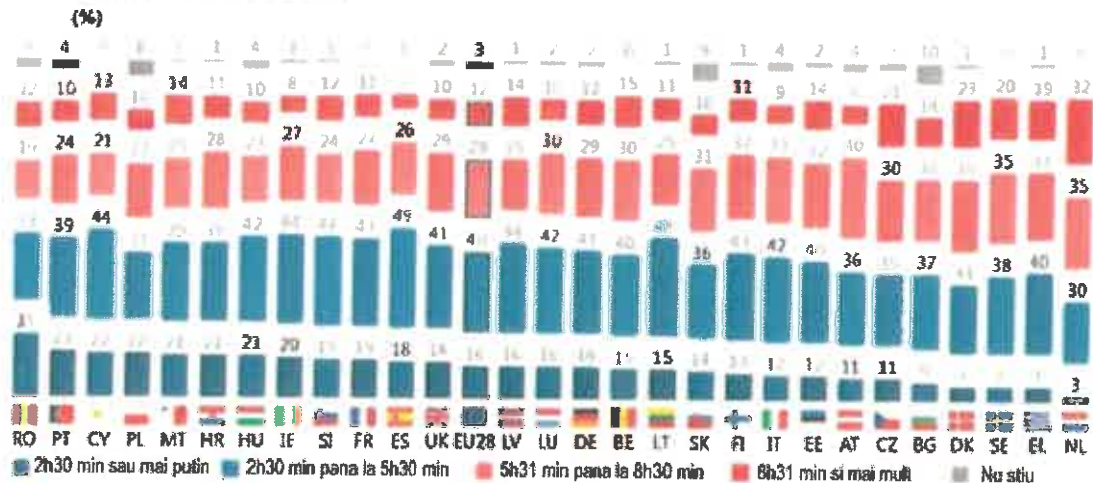
Baza: Toate raspunsurile (N=28.031)

Din perspectivă comparată, România prezintă un trend relativ pozitiv, unde doar 12% dintre respondenți au afirmat că petrec 8.31 de ore sau mai mult în stare de repaus, rezultate identice cu cele ale mediei de la nivelul Uniunii Europene, iar din perspectiva repausului între 5.31 de ore și 8.30 de ore, România este cu 10 procente sub media europeană, lucru care denotă un rezultat pozitiv din perspectiva limitării sedentarismului.

Comparativ cu restul țărilor de la nivelul Uniunii Europene, România se clasează relativ bine din perspectiva procentelor moderate oferite de către respondenți pentru numărul orelor de repaus.

Q86 Cât timp petreci stând într-o zi obișnuită? Aceasta poate include timpul petrecut la un birou, vizitarea personalului, studiul sau viziunea la televizor (%)

Baza: Toate răspunsurile (N=28.031)

II. UNDE SE IMPLICĂ CETĂȚENII ÎN SPORT ȘI ALTE ACTIVITĂȚI FIZICE

Din perspectiva implicării în diferite scenarii pentru practicarea sporturilor, marea majoritate a indivizilor respondenți de la nivelul Uniunii Europene s-au orientat către activități fizice în aer liber, cum ar fi parcuri sau zone special amenajate (mobiliu urban), în centre de fitness sau la unitatea de învățământ ori locul de muncă.

1. Setări diferite

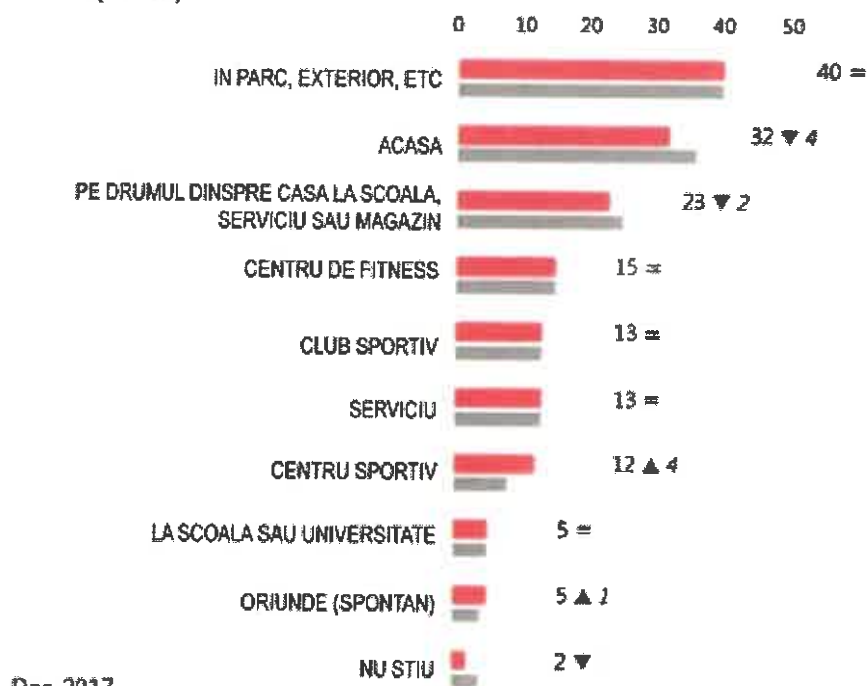
Din perspectiva rezultatelor obținute la nivel european, se poate observa că 40% dintre respondenți desfășoară activități fizice preponderent în aer liber și în parcuri, 32% dintre respondenți practică sportul acasă cu sau fără echipamente sportive și 23% dintre respondenți au menționat că plimbările dintre diferite locuri de interes (magazine/ unitate de învățământ/muncă) reprezintă momentul în care aceștia desfășoară activități fizice.

Astfel, se poate observa un pattern de a desfășura activități fizice sportive pe cont propriu, într-un mediu familiar și fără prea multe implicații financiare, mai ales că doar 15% și respectiv 13% dintre respondenți au menționat că realizează activități fizice în cadrul sălilor de fitness sau a cluburilor sportive.

QB7 Mai devreme ai spus că faci sport sau alte activități fizice, viguroase sau nu. Unde faci asta?
(Posibile multiple raspunsuri)

(% - EU)

Dec. 2017

Baza: Toate raspunsurile (N=28.031)

Nov.-Dec. 2013

Base: Respondents who exercise, play sport or engage in other physical activity (N= 19,982)

Din perspectiva activităților sportive desfășurate acasă, 60% dintre respondenții din România au afirmat că acesta este mediul în care se antrenează, situație valabilă și pentru alte țări estice, cum ar fi Slovacia, unde 62% dintre participanți au menționat că preferă să facă sport acasă, Ungaria (59%), Lituania (59%), Latvia (54%) sau Croația (50%).

Din perspectiva mediei europene, marea majoritate a respondenților au preferat să desfășoare exerciții fizice și jocuri sportive în natură.

2. Membrii clubului sportiv

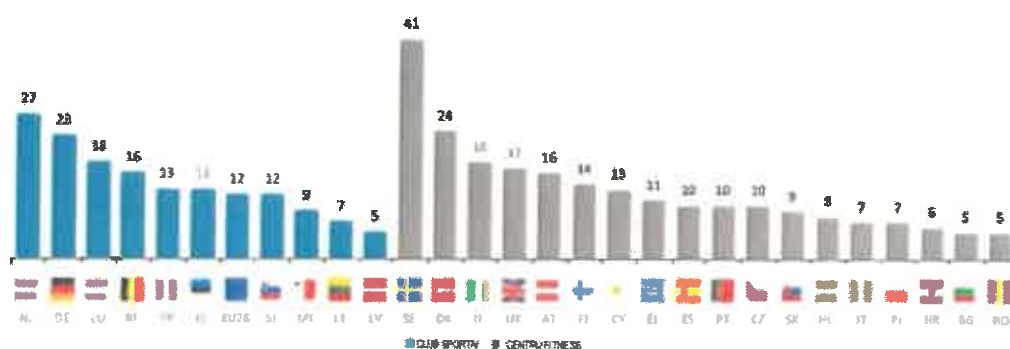
Din perspectiva deținerii unui abonament la un club sportiv sau o sală de fitness, doar 12% și respectiv 11% dintre respondenți au afirmat că dețin un asemenea abonament. 69% dintre aceștia au menționat că nu aparțin de vreo instituție de acest tip, activitățile lor sportive fiind preponderent spontane sau în aer liber.

Astfel, Olanda, Germania și Luxemburg au cele mai ridicate procente din perspectiva abonamentelor la cluburi sportive de drept public/privat, în timp ce Suedia, Danemarca și Irlanda au prezentat cele mai ridicate procente pentru deținerea unor abonamente la săli de fitness, din rândul respondenților.

În România pe de cealaltă parte, doar 5% dintre respondenți au afirmat că dețin un abonament la o sală de fitness, alături de alte țări estice cum ar fi Bulgaria (5%), Croația (6%), Latvia (5% cluburi sportive), Lituania (7% cluburi sportive).

Q810: Ești membru al oricărui dintre cluburile enumerate mai jos, unde participi la activități sportive sau recreative?
(Posibile răspunsuri multiple)
(% - cele mai des menționate răspunsuri pe țară)

Baza: Toate răspunsurile (N=28.031)

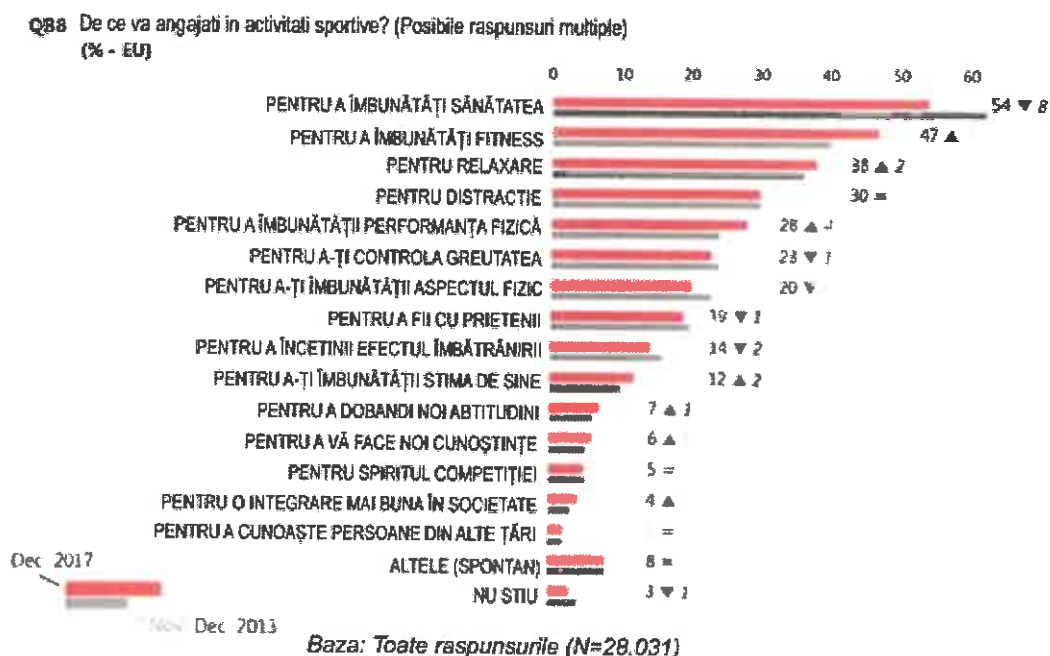
III. ÎNȚELEGEREA MOTIVATORILOR ȘI BARIERELOR LA PARTICIPAREA SPORTIVĂ

Este crucial să se identifice principalii factori motivatori și principalele bariere la nivel de comunitate pentru practicarea sporturilor și pentru însușirea unui stil de viață sănătos. Identificarea factorilor cheie pot susține dezvoltarea unor strategii relevante, actuale și **pliate** pe nevoile comunității în materie de bază materială sportivă,, promovarea activităților fizice și adecvarea nevoilor la cerințele curente.

1. Motivatori

Elementele cele mai importante din perspectiva desfășurării activităților fizice țin în primul rând de creșterea calității vieții și în special a sănătății indivizilor

Astfel, la nivelul Uniunii Europene, 54% dintre respondenți desfășoară activități fizice și se implică activ în diferite sporturi pentru a-și îmbunătăți starea de sănătate, în timp ce 47% doresc să-și îmbunătățească starea fizică sau să-și mențină sau controleze greutatea (23%).

Sportul sau activitățile fizice pentru relaxare (38%) reprezintă un alt element crucial în creșterea atractivității acestei componente esențiale în calitatea vieții, astfel complexurile sportive, bazele de agrement și mobilierul urban destinat activităților fizice sunt cruciale în creșterea procentului de persoane active.

Aceste elemente sunt importante mai ales la nivel național unde, 35% dintre respondenți au afirmat că desfășoară activități sportive pentru a-și îmbunătăți stare de sănătate și 20% dintre aceștia au afirmat că doresc să-și îmbunătățească condiția fizică.

Aspecte de acest tip ar trebui luate în considerare ca motivatori principali pentru a putea promova sportul pentru toți și pentru a contribui activ la un stil de viață sănătos.

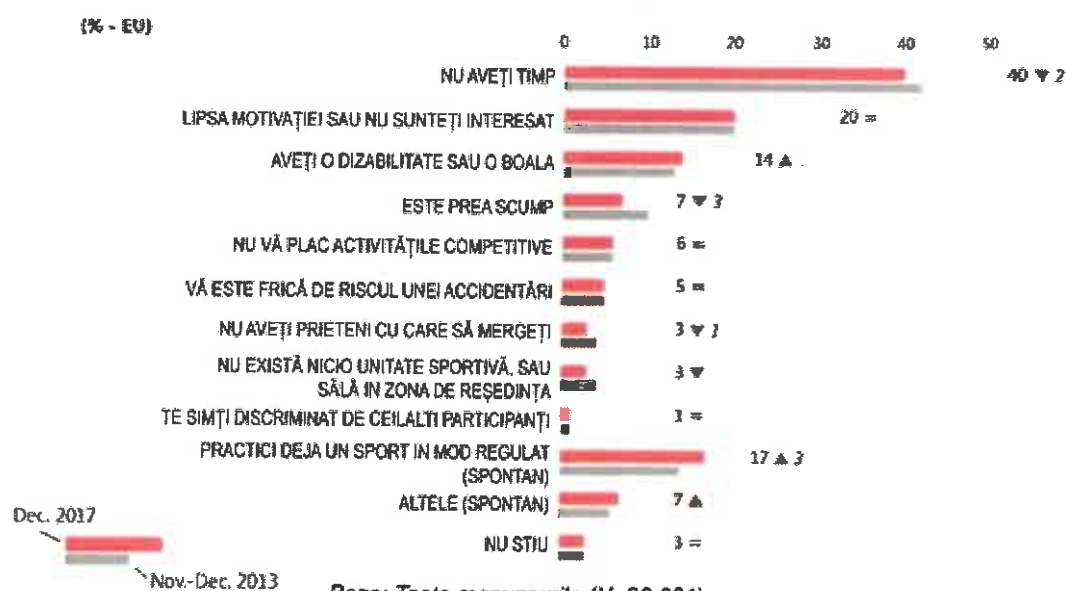

2. Bariere

Din perspectiva barierelor, cel mai mare impediment îl reprezintă lipsa de timp (40% din totalul respondenților de la nivel european) și lipsa de motivare (20% din totalul respondenților de la nivel european).

Chiar dacă prețul abonamentelor nu reprezintă o barieră principală (doar 7% dintre respondenți menționând acest lucru), procentajul persoanelor cu abonamente la cluburi sportive sau săli de fitness este destul de redus, lucru prezentat în subcapitolele anterioare.

Q89 Care sunt motivele pentru care în prezent nu practicați sport în mod regulat?

Lipsa de timp sau motivare se prezintă a fi o temă comună la nivelul Uniunii Europene, unde 50% dintre respondenții din România menționând timpul limitat ca fiind principalul factor pentru lipsa interesului pentru sport sau a posibilităților de a desfășura activități sportive.

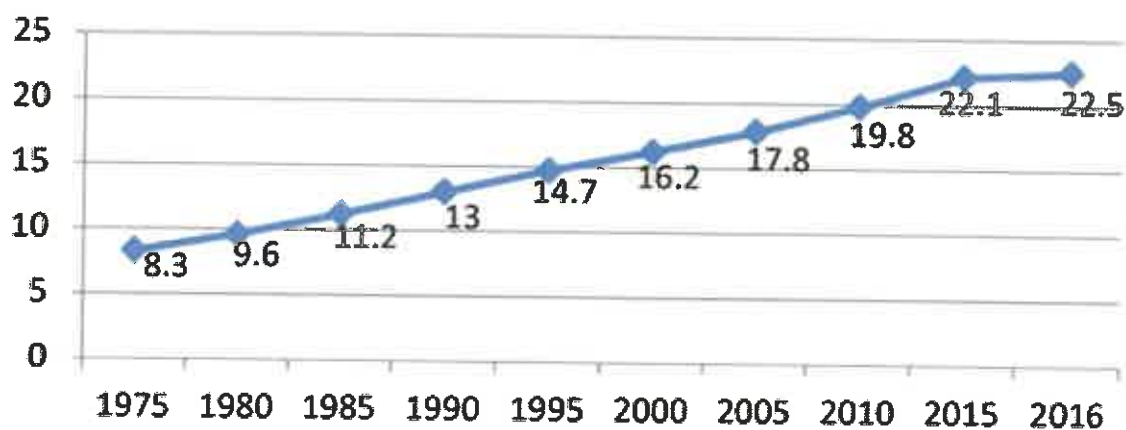
Din perspectiva lipsei de timp, Cipru se clasează pe primul loc în cadrul acestei bariere (57% dintre respondenți), imediat urmat de Malta (51% dintre respondenți), Cehia (50%) și România (50%).

Pe de cealaltă parte a mediei de la nivelul Uniunii Europene (aceasta fiind de 40%), 29% dintre respondenții finlandezi au menționat că lipsa de timp reprezintă impedimentul principal, imediat urmați de Germania (30%), Estonia (33%) și Marea Britanie (36%).

Un alt aspect relevant de menționat este o lipsă a bazei materiale sportive, lipsă resimțită de 13% dintre respondenții din România, lucru care le poate crea dificultăți în încercarea de a participa în cadrul diferitelor activități sportive, indiferent de motivul pentru care se inițiază acestea.

Astfel, din cauza principalelor bariere resimțite atât la nivel european dar și la nivel național, problemele generate de lipsa exercițiilor fizice și a activităților sportive au început să genereze un trend îngrijorător de creștere a ratei obezității, a persoanelor supraponderale și a bolilor cardiovasculare și cronice provocate de un stil de viață nesănătos. Aceste aspecte și-au pus amprenta pe rata mortalității și pe media de viață, pe calitatea vieții și pe nivelul de atractivitate și informare asupra unui stil de viață activ și sănătos.

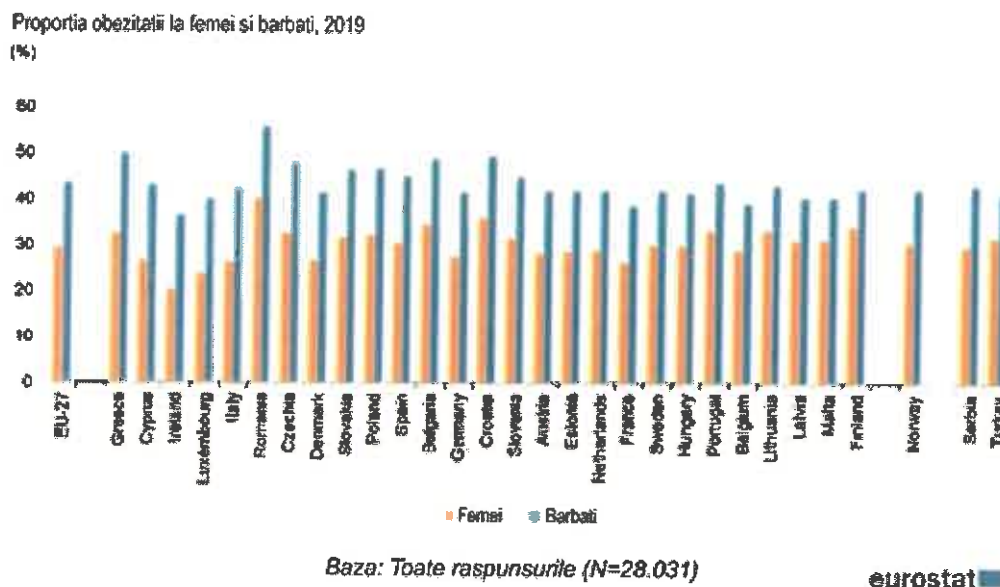

Trend-ul obezității în România la adulții peste 18 ani, ambele sexe, 1975-2016 (%) Sursa: World Health Organization 2017. Global Health Observatory (http://gamapserver.who.int/gho/interactive_charts/ncd/risk_factors/obesity/atlas.html)

Conform analizei realizată de WHO în 2017, se poate observa un trend în creștere din 1975 până în 2016, ajungându-se la un procent de 22,5% a ratei de obezitate la adulții de peste 18 ani, însemnând o creștere de 14.2% în perioada sus-menționată.

Astfel, trend-ul crescător al persoanelor în prag de obezitate sau obeze amenință nivelul de dezvoltare armonios și sănătos, din perspectiva desfășurării activităților fizice sportive și pentru recreere.

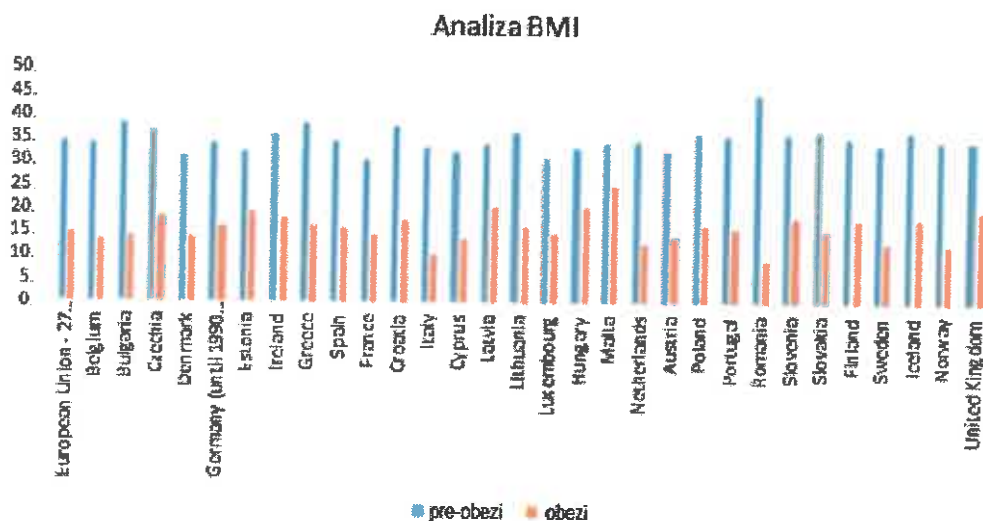
Grafic 9. Procentajul de persoane pre-obeze 2019. Sursa: Eurostat

Creșterea menționată în graficul 8 este confirmată de datele din 2019 din Eurostat, care analizează, la nivelul Uniunii Europene, rata persoanelor care se află în prag de obezitate la nivelul țărilor membre.

Din perspectiva analizei procentajului de persoane pre-obeze, atât femei cât și bărbați, România are cea mai mare rată, de aproape 50% în rândul bărbaților și de aproape 40% în rândul femeilor. Astfel, din analiza realizată în 2019, reiese faptul că România are cea mai mare rată de persoane aflate în riscul pre-obeziității, în timp ce Irlanda are cea mai mică rată a persoanelor ce se află în risc de preobezitate (20% femei și 35% bărbați).

În cazul ambelor genuri, s-a depășit media de la nivelul Uniunii Europene cu aproximativ 10% în ambele cazuri.

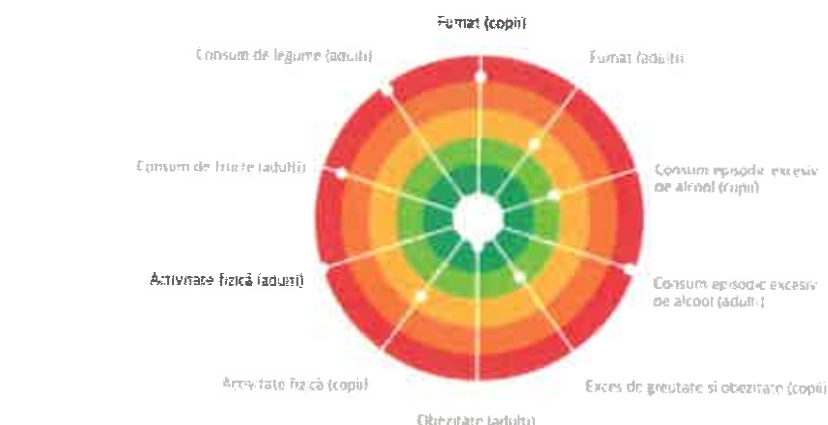

Grafic. Analiza BMI la nivelul Uniunii Europene. Sursa: Eurostat, 2014 (https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/hlth_ehis_bm1u/default/table?lang=en)

Luând în considerare rata scăzută a activităților fizice desfășurate pentru sănătate (grafic 10), România a obținut cele mai mari scoruri pentru rata de pre-obeziitate, atingând valori de 44.8%, Franța obținând valorile minime de 30%.

Notă: Cu cât bulina este mai aproape de centru, cu atât țara are performanțe mai bune comparativ cu alte țări UE. Nu înțelegem înțelesul în zona în care nu există buline, deoarece este în afară de scopul prezentei analize. În toate domeniile.
 Sursa: Calculul OCDE pe baza anchetei ESPAD din 2015 și a anchetei HBSC din perioada 2013-2014 pentru indicatorii referențiali la copii și EU-SILC 2012, EMUS 2014 și Statisticile OCDE din 2019 în domeniul sănătății pentru indicatorii referențiali la adulți.

Activează
toate setările

Sursa: Campania Luna Națională A Informării Despre Efectele Activității Fizice, 2020

Peste 60% din totalul deceselor din România pot fi atribuite unei serii de factori comportamentali care include și activitatea fizică scăzută⁴⁶. Astfel, factori precum obezitatea în rândul adulților și bolile asociate cu supraponderalitatea reprezintă un trend îngrijorător la nivel național.

IV. SUPTOR PENTRU PARTICIPAREA SPORTIVĂ ÎN ZONA LOCALĂ A CETĂȚENILOR

Participarea sportivă în zona locală face referire la nivelul oportunităților oferite la nivel local de către autoritățile locale, cluburi sportive de drept public/privat sau alți agenți economici pentru practicarea sporturilor. Astfel, accentul cade pe posibilitățile oferite din perspectiva spațiilor verzi, a mobilierului urban destinat activităților fizice, a bazelor sportive și a altor facilități puse la dispoziția populației pentru a se angaja în acțiuni ce țin de sport și activități fizice, indiferent de nivelul de intensitate sau nivelul de angajament (pentru recreere, sănătate, performanță).

1. Oportunități în zona locală

⁴⁶ Campania Luna Națională A Informării Despre Efectele Activității Fizice, 2020: <https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2020/09/ANALIZA-DE-SITUAȚIE-ACTIVITATE-FIZICA-2020.pdf>

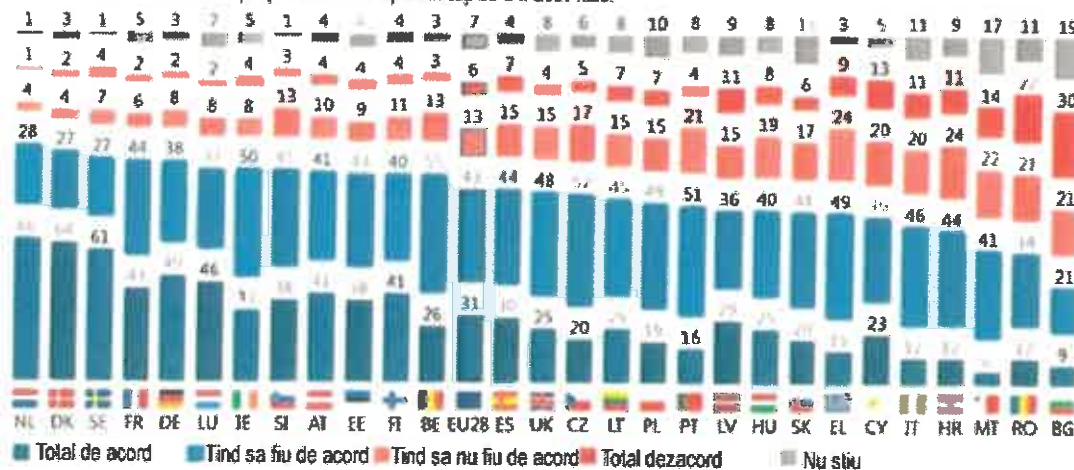

Din perspectiva oportunităților de la nivel local, țările nordice și respectiv vestice au semnalat ce mai înaltă rată de acord și acord total cu privire la oportunitățile oferite la nivel local pentru practicarea diferitelor sporturi și a activității fizice.

Astfel, respondenții olandezi au cel mai ridicat procentaj din perspectiva oportunităților oferite la nivel local (66% acord total+28% acord parțial, rezultând un total de 94% dintre respondenți care sunt mulțumiți de oportunitățile și baza materială sportivă pusă la dispoziție), cu un total de (acord total+parțial) 20 de procente peste media de la nivel european.

În schimb în România, trend-ul este unul negativ: doar 12% dintre respondenți sunt total de acord cu existența oportunităților de desfășurare a activităților fizice (în comunitate/la nivel local) și 34% sunt parțial de acord, un scor cu 28 de procente sub media de la nivelul Uniunii Europene - necesitatea unor investiții în crearea unor zone accesibile pentru activitate fizică și sport este clară.

QB11.1 În ce măsură sunteți de acord sau dezacord cu următoarele afirmații despre sport și activitatea fizică?
Locul unde locuiți îți oferă multe oportunități de a fi activ fizic.

Astfel, o problemă strategică ține de capacitatea autorităților locale de a oferi cetățenilor oportunități de desfășurare a activităților fizice, prin intermediul zonelor verzi, a aparatelor amplasate în zona parcurilor, baze sportive publice și alternative de transport (în comun, piste de biciclete/trotinete etc.).

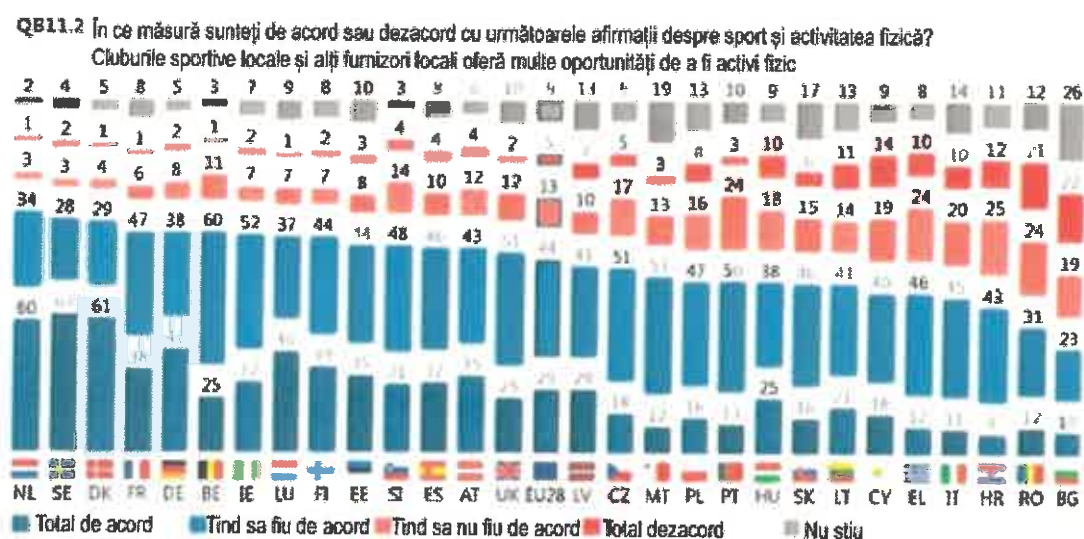

2. Oportunități oferite de cluburile sportive locale și de alți furnizori

La nivelul oportunităților oferite de către cluburile sportive sau alți furnizori locali (săli de fitness, baze sportive publice, etc.), se poate observa un trend descendent la nivelul României, comparativ cu media Uniunii Europene sau cu țările vestice.

Din totalul respondenților, 43% (total de acord -12% și parțial de acord 31%) sunt de părere că li se oferă suficiente oportunități din partea cluburilor sportive și a furnizorilor locali, mult sub media de la nivelul Uniunii Europene 73%.

Din graficul de mai jos se poate observa insuficiența bazei materiale sportive și nevoia de dezvoltare a acestei arii pentru a promova activitățile sportive la un nivel mult mai ridicat și calitativ.

Prin bază sportivă se înțelege o „amenajare specifică, ce cuprinde construcții și instalații destinate activității de educație fizică și sport”, conform Legii 69/2000 a educației fizice și sportului.

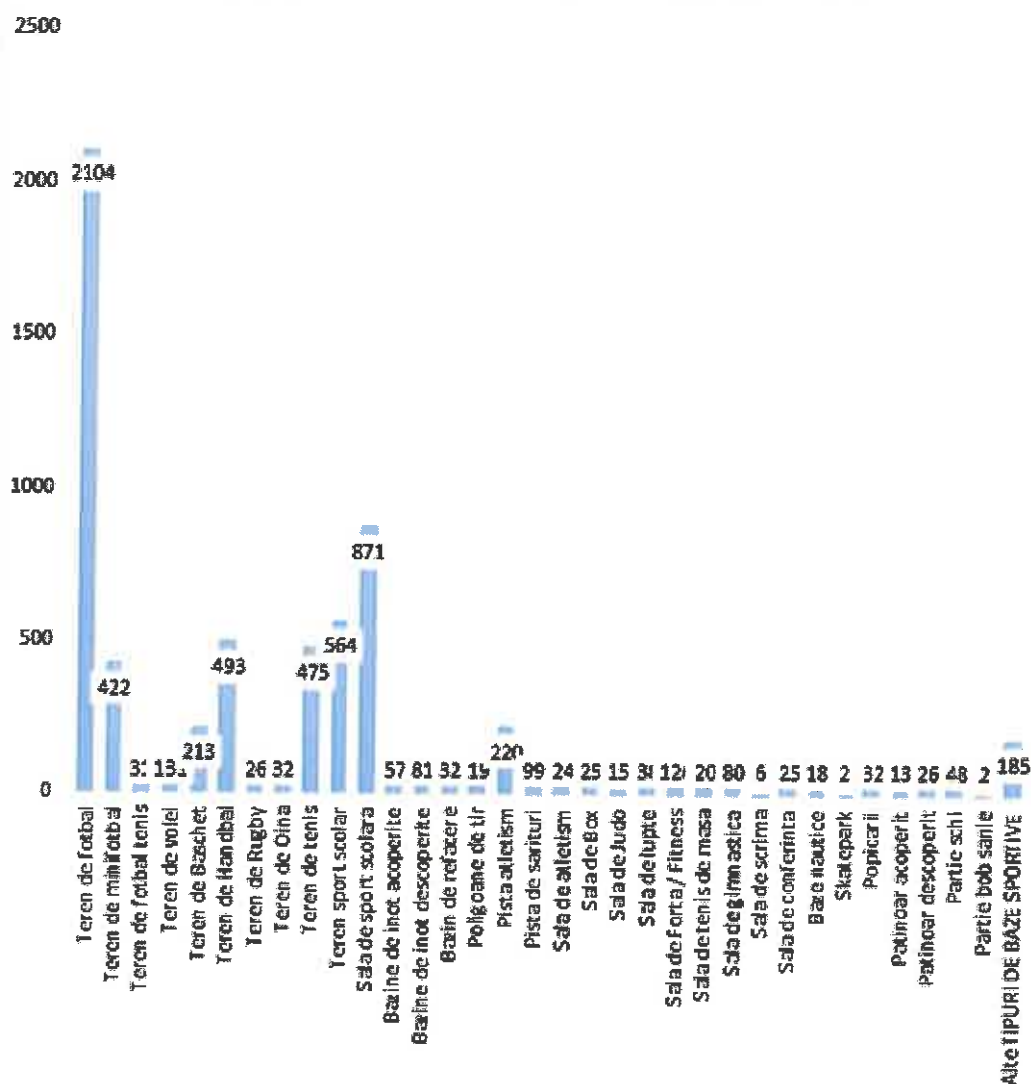

Grafic 4. Totalul bazelor sportive construite 2010-2021. Sursa: MLPDA

Din graficul 4 se poate observa numărul total de baze sportive construite în ultimii 10 ani, unde în perioada 2010-2012 au fost cele mai mari investiții construindu-se între 200 de baze sportive în perioada celor 3 ani, comparativ cu perioada 2019-2021, unde s-au construit doar 59 de baze sportive în perioada respectivă. Astfel se poate observa o descreștere în trend.

Bazele sportive din Romania - analiza 2016-2017

Grafic 5. Numărul total de baze sportive 2016-2017. Sursa: MSp

În urmă recensământului din anul 2017, realizat de către Ministerul Sportului prin direcțiile județene de sport și tineret, numărul bazelor sportive este de 5.353. Numărul acestora diferă de la județ la județ, în funcție de posibilitatea practicării sporturilor la nivel geografic

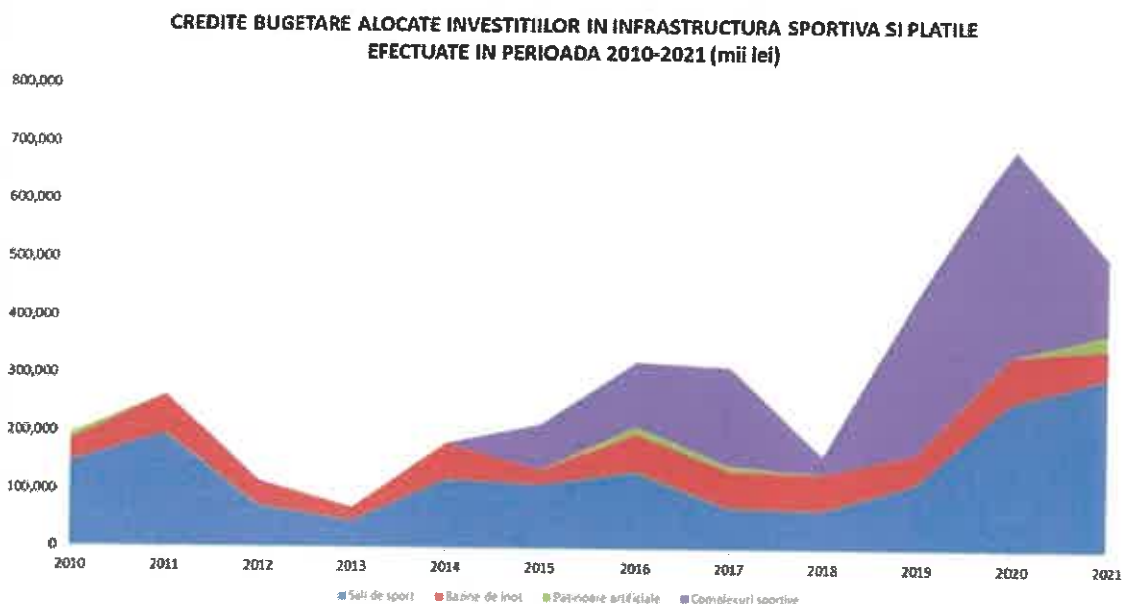
(diferențele sunt prezentate în secțiunile următoare și sunt indicate printr-un indice de disparitate geografică) - trebuie menționat că datele colectate au variat ca și calitate (unele județe au trimis date incomplete sau superficiale, element evidențiat în toate procesele de colectare și analiză de date, necesitatea dezvoltării unui sistem integrat, modern, digital și funcțional de colectare și analiză a datelor care să ofere o imagine obiectivă asupra situației este evidentă. Totodată, tipul acestor baze de date este dat și de tradiția practicării unui anumit sport într-o anumită zonă geografică. Astfel, se poate observa numărul ridicat de terenuri de fotbal, acestea fiind principalele puncte de interes, imediat următoarele fiind sălile și terenurile de sport școlare (871, respectiv 564). Terenurile de minifotbal, handbal și tenis la fel sunt cele mai numeroase, în timp ce skateparkurile (2), pârtiile de bob sanie (2), sălile de scrimă (6), patinoarele (13), sălile de judo (15) și alte sporturi relevante care se practică și la Jocurile Olimpice sunt insuficiente la nivel național, pentru a putea dezvolta acele zone.

Grafic 6. Suma investită anual pentru dezvoltarea bazelor sportive. Sursa: MLPDA

Din totalul sumelor investite în perioada 2010-2021 se poate observa trend-ul descendent al investițiilor din ultimii 7 ani în dezvoltarea bazelor sportive destinate sportului de masă

pentru activități fizice de recreere și nu numai. În perioada 2010 s-au investit cu 197,858,197 mai mult, comparativ cu 2021 și cu 132,397,503 mai mult comparativ cu 2020.

Grafic 7. Credite bugetare alocate investițiilor în baza materială sportivă și plățile efectuate în perioada 2010-2021. Sursa: MLPDA, Compania Națională de Investiții

Din perspectiva bugetelor alocate pentru dezvoltarea bazei materiale sportive, sălile de sport și complexurile sportive au primit finanțări substanțiale comparativ cu bazinele de înot sau patinoare. Sumele investite în 2020 sunt cu 109,008 mai ridicate comparativ cu anul 2010 iar cele din 2021 sunt 152,329 mai ridicate decât 2010. Din perspectiva complexurilor sportive, investițiile au început în anul 2015 și au ajuns la un total de 1,150,760 lei, reprezentând un trend crescător pentru promovarea și dezvoltarea sporturilor de masă.

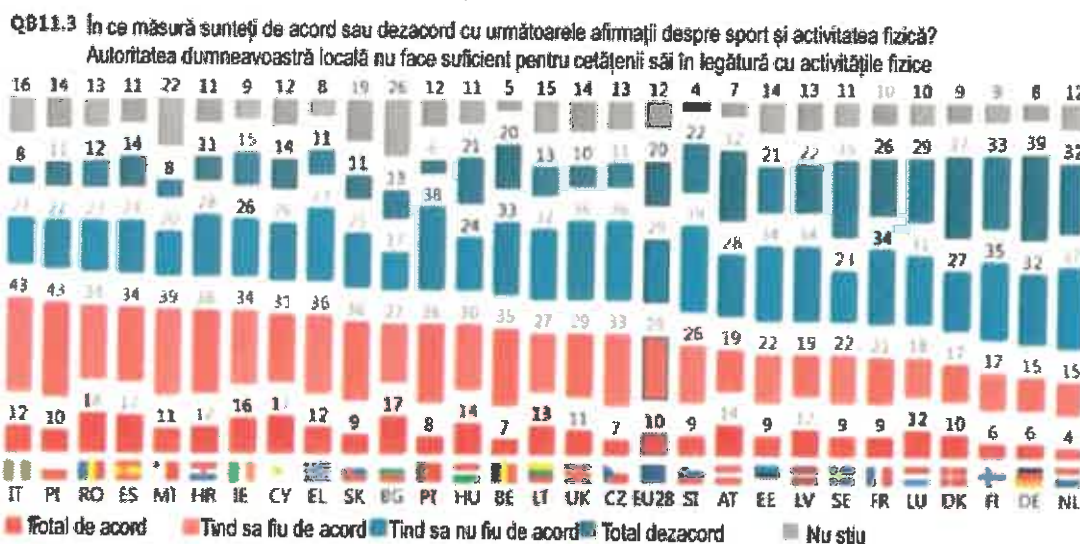
3. Dispoziții privind autoritățile locale

Conform legii nr. 69/2000 art. 10, (1) Sportul pentru toți reprezintă un complex de activități bazate pe practicarea liberă a exercițiului fizic într-un mediu curat și sigur, individual sau în grup, organizat ori independent. (2) Sportul pentru toți este sprijinit de stat, de organizații

neguvernamentale și de structuri ale administrației locale, în vederea menținerii sănătății, a recreerii și socializării cetățenilor.

Astfel, activitățile de recreere și de petrecere a timpului liber prin sport ar trebui să reprezinte o axă prioritară în creșterea calității vieții.

Din perspectiva acțiunilor derulate de către autoritățile locale și centrale cu privire la oferirea facilităților sportive pentru desfășurarea activităților sportive de masă, 18% dintre respondenții din România consideră că autoritățile nu demarează suficiente acțiuni pentru susținerea activităților sportive și 34% sunt parțial de acord cu această afirmație. Astfel, un total de 52% din respondenții români consideră că zonele sportive s-ar putea îmbunătăți și dezvolta substanțial dacă autoritățile ar investi mai mult în activitățile fizice și în promovarea sportului pentru un stil de viață sănătos, mai ales că ne aflăm cu 13 procente peste media europeană din perspectiva lipsei satisfacției cu privire la inițiativele de la nivel local și central pentru promovarea sportului.

V. VOLUNTARIAT ÎN SPORT

Voluntariatul în sport face referire la timpul alocat activităților de acest tip și la nivelul de implicare, atât la nivel european dar și la nivel național pentru a se observa trend-urile în

activitățile de acest tip și care sunt principalele activități desfășurate de către indivizii care se angajează în activitățile de voluntariat în sport.

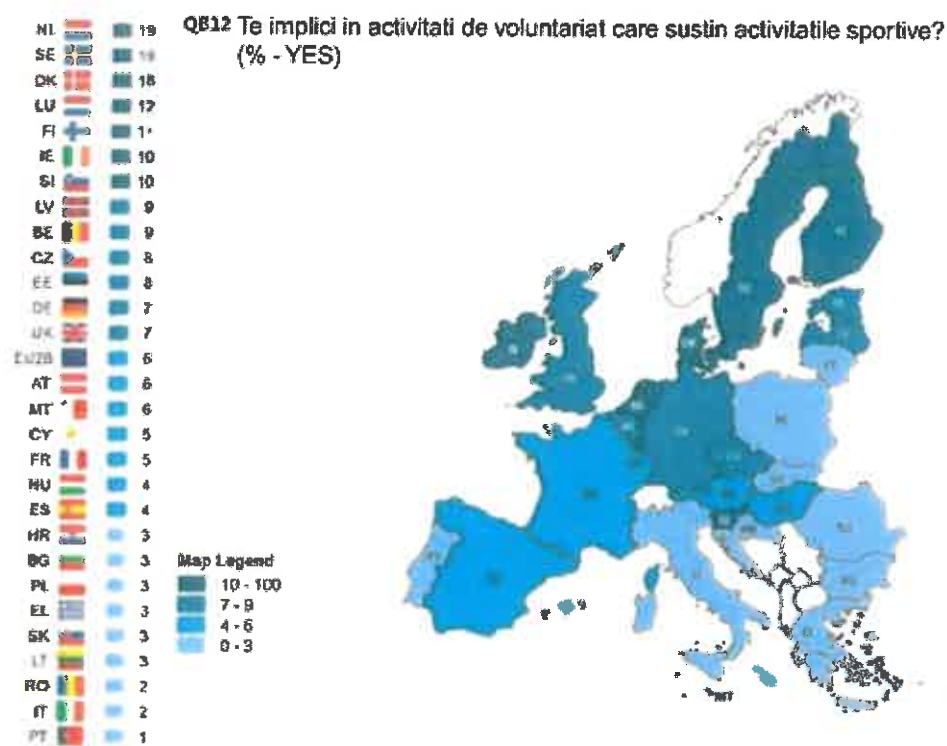
1. Prevalența voluntariatului în sport

Din perspectiva implicării în activități de voluntariat în sport, la nivelul Uniunii Europene, România se află pe ultimele locuri, unde doar 2% dintre respondenți au afirmat participarea în cadrul activităților de acest tip. Pe primul loc la cel mai redus procent de implicare în activitățile de voluntariat se află Portugalia, unde doar 1% dintre respondenți au afirmat participarea în activitățile de acest tip.

Așadar, țările estice au o tendință redusă de implicare în activitățile de voluntariat în sport, comparativ cu țările vestice și nordice (Olanda pe primul loc din perspectiva voluntariatului sportiv cu 19% dintre respondenți afirmând acest lucru, urmată de Suedia cu același procentaj, Danemarca cu 18%, Luxemburg 12%).

În schimb este de remarcat faptul că procente, comparativ cu analizele precedente, sunt mult mai scăzute, reprezentând un element nesemnificativ din perspectiva țărilor europene (n.r. voluntariatul în sport).

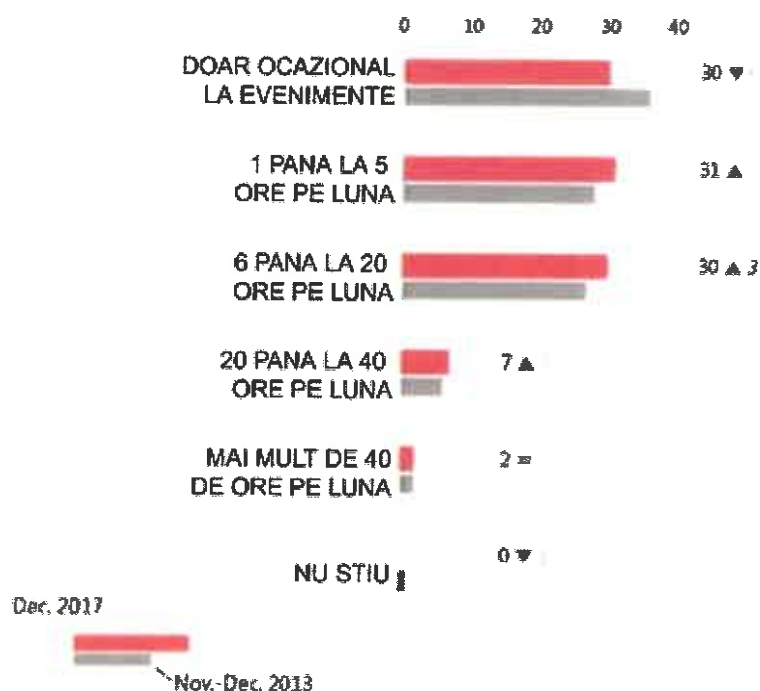
2. Timpul dedicat voluntariatului în sport

Luând în considerare rezultatele minimale din secțiunea anterioară, timpul petrecut în cadrul activităților de voluntariat în sport sunt relativ dispersate, marea majoritate a indivizilor respondenți (30%) menționând că participă ocazional, în funcție de tipul de eveniment sportiv sau alocă un maxim de 20 de ore pe lună (30%), în timp ce 31% dintre aceștia au afirmat că pot alocă între 1 și 5 ore pe lună.

Astfel, 54% din respondenții francezi au menționat că se oferă voluntari pentru activitățile sportive pentru cel puțin 6 ore pe lună, în timp ce în Latvia doar 8% au afirmat acest lucru.

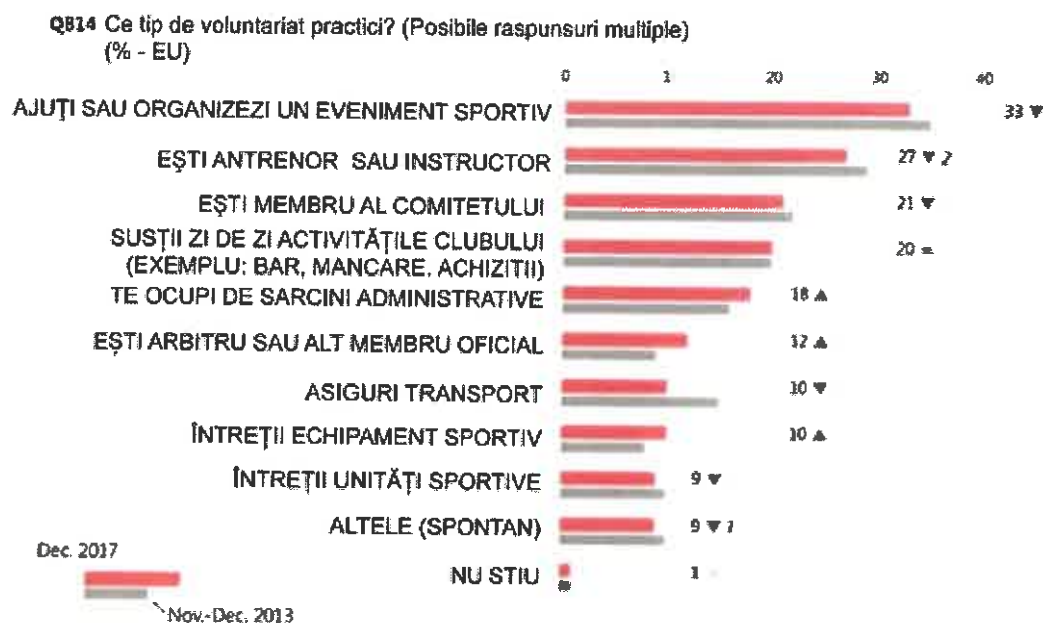
Q513 Cat timp aloci voluntariatului in sport?
(% - EU)

3. Tipuri de activități de muncă voluntară în sport

Din perspectiva tipurilor de activități de voluntariat în sport, printre principalele tipuri s-au numărat activitățile de suport în organizarea evenimentelor sportive (33%), ocuparea poziției de antrenor (27%), ocuparea poziției de membru într-o comisie (21%) sau susținerea activităților zilnice în cadrul clubului din care faci parte (20%).

Sinteză. Sportul de masă

Analiza datelor indică un trend îngrijorător ascendent al pre-obezității (România clasându-se peste media europeană) și obezitității în rândul adulților din cauza lipsei atractivității față de activitățile fizice și sport, dar și din cauza facilităților, bazei materiale inadecvate și inexistente precum și a lipsei conștientizării beneficiilor activității fizice regulate.

Numărul redus de zone verzi, parcuri, aparatură sportivă urbană și baze sportive publice, reprezintă impasul produs și unul din elementele care contribuie la creșterea mortalității din cauza obezitității și a problemelor de sănătate produse de aceasta.

Lipsa timpului este un alt element ce creează impedimente în dezvoltarea și însușirea unui stil de viață sănătos prin sport, element ce poate afecta pe termen mediu și lung speranța de viață, dar și calitatea vieții cetățenilor.

Campaniile de conștientizare cu privire la beneficiile exercițiilor și activităților fizice sunt necesare pentru a crește rata participanților la activitățile de acest tip, dar și pentru a dezvolta comportamente sănătoase și acceptate la nivelul comunităților.

Voluntariatul în sport este un alt aspect crucial care este trecut cu vederea și care ar trebui accentuat atât de către autoritățile locale și centrale, dar și de către alți furnizori de activități sportive și de recreere.

Studii de caz și exemple de bune practici

1. Schimbarea vieții prin sport

Greenhouse Sports este o organizație caritabilă din Londra, angajată să folosească sportul pentru a ajuta tinerii care locuiesc în interiorul orașului să își atingă potențialul. Antrenorii organizației de caritate lucrează cu normă întreagă în școli și în comunitate pentru a oferi programe sportive care să stimuleze abilitățile sociale, de gândire, emoționale și fizice care îi echipează pe tineri pentru viață. Greenhouse Sports a lucrat cu peste 35.000 de tineri de când a început în 2002. În prezent, operează în 37 de școli principale și 9 școli cu nevoi educaționale speciale și conduce patru cluburi comunitare. Organizația de caritate folosește o serie de sporturi pentru a implica participanții, inclusiv baschet, tenis de masă, volei, judo, fotbal, înot și tenis.

2. Anul Sportului pentru Toți

Ministerul Culturii din Estonia a numit anul 2014 „Anul sportului pentru toți”. Campania a fost coordonată de către Comitetul Olimpic Eston, iar printre parteneri au fost organizatori de evenimente sportive. Aderarea la proiect a fost voluntară și principalele obiective au fost creșterea numărului de persoane care sunt în mod regulat fizic active și pentru a spori gradul de conștientizare a oamenilor cu privire la mișcare și sport. Principalul grup țintă au fost indivizii care erau deja conștienți de beneficiile mișcării, dar erau ei înșiși pasivi. Peste 1700 de evenimente au avut loc în întreaga țară în cursul anului. La sfârșitul proiectului, au participat 210.000 de persoane la evenimente sportive publice și 100.000 au raportat că și-au schimbat obiceiurile și comportamentul ca urmare a Anului Sportului pentru Toți.

3. Traseul Blue Derby Mountain Bike (MTB)

Traseul Blue Derby Mountain Bike (MTB) din Derby, situat în nord-estul Tasmaniei, a fost finalizat în 2014. De la deschidere, consiliul Dorset a estimat impactul economic al traseelor MTB din regiune între 15 și 18 milioane de dolari și de la înființare, fluxul de vizitatori în regiune a crescut semnificativ.

MTB este un exemplu perfect al modului în care investițiile în baza materială sportivă și recreativă pot revigora zonele rurale și regionale și armoniza comunitatea în acest proces. De asemenea, are capacitatea de a stimula economia locală în timp ce creează locuri de muncă. Proprietarii de afaceri mici din zonă au raportat, de asemenea, un impact pozitiv asupra adolescenților și copiilor locali, explicând că există un sentiment de „mândrie că au traseul în orașul lor” - domnul Buck Gibson, proprietar de afaceri locale.

Pericole strategice

1. Nivelul de activitate fizică practicat de populație în general este foarte redus, cu implicații puternice la nivelul sănătății - România înregistrează (2017) printre cele mai ridicate procente din populație care nu practică deloc sport - 63% comparativ cu 46% media UE. De asemenea 51% declară că nu practică niciun fel de activități fizice comparativ 35% media UE - trendul este în creștere în ambele cazuri, față de 2013 (+3% sport, +15% activitate fizică de orice fel)
2. Riscurile pentru sănătate sunt ridicate - analiza datelor indică un trend îngrijorător ascendent al pre-obeziității (România clasându-se peste media europeană) și obeziității în rândul adulților din cauza lipsei atractivității față de activitățile fizice și sport dar și din cauza facilităților, bazei materiale inadecvate la nivel local (doar 17% din populația României practică sport în parcuri sau spații publice, comparativ cu 40% media UE, cel mai comun loc fiind acasă, 60% RO vs 32% media UE) - baza materială sportivă adecvată la nivel local este un factor important în creșterea

activității fizice și practicării sportului de către populație (13% respondenți RO care declară că nu există bază materială sportivă adecvată comparativ cu 3% media UE)

3. Eliminarea barierelor și focalizare pe motivatori în designul de politici și programe - printre principalii motivatori pentru practicarea unui sport se numără beneficiile pentru sănătate (54%), relaxarea (35%) și distracția (17%). Din perspectiva barierelor, lipsa timpului (50%), lipsa motivației (17%) și lipsa bază materială sportivă (13%) sunt cele mai des întâlnite. 12% dintre respondenți spun că existența unei dizabilități îi împiedică - proiectele de dezvoltare a bazei materiale sportive, destinate sportului trebuie gândite și implementate ținând cont de acești factori - acces pentru toate categoriile (cu focalizare pe categorii marginalizate și persoane cu dizabilități)
4. Rolul autorităților locale în acest sector este esențial, politicile și programele trebuie realizate în colaborare cu UAT-uri și actori cointeresați locali - majoritatea populației (52%) consideră că autoritățile locale nu depun suficiente eforturi pentru a încuraja și facilita practicarea de activități fizice sau sport (40% media UE).

3. Sport de performanță

Elemente cheie

Suport financiar semnificativ pentru sportivi (subvenționarea antrenamentelor, costurilor de deplasare, echipamentelor folosite în sport)

Susținerea atletilor prin programe de competiție sportivă

Diferențiere clară între ce înseamnă sport olimpic și non-olimpic, prioritizarea alocării resurselor în funcție de sporturile cu potențial ridicat (în zona sporturilor olimpice)

Medicină sportivă, fizioterapie, nutriție – oferite prin programele de dezvoltare a sportului de performanță

Dezvoltarea bazei materiale sportive, înnoirea echipamentelor – creșterea calității lor și crearea unor condiții de siguranță optimă

Accentul pus pe relația atlet-antrenor-sport. Cele trei componente sunt în centrul strategiilor dezvoltate pentru sportul de performanță, ministerul lucrând în strânsă legătură cu federațiile sportive în cicluri olimpice.

Organizarea pe scară largă de competiții sportive la nivel local și național

Stimularea dezvoltării sportului pentru juniori și copii

Investiții serioase în dezvoltarea performanței managementului sportiv

Dezvoltarea unui set de indicatori de performanță/KPI raportat la resursele investite, dezvoltarea unui sistem de raportare, monitorizare și evaluare a sportului de performanță, care să permită decizii obiective bazate pe date (data-driven decisions)

Adoptarea unui management modern în domeniul sportului de performanță

Context

Din punct de vedere legal, importanța sportului poate fi dedusă și din prisma menționării sale în cadrul legii fundamentale - potrivit articolului nr. 49 din Constituția României, “autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării.”

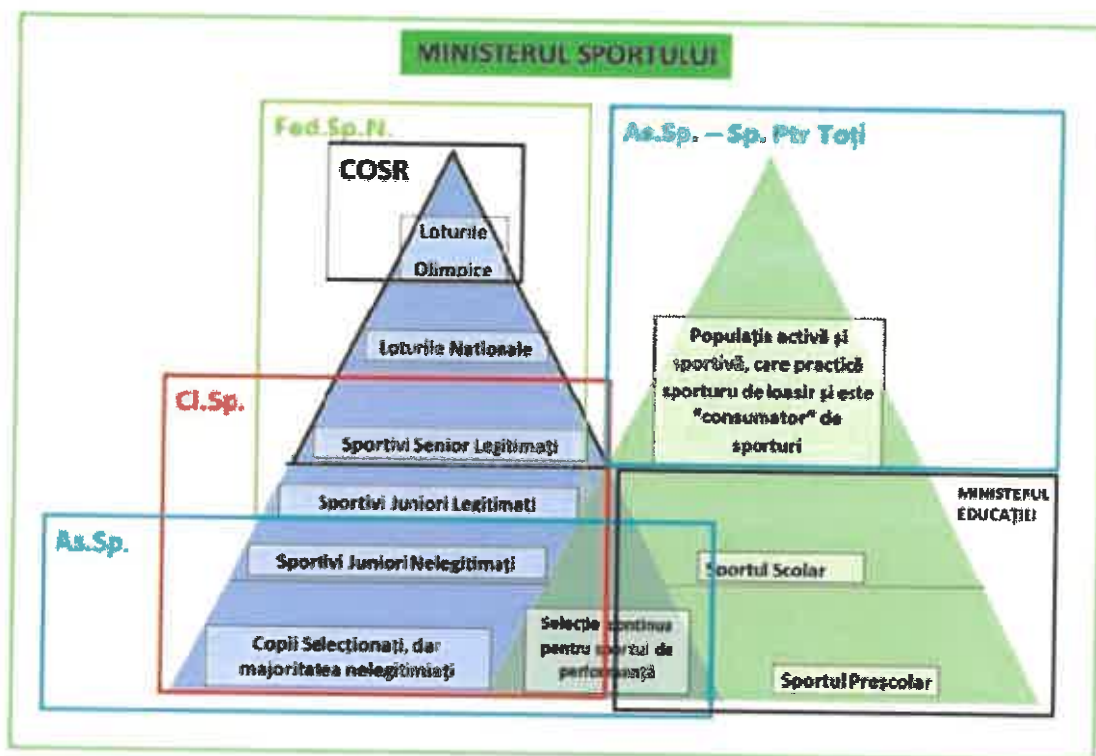
Activitatea sportivă este reglementată prin Legea nr. 69/2000 și modificările sale ulterioare, cunoscută sub denumirea “Legea educației fizice și sportului”. Autoritatea publică răspunzătoare de implementarea acestei legi este Ministerul Sportului (MSP). Ministerul Sportului este principala entitate prin care Guvernul reglementează mișcarea sportivă pe teritoriul național, însă nu este singura cu atribuții directe în domeniul sportului.

În subordinea Ministerului Sportului, prin Serviciul Sportul de Masă, se află 42 de direcții județene de sport, respectiv Direcția pentru Sport a Municipiului București (DJS/DSMB), 48 de cluburi sportive de drept public, 14 Complexuri Sportive Naționale, Institutul Național de Cercetare pentru Sport, Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, Muzeul Sportului și nouă complexuri sportive naționale.

Sub autoritatea Ministerului Sportului activează 77 de federații naționale și de asemenea, Ministerul Sportului colaborează cu Comitetul Olimpic și Sportiv Român (COSR). Potrivit legii, Ministerul Sportului “conlucrează cu Comitetul Olimpic Român în finanțarea și derularea programelor privind pregătirea și participarea sportivilor români la Jocurile Olimpice, precum și pentru promovarea valențelor educative ale olimpismului.”

Există o suprapunere clară între aceste entități (Ministerul Sportului, COSR) și alte ministere sau autorități publice - în principal Ministerul Educației (MED) și Ministerul Sănătății (MS) - figura următoare indică modul în care cadrul instituțional se suprapune în arii diferite de sport:

Cadrul instituțional în funcție de aria sportivă/tipologia sportului

Datorită reglementărilor existente coroborate cu natura trans-sectorială a sportului, coordonarea și managementul sunt extrem de dificile în contextul în care capacitatea managerial-administrativă în general în România este redusă - într-un cadru legal-instituțional în care cel puțin 7 ministere (MSp, MEd, MSP, MAI, MAPN, MDLPA, MT), alături de alte entități centrale (COSR) sunt implicate în acest sector, atât la nivel de alocări financiare, cât și în privința coordonării activității, asistăm la un nivel ridicat de complexitate care conduce la deficiențe de funcționare și capacitate redusă de coordonare integrată a politicilor din domeniu.

În România sunt 8.388 structuri sportive cu personalitate juridică care ar trebui să fie coordonate și manageriate coerent, integrat, astfel încât să conducă spre dezvoltarea și promovarea sportului.

Sportul de performanță în România. Cadrul legal. Cadrul Instituțional. Date statistice.

În România, la nivelul anului 2021, există 17.269 de structuri sportive care dețin Certificate de identitate sportivă.

Prin structură sportivă se înțeleg următoarele entități, în conformitate cu dispozițiile art. 21 din Legea nr. 69/2000 cu modificările și completările ulterioare:

- a) asociațiile sportive;
- b) cluburile sportive, inclusiv cele organizate ca societăți comerciale, unitățile de învățământ cu program sau profil sportiv, palatele și cluburile copiilor și elevilor;
- c) asociațiile județene și ale municipiului București, pe ramuri de sport;
- d) ligile profesioniste;
- e) federațiile sportive naționale;
- f) alte organizații sportive naționale.

În România sunt 8.388 structuri sportive cu personalitate juridică.

Acestea sunt clasificate astfel:

1. Cluburi sportive – 7.862 unități

Scopul clubului sportiv îl constituie desfășurarea de activități sportive într-una sau mai multe ramuri de sport, respectiv selecționarea, inițierea și pregătirea de sportivi în acest domeniu, participarea la competiții sportive interne și internaționale, precum și alte activități conexe acestora.

Obiectivele clubului sportiv decurg și din reglementările federațiilor sportive naționale, precum și din statutele și regulamentele federațiilor sportive internaționale.

Cluburile sportive nu pot avea prevăzute, în scopul pentru care s-au înființat, activități aparținând altor domenii de activitate.

Cluburile sportive pot înființa secții pe ramură de sport și se pot constitui ca structuri monosportive sau polisportive. Ele au regim propriu de administrare și de gestionare a bugetului și a patrimoniului, aprobat de adunările generale ale acestora, în condițiile legii. Cluburile sportive se supun în fiecare an verificărilor financiare, potrivit legii. Pentru înstrăinarea bazelor sportive realizate pe terenuri concesionate în scopuri exclusiv sportive sau pentru schimbarea destinației acestora, este necesar acordul Ministerului Sportului. Cluburile sportive dispun de bunurile aflate în proprietatea lor, pot încheia contracte de împrumut și pot elibera titluri de credit, cu condiția ca aceste acte juridice să fie încheiate pentru realizarea obiectului de activitate. Statutul unui club sportiv organizat ca persoană juridică de drept privat fără scop lucrativ cuprinde următoarele elemente:

- datele de identificare a asociațiilor: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;
- exprimarea voinței de asociere și a scopului propus;
- denumirea clubului;
- sediul clubului;
- durata de funcționare a clubului – pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului sau, după caz, pe termen nedeterminat;
- patrimoniul inițial al asociației. Activul patrimonial, în valoare de cel puțin un salariu minim brut pe economie, la data constituirii asociației (sau la data reorganizării, după caz), este alcătuit din aportul în natură și/sau în bani al asociaților;
- explicitarea scopului și a obiectivelor clubului;
- nominalizarea expresă a secțiilor pe ramură de sport;
- drepturile și îndatoririle membrilor;
- cerințele și procedura de dobândire și de pierdere a calității de membru;
- regimul de disciplină pentru membrii clubului: recompense și sancțiuni, condițiile de acordare a acestora (obligatoriu);
- categoriile de resurse patrimoniale ale clubului;
- atribuțiile organelor de conducere, administrare și control ale clubului;
- însemnele și culorile (obligatoriu);

- destinația bunurilor, în cazul dizolvării clubului;
- semnăturile asociaților.

1.1 Structuri sportive de drept public – 632 unități

Structuri sportive de drept public se înființează în conformitate cu dispozițiile art. 29 și art. 30 din Legea nr.69/2000 a educației fizice și sportului.

”ART. 29:

(1) Structuri sportive de drept public sunt persoane juridice, înființate ca instituții publice în subordinea organelor administrației de stat, și au drept obiect de activitate performanța, selecția, pregătirea și participarea la competiții interne și internaționale.

(2) Structuri sportive de drept public mono sau polisportive se organizează și funcționează după regulamente proprii, elaborate conform legii.

ART. 30:

Structurile sportive de drept public pot primi spre administrare sau în folosință gratuită imobilele care deservesc activitatea sportivă, baze și instalații sportive. Bazele și instalațiile sportive primite spre administrare și folosință sunt considerate patrimoniu sportiv și nu își vor schimba destinația sportivă fără aprobarea Ministerului Sportului. ”

Structurile sportive de drept public vor respecta prevederile specifice din normele din regulamentele federațiilor naționale din ramura de sport respectivă. Structurile sportive de drept public aparțin Ministerului Sportului, Ministerului Educației, Ministerului Afacerilor Interne, consiliilor județene și locale și altor structuri de stat. Acestea sunt împărțite astfel:

Ministerul Sportului are în subordine 48 de cluburi.

○	Alba	Clubul Sportiv Unirea Alba-Iulia
○	Arad	Clubul Sportiv Municipal Arad

○ Argeș	Sport Club Muscel Câmpulung
○ Argeș	Clubul Sportiv Municipal Pitești
○ Bacău	Clubul Sportiv Municipal Onești
○ Bacău	Sport Club Municipal Bacău
○ Bihor	Clubul Sportiv Crișul Oradea
○ Bistrița-Năsăud	Clubul Sportiv Municipal Bistrița
○ Botoșani	Clubul Sportiv Botoșani
○ Brăila	Clubul Sportiv Municipal Brăila
○ Brașov	Clubul Sportiv Municipal Brașov
○ București	Clubul Sportiv Olimpia București
○ București	CSS Triumf București
○ București	Clubul Central de Șah București
○ București	Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative București
○ Buzău	Clubul Sportiv Municipal Buzău
○ Călărași	Clubul Sportiv Municipal Călărași
○ Caraș-Severin	Clubul Sportiv Municipal Reșița
○ Cluj	Clubul Sportiv Municipal Cluj-Napoca
○ Constanta	Clubul Sportiv Farul Constanța
○ Covasna	Clubul Sportiv Municipal Sfântu Gheorghe
○ Dâmbovița	Clubul Sportiv Târgoviște
○ Dolj	Clubul Sportiv Municipal Craiova
○ Galați	Clubul Sportiv Municipal Dunărea Galați
○ Giurgiu	Clubul Sportiv Municipal Giurgiu
○ Gorj	Clubul Sportiv Pandurii Târgu Jiu
○ Harghita	Sport Club Miercurea Ciuc
○ Hunedoara	Clubul Sportiv Municipal Deva
○ Iași	Clubul Sportiv Municipal Iași
○ Maramureș	Clubul Sportiv Municipal Baia Mare
○ Mureș	Clubul Sportiv Mureșul Târgu Mureș

○	Neamț	Clubul Sportiv Ceahlăul Piatra Neamț
○	Neamț	Club Athletic Roman
○	Prahova	Clubul Sportiv Petrolul Ploiești
○	Prahova	Clubul Sportiv Orășenesc Sinaia
○	Sălaj	Clubul Sportiv Municipal Zalău
○	Satu Mare	Clubul Sportiv Satu Mare
○	Sibiu	Clubul Sportiv Municipal Sibiu
○	Suceava	Clubul Sportiv Municipal Suceava
○	Suceava	Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative Suceava
○	Suceava	Clubul Sporturilor de Iarnă Vatra Dornei
○	Teleorman	Clubul Sportiv Teleorman Alexandria
○	Timiș	Clubul Sportiv Municipal Timișoara
○	Tulcea	Clubul Sportiv Municipal Danubiana Tulcea
○	Vâlcea	Clubul Sportiv Chimia Râmnicu Vâlcea
○	Vaslui	Clubul Sportiv Viitorul Vaslui
○	Vrancea	Clubul Sportiv Unirea Focșani

2. Ministerul Educației are în subordine 230 de cluburi.

Activitatea unităților din subordinea Ministerul Educației este reglementată de Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ cu program sportiv integrat, emis de către MECS și publicat în Monitorul Oficial nr. 784 din 4 noiembrie 2011 și de actele normative specifice pentru fiecare tip de unitate în parte. Cluburile din subordinea Ministerului Educației sunt, după cum urmează:

2.1 Cluburi/ Palate ale Copiilor – 35 unități care dețin Certificate de identitate sportivă (CIS). Cluburile și palatelor copiilor sunt reglementate prin Anexa MECS nr. 4624/2015, Regulamentul unităților care oferă activitate extrașcolară.

2.2. Colegii care dețin Certificat de identitate sportivă: 16 unități.

- Colegiu Tehnic "Alexandru Roman" ALEȘD,
- Colegiul Național Dinicu Golescu,
- Colegiul Tehnic "Media" București,
- Colegiul Național "Mircea cel Bătrân" Râmnicu Vâlcea,
- Colegiul Național "Mihai Viteazul" Ploiești,
- Colegiul Național "M. Eminescu" Oradea,
- Colegiul Național "S. Vulcan" Beiuș,
- Colegiul Național "Gib Mihăiescu",
- Colegiul Tehnic Târnăveni,
- Colegiul Național "Aurel Vlaicu" București,
- Colegiul Tehnic Feroviar "Mihai I",
- Colegiul Tehnic Dinicu Golescu,
- Colegiul Național "Nicu Gane" Fălticeni.

Activitatea, modul de organizare și funcționare colegiilor sunt reglementate prin Metodologia de acordare a titlului de Colegiu național/Colegiu unităților de învățământ preuniversitar emis de Ministerul Educației Naționale, publicat în Monitorul Oficial nr. 311 din 30 mai 2013.

2.3 Licee care dețin Certificat de identitate sportivă: 21 de unități

2.4. Licee cu program sportiv care dețin Certificat de identitate sportivă: 33 de unități.

2.5. Grup școlar

2.6. Cluburi sportive Universitare – 30 de unități

2.7. Licee cu program sportiv – 33 unități

Structuri sportive de drept public aflate în subordinea Ministerului Apărării Naționale: 4 cluburi.

Ministerul Afacerilor Interne,
Silva - Regia Națională a

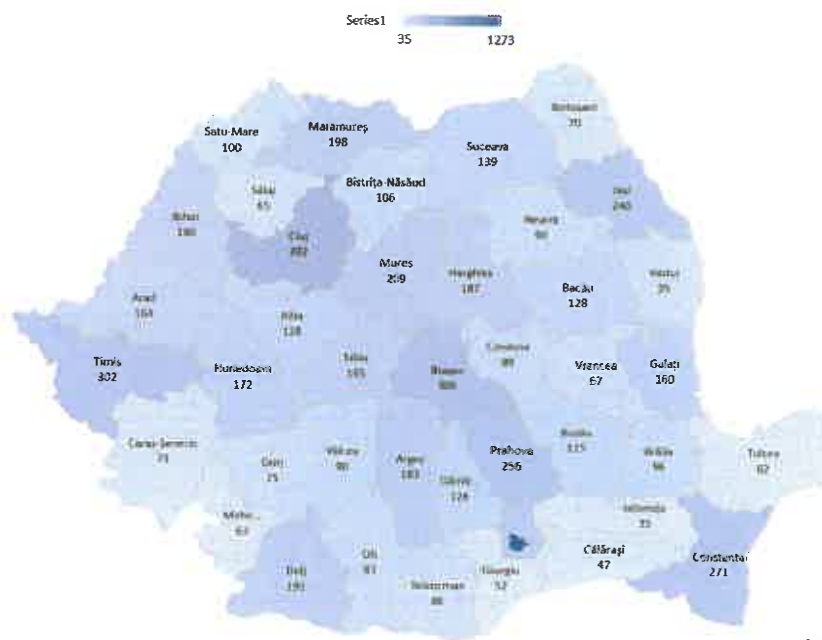
judetene, subvenționate de la
astfel de unități.

niveleul anului 2020

sonalitate juridică, constituite
ații și fundații (Art. 26, alin.1,
ane juridice de drept privat,
rt.26, alin.2, Legea 69/2000).
persoane juridice nonprofit,
ve (Art.27, Legea 69/2000).
e gestionare a bugetului și
ndițiile legii (Art.28, alin.1,
rificărilor financiare potrivit
rent de forma de organizare
lin normele și regulamentele
ramura de sport respectivă

Cluburi de drept privat

Powered by Bing
© ESRI for MSFT, GeoBrowsers, Microsoft, TomTom

Pe lângă numărul mare de cluburi cu încadrare legală diferită, se observă o disparitate geografică majoră între județe, atât la nivel de structuri sportive de drept public cât și de structuri sportive de drept privat

- din 632 de structuri sportive de drept public, 159 sunt concentrate în 4 județe (Timiș, Arad, Constanța, Prahova) - singurele 4 județe care depășesc 30 de cluburi/județ - reprezintă 25% din total. Cele mai "sărace" 4 județe la nivel de structuri sportive de drept public sunt Călărași (3), Tulcea (3), Covasna (3) și Bistrița-Năsăud (4) - un total de 13 cluburi, reprezentând 0.02% (diferență 10X între max și min). Aceste disparități produc efecte nu doar în sportul de performanță ci și în aria sportului de masă (acces, opțiuni pentru practicarea unui sport, tipuri de sport practicabile, performanță la nivel de județ)

- din 7151 structuri sportive de drept privat, doar în mun. București sunt concentrate peste 17% dintre acestea (1273). Chiar dacă excludem capitala, diferențele rămân semnificative: jud. Cluj (392) și jud. Timiș (302) depășesc pragul de 300 în timp ce Ialomița (35), Călărași (47) și Giurgiu (52) împreună au mai puțin de jumătate nr. de cluburi comparativ cu jud. Cluj (diferență de aprox. 11X)

Grad disparitate geografică: structuri sportive de drept public 15x/structuri sportive de drept privat 11x

3. Societăți pe acțiuni care dețin CIS-uri: 79 de unități

4. Asociații județene pe ramură de sport care dețin CIS-uri: 458 de unități

Asociațiile județene și ale municipiului București se înființează în conformitate cu dispozițiile art. 34 din Legea nr.69/2000 și statutele federațiilor sportive naționale. Acestea se înființează numai în ramurile de sport recunoscute în România. Asociațiile județene "Sportul pentru toți" și "Sportul pentru persoanele cu handicap" se constituie prin asocierea persoanelor fizice și juridice cu activitate în aceste domenii din fiecare județ.

Asociațiile județene și ale municipiului București pe ramuri de sport sunt constituite din secțiile asociațiilor și cluburilor sportive cuprinse în sistemul competițional județean, afiliate și recunoscute de acestea. Persoanele fizice nu pot înființa asociații județene, cu excepția ramurilor "Sportul pentru toți" și "Sportul pentru persoanele cu handicap".

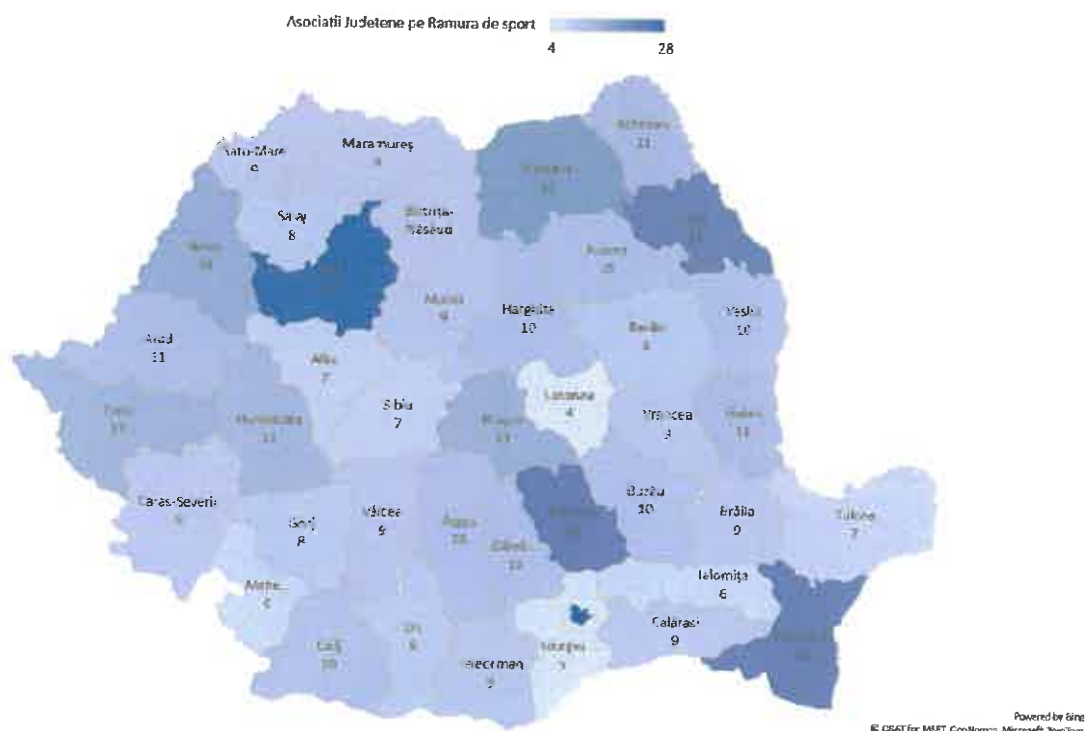
Asociațiile județene și ale municipiului București sunt persoane juridice de drept privat, având drept scop organizarea activității în ramura de sport respectivă, la nivelul județului sau al municipiului București, cu respectarea statutelor și regulamentelor federațiilor sportive naționale.

Obiectivele, drepturile și îndatoririle asociațiilor județene și ale municipiului București pe ramuri de sport decurg din statutele și regulamentele federațiilor sportive naționale

corespunzătoare, precum și din puterea delegată de către acestea. Dobândirea personalității juridice se face în condițiile legii, ca organizație-asociație fără scop lucrativ.

La nivelul județului, respectiv al municipiului București, se poate constitui, pentru o ramură de sport, o singură asociație județeană. direcțiile județene de sport și, respectiv Direcția pentru Sport a Municipiului București, recunosc și sprijină asociațiile județene și ale municipiului București pe ramuri de sport, care funcționează în raza lor teritorială.

Aceleași disparități observate la nivel de cluburi sportive se păstrează și la nivelul asociațiilor județene de sport: jud. Cluj (25), jud. Constanța (22), jud. Prahova (22) comparativ cu jud. Covasna (4), jud. Giurgiu (5) sau jud. Ialomița (6) (o diferență de aprox. 4x)

Asociații sportive județene: grad disparitate geografică 7x

5. Federații Sportive Naționale și Comitetul Național Paralimpic

În România sunt 76 de federații naționale recunoscute și un Comitet Paralimpic Român. Federațiile române funcționează în baza legii 69/2001 în conformitate cu Art. 35-41.

Acestea se pot clasifica după următoarele criterii:

- Federații Olimpice / Federații Neolimpice
- Federații ale sporturilor de vară / ale sporturilor de iarnă
- Federații de jocuri sportive / sporturi individuale / sporturi de echipă

O federație se poate transforma din federație neolimpică într-una olimpică atunci când Comitetul Internațional Olimpic modifică lista sporturilor găzduite de următoarele Jocuri Olimpice. Acest lucru se întâmplă pentru următorul ciclu olimpic. O federație este considerată Federația Olimpică în cazul în care are activitate într-una dintre probele olimpice. Comitetul Internațional Olimpic poate să adauge sau să elimine probe sportive din cadrul Jocurilor Olimpice. În cazul în care o Federație Sportivă Națională nu mai are probe olimpice la următoarele Jocuri Olimpice, aceea Federație nu mai este considerată Federație Olimpică.

Comitetul Național Paralimpic (CNP) funcționează în baza legii 69/2000, art. 36: „Federațiile sportive naționale se vor constitui numai cu avizul expres al Ministerului Sportului. CNP dezvoltă și coordonează activitățile sportive paralimpice din țară.

(2) Pentru o ramură de sport se poate constitui, în condițiile legii, o singura federație sportivă națională.

(3) Prin excepție, se pot constitui Federația sportivă națională «Sportul pentru toți» și Comitetul Național Paralimpic, pentru persoanele cu nevoi speciale, ca persoane juridice de drept privat, de utilitate publică, având ca membri persoane fizice și persoane juridice cu activitate specifică în domeniu.”

6. Comitete sportive în România

1. Comitetul Olimpic și Sportiv Român

Acesta funcționează în baza statutului, este recunoscut de Comitetul Internațional Olimpic (C.I.O.) din anul 1914, utilitatea publică fiindu-i conferită prin Legea 69/2000 a educației fizice și sportului.

Comitetul Olimpic și Sportiv Român este o organizație care aparține Mișcării Olimpice, fiind organizat și funcționând în baza statutului propriu, elaborat în conformitate cu prevederile Cartei Olimpice și dispozițiile legislației naționale. Comitetul Olimpic și Sportiv Român este o asociație de interes național, persoană juridică de drept privat, de utilitate publică, autonomă, nonprofit, neguvernamentală și apolitică, constituită în condițiile legii

2. Comitetul Național Paralimpic este constituit în aceleași condiții ca și Federațiile Sportive Naționale.

7. Direcții Județene pentru Sport

Aceste direcții sunt unități subordonate Ministerului Sportului. În România există 42 de direcții, câte o direcție la nivelul fiecărui județ. Acestea desfășoară activități la nivel de sport.

8. Complexuri Sportive Naționale

Aceste unități sunt unități subordonate Ministerului Sportului. În România există 11 complexuri sportive naționale:

- Argeș Complexul Sportiv Național Bascov
- Brașov Complexul Sportiv Național Poiana Brașov

- București Complexul Sportiv Național "Lia Manoliu" București
- București Complexul Sportiv Național Sala Polivalentă București
- București Complexul Sportiv Național Arcul de Triumf
- Harghita Complexul Sportiv Național Izvorul Mureșului
- Ilfov Complexul Sportiv Național "Nicolae Navasart" Snagov
- Ilfov Complexul Sportiv Național Snagov
- Maramureș Complexul Sportiv Național "Lascăr Pană"
- Mehedinți Complexul Sportiv Național Orșova
- Prahova Complexul Sportiv Național Piatra Arsă

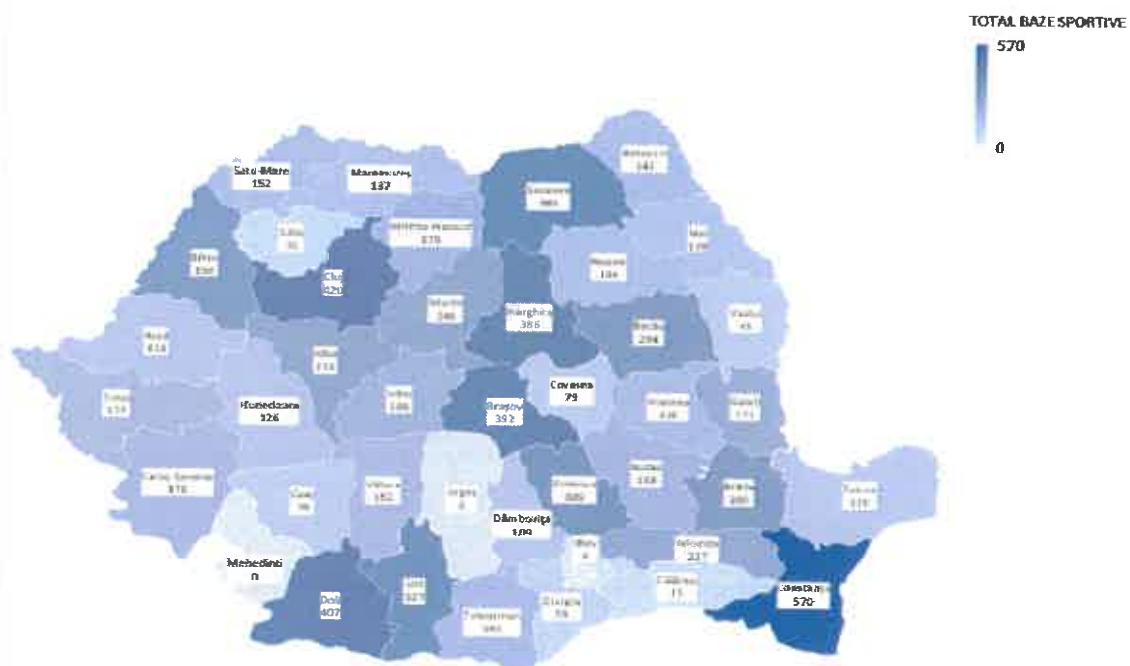
9. Asociații Sportive fără personalitate juridică.

Acestea funcționează în baza legii nr. 246 din 18 iulie 2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații. În România există 8.881 de unități care dețin CIS-uri și desfășoară activitate sportivă.

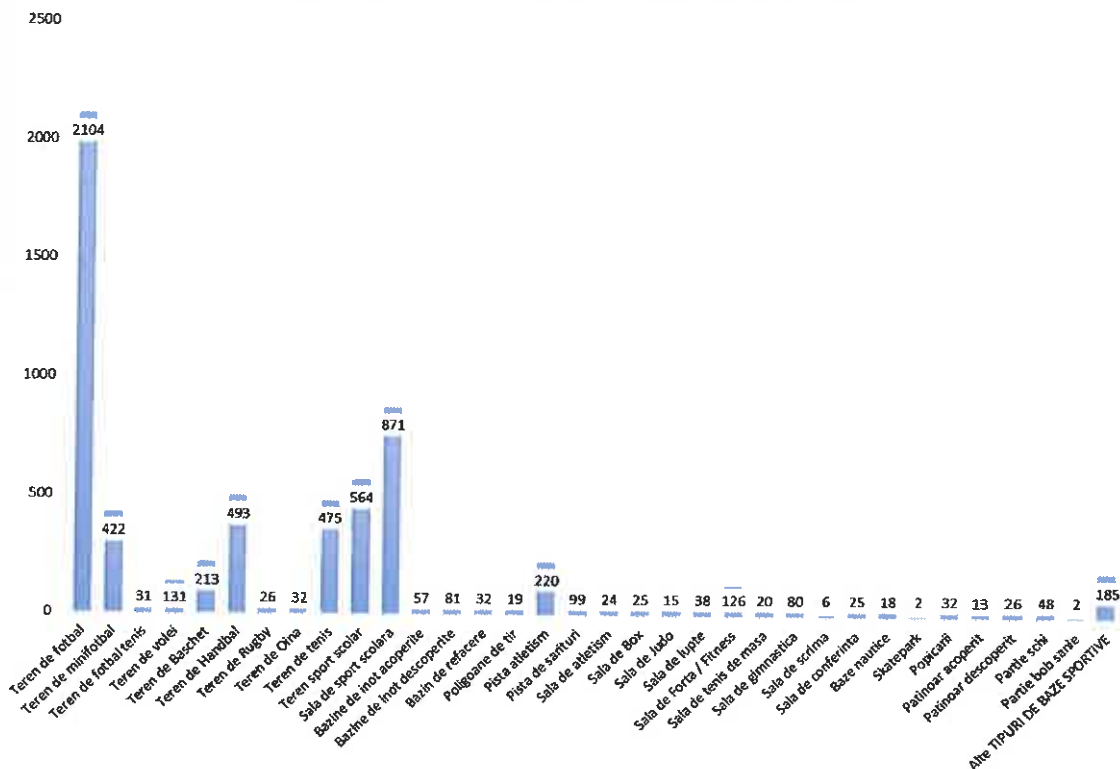

Quiz Title

Powered by Bing
© 2015 All rights reserved. Microsoft, Bing, and the Bing logo are either registered trademarks or trademarks of Microsoft Corporation in the United States and/or other countries.

Bazele sportive din România - analiza 2016-2017

Cele două grafice ne indică câteva trenduri clare

- o distribuție dispareată a tipologiei de baze sportive - indexul de dispareitate în acest caz între cele mai numeroase - terenuri de fotbal - 2104 - și cele mai reduse - skatepark (2), sală de scrimă (6) sau sală de box (25) este extrem de ridicat (350x comparativ cu scrima) deși toate cele trei, scrimă, box și skateboarding sunt sporturi olimpice la nivel internațional (în România skateboardingul nu este recunoscut ca sport olimpic).
- analizând distribuția geografică a bazelor sportive observăm aceleași dispareități - jud. Sălaj dispune de 32 de baze sportive (de toate tipurile) comparativ cu Cluj care dispune de 420 de astfel de facilități sau 407 Dolj (o diferență de peste 12x).

Antrenorii aflați în bazele de date ale federațiilor sportive naționale

Calificarea de antrenor este obținută în urma obținerii examenului de antrenor de la Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor, aflat în subordinea Ministerului Sportului. Activitatea este reglementată prin Ordinul nr.711/2019 privind Metodologia de recunoaștere a titlurilor de calificare profesională pentru profesia de antrenor obținute într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European, în Confederația Elvețiană sau într-un stat terț. Categoriile de antrenori sunt următoarele:

Antrenor asistent – cel care, după minim un an de activitate, a fost declarat promovat la examen, prin evaluarea competențelor necesare acestui nivel;

Antrenor senior – cel care, după 5 ani de activitate ca antrenor asistent, a fost declarat promovat la examen evaluarea competențelor necesare acestui nivel. Acest titlu se poate acorda și celui care a absolvit un program de master de 2 ani în aceeași ramură sportivă. Totodată, acest titlu se poate obține dacă au avut rezultate deosebite la nivel internațional în activitatea sportivă, dacă au pregătit 2 sportivi pentru sporturi individuale și cel puțin un an o echipă pentru jocurile sportive de echipe care au obținut următoarele performanțe sportive:

- Locurile I-VIII la Jocurile Olimpice;
- Locurile I-VI la Campionate Mondiale și Europene de seniori;
- Locurile I-III la Campionate Mondiale și Europene de cadeți, juniori, tineret;
- Locurile I-III la Cupe Mondiale și Europene de cadeți, juniori, tineret;

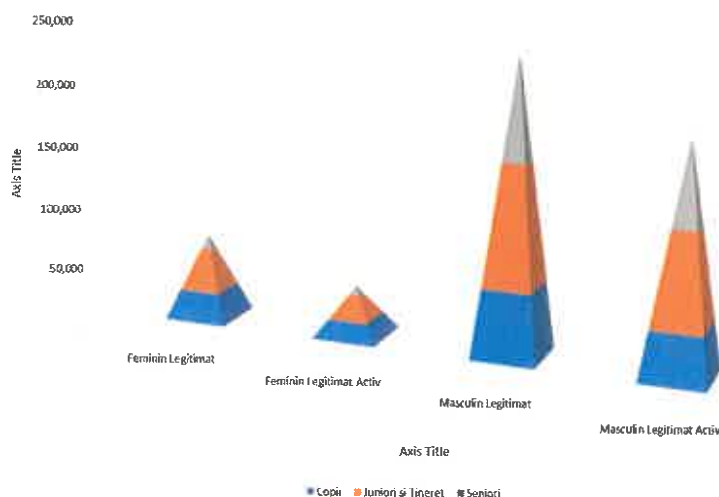
Antrenor maestru – cel care, după 4 ani de activitate ca antrenor senior, a fost declarat promovat la examen prin evaluarea competențelor necesare acestui nivel.

Antrenorii recunoscuți la nivel național sunt recunoscuți și de federațiile sportive naționale.

Sportivi legitimați

Sportivii sunt legitimați în România la nivel de club și de federație. În România, sunt legitimați 309.549 de sportivi la toate categoriile de vârstă.

Se observă două elemente majore din situația actuală cu privire la numărul de sportivi legitimați

- există o diferență substanțială între numărul total de sportivi și cei activi (aceste diferențe se păstrează și la distribuția pe județe sau pe sporturi, variația este între 20% și 30%)
- există o diferență substanțială între genuri - această diferență se observă și la nivelul sportului în școli (persoane care practică sport sau activități sportive, variație majoră între femei și bărbați, în favoarea bărbaților - în cazul sportivilor diferența este de peste 3x)

Grupele de sportivi recunoscute în România, precum și la nivel european și internațional:

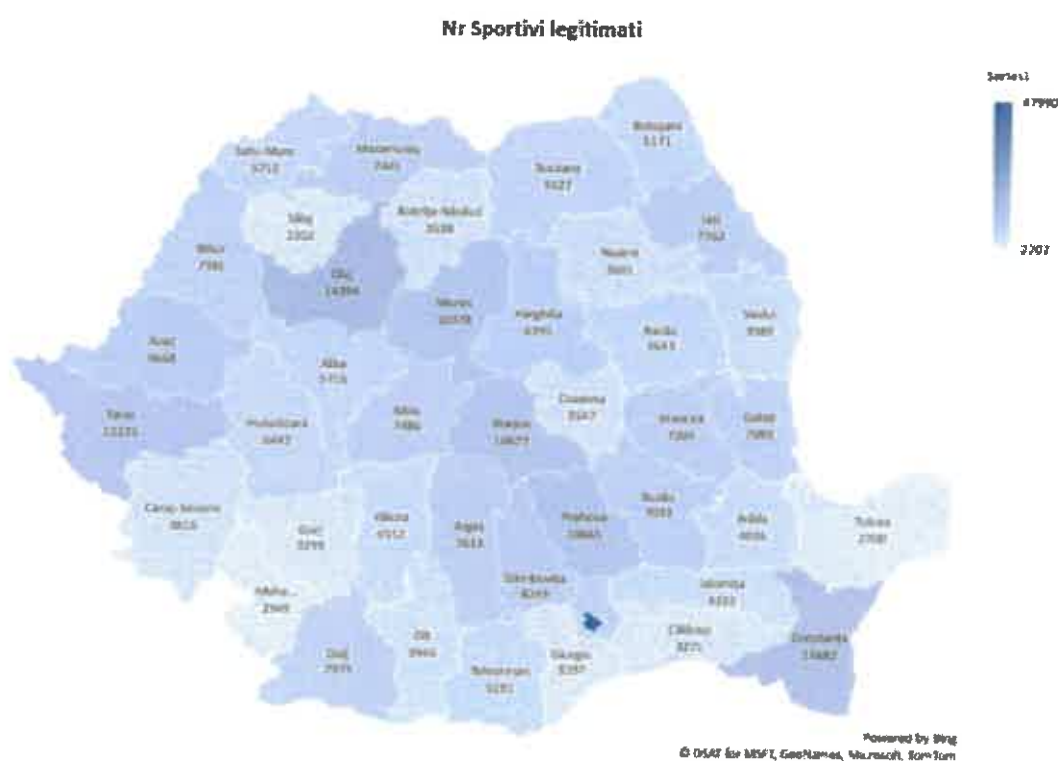
- Copii
- Cadeți

- Juniori
- Tineret
- Seniori

Aceste grupe sunt reglementate de federații internaționale și fiecare categorie are subdiviziunile proprii, în funcție de ramura de sport.

În competiții numărul de sportivi activi este de 224.536, adică aproximativ 72% din totalul sportivilor legitimați (această medie se păstrează în mare măsură în majoritatea județelor)

O mențiune trebuie să fie făcută din perspectiva diferenței de valori dintre numărul total de sportivi legitimați și numărul de sportivi legitimați activi - există diferențe majore între cele

două categorii, cu variații în funcție de sport - spre ex. la nivelul jud. Cluj doar 10648 din cei 14394 de sportivi legitimați sunt activi (aprox. 73%).

Astfel de diferențe pot indica o modalitate inefficientă de colectare a datelor, care ulterior conduce la dificultăți în a evalua performanța reală (o problemă este lipsa de actualizare a activității, sportivi odată legitimați rămân în bazele de date indiferent de nivelul de activitate)

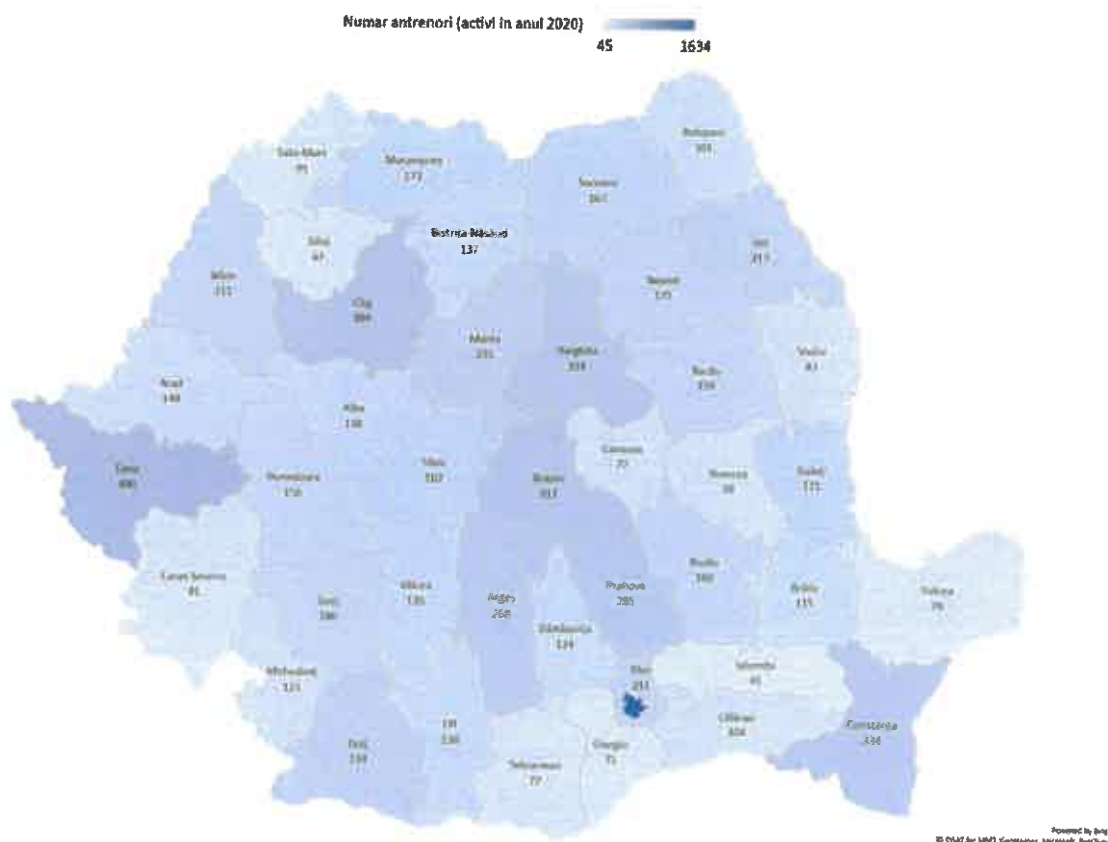
Nr Sportivi legitimați si activi în competiții

Raportat la numărul sportivilor legitimați și activi sus-menționați, în anul 2020 sunt înregistrați un total de 1634 de antrenori sportivi în cadrul federațiilor.

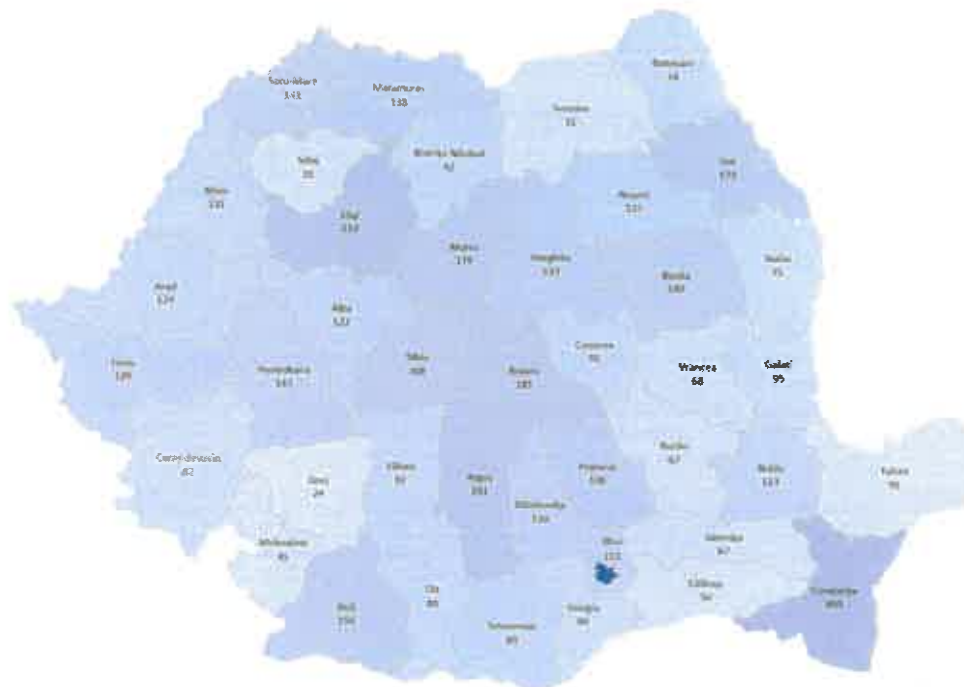

Din totalul antrenorilor, se pot observa polii de atracție din județele Timiș (490 de antrenori), Cluj (384 de antrenori), Constanța (334 antrenori), Brașov (317) și Harghita (314).

Harta. Număr antrenori 2020. Sursa: Federațiile

Harta. Numărul instructorilor sportivi, 2020. Sursa: Federațiile

O perspectivă globală asupra acestor indicatori (număr sportivi legitimați, respectiv antrenori și instructori) indică o altă problemă - disparități majore între numărul de sportivi raportați de la un an la altul -

Distribuția sportivilor și antrenorilor pe federații de sport

Denumire	NUMAR DE SPORTIVI LEGITIMATI (in anul 2020)		Numar antrenori (activi in anul 2020)	Numar instructori sportivi (activi in 2020)	Nr Sportivi activi/antrenori	Nr Sportivi activi/ Antrenori+ instructori
	Total general					
	sportivi legitimati					
	legitimati	participanti in sistemul competitiv national				
1	22	23	24	25		
COMITETUL NATIONAL PARALIMPIC	347	330	10	0	33.00	33.00
Federația Aerobică Română	617	617	58	251	10.64	2.00
Federația	912	437	20	37		

251

Federația Română de Aikido					21.85	7.67
Federația Română de Alpinism și Escaladă	153	117	15	24	7.80	3.00
Federația Română de Arte Marțiale	2158	1331	99	74	13.44	7.69
Federația Română de Arte Marțiale de Contact	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Atletism	8380	2164	578	19	3.74	3.62
Federația Română de Automobilism Sportiv	1411	1411	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Badminton	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Baschet	32973	5347	514	0	10.40	10.40
Federația Română de	669	630	33	0	19.09	19.09

Baseball și Softball						
Federația Română de Biliard-Pool	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Bobs și Sanie	731	284	28	2	10.14	9.47
Federația Romana de Bowling	306	397	0	1	397.00	397.00
Federația Română de Box	1872	969	152	55	6.38	4.68
Federația Română de Bridge	649	583	21	32	27.76	11.00
Federația Română de Canotaj	845	722	57	0	12.67	12.67
Federația Romana de Chanbara	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Ciclism	660	652	37	5	17.62	15.52
Federația Română de	660	652	37	5	17.62	15.52

Cricket						
Federația Română de Culturism și Fitness	558	494	16	0	30.88	30.88
Federația Română de Dans Sportiv	4891	2358	162	20	14.56	12.96
Federația Română de Darts	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de FOTBAL	148399	148399	3005	2112	49.38	29.00
Federația Română de Fotbal Tenis	682	504	14	33	36.00	10.72
Federația Română de Gimnastică	996	376	169	13	2.23	2.07
Federația Română de Gimnastică Ritmică	381	222	35	8	6.34	5.16
Federația Română de Go	281	184	4	3	46.00	26.29
Federația	0	0	0	0	Date	Date inexistente

Română de Golf					inexistente	
Federația Română de Haltere	654	274	47	2	5.83	5.59
Federația Română de Handbal	7879	7247	402	0	18.03	18.03
Federația Română de Hochei pe Gheață	2240	2240	55	0	40.73	40.73
Federația Română de Hochei pe Iarbă	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Judo	3072	1804	185	45	9.75	7.84
Federația Română de Kaitae - Canoe	1425	1348	64	2	21.06	20.42
Federația Română de Karate	10791	7707	199	90	38.73	26.67
Federația Română de	618	131	17	29	7.71	2.85

Karate Kyokushin I.K.O. 2						
Federația Română de Karate Tradițional	1255	752	58	62	12.97	6.27
Federația Română de Karate WUKF	5159	647	102	219	6.34	2.02
Federația Română de Karting	212	184	4	46	46.00	3.68
Federația Română de Kempo	5495	3770	132	67	28.56	18.94
Federația Română de Lupte	3993	1693	212	4	7.99	7.84
Federația Română de Modelism	862	469	44	17	10.66	7.69
Federația Română de Motociclism	1408	1408	12	2	117.33	100.57
Federația Română de	2647	1036	182	63	5.69	4.23

Natație și Pentatlon Modern						
Federația Română de Oină	1533	785	35	43	22.43	10.06
Federația Română de Orientare	314	314	32	24	9.81	5.61
Federația Romana de Pangrație Athlima	358	24	3	2	8.00	4.80
Federația Română de Patinaj	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Pescuit Sportiv	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Polo	928	928	66	2	14.06	13.65
Federația Română de Popice	497	232	11	5	21.09	14.50
Federația Română de	826	224	7	19	32.00	8.62

Powerlifting						
Federația Română de Radioamatori sm	1264	634	31	5	20.45	17.61
Federația Română de Rugby	3123	3085	101	253	30.54	8.71
Federația Română de Sah	18796	2991	181	229	16.52	7.30
Federația Română de Sambo	790	483	19	9	25.42	17.25
Federația Română de Schi Biatlon	2317	1768	107	0	16.52	16.52
Federația Română de Scrabble	420	57	4	0	14.25	14.25
Federația Română de Scrimă	1350	416	83	25	5.01	3.85
Federația Română de Snooker	263	134	4	0	33.50	33.50
Federația Română de	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente

Sport						
Columbofil						
Federația Română de Squash	284	257	17	11	15.12	9.18
Federația Română de Table / Backgammon	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Taekwoando ITF	222	5	26	63	0.19	0.06
Federația Română de Taekwoando WT	5202	1626	48	50	33.88	16.59
Federația Română de Tenis	3158	2664	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română de Tenis de Masă	949	589	79	1	7.46	7.36
Federația Română de Tir cu Arcul	682	682	20	28	34.10	14.21
Federația	1688	1115	69	5		

Română de Tir Sportiv					16.16	15.07
Federația Română de Triathlon	677	507	28	37	18.11	7.80
Federația Română de Volei	3651	3651	209	0	17.47	17.47
Federația Română de Vovinam Viet-Vo-Dao	924	548	27	16	20.30	12.74
Federația Romana de Wushu Kungfu	179	12	4	7	3.00	1.09
Federația Română de Yachting	830	104	14	6	7.43	5.20
Federația Română Ecvestră	0	0	0	0	Date inexistente	Date inexistente
Federația Română Sportul pentru Toți	0	0	0	1813	Date inexistente	-

Urmărind distribuția geografică a antrenorilor și instructorilor observăm aceleași disparități între județe, la nivel de instructori activi 2020, observăm principalele centre de atracție pentru aceștia și anume Constanța (304), Cluj (233 de instructori), Argeș (191), Brașov (181) sau Mureș (179), la polul opus se plasează Ialomița (45), Sălaj (67), Giurgiu (71), cu un index de disparitate de 6.75x. La nivelul antrenorilor activi, excluzând Ilfov (București), cei mai mulți se regăsesc în județe Timiș (490), Cluj (384), Constanța (304) la polul opus plasându-se Ialomița (45) și Sălaj (67), indexul de disparitate geografică fiind de 10.8x

Performanța sportivă

Din perspectiva performanțelor sportive și conform datelor obținute din partea Ministerului Apărării Naționale, în 2010 s-au obținut 209 medalii naționale și 69 de medalii internaționale, comparativ cu anul 2020, când s-au obținut 541 de medalii naționale și 58 de medalii internaționale. Astfel, se poate observa un trend în scădere din perspectiva performanțelor sportive din cadrul competițiilor internaționale.

Cele mai mult medalii s-au obținut în perioada 2018-2019, și anume 349, respectiv 354 de medalii naționale și 116, respectiv 138 de medalii internaționale.

Grafic. Medaliile naționale și internaționale obținute în perioada 2010-2020. Sursa: MApN

Din perspectiva bugetului alocat în perioada 2012-2020, putem observa un trend în creștere pentru dezvoltarea bazei materiale sportive. În 2020 s-a alocat cu 68,956,000 mai mult, în comparație cu anul de referință 2012.

Creșterea substanțială a bugetului alocat activităților sportive și dezvoltării bazei materiale sportive din ultimii trei ani (2018-2020) ar fi trebuit să se reflecte într-o creștere unitară a numărului de baze sportive, însă conform graficului 6, în anul 2020 și 2021 au fost cele mai mici investiții.

Grafic. Bugetul alocat activităților sportive și dezvoltării bazei materiale sportive.

Sursa: MapN

Performanța sportivă este identificată ca performanță care ulterior se traduce prin rezultat. Principala diferență derivă din sporturile în care performanța poate fi măsurată și, prin urmare, este identificată cu o valoare (Timp/Distanță/Evaluare) cu sporturile în care performanța are ca singur parametru rezultatul final al testului (de obicei, sporturile de echipă).

Nivelul de performanță este clasificat în funcție de „valoarea internațională sau națională a rezultatului în sine”:

- Performanța nivelului OLIMPIC/MONDIAL, dacă plasează sportivul sau echipa competitivă să fie parte dintre cei mai buni din Jocurile Olimpice sau Campionatele Mondiale.
- Nivel de performanță Continental (EUROPEAN), dacă plasează sportivul sau echipa competitivă să fie printre cei mai buni la Campionatele Europene.
- La nivel național, dacă plasează sportivul sau echipa printre cei mai buni la nivel național.

Teoretic, criteriul care ar trebui să clasifice un sport olimpic este determinat de difuzarea sa la nivel mondial. Deci, programul olimpic ar trebui să includă toate cele mai populare sporturi. În realitate nu este cazul, deoarece în ultimii 30 de ani au fost preluate alte criterii de evaluare pentru alegerea sportului de inclus sau de menținut în programul olimpic. Nu în ultimul rând „vizibilitatea” televiziunii (numărul de spectatori) și de aceea numărul Sporturilor/Specializărilor crește la fiecare ediție a Jocurilor Olimpice.

Organismul care are autoritatea de a lua aceste decizii este exclusiv Comitetul Olimpic Internațional iar diferitele categorii de sport sunt în principal 4:

- Sport olimpic/Specializare olimpică: sport prezent în programul competițiilor Jocurilor Olimpice.
- Sport olimpic/non-olimpic: Specialitate (Proba) care nu este prezentă în programul Jocurilor, dar aparține unei discipline olimpice.
- Sport non-olimpic recunoscut de Comitetul Olimpic Internațional.
- Sport non-olimpic, care nu este recunoscut de Comitetul Olimpic Internațional.

Comitetul Olimpic și Sportiv Român funcționează în baza statutului, este recunoscut de Comitetul Internațional Olimpic (C.I.O.) din anul 1914, utilitatea publică fiindu-i conferită prin Legea nr.69/2000 a educației fizice și sportului.

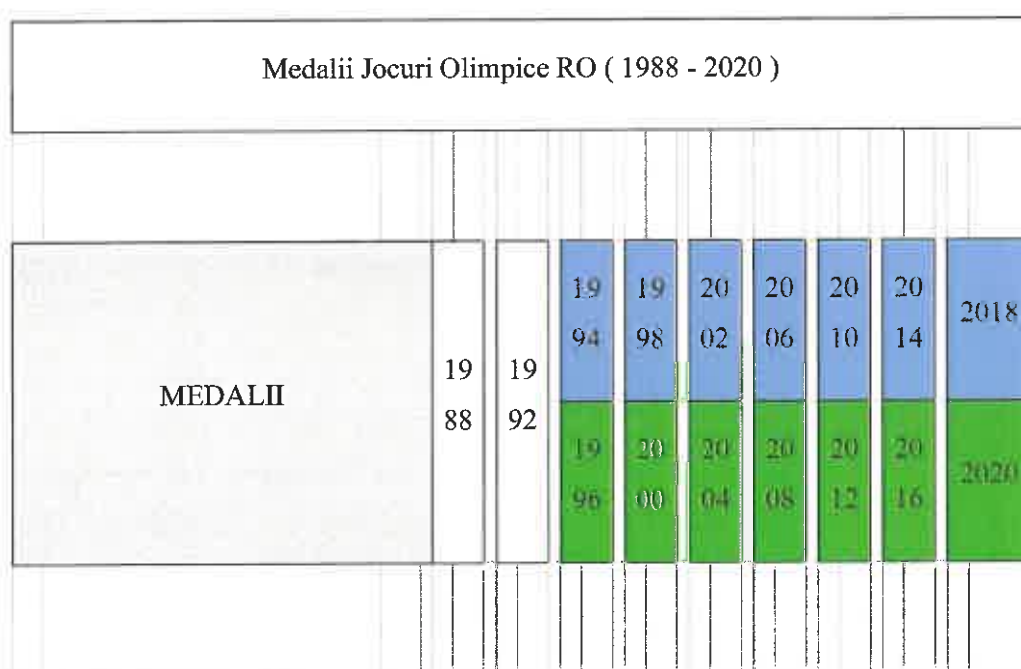
Comitetul Olimpic și Sportiv Român este o organizație care aparține Mișcării Olimpice, fiind organizat și funcționând în baza statutului propriu, elaborat în conformitate cu prevederile

Cartei Olimpice și dispozițiile legislației naționale. Comitetul Olimpic și Sportiv Român este o asociație de interes național, persoană juridică de drept privat, de utilitate publică, autonomă, nonprofit, neguvernamentală și apolitică, constituită în condițiile legii.

Jocurile Olimpice de vară reprezintă un eveniment sportiv care se desfășoară odată la patru ani, și sunt organizate de Comitetul Internațional Olimpic (CIO). Primele Jocuri Olimpice moderne s-au desfășurat la Atena în 1896. Începând cu anul 1904, medaliile sunt acordate pentru fiecare eveniment sportiv cu aur pentru locul întâi, argint pentru locul doi și bronz pentru locul trei.

Sporturile recunoscute ca olimpice diferă de la o Olimpiadă la alta, în funcție de deciziile Comitetului Internațional Olimpic. Regulile de calificare pentru fiecare sport olimpic sunt stabilite de Federația Internațională care guvernează fiecare sport internațional din competiție.

TOTAL	12 5	24	18	19	24	20	7	5	4	4
Gimnastică	44	9	5	9	6	10	3	2		
Lupte	3	1	1						1	
Haltere	3	1	1	1						
Tennis	1								1	
Înot	7	2			3	2				
Tir	4	1	1		1			1		
Atletism	13	2	1	1	5	3	1			
Box	7	1	1	2	2	1				
Canoe-Kajak	4			2	2					
Scrimă	8		1	2	1		1	1	1	1

Judo	3				1		1	1		
Canotaj	28	7	7	2	3	4	1		1	3

Din perspectiva performanțelor la Jocurile Olimpice de vară se poate observa un trend descendent în obținerea medaliilor și în participarea activă la Jocurile Olimpice.

România și-a atins potențialul maxim la Jocurile Olimpice din 1984, organizate în Los Angeles, când a reușit performanța câștigării a unui total de 53 de medalii, dintre care 20 de aur.

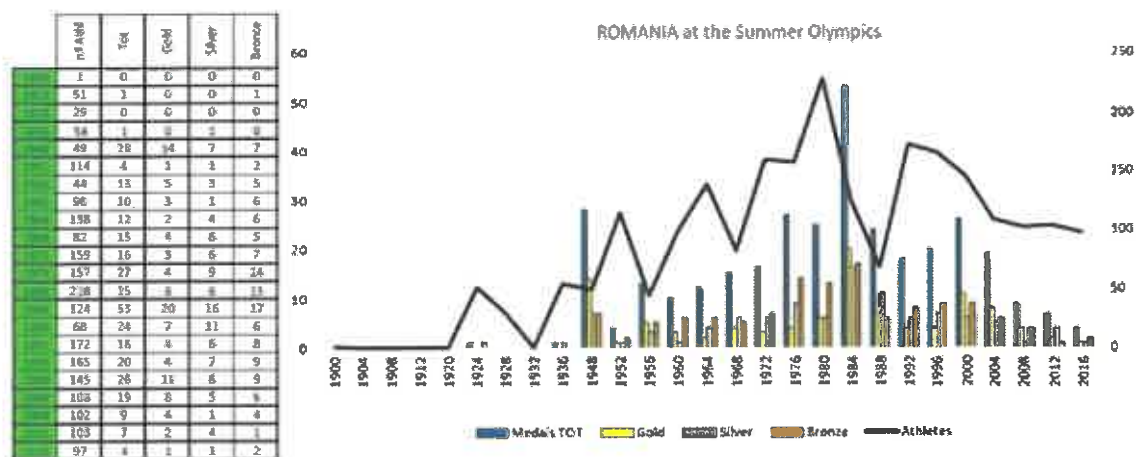
În cadrul Jocurilor Olimpice organizate la Tokyo 2020, România a cucerit 4 medalii, dintre care o medalie de aur la canotaj și 3 medalii de argint pentru canotaj și scrimă.

Comparativ cu anul de referință 2000, scăderea performanței olimpice este semnificativă (83%), de la un total de 24 de medalii, la 4.

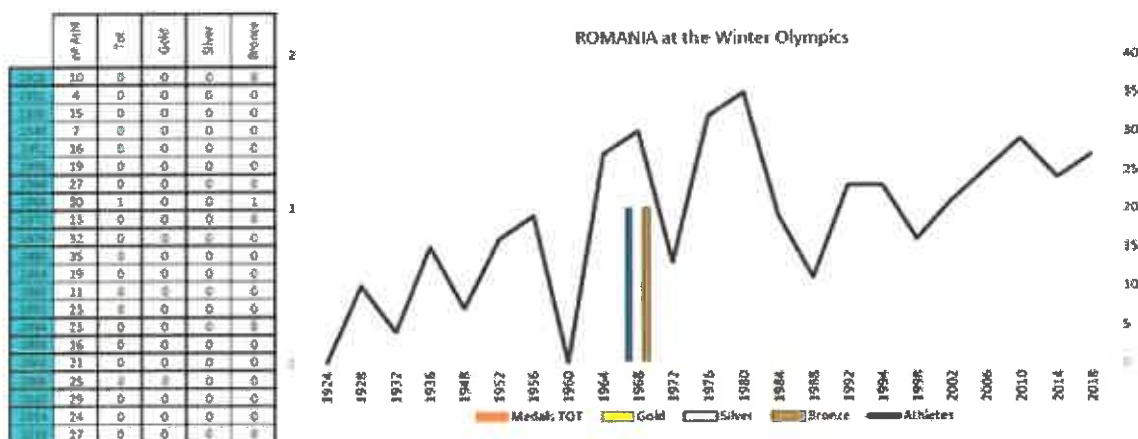
De asemenea, observăm scăderi semnificative în Gimnastică - ultimele medalii în 2012 - 2 - comparativ cu 10 cu doar 8 ani în urmă (2004) și în Atletism, unde am obținut constant medalii până în 2008.

Alături de trend-ul descendent în câștigarea medaliilor, se poate observa și o scădere în numărul sportivilor care participă la Jocurile Olimpice de Vară.

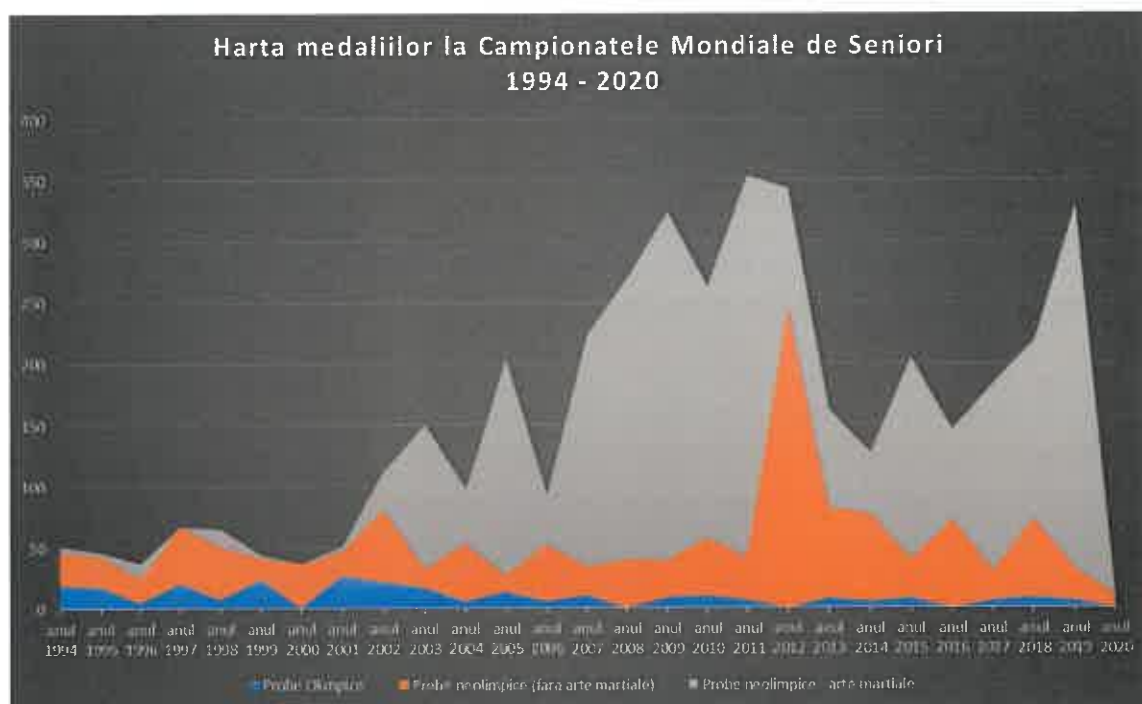
Participanți și rezultate ale sportivilor români la Jocurile Olimpice de Vară - 1900-2016

Participanți și rezultate ale sportivilor români la Jocurile Olimpice de Iarnă - 1928-2018

Jocurile Olimpice de Iarnă au cunoscut o creștere a sportivilor calificați, însă fără rezultate la nivel de medalii din 1968.

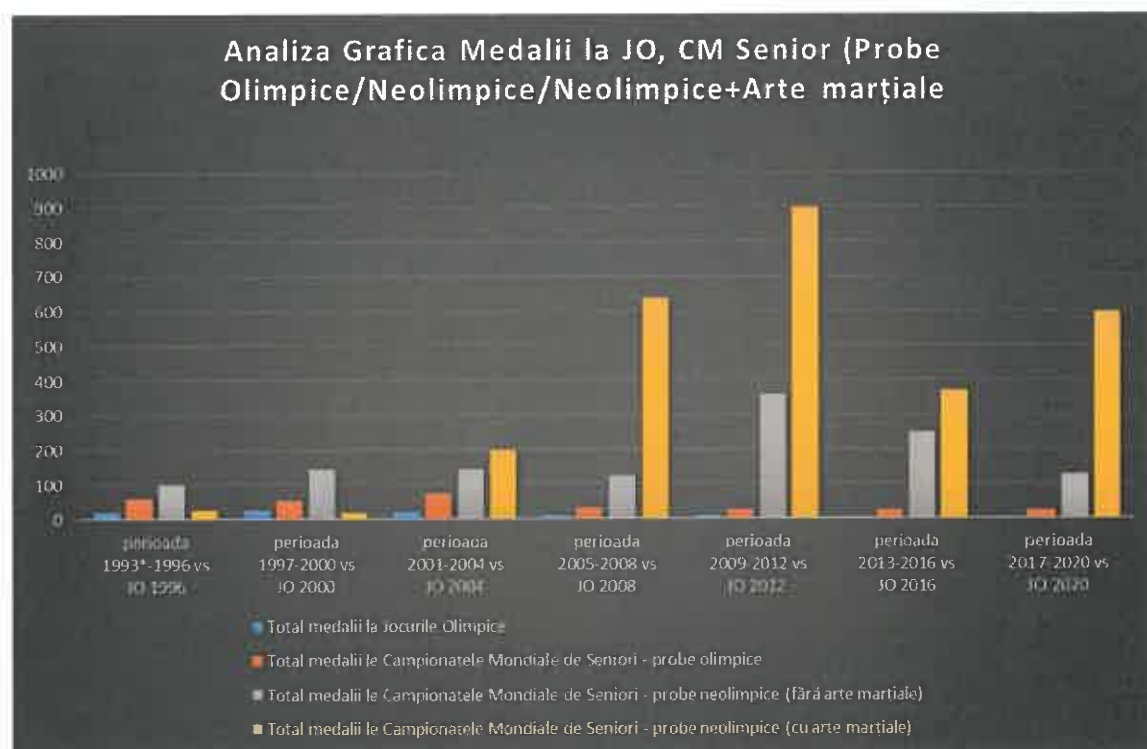

Grafic. Performanța sportivilor seniori la campionatele mondiale - date prelucrate MSp (2020)

Declinul în performanță la nivelul sporturilor olimpice se poate observa mai clar atunci când este comparat cu rezultatele obținute la sporturile neolimpice: se observă două trenduri paralele la nivelul sporturilor neolimpice:

1. O performanță aproximativ constantă și apreciazabilă, cu creșteri punctuale la nivelul unor ani (2002, 2012, 2016, 2018), în aria sporturilor neolimpice la campionatele mondiale de seniori, cu valori apropiate de 50 de medalii, respectiv anii menționați anterior cu performanțe deosebite - 2012 cu aproape 250 de medalii
2. Probele neolimpice de arte marțiale au cunoscut o "explozie", cu rezultate care depășesc constant 200 de medalii anual și vârfuri de performanță în 2009-2012 și 2019 (peste 300 de medalii/an)

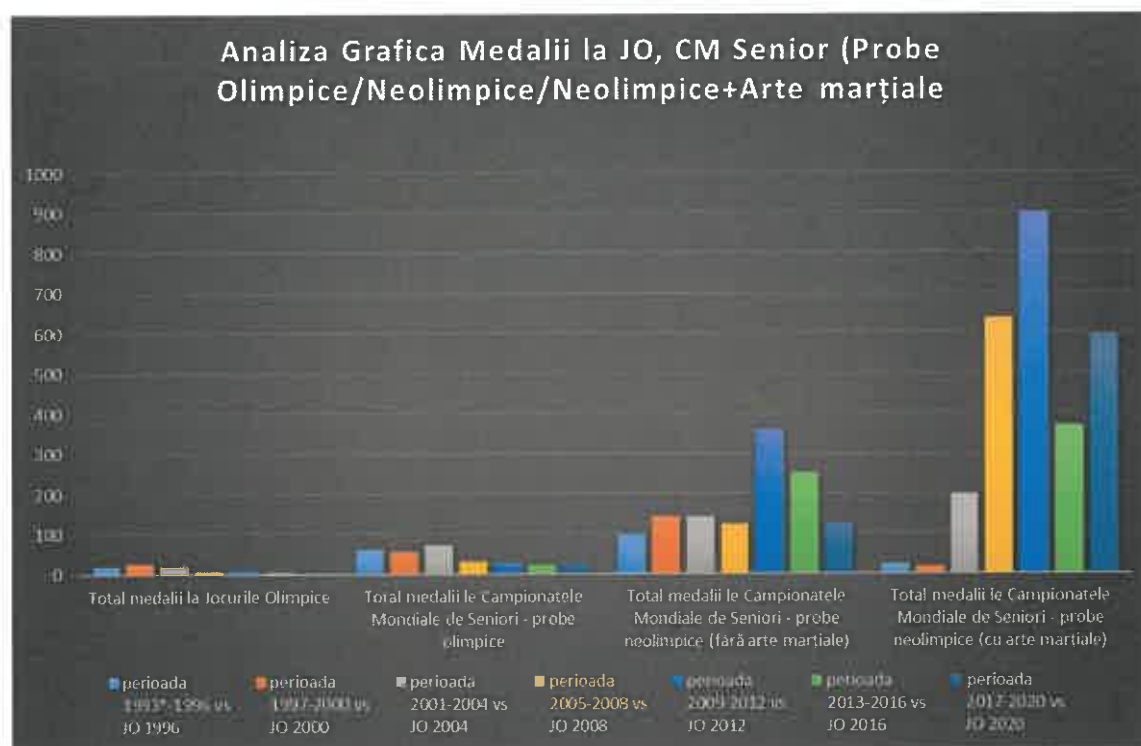

Grafic. Raport performanță competiții internaționale sporturi olimpice/sporturi neolimpice/artes marțiale - prelucrare MSP

Evoluția sporturilor neolimpice, și mai ales a artelor marțiale (ca exponent principal), este explozivă în ultimii 20 de ani, cu un vârf de performanță în perioada 2009-2012, unde diferența a atins punctul maxim, însă trendul se păstrează în continuare.

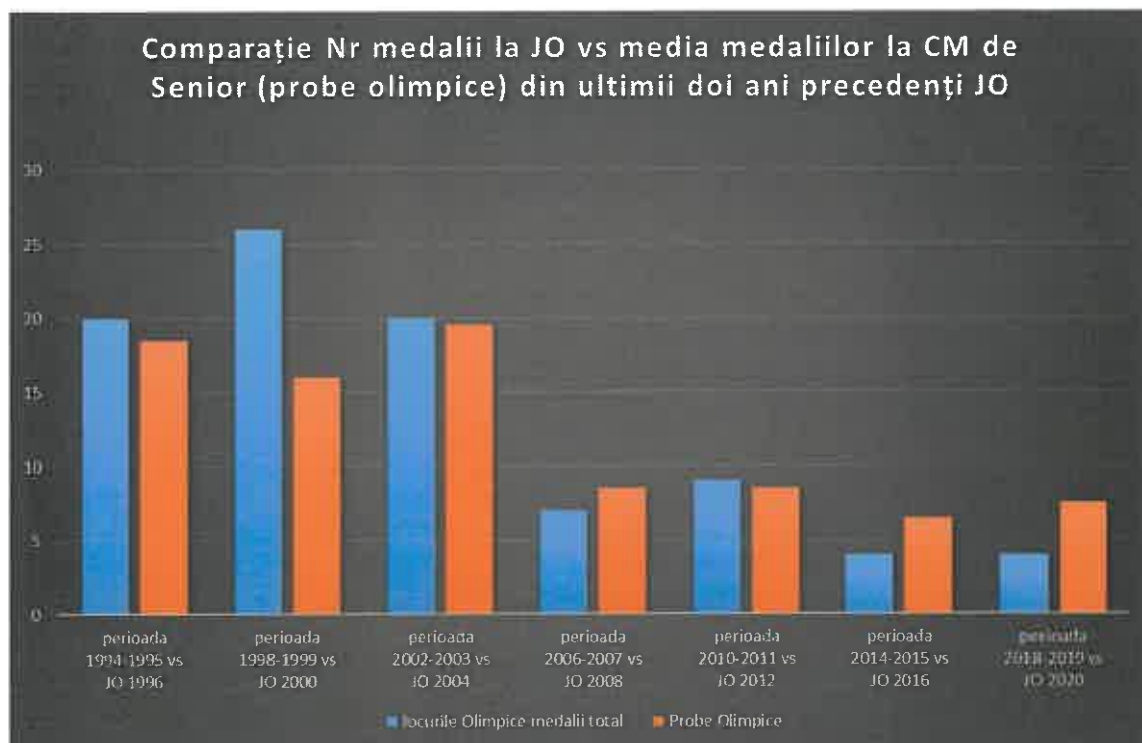

Grafic. Raport performanță competiții internaționale sporturi olimpice/sporturi neolimpice/artele marțiale - perioade 3 ani premergător jocurilor olimpice – prelucrare MSp 2020

Această evoluție se datorează particularităților de stiluri competiționale la nivelul artelor marțiale – artele marțiale sunt o ramură extrem de dinamică, într-o continuă evoluție, nu doar la nivelul reglementărilor privind sportul, cât și la nivel de probe noi de concurs introduse. În contrast cu sporturile olimpice, unde introducerea unor noi sporturi are o dinamică relativ redusă (numărul sporturilor variază datorită opțiunii, începând cu 2014, țării gazdă de a introduce sporturi specifice pentru ediția respectivă), în sfera artelor marțiale în 2010 existau peste 3500 de stiluri, fapt care se traduce într-un număr la fel de ridicat de foruri internaționale. Atât stilurile, probele de concurs, cât și forurile internaționale sunt în dezvoltare/creștere continuă, fapt care explică numărul semnificativ mai mare de medalii și oferă un "avantaj competitiv" comparativ cu sporturile olimpice.

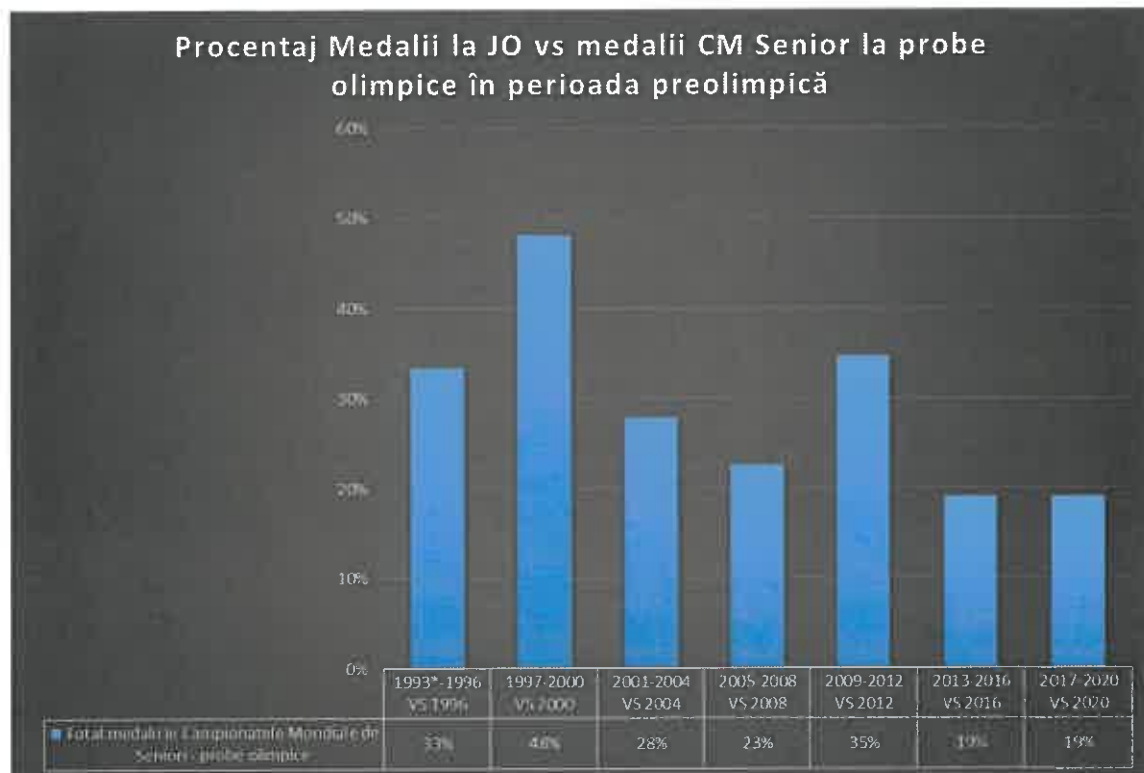

Grafic. Performanță jocuri olimpice vs performanța la CM premergător (2 ani) participării la jocurile olimpice - date prelucrate MSP (2020)

Performanța la jocurile olimpice poate fi anticipată analizând performanța sportivilor de elită la probele de la campionatele mondiale (CM) în ultimii doi ani premergători participării la olimpiadă - se observă un trend descrescător pentru performanța olimpică raportată la campionatele mondiale - în perioada 1996-2004 performanța olimpică depășește performanțele obținute la campionatele mondiale, acest trend fiind inversat începând cu jocurile olimpice din 2012. este evidentă însă scăderea semnificativă a performanței pe parcursul ultimilor 25 de ani.

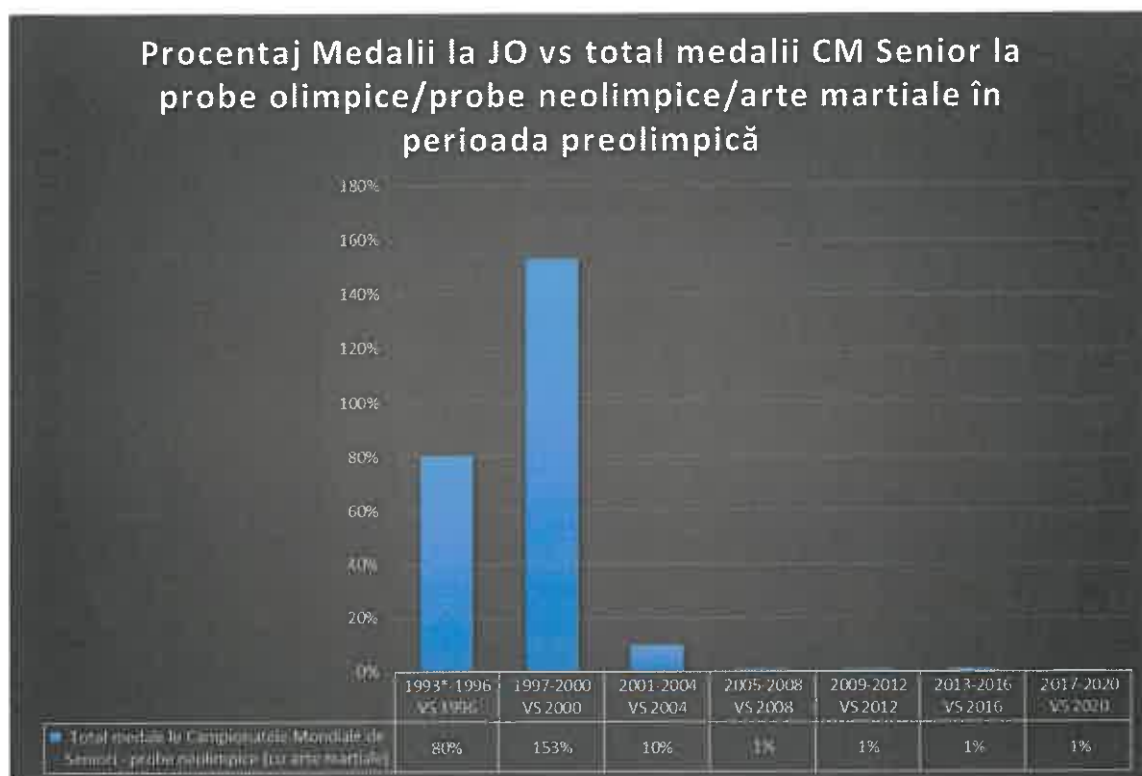
Acest trend descendent este evidențiat mai clar de graficul următor.

Grafic. Medalii olimpice raportate la medalii CM la probe olimpice în perioada pre olimpică - date prelucrate de MSP (2020)

Observăm o scădere cu aproape 50% a performanței la Jocurile Olimpice în raport cu CM (de la 33% la 19%) cu un hiatus în anul 2012 ("outlier" pentru trendul major)

Grafic. Medalii olimpice raportate la medalii CM la probe olimpice, neolimpice (inclusiv arte marțiale) în perioada pre olimpică - date prelucrate de MSP (2020)

Dacă introducem în calcul și artele marțiale, trendurile menționate anterior se accentuează dramatic - în 24 de ani evoluția a fost de la un procentaj de 80% medalii la jocurile olimpice raportat la medalii la CM la 1% în ultimii 12 ani (cu un outlier în anul 2000)

Situația se vede și mai clar în următoarele două grafice:

Perioada	Medalii				
	Total medalii (JO+CMS)	Jocurile Olimpice	Campionatul Mondial de Seniori		
			Probe Olimpice	Probe neolimpice (fără AM**)	Probe neolimpice AM**
1994-1996	202	20	60	97	25
1997-2000	239	26	54	142	17
2001-2004	432	20	72	142	198
2005-2008	797	7	31	122	637
2009-2012	1293	9	26	359	899
2012-2016	645	4	21	250	370
2017-2020	746	4	21	126	595

**** AM** Arte Martiale

Perioada	Media nr medaliiilor x An - cantitativ				
	Total medalii (JO+CMS)	Jocurile Olimpice	Campionatul Mondial de Seniori		
			Probe Olimpice	Probe neolimpice (fără AM**)	Probe neolimpice AM**
1994-1996	202	20	14	24	7
1997-2000	239	26	14	36	4
2001-2004	432	20	18	36	50
2005-2008	797	7	8	31	159
2009-2012	1293	9	7	90	225
2012-2016	645	4	5	63	93
2017-2020	746	4	5	32	149

**** AM** Arte Martiale

Perioda	Procentaj : Nr medalii vs Media numărului de medalii x An				
	Total medalii (JO+CMS)	Jocurile Olimpice	Campionatul Mondial de Seniori		
			Probe Olimpice	Probe neolimpice (fără AM**)	Probe neolimpice AM**
1994-1996	65	31%	22%	37%	10%
1997-2000	79	33%	17%	45%	5%
2001-2004	123	16%	15%	29%	40%
2005-2008	205	3%	4%	15%	78%
2009-2012	330	3%	2%	27%	68%
2012-2016	164	2%	3%	38%	56%
2017-2020	190	2%	3%	33%	49%

**** AM** Arte Martiale

Acest fenomen este unul care necesită întreaga atenție, din cauza efectelor negative pe care le generează asupra performanțelor sportive în sporturile olimpice - coroborat cu resursele limitate al MSp și COSR și creșterea explozivă a sporturilor non-olimpice (cantitate și diversitate) este imperios necesară:

1. revizuirea priorităților la nivel de performanță sportivă olimpică (stabilire obiective clare, prioritizare zone cu potențial pentru sporturile olimpice)
2. diferențierea mecanismelor de alocare a resurselor în funcție de obiectivele stabilite și dezvoltarea unor mecanisme reale de monitorizare și evaluare, care să permită un control real asupra modului în care sunt utilizate resursele (bugetarea performanței)

Pericole strategice

1. Lipsa diferențierii dintre sporturile olimpice și neolimpice – din cauza sistemului de recompensare (financiară) observăm o tendință negativă la nivelul performanței sporturilor olimpice și un trend pozitiv la nivelul sporturilor non olimpice - o diferențiere clară între aceste două categorii și construcția unui sistem de "incentives" pentru sporturile olimpice este o condiție esențială pentru inversarea trendului negativ.
2. Există un trend descendent accentuat la nivelul performanțelor la olimpiade și performanțelor internaționale în cazul sporturilor olimpice. Pe de altă parte, se observă un trend pozitiv la nivelul sporturilor non-olimpice. Cauzele acestor evoluții sunt multiple și se corelează între ele (lipsa bazei materiale sportive, lipsa de pregătire a resursei umane, alocări financiare inefficiente) - ele trebuie înțelese corect - viitoarele programe trebuie să adreseze trendul negativ la nivelul performanței olimpice, fără a reduce popularitatea și performanța înregistrată la nivelul sporturilor non-olimpice. În prezent, alocarea de resurse financiare nu este corelată neapărat în mod direct cu performanța (contrast între alocările pentru sporturile non olimpice vs sporturi olimpice)
3. Se observă disparități majore în distribuția resurselor și, implicit, a activității și performanței - atât la nivel de bază materială sportivă, cât și la nivel de resurse umane (antrenori, sportivi) există diferențe geografice substanțiale care pot fi explicate doar parțial de diferențele de populație între județe - în medie, între cele mai "sărace" și cele mai "bogate" județe, diferențele sunt între 5x și 10x, la nivel de resurse. Acest fenomen se observă și la nivelul bazei materiale sportive, în ceea ce privește diversitatea - există o concentrare a bazei materiale specifice pentru anumite sporturi (fotbal, tenis, handbal) în detrimentul altora (înot, atletism, gimnastică) - din perspectiva sportului de agrement aceste diferențe pot fi explicate (parțial) prin popularitatea sportului - din perspectiva performanței sportive, lipsa bazei materiale

sportive pentru sporturi în care istoric România a avut performanțe va avea un impact negativ major pe termen lung.

4. Politicile privind resursa umană - atât la nivelul sportivilor profesioniști, cât și din prisma antrenorilor și staff-ului asociat, e necesară o politică pe termen lung pentru crearea unui "career path" (parcurs profesional) funcțional pentru resursa umană implicată în sportul de performanță, care să ofere condițiile optime pentru dezvoltarea unui corp de sportivi performanți pe termen lung - prioritizarea sporturilor cu potențial, asigurarea unui cadru de dezvoltare integrat (de la juniori la seniori) și menținerea sportivilor în sistem după ieșirea din activitatea sportivă. De asemenea, la categoria antrenorilor și instructorilor sportivi nu există un sistem funcțional de perfecționare, care să ofere oportunități de dezvoltare profesională continuă, printr-o proces de life long learning (învățare pe tot parcursul vieții) care să asigure standarde înalte de pregătire a acestei categorii (și care se reflectă în metodologii învechite utilizate în pregătirea sportivilor), combinat cu un sistem de salarizare care este decuplat de performanța reală.
5. Managementul deficitar al sportului de performanță - modalitățile actuale de alocare a resurselor (condiționare minimă în relație cu rezultatele/permanența, lipsa unor mecanisme de evaluare și control), procesul de colectare a datelor privind sportul de performanță (raportări inexacte sau eronate, indicatori diferiți utilizați de instituțiile care raportează, utilizarea datelor în procesul decizional datorită validității discutabile a acestora), multitudinea de actori instituționali și de actori cointeresați cu atribuții respectiv interese în sportul de performanță, generează un grad redus de eficacitatea în utilizarea resurselor - asistăm la o diversitate ridicată de structuri. Este necesară o redefinire a "sportului de performanță" și o alocare a resurselor bazată pe date reale, ținând cont de context (factori istorici privind potențialul ridicat al anumitor sporturi), cu implicarea actorilor cointeresați din domeniu. Se observă o ineficiență sistemică în utilizarea resurselor la nivelul sportului de performanță (exp. incapacitatea de a genera date de calitate, lipsa de control asupra rezultatelor, sistem modelat pentru a consuma resurse și pentru a supraviețui). Dezvoltarea unui set comun de indicatori de

performanță și a unui sistem de raportare facil și obiectiv e o condiție necesară pentru o alocare judicioasă a resurselor.

6. Lipsa capacității administrative la nivelul MSP - caracterul trans-sectorial al sportului coroborat cu numărul ridicat de instituții aflate în subordine, coordonare sau colaborare cu MSP, cadrul legal existent precum, structura actuală a MSP și resursa umană de specialitate disponibilă în prezent conduc la o situație de supra-încărcare (administrative overload) care are implicații negative semnificative privind principala responsabilitate a MSP - cea de a ghida și coordona la nivel strategic direcția de dezvoltare a sportului de performanță. Această situația produce deficiențe majore în managementul resurselor la nivelul sistemului și se reflectă în situații precum: lipsa unor standarde clare de bună guvernare la nivelul structurilor sportive aflate în subordine sau spre care MSP direcționează resurse, lipsa unor mecanisme reale de control asupra modului în care resursele financiare alocate și distribuite de MSP sunt utilizate, management deficitar la nivelul managementului bazelor sportive destinate sportului de performanță.

ANEXA 2

Clasificarea sporturilor

Centre regionale de excelență

(1) rezultate la jocurile olimpice (ultimele 4 editii), (2) posibilitatea de a obține rezultate la jocurile olimpice din 2032, (3) numărul de probe (diversitatea probelor) olimpice aflate în acele sporturi

- după fiecare ciclu de jocuri olimpice în funcție de aceste criterii se realizează o nouă clasificare/distribuire

Prioritizarea sporturilor va fi realizată pe baza următoarelor criterii

- Rezultatele sportive ale sportivilor în ultimele trei cicluri olimpice, după cum urmează:
 - Jocurile Olimpice
 - Campionatele Mondiale de Seniori
 - Campionatele Continentale de Seniori
 - Campionatele Mondiale de Tineret și Juniori
 - Campionatele Continentale de Tineret și Juniori
 - Alte competiții internaționale oficiale
- Sport olimpic sau neolimpic
- Sporturi individuale și sporturi pe echipe
- Sporturi de vară sau sporturi de iarnă
- Nivelul de recunoaștere a forului internațional la care este afiliată Federația Națională:
 - Recunoscut de CIO și are probe olimpice
 - Recunoscut de CIO , dar nu are probe olimpice
 - Recunoscut de GAIFS
 - Nerecunoscut de GAIFS
- Numărul sportivilor legitimați la Federația Sportivă Națională
- Rezultatele oficiale internaționale sunt prioritizate pe baza criteriilor specificate mai sus
- Prioritizarea sporturilor se va face pe Federații Sportive Naționale, prin trei categorii principale, respectiv subcategorii:
 - Cat. 1 – Sporturi Prioritare de Interes Național

- Subcategoria – Sporturi Individuale
 - Subcategoria – Sporturi pe echipe
 - Cat. 2 – Sporturi de Interes Național
 - Subcategoria – Sporturi olimpice
 - Subcategoria – Sporturi neolimpice
 - Cat. 3 – Alte sporturi naționale
- Centrele Regionale pentru Excelență se vor ocupa numai cu sporturile din Categoria 1 -Sporturi Prioritare de Interes Național

1. Sporturi prioritare

1.1. Sporturi individuale

- 1.1.1. Federația Română de Canotaj
- 1.1.2. Federația Română de Judo
- 1.1.3. Federația Română de Tenis de Masă
- 1.1.4. Federația Română de Lupte
- 1.1.5. Federația Română de Natație și Pentatlon Modern
- 1.1.6. Federația Română de Bob și Sanie
- 1.1.7. Federația Română de Scrimă
- 1.1.8. Federația Română de Ciclism
- 1.1.9. Federația Română de Box
- 1.1.10. Federația Română de Kaiac - Canoe
- 1.1.11. Federația Română de Atletism
- 1.1.12. Federația Română de Gimnastică
- 1.1.13. Federația Română de Golf
- 1.1.14. Federația Română de Haltere

1.2. Sporturi de echipă

- 1.2.1. Federația Română de Fotbal
- 1.2.2. Federația Română de Baschet
- 1.2.3. Federația Română de Handbal
- 1.2.4. Federația Română de Rugby
- 1.2.5. Federația Română de Volei
- 1.2.6. Federația Română de Polo
- 1.2.7. Federația Română de Hochei pe Gheață

2. Sporturi de interes național

2.1. Sporturi Olimpice

- 2.1.1. Federația Română de Schi Biatlon
- 2.1.2. Federația Română de Tir Sportiv
- 2.1.3. Federația Română de Haltere
- 2.1.4. Federația Română de Taekwondo WT

- 2.1.5. Federația Română de Tenis
- 2.1.6. Federația Română de Patinaj
- 2.1.7. Federația Română de Triatlon
- 2.1.8. Federația Română de Tir cu Arcul
- 2.1.9. Federația Română Ecvestră
- 2.1.10. Federația Română de Yachting
- 2.1.11. Federația Română de Alpinism și Escaladă
- 2.1.12. Federația Română de Gimnastică Ritmică
- 2.1.13. Federația Română de Dans Sportiv

3. Sporturi de interes general

- 3.1. Federația Română de Oină
- 3.2. Federația Română de Kempo
- 3.3. Federația Română de Sambo
- 3.4. Federația Română de Motociclism
- 3.5. Federația Română de Karate
- 3.6. Federația Romana de Wushu Kungfu
- 3.7. Federația Română de Karting
- 3.8. Federația Română de Șah
- 3.9. Federația Romana de Bowling
- 3.10. Federația Română de Baseball și Softball
- 3.11. Federația Română de Orientare
- 3.12. Federația Română de Cricket
- 3.13. Federația Română de Modelism
- 3.14. Federația Aeronautică Română
- 3.15. Federația Română de Squash
- 3.16. Federația Romana de Automobilism Sportiv
- 3.17. Federația Română de Arte Marțiale
- 3.18. Federația Română de Culturism și Fitness
- 3.19. Federația Română de Taekwondo ITF
- 3.20. Federația Romana de Darts
- 3.21. Federația Română de Go
- 3.22. Federația Română de Powerlifting
- 3.23. Federația Română de Pescuit Sportiv
- 3.24. Federația Română de Karate WUKF
- 3.25. Federația Română de Fotbal Tenis
- 3.26. Federația Română de Karate Tradițional
- 3.27. Federația Română de Popice
- 3.28. Federația Română de Karate Kyokushin I.K.O. 2
- 3.29. Federația Română de Radioamatorism
- 3.30. Federația Română de Bridge

- 3.31. Federația Română de Pangrație
- 3.32. Federația Română de Scrabble
- 3.33. Federația Română de Chanbara

I. Centre Regionale de Excelență - CRE

- a. Trebuie să aibă:
 - i. baze sportive pentru toate sporturile prioritare de iarnă sau de vară, conform Anexei
 - ii. Centru de recuperare
 - iii. Cazare și masă
 - iv. Școlarizare pentru sportivi
 - v. Universitate
- b. Surse de finanțare asigurate din:
 - i. MSP și/sau
 - ii. Bugetele locale
- c. Control exercitat de MSP pe plan profesional
- d. Vârsta recomandată pornește de la 14 ani, excepția se va aplica la sporturile unde performanța începe de la vârste mai tinere
- e. Cine se poate antrena în CRE – (sursa de venit)
 - i. Sportivii proprii
 - ii. Loturi Olimpice și naționale din țară
 - iii. Loturi Olimpice și naționale din străinătate
- f. De unde provin sportivi proprii:
 - i. Cluburile reședințelor de județ din raza lor
 - ii. Cluburile orașelor din raza lor
 - iii. Asociațiile sportive / cluburile comunelor sau satelor din raza lor
- g. Unde sunt promovați sportivi:
 - i. În loturile naționale
 - ii. În loturile olimpice

II. Cluburi din reședințele de județ sau sectoare din București din raza C.R.E.

- a. Trebuie să aibă în localitate:
 - i. Baze sportive / Complex sportive în care se pot practica cele 14 sporturi prioritare individuale și de echipă
- b. Surse de finanțare asigurate din:
 - i. MSP și/sau
 - ii. Bugetele locale
 - iii. Mediul privat
- c. Control exercitat de specialiștii din CRE pe plan profesional
- d. De unde provin sportivi:

- i. Cluburile reședințelor de județ din raza lor
- ii. Cluburile orașelor din raza lor
- iii. Asociațiile sportive / cluburile comunelor sau satelor din raza lor
- e. Unde sunt promovați sportivii:
 - i. Centre Regionale de Excelență
 - ii. În loturile naționale
 - iii. În loturile olimpice

III. Cluburi și Asociații sportive din municipiile/ orașele din raza C.R.E.

- a. Trebuie să aibă în localitate:
 - i. Baze sportive / Complexes sportive în care se pot practica acele sporturi care se regăsesc în Centrele Regionale de Excelență
- b. Surse de finanțare asigurate din:
 - i. Bugetele locale
 - ii. Mediul privat
- c. Control exercitat de specialiștii din CRE pe plan profesional
- d. De unde provin sportivii:
 - i. Din cluburile orașelor din raza lor
 - ii. Din asociațiile sportive / cluburile comunelor sau satelor din raza lor
- e. Unde sunt promovați sportivii:
 - i. Cluburile reședințelor de județ din raza lor
 - ii. Centre Regionale de Excelență
 - iii. În loturile naționale
 - iv. În loturile olimpice

IV. Cluburi și Asociații sportive din comunele și satele din raza C.R.E.

- a. Trebuie să aibă în localitate:
 - i. Baze sportive în care se pot practica acele sporturi care se regăsesc în Centrele Regionale de Excelență
 - ii. Recomandat - baze sportive multifuncționale care sunt folosite atât pentru inițiere în sport, cât și pentru creșterea calității vieții din comunitate / potențialul turistic (ex.: bazine didactice, piste de alergare, pistă de ciclism între localități)
- b. Surse de finanțare asigurate din:
 - i. Bugetele locale
 - ii. Mediul privat
- c. Control exercitat de specialiștii din CRE pe plan profesional
- d. De unde provin sportivii:
 - i. Din asociațiile sportive / cluburile comunelor sau satelor din raza lor
- e. Unde sunt promovați sportivii:
 - i. În cluburile orașelor din raza lor
 - ii. În cluburile reședințelor de județ din raza lor

- iii. Centre Regionale de Excelență
- iv. În loturile naționale
- v. În loturile olimpice

Mențiuni:

Complexurile Sportive Naționale aflate în administrarea MSp vor fi adaptate la nevoile sporturilor prioritare de interes național, ținând cont de specificul locației în care se află CSN-ul.

